R. P. R.

Dos. Nr. 40001 Vol. Nr. 8

MINISTERUL SECURITĂŢII STATULUI

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta Privind complotul organizat de Iuliu Maniu, Ion Mihalache și alții. Martori ai acuzării.

P 213/8

CSJ. Cg 3/98

Data

Urm

1959847

P 000213, Vol. 8

c. 5463

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A POLIȚIEI

8

Vol. V.

VOL. b.

DOSAR

Nr. 5262/947

PRIVIND COMPLOTUL ORGANIZAT DE IULIU MANIU ȘI ALȚII

- MARTORI AI ACUZĂRII -

1

B.-

TABEL NOMINAL

de martorii acuzării.

IV. TAMADAU, INCERCAREA DE FUGA IN STRAINATATE :

- Ing.Avramescu Aurel........................ 1
- Gafencu Constantin........................ 2
- Lustig Romulus........................ 3
- Preda Gheorghe........................ 4
- Vlad Haţieganu........................ 5
- Subing.Popescu Gheorghe........................ 6

V. TRADARE - SPIONAJ :

- Pogoneanu Rădulescu Cecilia........................ 7
- Popescu N.Niculae........................ 8
- Neamţu Octavian........................ 9
- Ţincu Constantin........................ 10
- Rădulescu Mihai........................ 11
- Spirescu Florica........................ 12
- Cârjă Niculae........................ 13
- Senti Ion........................ 14
- Ţancu Gheorghe........................ 15
- Ghiţulescu Dumitru........................ 16

-----ooOoo-----

ING. AVRAMESCU AUREL

Făcut fișă

15 Iulie 1947
Pentru conformitate
Șef

3

- DECLARATIE -

Subsemnatul Dr.Ing.A.AVRAMESCU,conferențiar la Politehnică,declar următoarele în legătură cu dl.Dr.GAFENCU :

Cunosc pe dl.Dr.GAFENCU sumar de câțiva ani,de când a fost intern la Maternitatea Steaua unde a lucrat și soția mea. Venea la noi la 2-3 luni odată spre a consulta pe soția mea în chestiuni medicale.

In ziua de Marți săptămâna trecută,a venit cu o clientă la soția mea. In timpul consultației a stat în sufragerie și mi-a comunicat că în câteva zile are o posibilitate să plece din țară. Știam mai mult de un an că intenționa să plece în Elveția la o clinică unde a fost admis intern.

Mă ruga să invit o persoană politică din opoziție care să-i ușureze plecarea și eventual sosirea în străinătate,dându-i recomandații, eventual plecând cu el. Asta pentru că dânsul nu avea nici o calitate și culoare politică. Această rugăminte m'a făcut bănuitor dela început că plecarea ar putea să nu fie cu toate formele legale, deoarece amintea că pleacă probabil cu avionul și știam că este lipsit de mijloace.

Dar cunoscându-l în trecut ca un om liniștit și studios, nu-mi închipuiam că plănuește o fugă clandestină cu toate riscurile ei. I-am răspuns imediat că nu cunosc pe nimeni, neavând legături politice, ceiace este realitatea. Totuși, dânsul a insistat foarte mult să întreb la cunoștințe care ar putea să indice o cale către o persoană politică. Ca să scap de insistențele lui, am comunicat rugămintea D-nei Seridan, care era în casă, trecând des pe la noi. Credeam că prin aceasta chestiunea se va închide,deoarece bănuiam că

15 Iulie 1947 Pentru conformitate [illegible]

nici D-na Seridan nu cunoaşte pe nimeni.

In ziua următoare, Miercuri dimineaţa, mi-am dat întâlnire cu soţia la Expoziţia Cărţii Engleze [illegible] Dalles, pentru a comanda cărţi de specialitate electro-tehnică. In hall se găsea singur Dl.Gafencu pe care l-am salutat, dar m'am îndreptat către o sală unde am văzut pe soţia mea. După ce am terminat formalităţile şi ne-am despărţit la eşire,în stradă m'a oprit Dl.Dr.Gafencu să mă întrebe dacă am aflat pe cineva. I-am comunicat că nu ştiu pe nimeni. A insistat că are nevoie urgentă să vorbească cu o personalitate politică din opoziţie în legătură cu plecarea sa şi m'a acompaniat până la biroul meu dela Soc.Gaz şi Electricitate,unde m'a rugat să întreb la telefon dacă poate alţi cunoscuţi au aflat ceva. Am telefonat la D-na Seridan acasă însă nu am găsit-o. A răspuns la telefon menajera. Dl.Dr.GAFENCU a plecat fără nici un rezultat, dar m'a rugat să mă mai interesez de chestiunea lui, spunând că mă va chema dânsul la telefon. Credeam că voiu scăpa de o obligaţie care-mi era nepăcută.

După masă, la ora 4.30, aproximativ, m'a chemat la telefon Dl.Dr.Haţieganu, comunicându-mi că vrea să-mi vorbească şi vine să mă vadă. Eu credeam că am vorbit cu dl.EUGEN HAŢIEGANU şi m'am mirat când l-am văzut intrând pe dl.Doctor V.HAŢIEGANU, pe care l-am cunoscut numai fugitiv cu mulţi ani înainte, fără a-l mai fi văzut de atunci. Dânsul mi-a comunicat că dela D-na Seridan a aflat de cazul cu GAFENCU şi voia să-l vadă.

A mai întrebat dacă îl cunosc pe Dl.Dr.GAFENCU. I-am spus că îl cunosc ca un om de specialitate,studios şi că nu am auzit nimic desavantajos despre el. Totuşi, nu-mi este cunoscut intim, astfel că nu pot să-mi iau vreo responsabilitate

In timpul când vorbeam, a dat telefon Dl.Dr.GAFENCU în-

5

15 Iulie 1947
pentru conformitate
Căpitan [illegible]

5

trebând dacă s'a găsit o persoană să se interesaze de cauza lui. I-am comunicat că e dl.Haţieganu la cine care ar dori să vorbească cu dânsul. Spunea că va veni imediat.

Când a venit, s'a retras în birou pe sofa,iar eu am eşit în sufragerie unde am lucrat la masă şi am stat de vorbă cu cele câteva persoane în hall, care aştoptau să o vadă pe soţia mea, care în tot timpul vizitei lui Haţieganu şi Gafencu a fost în cabinet cu pacientele. După câteva minute (maximum trei minute),ambii au eşit din birou şi au plecat împreună, luându-şi rămas bun. Din acest moment nu mai ştiu nimic despre ei până când citind în Scânteia în care era fotografia cu cei ce încercau să plece în străinătate cu avionul, cu consternare am văzut că se află şi dl.Dr.GAFENCU între ei. Nici nu puteam să bănuesc că intrase într'o aventură de aşa natură.

Remarc că nici eu nici soţia mea nu i-am dat,din păcate nici o importanţă cazului Gafencu. Fapt este că în multele preocupări serioase ce le aveam am uitat de Gafencu până nu l-am văzut în ziare.

Ţin să precizez că abia acum îmi dau seama de gravitatea cazului Gafencu şi că nici odată nu am bănuit că e vorba de o acţiune subversivă politică. Gafencu ştiam că nu face politică. Ştiam că dorea foarte mult să plece în străinătate pentru studii. Primul imbold de a-l servi cu ceva a venit numai din această cauză. Mai ştiam că ceruse paşaport pentru a pleca dar avea oarecari greutăţi din cauza numelui cu toate că susţinea că nu e nici o rudă cu fostul ministru. Faptul că pleca cu avionul mi-a părut suspect şi din această cauză nici nu l-am servit crezând că nu se va găsi legătura pe care o căuta. Am fost surprins când a apărut totuşi dl.Haţieganu. Nu ştiu nimic ce au vorbit şi ce înţelegere au luat,dar nici nu puteam bănui că va rezulta o acţiune de gravitatea

celei ce s'a întâmplat, după comunicate.

Ţin să mai declar că nu sunt membru în Partidul Maniu şi n'am abţinut dela orice manifestaţie politică ce nu e pe linia Guvernului. M'am înscris printre primii membri în ARLUS, iar atitudinea mea în serviciu şi faţă de Sindicat până în prezent nu a fost exceptată. Am făcut mai multe conferinţe în cadrul Cercului Cultural ARLUS şi cred că muncitorii dela Gaz şi Electricitate mă apreciază. Nu sunt om politic, ci om de ştiinţă. Credinţa mea că D-rul GAFENCU ca om cărturar nu e capabil de acţiuni frauduloase, a fost crunt înşelată. Regret că din bunătate nu am fost mai categoric în a respinge orice cerere a D-lui GAFENCU.

Mă simt cu totul nevinovat, cu toate că îmi dau seama că din bunătate şi neatenţie am fost implicat într'o acţiune gravă dar cu care nu am nimic comun.

(ss) Dr. Ing. A. Avramescu

15 iulie 1947
Pentru conformitate
Comisar Şef

7

15 Iulie 1947
dată în fața noastră
[signature] 1

7

Declarație.

Subsemnatul Dr. Ing. A. Avramescu, Conferențiar la Politehnică declar următoarele în legătură cu dl Dr. Gafencu:

Cunosc pe dl Dr. Gafencu numai de câțiva ani decând a fost intern la Maternitatea Steaua unde a lucrat și soția mea. Venea la noi la 2-3 luni odată spre a consulta pe soția mea în chestiuni medicale.

In ziua de Marți săptămâna trecută a venit cu o clientă la soția mea. In timpul consultației a stat în sufragerie și mi-a comunicat că în câteva zile are o posibilitate să plece din țară. Știam mai mult de un an că intenționa să plece în Elveția la o clinică unde a fost admis intern. Mă ruga să-i indic o persoană politică din opoziție care să-i ușureze plecarea, și eventual poziția în streinătate, dându-i recomandații, eventual plecând cu el. Asta pentrucă dânsul nu avea nici o calitate și culoare politică.— Această rugăminte m'a făcut bănuitor dela început că plecarea ar putea să nu fie cu toate formele legale, deoarece amintea că pleacă probabil cu avionul și știam că era lipsit de mijloace. Dar cunoscându-l în trecut ca un om liniștit și studios nu-mi închipuiam că plănuește o fugă clandestină cu toate riscurile ei.— I-am răspuns imediat că nu cunosc pe nimeni, neavând legături politice ceace este realitatea. Totuși dânsul a insistat foarte mult să întreb la cunoscuți care ar putea să-i indice o cale sau o persoană politică. Ca să scap de insistențele lui, am comunicat rugămintea lui doamnei Scridon care era în casă, trecând deci pe la noi.— Credeam că prin aceasta chestiunea se va închide, deoarece

2.

bănuiam că nici doamna Scridon nu cunoaşte pe nimeni.-

In ziua următoare, miercuri, dimineaţa mi-am dat întâlnire cu soţia la expoziţia cărţii engleze la Sala Dalles pentru a comanda cărţi de specialitate electrotehnică.- In hall se găsea d-l Gafencu pe care l-am salutat, dar m'am îndreptat către o sală unde am văzut-o pe soţia mea. După ce am terminat formalităţile şi ne-am despărţit la ieşire în stradă m'a oprit d-l D-r Gafencu să mă întrebe dacă am aflat pe cineva. I-am comunicat că nu ştiu pe nimeni. A insistat că are nevoie urgentă să vorbească cu o personalitate politică din opoziţie în legătură cu plecarea sa, şi m'a acompaniat până la biroul meu dela Societatea de Gaz şi Electricitate, unde m'a rugat să întreb la telefon ca poate alţi cunoscuţi au aflat ceva.- Am telefonat la doamna Scridon acasă însă nu am găsit-o acasă. A răspuns la telefon menajera.- D-l D-r Gafencu a plecat fără nici un rezultat dar m'a rugat să mă mai interesez de chestiunea lui spunând că mă va chema dânsul la telefon. Credeam că voi scăpa de o obligaţie care nu-mi era plăcută.-

După masă la ora 4^{30} aproximativ m'a chemat la telefon d-l D-r Hatieganu comunicându-mi că vrea să-mi vorbească şi vine să mă vadă. Eu credeam că am vorbit cu d-l. Emil Hatieganu şi m'am mirat când l-am văzut intrând pe d-l D-r V. Hatieganu pe care l-am cunoscut numai fugitiv cu mulţi ani înainte fără a-l mai fi văzut de atunci. Dânsul mi-a comunicat că dela doamna Scridon a aflat de cazul Gafencu şi vrea să-l vadă.

15 iulie 1947 soţia cu fata [illegible]

A mai întrebat dacă îl cunosc pe dl Dr. Gafencu. I-am spus că îl cunosc ca un om de specialitate studios și că nu am auzit nimic desavantajos despre el, totuși nu-mi este cunoscut intim, astfel că nu pot să-mi iau vreo responsabilitate.—

În timpul când vorbeam a dat telefon dl Dr Gafencu întrebând dacă s'a găsit o persoană să se intereseze de cauza lui. I-am comunicat că e dl Hațieganu la mine care ar dori să vorbească cu dânsul. Spunea că va veni imediat.—

Când a venit s'au retras în birou pe sofa iar eu am ieșit în sufragerie unde am lucrat la masă și am stat de vorbă cu cele câteva persoane din hall care așteptau să o vadă pe soția mea, care în tot timpul vizitei lui Hațieganu și Gafencu a fost în cabinet cu pacientele.— După câteva minute (maximum 3 minute) amândoi au ieșit din birou și au plecat împreună luându-și rămas bun. Din acest moment nu mai știu nimic despre ei, până când citind Scânteia în care era fotografia cu cei ce încercau să plece în străinătate cu avionul cu consternare am văzut că se află și dl Dr Gafencu între ei. Nici nu intuiam să bănuiesc că intrau într-o

[illegible]

Rămâne că nici eu nici soția mea nu i-am dat [illegible] nici o importanță [illegible] Gafencu. Faptul este că în multele preocupări personale ce le aveam am uitat de Gafencu până nu l-am văzut în ziare.

4.

Țin să precizez că abia acum îmi dau seama de gravitatea cazului Gafencu și că niciodată nu am bănuit că e vorba de o acțiune subversivă politică.— Gafencu știam că nu o făcea politică. Știam că dorea foarte mult să plece în străinătate pentru studii. Primul imbold de a-l servi cu ceva a venit numai din această cauză. Mai știam că ce[re] pașaport pentru a pleca, dar avea oarecari greutăți din cauza numelui cu toată că [illegible] tinea că nu e nici o rudă cu fostul ministru. Faptul că pleca cu avionul mi-a părut suspect, din această cauză nici nu l-am servit crezând că nu se va găsi legătura pe care o căuta. Am fost surprins când a apărut și dl Hațiegan. Nu știu nimic ce au vorbit și ce înțelegeri au luat, dar nu puteam să bănui că va rezulta o acțiune de gravitatea celei ce s-a întâmplat, după comunicatele.

Țin să mai declar că nu sunt membru în Partidul Maniu și m-am abținut de orice manifestație politică ce nu e pe linia guvernului. M-am înscris printre primii membri în ARLUS iar atitudinea mea în serviciu și față de Sindicat până în prezent nu a fost exceptată. Am făcut mai multe conferințe în cadrul cercului cultural ARLUS. și cred că muncitorii dela Gaz și Electricitate mă apreciază.

Nu sunt om politic, ci om de știință.

~~Crezând [illegible] că d-l Gafencu [illegible]~~ [illegible] e capabil de acțiuni frauduloase a fost [illegible] înșelată. Regret că din bunătate [illegible]

[illegible] a lui Gafencu. Mă simt cu totul nevinovat cu toate că îmi dau seama că din bunătate și neatenție am fost implicat într-o acțiune gravă, dar cu care nu am nimic comun.— [signature]

9

16 Iulie 1947

16 Iulie 1947
pentru forma
Copie conformă

DECLARATIE

Subsemnatul Dr.Ing.AUREL AVRAMESCU,conferenţiar la Politechnica din Bucureşti,domiciliat în str.Sft.Constantin Nr.24,et.III,declar următoarele,privitor la dl.dr.Gafencu:

Il cunosc pe dl.dr.Gafencu de mai mulţi ani,de când lucra la Maternitatea Steaua CFR,împreună cu soţia mea,care ştiu că îl ajuta să termine studiile,fiind un băiat silitor şi foarte sărac.Obişnuia să vie pe la noi la 2-3 luni odată să consulte pe soţia mea,când avea nelămuriri în legătură cu bolnavii.

De când a plecat din Maternitatea CFR în alte spitale a venit mult mai rar.

Cred că în toamna anului trecut ne-a spus că intenţionează să plece în străinătate pentru a-şi continua şi perfecţiona studiile şi că în acest sens a obţinut o invitaţie dela un profesor dela o clinică elveţiană ca să lucreze acolo (la Geneva sau Lausanne) ca intern.Declara însă că are greutăţi spre a primi paşaportul din cauza numelui său identic cu a fostului ministru de externe,cu toate că nu are nicio legătură de rudenie cu el.

In primăvara anului acesta a mai venit şi spera că până la sfârşit să poată obţine paşaportul.

In ziua de Miercuri sau Joi săptămâna trecută a venit la soţia mea cu o pacientă.In timpul consultaţiei,dânsul a stat în sufragerie şi mi-a spus că speră să plece în câteva zile în străinătate şi m'a întrebat dacă nu cunosc un om politic care ar vrea să plece din ţară.Eu i-am spus că nu cunosc pe nimeni.

Dl.dr.Gafencu a insistat să mă roage să-l pun în legătură cu un om politic din opoziţie.I-am spus că nu cunosc pe niciunul.

D-na Sceridon,vecina noastră, care venea foarte des pela noi,fiind de faţă a fost întrebată şi dânsa dacă cunoaşte pe cineva,a declarat că nu.

In ziua de Vineri mi-a telefonat dl.dr.Haţieganu că vrea să mă vadă.A venit pe la ora 5 d.m. şi m'a întrebat de dl.dr.Gafencu.

10

13

In timpul cât era dl.Haţieganu la mine a telefonat dl. dr.Gafencu,întrebând dacă nu-l caută cineva.I-am spus că îl caută dl.Haţieganu,care e la mine.A spus că vine imediat. A venit peste 10 minute.

Dându-mi seama că poate să fie o chestiune intimă, m'am retras şi i-am lăsat să nu mă implice într'o afacere ilegală,eu nevrând să am nimic comun cu astfel de chestiuni.

Au stat în bibliotecă cca 3-5 minute,după care au plecat.Eu am am auzit nimic despre ce au vorbit.În tot acest timp soţia mea era în cabinet şi nu l'a văzut nici pe dl.dr. Haţieganu nici pe dl.dr.Gafencu,neştiind că sunt la noi.

Dela această dată nu am mai auzit nimic despre dl. Haţieganu şi Gafencu,nici de altceva în legătură cu tentativa de plecare din ţară a lui Gafencu.Am rămas foarte mirat când din ziare a, aflat că Gafencu a fost arestat împreună cu o ceată întreagă de politicieni din opoziţie încercând să plece fraudulos din ţară cu avionul.

Imi pare foarte rău de a fi fost,fără să ştiu implicat într'o afacere atât de gravă.Credeam doar de a da o mână de ajutor d-lui dr.Gafencu,pe care l-am cunoscut ca un om onorabil şi studios.In orice caz nu puteam bănui că este implicat într'o aventură atât de periculoasă şi gravă pentru interesele ţării

ss.Dr.Aurel Avramescu

16 Iulie 1947
pentru conformitate
[illegible] - Şef
[illegible]

16 Iulie 1947
Dată în fața noastră
Corect. [signature]

11

124

11

Declarație.

Subsemnatul Dr. Ing. Aurel Avramescu, Conferențiar la Politehnica din Buc. domiciliat în Str. Sft. Constantin 24 et. III. declar următoarele privitor la dl Dr. Gafencu.

Îl cunosc pe dl Doctor Gafencu de mai mulți ani, decând lucra la Maternitatea Steaua CFR împreună cu soția mea, care știu că îl ajuta să termine studiile fiind un băiat silitor și foarte sărac. Obișnuia să vie pe la noi la 2-3 luni odată să consulte pe soția mea, când avea nelămuriri în legătură cu bolnavii. Decând a plecat din Maternitatea CFR în alte spitale a venit mult mai rar.

Cred că în toamna anului trecut mi-a spus că intenționează să plece în Elveția pentru a-și continua și perfecționa studiile, și că în acest sens a obținut o invitație dela un ~~unui~~ Profesor dela o clinică elvețiană ca să lucreze acolo (la Geneva sau Lausanne) ca intern. Declara însă că are greutăți spre a primi pașaportul din cauza numelui său identic cu a fostului ministru de externe, cu toate că nu are nici o legătură de rudenie cu el.—

În primăvara anului acesta a mai venit și spuse că până la sfârșit să poată obține pașaportul.—

În ziua de miercuri sau joi săptămâna trecută a venit la soția mea cu o pacientă. În timpul consultației dânsul a stat în sufragerie și mi-a spus că speră să plece în câteva zile în Elveția și m-a întrebat dacă nu cunosc un om politic care ar vrea să plece din țară. Eu i-am spus că nu cunosc pe nimeni.

Dl Dr Gafencu a insistat să mă roage să-l pun în legătură cu un om politic din opoziţie. I-am spus că nu cunosc pe niciunul.

D-na Soridone vecina noastră, care venea foarte des pe la noi, fiind de faţă a fost întrebată şi dânsa dacă nu cunoaşte pe cineva a declarat că nu.

În ziua de Vineri mi-a telefonat Dl. Dr Haţiegan că vrea să mă vadă. A venit pe la ora 5 d.m. şi m'a întrebat de Dl Dr Gafencu. În timpul cât era Dl Haţiegan la mine a telefonat Dl Dr Gafencu întrebând dacă nu-l caută cineva. I-am spus că îl caută Dl Haţiegan care e la mine. A spus că vine imediat. A venit peste 10 minute.—

Dându-mi seama că poate să fie o chestiune intimă, m'am retras şi i-am lăsat singuri în bibliotecă. I-am rugat chiar expres să nu mă implice într'o afacere ilegală, neavând să am nimic comun cu astfel de chestiuni.—

Au stat în bibliotecă cca 3-5 minute după care au plecat. Nu am auzit nimic despre ce au vorbit. În tot acest timp soţia mea era în cabinet şi nu l-a văzut nici pe Dl Dr Haţiegan nici pe Dl Dr Gafencu, neştiind că sunt la noi.

De la această dată nu am mai auzit nimic despre Dl. Haţiegan şi Gafencu nici de altceva în legătură cu tentativa de plecare din ţară a lui Gafencu. Am rămas foarte mirat când din ziare am aflat că Gafencu a fost arestat împreună cu o ceată întreagă de politicieni din opoziţie încercând să plece fraudulos din ţară cu avionul.—

Îmi pare foarte rău de a fi fost, fără să ştiu implicat într'o afacere atât de gravă. Credeam doar de a da o mână de ajutor Dlui

Doctor Gafencu, pe care l'am cunoscut ca un om moral şi studios.
În niciun caz nu puteam bănui că este implicat într'o aventură atât de periculoasă şi gravă pentru interesele Ţării.
16.9.47. Buc.
Dr Anninescu

12

17 Iulie 1947
Pentru conformitate
Comisar Şef

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr. Inginer AVRAMESCU AUREL adaug la declaraţia mea anterioară, referitoare la cazul GAFENCU, următoarele :

1. Susţin de a nu fi discutat cu Gafencu la Expoziţia dela Dalles, împreună cu soţia mea şi întâi am terminat formalităţile necesare pentru cumpărarea cărţilor cu soţia mea, Gafencu aşteptând afară, pe urmă când am eşit m'am despărţit de soţia mea şi am plecat spre birou însoţit de Gafencu care insistă să mă roage să indic o cale spre o personalitate politică. Totuşi admit că el ar fi putut vorbi la expoziţie şi cu soţia mea, înainte de a sosi eu acolo.

Mai precizez că la expoziţie sau pe drumul de acolo la birou, Gafencu nu mai avea nevoie să dea explicaţii despre ce e vorba, deoarece eu ştiam de cererea lui cu o zi înainte când am vorbit cu D-na Scridan. Deci cunoşteam vag problema, dar nu voiam să mă ocup de ea, cu toate insistenţele lui, fiindu-mi extrem de incomodă şi chiar suspectă.

2. Când s'a văzut la mine acasă, Dl. Dr. V. Haţieganu şi Dr. Gafencu, s'au recunoscut imediat, deci se cunoşteau mai dinainte, deaceea eu nu mai aveam nevoe să mai fac nici o introducere, şi am eşit din cameră, totuşi suspiciunea mea m'a făcut în faţa unui fapt împlinit, care s'a desfăşurat fără o contribuţie prea mare din partea mea, întâlnirea dorită de Gafencu, să le spun, chiar să-i rog, să mă scoată complect din cauză, eu nevrând să ştiu nimic de această afacere.

3. Precizez încă odată că soţia mea nu ştia de întâlnirea dintre D-rul Gafencu şi D-rul Haţieganu, fiind în cabi-

net, iar în seara zilei respective când ne-am văzut, nu-mi aduc aminte să-i fi spus expres nimic despre întâlnire, afară doar în treacăt că Gafencu a întâlnit pe cineva şi am scăpat de el. Fapt care denotă încă odată că ambii nu am acordat nici o importanţă cazului Gafencu, ceiace acum s'a adeverit a fi o gravă eroare deoarece dacă ne dădeam mai bine seama ce urmări ar fi putut antrena chestiunea (poate), sigur eram mai vigilenţi şi probabil refuzam să ne ocupăm de chestiunea lui.

4. Mai îmi amintesc că l-am întrebat pe drum spre birou pe dl. Dr. Gafencu dacă nu crede că chestiunea plecării cu avionul comportă riscuri grave pentru dumnealui şi mi-a răspuns că plecarea lui are loc numai în cazul când ea este posibilă fără riscuri, altfel se amână. Chiar preciza că plecarea depinde de foarte mulţi factori.

Astfel, eu am fost mai liniştit faţă de bănuiala mea iniţială că ar fi vorba de o acţiune forţată şi frauduloasă.

17 Iulie 1947.

(ss) Dr. Ing. Aurel Avramescu

17 Iulie 1947
Pentru conformitate
Comisar-Şef

-/-

14

17 iulie 1947
Dată în fața noastră
Procuror-Șef
[signature]

14

Declarație

Subsemnatul Dr. Ing. Avramescu Aurel adaog la declarația mea anterioară referitoare la cazul Gafencu următoarele:

1) Susțin de a nu fi discutat cu Gafencu la expoziția dela Dalles împreună cu soția mea, ci întâi am terminat formalitățile necesare pentru cumpărarea cărților cu soția mea, Gafencu așteptând afară, pe urmă când am ieșit m'am despărțit de soția mea și am plecat spre birou însoțit de Gafencu care insista să mă roage să-i indic o cale spre o personalitate politică. Totuși admit că el ar fi putut vorbi la expoziție și cu soția mea înainte de a sosi eu acolo.—

Mai precizez că la expoziție sau pe drumul deacolo la birou Gafencu nu mai avea nevoe să dea explicații despre ce e vorba, deoarece eu știam de cererea lui cu o zi înainte când am vorbit și cu Doamna Scridon. Deci cunoșteam vag problema, dar nu voiam să mă ocup de ea cu toate insistențele lui, fiindu-mi extrem de incomodă și chiar suspectă.—

2) Când s'au văzut la mine acasă d-l Dr. V. Hațiegan și d-l Gafencu s'au recunoscut imediat, deci se cunoșteau mai dinainte, deaceea eu nu mai

aveam nevoe să mai fac nici o intervenire
și am ieșit din cameră totuși suspiciunea
mea m-a făcut — în fața unui fapt
împlinit, care s'a desfășurat fără o contri-
buție prea mare din partea mea, = întâlnirea
dorită de Gafencu — să le spun, chiar să-i
rog, să mă scoată complect din cauză ea
neavând să știu nimic mai mult de
această afacere.

3. Precizez încă odată că soția mea nu
știa de întâlnirea dintre D-l Gafencu și D-l Hațieganu
fiind în cabinet, iar în seara zilei respective
când ne-am văzut nu-mi aduc aminte
să-i fi spus expres nimic despre întâlnire,
afară doar în treacăt că Gafencu a
întâlnit pe cineva și am scăpat de el.
Fapt care denotă încăodată că amândoi nu
am acordat nici o importanță cazului Gafencu
ceace acum s'a adeverit a fi o gravă eroare
deoarece dacă ne dădeam mai bine seama
ce urmări ar fi putut antrena chestiunea
(poate) sigur eram mai vigilenți și probabil
refuzam să ne ocupăm de chestiunea lui.

4. Mai îmi amintesc că l'am întrebat pe
drum spre birou pe sl D-l Gafencu, dacă nu
crede că chestiunea plecării cu avionul
comportă riscuri grave pentru el și mi-a
răspuns că plecarea lui are loc numai în
cazul când ea este posibilă fără riscuri,
altfel se amână. V Astfel eu am fost mai
liniștit față de bănuiala mea inițială
ca ar fi vorba de o acțiune forțată și frauduloasă

V Chiar precizia că plecarea depinde de foarte multi factori

17 Decemb. 1947
Scris în fața noastră
Procuror [illegible]

15

15

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr.Ing.AVRAMESCU AUREL,născut in 19o3,Iunie 17,comuna Radna Jud.Arad,fiul lui Vasile si Victoria +,căsătorit cu D-na Maria născută Alexiu,fără copii,Conferential la Politehnica si inginer sef Serv. la Soc.Gfală de Gaz si Electricitate,religie ortodoxă, nationalitatea română,serviciul militar satisfăcut , Slt.in rezervă in Reg.7 Pioneri,necondamnat,ultimul domiciul in Bucuresti Str.Sf.Constantin 24,etajul III. neinscris in vre?un partid politic in complectarea declaratiilor anterioare declar urmatoarele:

1. Imi amintesc că am fost avizat de D-na SPIRIDON,despre faptul că a vorbit cu"HATEGANU" /eu intelegand prin aceasta că ar fi vorba de doamna si Dl.EUGEN HATEGANU,intrucât stiam că D-na SPIRIDON,e foarte bună prietenă cu D-na EUGEN HATEGANU/ nu-mi amintesc precis când mi a comunicat acest lucru.-

2.Când am fost vizitat de Dl.VLAD HATEGANU imi amintesc că mi-a spus că s'a gandit si dânsul ca eventual să plece din tară.

Drept care am dat prezenta declaratie pe care o sustin si o semnez propriu.-

ss/Ing.Avramescu Aurel

Bucuresti 22 Iulie 1947.

Declarație

Subsemnatul Ing. Avramescu Aurel născut 1903 Iunie 17. comuna Radna jud. Arad fiul lui Vasile și Victoria (+) căsătorit cu Dna Maria nasc. Alexiu fără copii Conferențiar la Politechnică și Inginer Șef Serv. la Soc. Gle de Gaz și de Electricitate religia ortodoxă naționalitatea română serv. militar satisfăcut, Sublocot. de rezervă in Reg. 7. Pionieri, necondamnat, ultimul domiciliu Buc. Str. Sft. Constantin 24. et. III. neînscris in vreun partid politic, in completarea declarațiilor anterioare declar următoarele:

1. Îmi amintesc că am fost avizat de Doamna Scridon despre faptul că a ~~luat contact~~ vorbit cu „Hațieganii" (eu înțelegând prin aceasta că ar fi vorba de Dna și Dl Eugen Hațiegan, intrucât știam că Dna Scridon e foarte bună prietenă cu Dna Eugen Hațiegan) nu-mi amintesc precis când mi-a comunicat acest lucru.–

2. Când am fost vizitat de Dl Vlad Hațiegan îmi amintesc că mi-a spus că s-a gândit și dânsul ca eventual să plece din țară.

Drept care am dat prezenta declarație pe care o susțin și semnez propriu

Buc. 22. Iulie 1947.

Ing Avramescu

LUL MILITAR ~~CORPUL I~~
— Parchetul Militar —

Regiunea 2 Militară

NALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA.~~
— Parchetul Militar —

17

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 3045

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.
Noi General de Div. S. Pretorian, Procuror Militar, special pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Regiunea a 2 Militara
In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui AVRAMESCU AUREL din Str. Nr. sunt indicii de vinovăție pentru fapta de Uneltire contra ordinei Siguranței Statului
prev. și pen. de art.
Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcțiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de 30 zile.
Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.
Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.
Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Octombrie 1947
Dat în București astăzi 15 Octombrie /947.

Procuror Militar, Special

General de Div. Pretorian

Am luat cunoștință învinuit

Regiunea 2 militară.

TRIBUNALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~

— Parchetul Militar —

17

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 18

i şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

— — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul

al ~~Corpului II Armată~~. *Regiunea 2 militară.*

din C. J. M., având în vedere că în contra lui —Avramescu

— —din— Bucuresti — — —Str. — — — — — — — —

e vinovăţie pentru fapta de — — — — — — — — — —

~~intru distrugerea unitatii Statului~~ — — — — —

— — — — — — — — — — — —

că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Di-

Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de —

art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Mi-

Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. —36— pe

arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de —30— zile

— 15 August 1947— — — —

i astăzi — 15 August — — — /947.

r, *Special*

Am luat cunoştinţă invinuit

iv. *Rutaria*

____

18

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

19

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 18473

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi Maior Mag. Iorgu Popescu, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Corpului II Armată.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui Avramescu Aurel din Bucureşti Str. Sf. Constantin Nr. 24 sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de uneltire contra ordinei şi siguranţei Statului

prev. şi pen. de art.

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 36 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 20 Iulie 1947

Dat în Bucureşti astăzi 20 Iulie /947.

Procuror Militar,

Am luat cunoştinţă învinuit

GAFENCU CONSTANTIN

D E C L A R A T I E

14 Iunie 1947
Pentru conformitate
Ofiţer Şef

Dr. GAFENCU

Chestiunea plecării din ţară era pentru mine un ideal pe care l-am hrănit de mai multă vreme, dorind din tot sufletul să fac specializarea mea medicală în străinătate şi mai ales intr'o ţară de limbă Franceză, /singura pe care o posed mai bine/. Am luptat foarte mult ca să pot obţine aprobarea unei clinici din Elveţia, unde să fac o specializare medicală din cauza faptului că sunt lipsit de mijloace materiale şi de relaţiuni de rudenie sau de altă natură care să-mi faciliteze o astfel de plecare.-

După ce am scris la cele cinci Universităţi şi am cerut acolo să fiu primit am primit răspuns răspuns favorabil dela Universitatea din Geneva, localitate de limbă franceză şi cultură înaltă. Am fost pus şi simplu fericit când am primit în Decembrie 1946, comunicarea aprobării ce o obţinusem de a intra în Elveţia pentru un an. Dificultăţile şi deziluziile au venit însă mai târziu. Cererea mea de paşaport făcută în Noembrie 1946, a rămas cu rezultat mereu negativ până în prezent, nu am putut cunoaşte şi nici n'am avut de unde să cunosc motivul pentru care nu mi s'a aprobat paşaportul. Amărâciunea, deziluzia care lua proporţii în sufletul meu, entuziasm şi dornic de progres cât mai mare a dat naştere la o adevărată psihoză. Tot timpul eram preocupat de această chestiune.

A-şi fi făcut o carieră în ţară, dar psihoza nu mă lăsa să renunţ aşa de uşor la idealul pe care la un moment dat îl aveam în mână.-

Mai ales vedeam cum alţi colegi chiar mai tineri decât mine plecau pentru studii şi se mândreau de acolo prin scrisori că studiază şi se simt foarte bine, lucru acesta mă durea mult. Am rugat atunci pe un prieten al meu Tov.

./.

42

22

23

BERCEANU ION, care lucra la Presedintia Consiliului să se intereseze el dece nu optin paşaport.

Mi-a dat răspuns spunând că probabil că sunt confundat cu cineva care ar fi avut antecedente politice, dar am impresia că n'a fost sincer si poate nici nu s'a obisit să se informeze sau să sprijine cererea mea.-

Am mai făcut eu încă 2 cereri mai detailate in care căutam să mă descurc singur de eventuale culpe pe care le bănuiam si printre acestea cea mai mare si care mi-a adus foarte mult rău in viata mea grea si muncită, aceia a rudeniei cu GRIGORE GAFENCU.-

Am fost pentru asta la Dl.BEZVICONI GHEORGHE, care se ocupă cu giniologia familiilor vechi din Moldova si Basarabia să l intreb ce stie despre aceasta chestiune, căci mă plictisea faptul că toată lumea mă intreba ironic sau serios dacă sunt rudă cu GRIGORE GAFENCU.-

Intr'o schită pe care o am la dosar Dl.BEZVICONI miă arătat că Dl.GRIGORE GAFENCU a adoptat acest nume /tatăl lui căsătorindu-se cu o domnisoară GAFENCU, dar din ramura basarabeană, a renuntat la numele lui de SAURER si la adoptat pe acela al sotiei lui adică GAFENCU, cum eu sunt născut in Botosani si tatăl meu in Jud, Iasi comuna Erbiceni Dl.BEZVICONI trage concluzia că noi suntem /adică eu sunt/ dintr'o altă ramură a Gafencilor din Bucovina si Moldova de Nord si deci nu este nici o tangendă de rudenie cu Grigore Gafencu.

Multumit că am căpătat o lămurire pretioasă si competinte am căpătat din nou sperante că voi putea totusi optine paşaport si idealul de a prinde din nou in sufletul meu. Realitatea a continuat să fie insă in contra mea nu stiu dece dar aşa a fost. M'am hotărât apoi să apelez la cineva care mă cunoaste la Dl.Deputat DUMITRU POP, din Str.Uranus Nr.12, unde locueste sora mea de mai mulţi ani si unde mă duceam si eu oridecâteori aveam liber dela spital.-

Atât Dl.cât si D-na POP au fost extrem de binevoitori fată de mine, si cunostiau dorinta mea fierbinte de a pleca in străinătate pentru desăvârsirea studiilor, mi-au promis tot sprijinul posibil si au rugat pentru aceasta pe Dl.Ministru BURCA, unde am avut cinstea să fiu primit in au

./.

14 iulie 1947
pentru conformitate
Comisar-şef

dientă si să-i explic cazul meu lăsând totdeodată o cerere si actele necesare pentru a obtine mult doritul paşaport.

După mai multe telefoane pe care le-am dat D-lui HAMZESCU,dela Cabinetul D-lui Ministru mi s'a răspuns că nu s'a făcut nimic incă si că să mă interesez mai târziu. Intre timp isi făcea loc in sufletul meu ideia plecării fără paşaport.Era o nebunie care mă cuprindea incet si din care nu m'am trezit decât sub focul pistoalelor ce ne-au somat pe Aeroport.Nu mai stiu ce să spun,naivitatea ,dorinţa expresa,opsesia plecării mi-au luat puterea de control si de discezământ limpede.Eram membru al Partidului Social Democrat "Fabrica Bumbăbăcăria Românească" situatie pe care a neglijat-o si peste câteva luni m'am inscris la liberali crezând că voi găsi ocazia plecării.Trebue să mentionez că nici nu i-am anunţat pe tovarăşii dela fabrica "Bumbăcăria Românească" ,că demisionez ci tăcut pur si simplu socotind că aşa este mai bine. Sufletul opsedat ,mintea inferbântată mă forta foarte mult să fac si lucruri nepermise cum a fost acesta.Tovarăsul GRIGORESCU si directorul LOUIS HAUTE ,dela fabrică cred că vor rămâne inebuniti de nebunia pe care am făcut-o si nu stiu cum a-si putea in ochii lor,căci mă mustră constiinţa,in sfârsit pentru ca să mai scurtez am incercat să găsesc solutia plecării vorbind cu Dl.PAUL DUMITRIU dela Gazeta Liberalul" ca să-mi facă el aceasta inlesnire,adică să găsească un om politic care vrea să plece din tară cu avionul si de care să mă acăţ si eu.Acesta mi-a făcut unele promisiuni pe care până la urmă nu le-a tinut si atunci m'am gândit /ceasu rău/ ,la alti aviatori si m'am adresat D-lui VLAD HATEGANU care mi-a găsit formula pentru care stau la celulă si sunt sdrobit sufleteste pentrucă desteptarea este prea bruscă si prea dureroasă.N'am stiut că in ultimul moment cine ne va aduce aici unde suntem acum când am fost prezentat D-lui IULIU MANIU,si unde am văzut o parte din cei ce voiau să plece.-

Aviatorii sunt băeti buni si totatât de naivi ca si mine,sau declarat de acord că fac aceasta aventură care s'a dovedit cea mai funestp din viaţa mea.

Aceasta este fondul adevărat al chestiuni.

Mă mustru si i-mi fac singur cele mai mari reprosuri de necugetarea care imi dau deacuma abea seama.

./.

Pentru partea tehnică spune că odata principial fiind sapărsit faptul s'a trecut la fapte foarte usor, am aflat prima cursă pe care o făceau piloții, de ora plecării am desemnat un punct de aterizare-decolare si venind cu totii la aceia oră, am făcut ceiace ce vedem acum cu totii. Am făcut întâlnirea la capatul tranvaiului 14. Au venit in total patru masina am pornit la orele 1.3o din 14 VII-a 1947, am ajuns la locul de aterizare la 3, apoi am asteptat ora 6, când trebui să vină avioanele. Dureroasa trezire din visul nebun in care eram antrenat, s'a făcut asa cum spuneam, sub focul de somare al pistoalelor automate. Este cea mai neagră zi din viaţa mea si de care n'aşi vrea să mai aud vre'odată. Dati-mi aceasta posibilitate si voi fi cel mai fericit om.-

Ora fiind înaintată termin aici şi de mai este necesar vă stau cu plăcere la dispoziţie pentru complectări.

Pentru conformitate
iv Decembrie 1947
Comisar-Şef

Semnez propria-manu.

ss. R. Gafencu

14 VII-a 1947.-

38/

25

Dat în gata
urgent
[stamp: Ministerul ...]

26

Declarațiune.

1. Chestiunea plecării din țară era pentru mine un ideal pe care l-am nutrit de mai multă vreme, dorind din tot sufletul să fac specializarea mea medicală în străinătate și mai ales într-o țară de limbă franceză (singura pe care o posed mai bine). Am luptat foarte mult ca să pot obține aprobarea unei clinici din Elveția, unde să fac o specializare medicală, din cauza faptului că sunt lipsit de mijloace materiale și de relațiuni de rudenie sau de altă natură care să-mi faciliteze o astfel de plecare.

După ce am scris la cele cinci universități și am cerut acolo să fiu primit, am primit răspuns favorabil dela Universitatea din Geneva, localitate de limbă franceză și cultură înaltă. Am fost pur și simplu fericit când am primit în Dec. 1946 comunicarea aprobării ce obținusem de a intra în Elveția pentru un an. Dificultățile și deziluziile au venit însă mai târziu. Cererea mea de pașaport făcută în Nov. 1946 a rămas cu rezultat mereu negativ până în prezent.

nu am putut cunoaște și nici n'am avut
prilejul să cunosc motivul pentru care nu
mi s'a aprobat propunerea.
Amărăciunea, desiluzia care luase pro-
porții în sufletul meu entuziast și dornic
de progres cât mai mare, a dat naștere
la o adevărată psihoză. Tot timpul
eram preocupat de această chestiune.
Aș fi făcut o carieră în țară - dar
psihoza, nu mă lăsa să renunț așa de
ușor la idealul pe care la un moment
dat îl aveam în mână - Mai ales, vedeam
cum alți colegi chiar mai tineri decât mine
plecau pentru studii și se mândreau dea-
prin scrisori, că studiază și se simt f. bine
lucrul acesta mă durea mult. Am rugat
atunci pe un prieten al meu tov. Berceanu
care lucra la Președinția Consiliului să se
intereseze el, de ce nu obțin pașaport.
Mi-a dat un răspuns spunând că poate
am fost confundat cu cineva care ar fi avut
antecedente politice, dar am impresia că
n'a fost sincer și poate nici nu s'a ostenit
să se informeze sau să sprijine cererea mea

Dat [illegible] [signature]

Am apoi făcut eu încă două cereri mai detailate în care căutam să mă desculp singur de eventualele culpe pe care le bănuiam și printre acestea cea mai mare, și care mi-a adus foarte mult rău în viața mea grea și muncitoare, aceea a rudeniei cu Gr. Gafencu.

Am fost pentru asta la dl Bezviconi Gh. care se ocupă cu genealogia familiilor vechi din Moldova și Basarabia să-l întreb ce știe el despre această chestiune, căci mă plictisea faptul că toată lumea mă întreba ironic sau serios dacă sunt rudă cu Gr. Gafencu. Într'o schiță pe care o am la dosar dl Bezviconi mi-a arătat că dl Grigore Gafencu a adoptat acest nume (tatăl lui căsătorindu-se cu o domnișoară Gafencu dar din ramura basarabeană, a renunțat la numele lui „Saurer" și l-a adoptat pe acela al soției lui adică Gafencu. Cum eu sunt născut în Botoșani și tata meu în jud. Iași, comuna Erbiceni, dl Bezviconi trage concluzia că suntem (adică eu sunt) dintr'o altă ramură a Gafencilor din Bucovina și Moldova de Nord și deci nu este nici-o tangență de rudenie cu Gr. Gafencu.

Scris în fața noastră
Insp. [signature] [signature]

Mulțumit că am căpătat o lămurire preți-
oasă și competintă, am căpătat din nou
speranța că voi putea totuși obține pașaport, și
idealul se aprindea din nou în sufletul meu.
Realitatea a continuat însă să fie
tu contra mea, nu știu de ce, dar așa a fost.
M'am hotărât apoi să apelez la cineva
care mă cunoaște, la Dl deputat Dumitru
Pop din Str. Uranus 12, unde locuește sora
mea de mulți ani și unde mă duceam și eu
oricâte ori eram liber dela spital.
Atât domnul cât și doamna Pop au fost
extrem de binevoitori față de mine, și cunos-
cându-mi dorința mea fierbinte de a pleca în străi-
nătate pentru desăvârșirea studiilor, mi-au
promis tot sprijinul posibil și au rugat
pentru aceasta pe Dl Ministru Bârcă, unde
am avut cinstea să fiu primit în audiență
și să explic cazul meu, lăsând tot odată
o cerere și actele necesare pentru a obține
mult doritul pașaport.
După mai multe telefoane pe care le-
dat lui Dl Hamzescu dela cabinetul Dlui
Ministru, mi s'a răspuns că nu s'a făcut
nimic încă și că să [illegible] interesez mai

Dat [illegible] Sântiea
noastră

târziu 3) / Între timp își făcea loc în sufletul meu ideia plecării fără proporții. Era o nebunie care mă cuprindea încât, din care nu m'am trezit decât sub focul pistoalelor ce ne-au somat pe aeroport.

Nu mai știu ce să spun, nervozitatea, dorința expresă, obsesia plecării mi-au luat puterea de control și de discernământ limpede.

Eram membru al Part. Social Democrat (fabrica Bumbăcăria Românească) situație pe care am neglijat-o și peste câte-va luni m'am înscris la liberali crezând că voi găsi ocazia plecării. Trebuie să menționez, că nici nu i-am anunțat pe tovarășii dela fabrica Bumbăcăria Românească, că demisionez, ci tăcut pur și simplu ~~crezând~~ socotind că așa este mai bine. Sufletul obsedat, mintea înfierbântată mă forța foarte mult să fac și lucruri nepermise cum a fost acesta.

Tov. Grigorescu și Directorul Louis Haute dela fabrică cred că vor rămâne înmărmuriți de nebunia pe care am săvârșit-o și nu știu cum aș putea în ochii lor, căci mă mustră conștiința. În sfârșit pentru ca să mă simt, [illegible] găsesc soluția

plecării vorbind cu d-l Paul Dimitriu dela ziarul Liberalul ca să-mi facă el această „Intelegere" adică să găsească vr-un om politic care vrea să plece din țară cu avionul și de care să mă agăț și eu. Acesta mi-a făcut unele promisiuni pe care până la urmă nu le-a ținut, și atunci m'am găsit (ceasul rău) la alți amatori și m'am adresat d-lui Vlad Hotiegan care mi-a găsit „formula" pentru care acum stau la celulă și sunt sdrobit sufletește, pentrucă deșteptarea este prea bruscă și prea dureroasă. N'am știut până în ultimul moment cine ne va aduce aici unde sunt acum, când am fost prezentat d-l Iuliu Maniu și unde am văzut o parte din cei ce voiau să plece.

Aviatorii sunt băieți buni, și tot atât de naivi ca și mine s'au declarat de acord să facă această aventură care s'a dovedit cea mai funestă din viața mea.

Acesta este fondul adevărat al chestiunii!

Mă mărturisesc, și-mi fac singur cele mai mari reproșuri, de necugetarea care acum mi-o dau abia seama.

#

Pentru partea technică spun[...]

față noastră

principal fiind săvârşit furtul, s'a trecut la fapte foarte uşor, am aflat prima cursă la care o făceau piloţii, de ora plecării, am semnat un punct de aterizare - ticolare şi venind cu toţii la acea oră, am făcut cicace vedem acum cu toţii. Am făcut întâlnirea la capătul tramvaiului 14, am venit în total 4 maşini am pornit la orele 1³⁰ din 14.VII.947, am ajuns la locul de aterizare la 3⁰⁰ apoi am aşteptat ora 6 când trebuiau să vină avioanele. Dureroasa trăire din nivel nebun în care eram atunci s'a făcut aşa cum spuneam sub focul de somare al pistoalelor automate. Este cea mai neagră zi din viaţa mea, şi de care n'aş vrea să mai aud vreodată. Daţi-mi această posibilitate şi voi fi cel mai fericit om.

Ora fiind înaintată termin aici şi de mai este necesar vă stau cu plăcere la dispoziţie pentru completări -

Semnat propria-mână

D. Gavrilă

Faţă [illegible]

[illegible] 14. VII. 1947 orele 1³⁰

15 iulie 1947
pentru conformitate

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr. GAFENCU N, CONSTANTIN, de profesiune medic, născut in 1918, Noembrie 4, in orasul Botosani, fiul lui Nicolae si Elisabeta, domiciliat actual la Spitalul Coltea domicilii declarat fiind în Str. Hatmanul Arbore 25 /Spitalul Floreasca Nou/, intrebat fiind declar următoarele:

Cu incepere dela 1 Martie 1946, m'am purtat cu gândul plecării in străinătate in scopul specializării mele in Chimia Generală; visam cu deosebire o tară de cultură franceză in speță Elveția sau Franța.

In acest scop am intreprins repetate demersuri pentru mentinerea agrementului din partea vre'unei clinici din aceste țări precum si pentru optinerea paşaportului si a vizelor.-

Din cele cinci cereri inaintate la diverse clinici din Elvetia, am primit agrementul din partea Clinicii de Ginecologie si Obstretică, din Geneva /Prof. HENRI de WATTERWILLE/ precum si viza de intrare in aceasta tară pe timp de un an.-

Nu am optinut paşaportul si viza de iesire din tară pe care le-am solicitat in patru rânduri.

Din aceasta cauză, cu incepere din primăvara acestui an, am luat in considerare si modalitatea unei plecări ilegale, paralel cu demersurile oficiale pe care continuam să le fac.-

Auzind din svonuri că trecerea peste frontiera de Vest, comportă cheltueli mari, in timp ce eu nu aveam mijloacele necasare si precum intr'o vizită pe care am făcut-o la Constanta imediat după Paste, pentru a recunoaste posibilitătile de plecare T., am constatat aceiasi situatie,

./.

am inceput să evaluaz modalitatea plecării pe calea aerului.-

Aceastaidee am luat-o in considerare in urma celor ce aufisem cu rrivire la plecarea Comandorului STRATINESCU, ABELES, etc., precum si in urma faptului că Ing. Gh. Popescu si nepotul său DUMITRU POPESCU, domiciliati in Bucuresti Str. Vasile Gherghel Nr.21, a căror casă o frecventam nutreau deasemeni intentii de plecare din tară. Ing. GH. POPESCU, intentiona să emigreze si să se stabilească in America de Sud /Argentina sau Brazilia/, in timp ce DUMITRU POPESCU era mai instabil in aceasta privintă.-

Pentru conformitate
Iulie 1947
Concider

Din sugenstia lui DUMITRU POPESCU, ne-am adresat toţi trei pilotului PREDA GHEORGHE, dela Aeroportul Militar Giulesti, care avea legături de prietenie cu fina Ing. POPESCU, anume TUDORA.-

Am inceput aceste consultări in jurul datei de 1 Iulie a.c., căzând in principiul de acord cu pilotul PREDA.

In contintinuare m'am adresat D-lui PAUL DIMITRIU din Redactia ziarului "LIBERALUL", pe care-l cunoscusem in cursul lunei Iunie, când m'am inscris la indemnul D-lui Ing. POPESCU in Partidul National-Liberal /Brătianu/, intrebându-l dacă nu cunoaste unele personalităti politice, care ar dori să folosească aceasta ocazie, pentru a părăsii tara. Am propus acest lugru, gândindu-mă că in acest fel voi putea avea si eu o acoperire fată de autoritătile streine.-

Dl. PAUL DUMITRIU mi-a declarat că vrea să plece chiar el, mentinându-si aceasta părere si la a doua intâlnire cu toate că mi-a spus cu aceasta ocazie că Secretarul G-ral al P.N.L. BRATIANU, Dl. CONSTANTIN BRATIANU, nu si-a dat asentimentul. La obiectiunea mea că in afară de persoana lui a-şi dori ca insotitori si alte personalităti politice mai de suprafată, mi-a răspuns că nu a putut astfel de amatori. Aceasta a doua intâlnire cu PAUL DUMITRIU, am avut-o in seara de Vineri 11 Iulie a.c.-

In dimineata zilei de Vineri 11 Iulie a.c., m'am intâlnit la Spitalul Coltea cu Dl. VLAD HATEGANU, căruia i-am făcut aceleasi propuneri.

./.

32

Dl.HATEGANU,mi-a promis că va găsi personalităti cacele dorite de mine.-

Dl.PAUL DUMITRIU,căruia i-am vorbit despre aceasta promisiune a D-lui HATEGANU,mi-a spus că nu crede că va pleca cineva atât din P.N.T./MANIU/,nici din altă parte.-

In cursul zilelor de 11,12 si 13 Iulie a.c.,am fost vizitat la spital in repetate rânduri,de Dl.HATEGANU,perfectând plecarea pe baza comunicărei primite Sâmbătă seara /12 Iulie a.c./că avioanele vor decola in ziua de 14 Iulie a.c, la orele 6 dimineata.Comunicarea au făcut-o pilotii PREDA si LUSTIG,venind la Ing.POPESCU.-

Până la aceasta dată,V.HATEGANU,a tinut legătura numai cu mine.

Duminecă 13 VII-a,1947,pe la orele 9 dimineata am fost condus de Dl.V.HATEGANU la locuinta D-lui Dr.JOVIN din Str.Bd.Dacia Nr.19,unde m'a prezentat D-lui IULIU MANIU care se afla singur.Dl.MANIU,presupunând că sunt din aceiasi familie cu GRIGORE GAFENCU,m'a intrebat: "Ce mai face fratele dumnitate GRIGORE? .In continuare mi-a cerut numele pilotilor si relatii despre capacitatea lor profesională si despre gradul de incredere pe care il merită,despre calitatea avioanelor si posibilitătile tehnice de realizare a sborului până la Istambul.Am avut impresia că face o confruntare intre relatiile primite anterior dela Dl.V.HATEGANU,si cele spuse de mine.Am plecat după circa o jumătate de oră singur după ce mă invitase să revin seara la orele 23,pentru a cunoaste pe călători.

Dl.MANIU a spus dela inceput că el nu pleacă,Când am revenit seara,am adus cu mine si pe Ing.POPESCU,care insistase in acest sens.De data aceasta am găsit prezenti pe d-nii MIHALACHE,MANIU,CARANDINO si V.HATEGANU.-

MANIU mi-a spus că vor pleca MIHALACHE si CARANDINO, spunând despre ei: "Acestia sunt inima si mintea partidului" Am comunicat că la orele 1,din 14 VII-a /noaptea la orele 1/ trebue să fie cu masinile la capătul linii 14 /de tranvai/ intrucât decolarea se face de pe câmpul de lângă comuna Tă-

./.

Iulie 1947
Pentru conformitate
Comisar-Şef

mădău, câmp ce-l vizitasem cu câteva zile mai inainte cu Ing. POPESCU, cei doi piloti si cu mine.-

Pe la ora 23.3o, după ce MANIU ne-a asigurat că MIHALACHE va ingriji ca să fim bine primiti la Istambul, urându-le succes in călătorie, lui CARANDINO si lui MIHALACHE spunând totodată că PENESCU să plece chiar dacă doamna nu va fi găsită, Ing. POPESCU si cu mine am plecat la locuinta inginerului.-

De acolo ne-am luat amândoi bagajele mergând cu un taxiu angajat de inginerul POPESCU, luând pe DUMITRU BORCEA dela Restaurantul "Florescu" si pe EUGEN BORCEA, dela domiciliul său din dosul Pietii Sf, Gheorghe. Ajungând la capătul liniei 14, am asteptat si celelalte trei masini care au sosit cu cinci până la 1o minute intârziere. Eu m'am urcat in masina lui MIHALACHE fiindcă cunosteam drumul.

După o oră si jumătate am ajuns la câmp.

Revenind la intrevederea dela orele 23 din 13 VII-a dela Dl. MANIU, mentionez că la indemnul D-lui MANIU, de a reprezenta cu fermitate interesele noastre românesti, acolo unde vă ve-ţi duce, Dl. CARANDINO stând in pozitie de drept si tinând mâna Presedintelui, răspundea afirmativ prin gesturi si cuvintele: "Da, bine, Domnule Presedinte, nu ave-ţi nicio grije.

Aceasta i-mi este declaratia pe care o sustin si semnez propriu.-

ss/ Dr. Gafencu.

15 VII-a 1947.

15 Iulie 1947
Pentru conformitate
Procuror

1 ~~46~~ 33

34 ~~23~~

Declarațiune

Subsemnatul Dr. Gapescu N. Constantin, de profesiune medic, născut în 1918 Nov. 4. în orașul Botoșani fiul lui Neculai și Elisabeta, cu domiciliul actual la Spitalul Colțea, domiciliul declarat fiind în strada Hatmanul Arbore 25 (Spitalul Floreasca Nou), întrebat fiind declar următoarele:

Cu începere dela 1 Martie 1946, m'am purtat cu gândul plecării în străinătate în scopul specializării mele în chirurgia generală; vizam cu deosebire o țară de cultură franceză în speță Elveția sau Franța.

In acest scop am întreprins repetate demersuri pentru obținerea agrementului din partea vreunei clinici din aceste țări precum și pentru obținerea pașaportului și a vizelor.

Din cele 5 cereri înaintate la diverse clinici din Elveția am primit agrementul din partea clinicei de Ginecologie și Obstetrică din Geneva (Prof. Henri de Watteville) precum și viza de intrare în această țară pe timp de 1 an.

Nu am obținut pașaportul și viza de ieșire din țară, pe care le-am solicitat în 4 rânduri.

Dr. Gapescu

Dată în fața noastră azi
15 Decembrie 1947
(ss) [illegible]

Din această cauză, cu începere din primăvara acestui an, am luat în considerare și modalitatea unei plecări ilegale, paralel cu demersurile oficiale pe care continuam să le fac.

Auzind din zvonuri că trecerea peste frontiera de vest comportă cheltueli mari, în timp ce eu nu aveam mijloacele necesare, și cum într'o vizită pe care am făcut-o la Constanța imediat după Paște, pentru a recunoaște posibilitățile de plecare pe mare, ~~mi~~ am constatat aceiași situație, am început să evaluez modalitatea plecării pe calea aerului.

Această idee am luat-o în considerare în urma celor ce auzisem cu privire la plecarea comandorului Stratilescu, Abeles etc. precum și în urma faptului că ing. Gh. Popescu și nepotul său Dumitru Popescu, domiciliați în Buc. str. Vasile Gherghel No. 2, și a căror casă o frecventam, nutreau deasemenea intenții de ~~a~~ plecare din țară. Inginerul Gh. Popescu intenționa să emigreze și să se stabilească în America de Sud (Argentina sau Brazilia), în timp ce Dumitru Popescu era mai instabil în această privință.

Din sugestia lui Dumitru Popescu, ne-a

[illegible]

adresat toți trei, pilotului Preda Gheorghe de la Aeroportul militar Giulești, care avea legături de prietenie cu fiica ing. Popescu, anume Tudora.

Am început aceste consultări în jurul datei de 1 Iulie cor., căzând în principiu de acord cu pilotul Preda.

In continuare m'am adresat Dlui Paul Dimitriu din redacția ziarului Liberalul pe care-l cunoscusem în cursul lunei Iunie, când m'am înscris la îndemnul Dlui Inginer Popescu, în part. Nat. Liberal (Brătianu), între-bându-l dacă nu cunoaște unele personalități politice, care ar dori să folosească această ocazie pentru a părăsi țara. Am propus acest lucru gândindu-mă că în acest fel voi putea avea o și eu o acoperire față de autoritățile străine.

Dl Paul Dimitriu mi-a declarat că vrea să plece chiar el, menținându-și această părere și la a doua întâlnire cu dânsul mi-a spus cu această ocazie că secretarul general al P.N.L (Brătianu) Dl Const. Brătianu nu și-a dat asentimentul. La obiecțiunea mea că în afară de persoana lui aș dori ca însoțitori și alte personalități politice mai de suprafață, mi-a răspuns că nu a putut găsi astfel de amatori. Această a doua întâlnire cu Paul Dimitriu am avut-o în seara de Vineri 11 Iulie a.cor.

Dr. [signature]

Dată în fața noastră
azi 15 Iulie 1947
Com... [signature]

4

în dimineața zilei de Vineri 11 Iulie m'am întâlnit la spit. Colții cu Dl Vlad Hațieganu, căruia i-am făcut aceleași propuneri.

Dl Hațieganu mi-a promis că va găsi posibilitatea ca cele dorite de mine.

Dl Paul Dimitriu, căruia i-am vorbit despre această promisiune a Dlui Hațieganu mi-a spus că nu crede că va pleca cineva atât din P.N.T. (Maniu) nici din altă parte.

În cursul zilelor de 11, 12, și 13 Iulie am am fost vizitat la spital în repetate rânduri, de Dl Hațieganu perfectând plecarea pe baza comunicării primite Sâmbătă seara (12 Iul. cr) că avioanele vor decola în ziua de 14 Iulie la orele 6 dimineața. Comunicarea au făcut-o piloții Preda și Lustig venind la inginerul Popescu.

Până la această dată V. Hațieganu a ținut legătura numai cu mine.

Duminică 13.7.947 pela orele 9 dim. am fost condus de Dl V. Hațieganu la locuința Dlui Dr. I. Jorza din str. Bul. Dacia 19 unde mi-a prezentat Dlui Iuliu Maniu care se afla singur. Dl Maniu, presupunând că sunt din aceiași familie cu Grigore Gafencu m'a întrebat „ce mai face fratele dumitale Grigore" În continuare mi-a cerut numele piloților și relații despre

N. Gafencu

Dată în foto mostră azi 15 Iulie 1947 Cu ... [signature] 85

36

și relații despre capacitatea lor profesională și despre gradul de încredere ce care-l merită, despre calitatea avioanelor și posibilitățile technice de realizare a sborului până la Istanbul. Am avut impresia că face o confruntare între relațiile primite anterior dela Dl Vlad Hațieganu, și cele spuse de mine. Am plecat după circa 1/2 de oră, singur, după ce mă invitase să revin seara la orele 23ºº pentru a cunoaște pe călători.

Dl Maniu a spus dela început că el nu pleacă. Când am revenit seara am adus cu mine și pe Inginerul Popescu, care insistase în acest sens. De data aceasta am găsit prezenți pe d-nii Mihalache, Maniu, ~~[illegible]~~ Carandino și V. Hațieganu

Maniu mi-a spus că vor pleca Mihalache și Carandino, spunând despre ei „aceștia sunt inima și mintea partidului". Am comunicat că la orele 1ºº din 14.VII. (noaptea la orele 1) trebue să fie cu mașinile la capătul liniei 14 (de Armory) întrucât decolarea se face depe câmpul delângă com. Tămădău, câmp ce-l vizitasem cu câteva zile mai înainte cu Ing. Popescu, cei doi piloți și cu mine.

Pela ora 23³⁰, după ce Maniu ne-a asigurat că Mihalache va îngriji ca să fim bine primiți la Istanbul, urându-le succes în călătorie, lui Carandino și lui Mihalache, spunând ~~[illegible]~~

D. Gaspar

că Penescu să plece chiar dacă doamna nu va fi găsită, inginerul Popescu și cu mine am plecat la locuința inginerului.

De-acolo ne-am luat amândoi bagajele, mergând cu un taxi angajat de inginerul Popescu luând pe d-na Borcea dela restaurantul „Florescu" și pe Eugen Borcea dela domiciliul său din dosul Pieții Sf. Gheorghe. Ajungând la capătul liniei 14 am așteptat și celelalte trei mașini, care au sosit cu 5 până la 10' întârziere. Eu m'am urcat în mașina lui Mihalache fiindcă cunoșteam domnul.

După o oră și jum. am ajuns la câmp.

Revenind la întrevederea dela orele 23 din 13.VII dela Dl Maniu menținez că la îndemnul D-lui Maniu, ~~menționat mai sus, Dl Carandino a răspuns afi~~ de a reprezenta cu fermitate interesele noastre românești acolo unde vă veți afla, Dl Carandino stând în poziție de drepți, și ținând mâna președintelui răspundea afirmativ prin gesturi și cuvintele „da, bine, domnule președinte, nu aveți nicio grijă".

Aceasta îmi este declarația pe care o mențin și semnez propriu

Dr. [signature]

15.VII.47

16 Iulie 1947
Pentru conformitate
Anuşi f...

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GANENCU N.CONSTANTIN, întrebat fiind, dau următoarele relaţii în complectarea declaraţiilor anterioare:

In ziua de 9.VII.1947, am căutat pe Inginerul AVRAMESCU prin soţia lui, care lucrează la Spitalul Colţei şi care m'a îndrumat la Expoziţia Cărţii Engleze, unde l-am şi găsit.

Le-am comunicat ambilor soţi planul de plecare cu avionu

Dela Expoziţie am plecat cu inginerul AVRAMESCU pentru a lua legătura cu personalităţi politice care să accepte acest plan.

Ne-am oprit la Soc. de Gaz şi Electricitate, de unde Ing. Avramescu a telefonat la două persoane, din care una mi s'a părut a fi femeie. In aceiaşi zi după masă, pe la orele 5, am fost acasă la Ing. Avramescu unde l-am întâlnit pe VLAD HATIEGANU, cu care am discutat aici pentru prima dată să-mi mijlocească găsirea unei personalităţi politice pentru plecare.

A doua zi pe la ora 15-16, Haţieganu a venit la mine la spital, înştiinţându-mă că vor pleca trei personalităţi marcante din Partidul Naţional-Tărănesc (Maniu).

Sâmbătă, în urma convorbirilor telefonice avute Vineri, Haţieganu a venit pe la ora 17 la spital.

Chemat telefonic, m'am dus la Ing. Popescu unde am aflat data şi ora plecării, pe care am comunicat-o D-lui Haţieganu Duminecă la ora 8.30 când am mers împreună la capătul tramvaiului 14, pentru a stabili locul în care să se strângă maşinile.

-/-

37

38

La ora 9, ajungând cu Haţieganu la locuinţa D-lui Maniu, am văzut în antreu pe dl.Romulus Boilă. Dl.Maniu m'a întrebat dacă avionul poate sbura până în America, întrebându-mă totodată cum a plecat STRATILESCU. Dl.Maniu şi-a notat numele piloţilor şi adresele familiilor lor, spunând că vrea să le ajute, având grije de ele. Pe aceiaşi hârtie eu am notat itinerariul maşinilor din Bucureşti până la Tămădău.

Inainte de a eşi dela dl.Maniu, a intrat dl.Boilă anunţând pe dl.Ghiţă Pop, pe care nu am apucat să-l văd deoarece am plecat imediat. Mi-amintesc că în antreu aşteptau trei bărbaţi modest îmbrăcaţi.

Duminecă la ora 18, m'am dus la Ing.Popescu, de unde la ora 21.00 am plecat la localul Floreasca de lângă Depozitul Sanitar. Acolo ne-am strâns : Ing.Popescu, D-tru Popescu, piloţii Preda şi Lustig, D-na Popescu, D-tru Borcea şi cu mine.

Menţionez aici că D-na Popescu era informată şi de soţul ei şi de mine despre data şi ora plecării. Aflase aceasta şi dela piloţi. La ora 22.30, am plecat cu Ing.Popescu la dl.Maniu unde am ajuns la ora 23. In cameră la dl.Maniu mai erau, Dl.Haţieganu, care a venit imediat după noi, Dl.Mihalache, Dl.Carandino şi Romulus Boilă. Dl.Maniu i-a spus D-lui Mihalache : "D-le Mihalache, consider că acolo unde pleci, ştii ce ai de făcut", la care dl.Mihalache răspundea afirmativ.

Inainte de a pleca, Ing.Popescu şi cu mine, Dl.Maniu s'a adresat inginerului spunându-i: "Vezi, ţi-am încredinţat pe aceşti oameni de seamă, să ai grije de ei, să nu li se întâmple nimic şi să ajungă cu bine".

Vlad Haţieganu a menţionat că piloţii vor fi utilizaţi la locul de destinaţie dându-li-se tot atribuţiuni tehnice.

In cursul aşteptării lângă aeroport, Dl.Penescu a afirmat că nu intenţionează să rămână în Turcia, nefiind un loc destul de important pentru activitatea ce urma s'o desfăşoare.

16 Decemb. 1947 Pentru conformitate Comisar-şef [signature]

Carandino a arătat că va face propagandă şi va vorbi la Radio împreună cu Ilie Lazăr.

*

Prin.Ing.Popescu l-am cunoscut pe Comandorul Negrescu la care am fost în două rânduri acasă, unde am discutat problema procurării de avioane. Comandorul ne-a sfătuit să ne adresăm pilotului CHIFULESCU dela Preşedinţie, Aeroportul Băneasa, explicând că evadarea ar fi imposibilă de pe un aerodrom militar.

Ne-a cerut să-l ţinem în curent cu mersul pregătirilor de plecare. Ştiu că mai târziu, Ing.Popescu a obţinut o hartă dela Comandorul Negrescu. Ducându-mă într'una din zilele următoare la Aeroportul Băneasa, am vorbit cu Chifulescu care voia să ştie cine l-a recomandat. Nu i-am spus, şi am convenit să viu din nou peste două zile. Venind a doua oară, nu l-am mai găsit.

Mi-amintesc că piloţii spuneau adesea că ordinul de sbor depinde de Comandorul Negrescu, fără a şti că noi îl încunoştiinţasem despre planul de plecare.

Revenind asupra vizitei făcute Duminică seara la Sanatoriul Jovin, îmi amintesc că dl.Maniu i-a recomandat lui Carandino să-l întrebe pe Vlad Haţieganu cum o cheamă pe ruda acestuia domiciliată la Istanbul.

Referitor la Paul Dimitriu, mai declar următoarele : i-am fost recomandat de către Adriana georgescu, fosta secretară a Generalului Rădescu, prin intermediul lui Vicky Fulga, care lucrează la clubul liberal (Brătianu).

I-am vorbit şi lui Vicky Fulga de planul de plecare.

Văzându-mă din nou cu Adriana Georgescu, cam pe la 8 Iulie a.c., la Cofetăria "Orange" din Bul.Pache Nr.1, ea mi-a

-/-

16 Iulie 1947
Pentru conformitate

dat o recomandaţie scrisă către Paul Dumitriu, cu următorul text: "Garantez cu capul pentru încrederea aducătorului acestui bilet".

Adaug că Adriana Georgescu a primit de Paşte o felicitare scrisă din partea Generalului Rădescu precum şi un obiect care nu mi-l amintesc. La penultima întrevedere cu Paul Dimitriu (probabil la 9 Iulie a.c.) el mi-a recomandat pe un prieten al lui de statură mijlocie, început de chelie, păr blond spălăcit, pe care mi l-a recomandat şi al cărui nume nu l-am înţeles. Inainte de aceasta, în altă zi, mi-a spus că acest prieten a făcut parte dintr'un serviciu informativ american şi că ar vrea să părăsească ţara.

16 Iulie 1947
Pentru conformitate
Comisar
[signature]

Tot Paul Dumitriu mi-a spus că Viişoianu ar avea o situaţie materială grea în străinătate, făcând tatonări pentru înapoerea în ţară.

Pe cartea mea de membru a P.N.L. (Brătianu) pe care am scos-o pe la începutul lunei Iunie, Ing. Popescu a notat pe verso că aşi fi luptător vechi al partidului din 1937, motivând acest gest, spunând că astfel ajungând în Turcia, vor avea încredere mai mare în mine.

La masa pe care am luat-o la Ing. Popescu, împreună cu piloţii în timpul tratativelor, a venit un avocat şi un italian, comerciant de stofe, de Martella, care a vorbit despre modul şi traseul urmat de italienii din ţară care se reîntorc sau pleacă în Italia, menţionând totodată că un cunoscut al său ar vrea să-şi vândă paşaportul pentru o sumă foarte importantă în aur. (Aproximativ 25 medalii).

Imi mai amintesc că Paul Dumitriu mi-a comunicat că ar fi luat legătura cu un anume VENIAMIN (Secretar General PNT - Maniu ?) care a spus că dela manişti nu ar pleca nimeni.

-/-

54

40 41

In casa lui Adriana Georgescu am întâlnit pe D-na Pogoiu, Magistratul Ghika, Nicu Georgescu, student în Drept sau avocat, dela ziarul "Liberalul". Adriana mai cunoaşte şi pe Ion Zinescu.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez propriu.

(ss) Dr. Gafencu.

16 Iulie 1947

Pentru conformitate
Comisar şef

16.VII.1947.

Scoasă în foto pentru ziarul 16 iulie 1947

Declaraţiune

Subsemnatul Gafencu V. Constantin întrebat fiind dau următoarele relaţii în completarea declaraţiilor anterioare:

În ziua de 9.7. a.c. am căutat pe ing. Avramescu prin soţia lui care lucrează la spit. colţei și care m'a îndrumat la expoziţia cărţii engleze, unde l-am și găsit.

Le-am comunicat ambilor soţi planul de plecare cu avionul. Dela expoziţie am plecat cu ing. Avramescu pentru a lua legătura cu personalităţi politice care să accepte acest plan. Ne-am oprit la Soc. Gaz și Electricitate de unde ing. Avramescu a telefonat la două persoane, din care una mi s'a părut a fi femeie. În aceiaşi zi după masă pela ora 5 am fost acasă la ing. Avramescu unde l-am întâlnit pe Vlad Hoţiganu cu care am discutat aici pentru prima dată să-mi mijlocească găsirea unei personalităţi politice pentru plecare. Atunci zi pela ora 15-16, Hoţiganu a venit la mine la spital înștiinţându-mă că vor pleca trei personalităţi marcante din partidul naţ. ţărănesc (Maniu). Sâmbătă, în urma convorbirilor telefonice avute Vineri,

Dată în plic nr. ... 16 iulie 1947 [illegible]

Hoţiegan ... a venit după ora 17^{00} la spital.

Chemat telefonic m'am dus la ing. Popescu unde am aflat data şi ora plecării, pe care am comunicat-o dlui Hoţiegan Duminică la ora 8^{30} când am mers împreună la capătul tramvaiului 14 pentru a stabili locul în care să se strângă maşinile.

La ora 9^{00} ajungând cu Hoţiegan la locuinţa d-lui Maniu, am văzut în antreu pe dl. Romulus Boilă. Dl. Maniu m'a întrebat dacă avionul poate zbura până în America, întrebându-mă totodată cum a plecat Stroilescu. Dl. Maniu şi-a notat numele piloţilor şi adresele familiilor lor spunând că vrea să le ajute, având grije de ele. Pe aceiaşi hârtie eu am notat itinerarul maşinilor din Buc. până la Tămădău:

Înainte de a ieşi dela dl. Maniu a intrat dl. Boilă anunţând pe dl. Ghiţă Pop, pe care nu am apucat să-l văd deoarece am plecat imediat. Mi-amintesc că în antreu aşteptau trei bărbaţi modest îmbrăcaţi.

Duminică, la ora 18^{00} m'am dus la ing. Popescu de unde la ora 21^{00} am plecat la localul Florescu de lângă depozitul Armatei. Acolo ne-am strâns: ing. Popescu, d-ra Popescu, piloţii Bredea şi Lustig, d-na Popescu, d-ra Borcea şi cu mine.

Menţionez aici că d-na Popescu era informată

şi de soţul ei şi de mine despre dată şi ora plecării. Aflase aceasta şi dela piloţi. La ora 22^{30} am plecat cu ing. Popescu la Dl. Maniu unde am ajuns la ora 23^{00}. In cameră la Dl. Maniu mai erau; Gral Mihalache, Dl. Hoţiegan, care a venit imediat după noi, Dl. Mihalache, Dl. Carandino, şi Romulus Boilă. Dl. Maniu i-a spus Dlui Mihalache: „Dle Mihalache, consider că acolo unde pleci ştii ce ai de făcut" la care Dl. Mihalache răspundea afirmativ.

Inainte de a pleca ing. Popescu şi cu mine, Dl. Maniu s'a adresat inginerului spunându-i: „Vezi, ţi-am încredinţat pe aceşti oameni de seamă, să ai grijă de ei, să nu li se întâmple nimic şi să ajungă cu bine!"

Vlad Hoţiegan a menţionat că piloţii vor fi utilizaţi la locul de destinaţie dându-li-se tot atribuţiuni tehnice.

In cursul aşteptării lângă aeroport, Dl. Penescu a afirmat că nu intenţionează să rămână în Turcia, el referindu-se un loc destul de important pentru activitatea ce urma s'o desfăşoare.

Carandino a arătat că va face propagandă şi va vorbi la Radio împreună cu Ilie Lazăr.

#

Prin ing. Popescu l-am cunoscut pe comandorul Negrescu la care am fost în două rânduri acasă, unde am discutat problema procurării

Dată în fața noastră azi 16 iulie 1948

de aviație. Comodorul ne-a sfătuit să ne adresăm pilotului Chifulescu dela Președinție, Aeroportul Băneasa, explicând că evadarea ar fi imposibilă dupe un aerodrom militar.

Ne-a cerut să-l ținem în curent cu mersul pregătirilor de plecare. Știu că mai târziu, ing. Popescu a obținut o hartă dela comodorul Negrescu. Ducându-mă într'una din zilele următoare la Aeroportul Băneasa, am vorbit cu Chifulescu care vroia să știe cine l-a recomandat. Nu i-am spus, și am convenit să vin din nou peste două zile. Venind a doua oară, nu l-am mai găsit.

Mi-amintesc că piloții spuneau adesea că ordinul de sbor depinde de comodorul Negrescu fără a ști că noi îl cunoaștem încunoștiințasem despre planul de plecare.

Revenind asupra vizitei făcută duminică seara la senat. Joria, îmi amintesc că Dl Maniu i-a recomandat lui Cirandino să-l întrebe pe Vlad Hațieganu cum o cheamă pe ruda acestuia domiciliată la Istanbul.

Referitor la Paul Dimitriu mai declar următoarele: i-am fost recomandat de către Adriana Georgescu, fosta secretară a generalului Rădescu, prin intermediul lui Vicky Fulga care lucrează la clubul liberal (Brătianu)

I-am vorbit și lui Vicky Fulga de planul de plecare.

Dată în fața noastră azi 16 Iulie 1947 Com.

~~43~~

44

Văzându-mă din nou cu Adriana Georgescu cam pela 8. Iulie a.c. la Cofetăria „Orange" din Bul. Pache, ea mi-a dat o recomandație scrisă către Paul Dimitriu, cu următorul text: „garantez cu capul pentru încrederea aducătorului acestui bilet".

Adaog că Adriana Georgescu a primit de Paști o felicitare scrisă din partea gen. Rădescu precum și un obiect pe care nu mi-l amintesc. La penultima întrevedere cu Paul Dimitriu (probabil la 9. Iulie a.c.) el mi-a recomandat pe un prieten al lui de statură mijlocie, început de chelie, păr blond spălăcit pe care mi l-a recomandat și al cărui nume nu l-am înțeles. Invitat de acesta în altă zi mi-a spus că acest prieten a făcut parte dintr'un serviciu informativ american și că ar vrea să părăsească țara.

Tot Paul Dimitriu mi-a spus că Vișoianu ar avea o situație materială grea în străinătate, făcând tot mări pentru înspriere în țară.

Pe cartea mea de membru al P.N.L. (Brătianu) pe care am scos-o pela începutul lunii Iunie cr., inginerul Popescu a notat pe verso că aș fi luptător vechi al partidului din 1937, motivând acest gest, spunând că astfel ajungând

Dată în fața mea, azi 16 Iulie 1947

în Turcia vor avea încredere mai mare în mine.

La masa pe care am luat-o la ing. Popescu împreună cu plătiș în timpul tratativelor, a venit un avocat și un italian, comerciant de stofe, de Martella care a vorbit despre modul și traseul urmat de italienii din țară care se reîntorc sau pleacă în Italia menționând totodată că un cunoscut al său ar vrea să-și vândă pașaportul pentru o sumă foarte însemnată în aur. (Aproximativ 25 medalii)

Îmi mai amintesc că Paul Dimitriu mi-a comunicat că ar fi luat legătura cu un anume Veniamin (secretar general PNŢ(Maniu)?) care a spus că dela maniști nu ar pleca nimeni.

În casa lui Adriana Georgescu am întâlnit pe: Dna Cosoiu, magistratul Ghika, Nicu Georgescu, stud. în Drept sau avocat, ~~și Im~~ dela ziarul Liberalul. Adriana mai cunoaște și pe Ion Zurescu.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez propriu

D. Gatineau

16. VII. 1947.

72/

facut fere

~~44~~

18 Iunie 1947
Pentru conformitate
Comisar [illegible]

--DECLARATIE

Subsemnatul GAFENCU N.CONSTANTIN, declar următoarele:

1. M'am gândit prima dată să plec ilegal în străinătate pe la jumătatea lunei Aprilie, când speranțele de a obține pașaportul legal păreau inutile.

Odată luată în considerare ideia plecării ilegale, m'am gândit deodată la cele trei posibilități, pe apă, pe uscat și cu avionul.

Văzând că posibilitățile de plecare cu trenul sau vaporul sunt foarte grele, sau chiar imposibile, am tatonat chestiunea plecării cu avionul pe la începutul lunei Iunie.

In tot acest interval de timp n'am încetat de a face demersuri pentru a obține pașaportul legal.

Pe la începutul lunei Iunie (fără a-mi aminti exact) pe când mă găseam la cină la dl.Ing. POPESCU și discutam această chestiune a plecării ilegale, problemă pe care o discutasem și anterior, cu mai multă sau mai puțină seriozitate, Dumitru POPESCU care era recomandat ca nepot, a spus că el cunoaște pe pilotul PREDA GHEORGHE, care a mai venit pe la ei, făcând unele vizite de curtuoazie TUDOREI, o fină a inginerului și care ar putea fi consultat asupra acestei posibilități. Am fost de acord cu el, ca PREDA să fie chemat ulterior pentru a fi consultat ca tehnician asupra acestei posibilități. Deoarece în urma telefonului dat de MITICA POPESCU lui PREDA, acesta deși promisese, nu a venit la întâlnirea ce urma să aibă loc la locuința Inginerului POPESCU, am hotărât ca împreună cu Ing.Gh.Popescu să-l vizităm la Aeroportul Giulești unde făcea serviciu, lucru pe care l-am făcut după circa o săptămână. Cu această ocazie, l-am

cunoscut prima dată pe PREDA, după care Ing.POPESCU l-a invitat pentru ora 18, la masă la el.

În loc de ora 18, Preda a sosit pe la orele 21, însoţit de tânărul PRUTEANU, care face serviciu de starter pe aeroport, este vecin cu inginerul şi pe care eu l-am cunoscut atunci pentru prima dată.

La această cină, s'a discutat cu Preda şi Pruteanu chestiuni de tehnică, pe care le punea Ing.POPESCU, ca să afle de exemplu: capacitatea avioanelor de pe acel aeroport, viteza lor, raza de acţiune, modul de programare şi chiar o mică dare de seamă asupra modalităţii în care s'a efectuat fuga Comandorului STRATILESCU. Pentru a masca în faţa lui Preda şi Pruteanu, adevăratul scop pentru care fusese invitat la masă, Inginerul a abordat problema găsirii unui pilot care să plece singur cu avionul în Elveţia pentru a-i procura o sumă de câteva mii de franci elveţieni de care ar avea nevoie el (inginerul).

La aceste întrebări, Preda a răspuns că se va interesa şi va da un răspuns în câteva zile tot la o cină la inginer.

Precizez că dela comunicarea intenţiei mele Domnului Popescu, de a pleca în mod ilegal din ţară, D-sa a arătat înţeles pentru această plecare, manifestând dorinţa de a utiliza şi el această plecare clandestină din ţară. Cred că motivul pentru care dl.Gheorghe Popescu se arăta dispus să plece şi D-sa, îl cred de ordin material, întrucât afacerile nu-i mai mergeau bine, cât şi credinţa că în America de Sud ar putea să se îmbogăţească mult mai repede. Din acest motiv cred că a îmbrăţişat ideia mea, devenind el promotorul acestei plecări ilegale. Mai mult, aşi bănui că şi alte fapte au îndemnat pe dl.Popescu să găsească aviatori dispuşi să plece, cum ar fi unele afaceri dubioase (vânzări de terenuri, automobile, etc.), care ar fi atras după sine reclama-

-/-

18 aprilie 1947
Pentru conformitate
Cerci Varzoftef

ţiuni la Parchet, etc., precum şi un amestec în deschiderea unui tripou la Călimăneşti, împreună cu un anume Marcoviţi şi Chestorul Tuţă dela Râmnicu-Vâlcea.

18 Iulie 1947 Pentru conformitate Corciofer-

La a doua întâlnire, Preda - Pruteanu - Popescu şi cu mine, tot la o cină la domiciliul D-sale, Dl. Gheorghe Popescu a deschis discuţia spunând că dacă ar fi el pilot ar fi plecat de mult - afirmaţiune la care Preda-Pruteanu au răspuns că este posibil să se facă un astfel de sbor ilegal. Preda a răspuns că astfel de plecare este posibilă fără a preciza dacă acest lucru voeşte să-l facă el singur, împreună cu altcineva, sau altcineva fără el, urmând ca răspunsul să-l dea la o a treia întâlnire tot în casa D-lui Popescu.

La a treia întâlnire Preda n'a venit, venind numai Pruteanu, care ne-a spus că Preda este un pilot serios, dar n'are curaj să se abgajeze la un astfel de sbor.

Pentru a lămuri mai repede dacă Preda poate şi vrea să se angajeze la acest sbor, a doua zi Gheorghe Popescu şi cu mine ne-am dus la Aeroportul Giuleşti, unde întâlnindu-l, subsemnatul am încercat să discut cu el, dar spunând că este aghiotant de serviciu, nu poate discuta acuma, promiţând că va da un telefon pe seară, ceiace nu a făcut. Totuşi, impresia pe care mi-a făcut- era aceia că nu era amator de această călătorie.

După aproximativ o săptămână, dela această vizită pe aeroport, fără a mai da vreun telefon, Preda a venit acasă la Gheorghe Popescu cu un alt pilot aviator cu numele de Lustig. La această întâlnire eu nu am participat, ştiu însă dela Gheorghe Popescu că de data aceasta Preda cu Lustig au comunicat oferta sigură de a putea efectua sborul proectat.

In aceiaşi zi pe la orele 8.30 seara, m'am dus acasă la Gheorghe Popescu fiind anunţat telefonic că a fost vizitat

de cei doi aviatori, când mi-a descris amănunţit discuţia avută cu ei, adică, că Preda de data aceasta s'a arătat hotărât şi împreună cu Lustig să efectueze sborul, arătând şi posibilitatea utilizării unor avioane dela Curtea de Argeş. După această întâlnire între Popescu şi aviatori, aceştia din urmă au continuat să vină la masă la Popescu mai des, până au adus noui elemente în legătură cu plecarea, fiind în aşteptarea primirii ordinului de misiune, pentru aducerea avioanelor dela Curtea de Argeş, despre care urma să fim anunţaţi în timpul util.

Această stare de aşteptare a ordinului de sbor a durat aproximativ zece zile, până în jurul datei de 8 Iulie când Preda şi Lustig au venit şi ne-au comunicat că există o altă posibilitate de sbor, utilizând două avioane de acelaş tip care vor merge spre Constanţa sau Mangalia.

In intervalul de timp în care Preda nu mai ţinea legătura cu dl. Popescu, acesta din urmă găsind pe un anume UMBERTO, italian, şi prieten de al dumnealui, mi-a cerut la sugestia lui Umberto să obţin pentru fiecare solicitant la plecare în străinătate, o carte de membru la unul din cele două partide istorice pentru a ne uşura descurcarea şi eventual plasarea într'un serviciu în străinătate.

Pentru realizarea acestui scop, (obţinerea cărţii de membru), m'am folosit de prietenia cu ADRIANA GEORGESCU, a cărei soră FLORICA, o cunoşteam mai de mult. Cu recomandaţia telefonică a lui ADRIANA prin VICKY FULGA, funcţionară la P.N.L. (Brătianu), am luat legătura cu PAUL DUMITRIU. Am obţinut carnetul de membru pentru mine şi cu această ocazie şi pentru dl. Popescu Gheorghe şi TUŢA, Chestorul dela Râmnicu Vâlcea.

Intrucâtt tot în timpul pauzei tratativelor cu Preda,

Gheorghe Popescu m'a adus la Comandorul NEGRESCU pentru a 49
obţine dela el un sprijin în vederea plecării. Despre legăturile lui POPESCU cu NEGRESCU, am vorbit într'o declaraţie. Incă din primele discuţii cu Preda, având în vedere şi precedentul STRATILESCU care ar fi luat cu el şi personalităţi politice de suprafaţă pentru a le uşura situaţia în care ar vrea să aterizeze, am luat în considerare necesitatea găsirii unei sau mai multor personalităţi politice de suprafaţă care să plece nu noi şi pentru aceasta m'am gândit la liberalii dinişti unde aveam deacuma cunoştinţă pe PAUL DUMITRIU, iar prin ADRIANA GEORGESCU posibilitatea de a prezenta garanţii morale, m'am prezentat lui Paul Dumitriu cu o scrisoare din partea Adrianei Georgescu şi i-am cerut să-mi găsească una sau mai multe personalităţi politice de suprafaţă dela liberali şi care să fie dispuşi să plece cu noi cu avionul.

18 Iulie 1947
pentru conformitate

PAUL DUMITRIUmi-a răspuns că el însuşi de mult doreşte să plece, promiţând că va încerca să găsească o astfel de personalitate din P.N.L.(Brătianu). Discuţia aceasta am avut-o cu Dumitriu pe la începutul lui Iulie. La vreo 4-5 zile după aceasta, Paul Dumitriu mi-a spus că George Brătianu şi Fotino care ar fi mai presaţi să plece, refuză.

Aceasta s'a petrecut în jurul datei de 8 Iulie.

Văzând că nu pot obţine nici o personalitate dela liberali, m'am gândit să folosesc cunoştinţa mai veche (din 1941) cu D-na Doctor Avramescu, şefă de lucrări la Maternitatea Colţei, despre care ştiam că are legături de prietenie prin soţul ei, dela Soc.Generală de Gaz şi Electricitate, cu familia LEUCUTIA sau SCRIDON dela naţional-ţărănişti.

In ziua de 9 Iulie a.c., am comunicat D-nei AVRAMESCU la spitalul Colţea că ştiu despre plecarea a două avioane în străinătate, cu care doresc să plec şi eu, dar că aşi avea

nevoe de unele personalităţi politice, cari pe de o parte să fie bucuroase de această ocazie, iar pe de alta, să ne înlesnească formalităţile pe teritoriul unde aveam să aterizăm.

Mi-a răspuns că va încerca lucrul acesta prin soţul ei şi să-i dau un telefon prin care să mă interesez.

In ziua de 9 Iulie, negăsind-o la telefon, am revenit la spital în dimineaţa zilei de 10 Iulie, când mi-a spus ca să trec pe la ora 11.00 la Dalles, (Expoziţia Cărţii Engleze), pentru a-l întâlni pe soţul ei, Dl.Ing.Avramescu.

M'am dus şi l-am întâlnit la Dalles unde mi-a comunicat că a telefonat în două locuri, fără să dea nume, şi că unul din acestea s'a arătat foarte interesat de chestiune.

Dela Dalles am plecat cu el la birou, de unde a dat 2-3 telefoane, fără a găsi pe cineva din cei căutaţi. Ne-am despărţit, urmând să-i dau un telefon acasă la orele 16.00.-

Am dat telefon la ora indicată, mi-a comunicat să merg de îndată la el acasă, unde mă aşteaptă persoana interesată în chestiune.

M'am dus şi am găsit pe dl.VLAD HATIEGANU, pe care-l cunoşteam din vara anului 1945 (dela Spitalul Floreasca). Recunoscându-ne cu dl.HATIEGANU, i-am făcut o descriere a posibilităţii de a pleca cu două avioane în timp foarte apropiat, arătându-i că am încercat la P.N.L. Brătianu să găsesc una sau două personalităţi care să plece cu noi, dar fără rezultat şi i-am cerut să găsească D-lui aceste personalităţi de care aveam nevoie, dispuse să plece. Mi-a răspuns că va discuta această chestiune fie direct cu Dl.IULIU MANIU, fie cu oameni din jurul lui. Răspunsul trebuia să mi-l dea Vineri 11 Iulie a.c., ora 16, când va veni cu maşina în dosul Spitalului Colţea.

In ziua şi la ora fixată, Dl.V.HATIEGANU a venit şi mi-a spus cu toate că plecarea este cam precipitată, că a găsit deja trei personalităţi dispuse pentru această plecare, fără

-/-

18 Iulie 1947
Pentru conformitate
Comisar-şef
[signature]

a da nume. La despărţire mi-a spus să-i dau un telefon acasă la orele 12-1, ceiace am şi făcut, când mi-a confirmat că personalităţile dispuse să plece îşi menţin hotărârea de plecare şi să ne întâlnim a doua zi (12 Iulie) tot în spatele Spitalului Colţea, la orele 16.

In ziua de 12 Iulie, la ora şi locul fixat, ne-am întâlnit, Haţieganu şi cu mine, când mi-a comunicat că în afară de cele trei personalităţi, va mai merge probabil încă una, după care am fixat locul de întâlnire cu aceste personalităţi, fără să-mi fi spus nici la această oră numele lor. Urma să-i comunic telefonic ora şi ziua plecării, pe care nici eu nu le ştiam la acea dată.

Indată după despărţirea de dl. Haţieganu, după sosirea mea în cameră (locuinţa din Spaitalul Colţei), am primit un telefon dela dl. Gheorghe Popescu în care mi se spunea să trec pe la el pentru a-mi comunica o veste importantă.

Indată am plecat la Dl. Popescu acasă, care mi-a comunicat că au trecut pe la el piloţii şi i-au spus că au primit ordinul de plecare cu avioanele pentru Luni dimineaţa (14 Iulie) la orele 6.

Fiind încă la dl. Popescu acasă, au sosit din nou cei doi piloţi, aducând şi o valiză cu lucrurile lor şi o manta.

In aceiaşi seară, pe la orele 10.30, am comunicat D-lui Haţieganu să vină cu maşina pe la spital, a doua zi pe la orele 14. A doua zi dimineaţa, am socotit că este oportun să-l convoc mai devreme, ceiace am şi făcut, rugându-l să treacă pe la orele 8.30. La această oră, Dl. Haţieganu a sosit, i-am comunicat data şi ora plecării (14 Iulie ora 6 dimineaţa). Apoi am trecut cu maşina să recunoaştem capătul tramvaiului 14,

18 Iulie 1947
Pentru conformitate
Comisar-Şef

52

de unde dl.V.Hațieganu a spus că este bine să merg să cunosc pe unii din cei care vor pleca.

In mașină, spre locuința D-lui Maniu, mi-a spus că dl. Mihalache și Ilie Lazăr vor face parte din acest lot.

18 Iulie 1947.

(ss) Dr.Gafencu N.Constantin

18 Iulie 1947
pentru conformitate
Comisar-Şef

~~52~~ 65

18 iulie 1947
Dat în fața noastră
Consilier Șef

53

Declarație

Subsemnatul Gafencu N. Constantin declar următoarele:

1.– M'am gândit prima dată să plec ilegal în străinătate pela jumătatea lunei Aprilie, când speranțele de a obține pașaportul legal păreau ~~că~~ inutile.

Odată luată în considerare ideia plecării ilegale, m'am gândit deodată la toate cele trei posibilități, pe apă, pe uscat și cu avionul –

Văzând că posibilitățile de plecare cu ~~cu~~ trenul sau vaporul sunt foarte grele, sau chiar imposibile, am tatonat chestiunea plecării cu avionul pela începutul lunei Iunie –

În tot acest interval de timp n'am încetat de a face demersuri pentru a obține pașaportul legal –

Pela începutul lunei Iunie (fără a-mi aminti exact) pe când mă găseam la cină la Dl. Ing. Popescu, și discutam Dl. Gafencu această chestiune a plecării

ilegale, problemă pe care o discutasem
şi anterior, cu mai multă sau mai
puţină seriozitate, Dumitru Popescu, care
era recomandat ca repot(?), a opus că
el cunoaşte pe pilotul Preda Gheorghe
care a mai venit pela ei, făcând
unele vizite de curtoazie „Tudorei" o
fină a inginerului, şi care
ar putea fi consultat asupra acestei
posibilităţi.

Am fost de acord cu el, ca Preda
să fie chemat ulterior pentru a fi
consultat ca tehnician asupra acestei
posibilităţi. Deoarece, în urma telefo-
nului dat de Motica Popescu, lui
Preda, acesta deşi promisese, nu a
venit, ~~am f~ la întâlnirea ce urma
să aibă loc la locuinţa ing. Popescu,
am hotărât ca împreună cu ing.
Gh. Popescu să-l vizităm la Aeroportul
Giuleşti, unde făcea serviciu, lucru
pe care l-am şi făcut după circa
o săptămână. Cu această ocazie
l-am cunoscut prima dată pe Preda —
după care ing. Popescu l-a invitat
pentru ora 18⁰⁰ la masă la el-

Dr. Gherman(?)

18 Iunie 1957
Dată în faţa noastră
Comisar-Şef
[signature]

~~53~~ 54

64

18 Iulie 1947
Dat-a în fața noastră
Comisar-Șef
[signature]

[illegible] de ora 18⁰⁰, Preda a fost pela orele 21⁰⁰ însoțit de tânărul Pruteanu care face serviciu de starter pe aeroport, este vecin cu inginerul, și pe care eu l-am cunoscut atunci pentru prima dată.

La această cină, s'a discutat cu Preda și Pruteanu chestiuni de technică pe care le punea inginerul Popescu, ca să afle de exemplu: capacitatea avioanelor dela acel aeroport, viteza lor, raza de acțiune, modul de programare, și chiar o mică dare de seamă asupra modalității în care s'a efectuat „fuga comandorului Stratilescu"

Pentru a masca în fața lui Preda și Pruteanu, adevăratul scop pentru care fusese invitat la masă, inginerul a abordat problema ~~unei~~ găsirii unui pilot care să plece singur cu avionul în Elveția pentru a-i procura o sumă de câteva mii de franci elvețieni de care ar avea nevoie el. (inginerul).

La aceste întrebări, Preda a răspuns că se va interesa, și va da un răspuns în câteva zile, tot la o cină la inginer.

Precizez că dela comunicarea intenției d-lui Popescu de a pleca în mod ilegal din țară, d-sa a arătat interes pentru această plecare, manifestând dorința

Dr. Gașpar

de a utiliza şi el aceaste plecare clandestină din ţară. Cred că motivul pentru care D-l Gh. Popescu se arăta dispus să plece şi D-sa, îl cred de ordin material, întrucât afacerile nu-i mai mergeau bine, cât şi credinţa că în America de Sud, ar putea să se îmbogăţească mult mai repede –

18 dec 1947
s-a luat în faţa noastră
Comisar Şef

Din acest motiv cred că a îmbrăţişat ideia mea, devenind el promotorul acestei plecări ilegale. Mai mult aş bănui, că ~~faptul~~ şi alte fapte au îndemnat pe D-l Popescu să găsească aviatori dispuşi să plece, cum ar fi unele afaceri dubioase (vânzări de terenuri, automobile etc..) care ar fi atras după sine reclamaţiuni la parchet etc – precum şi un amestec în deschiderea unui trifon la Călimăneşti, împreună cu un anume Marcovici, şi chestorul Ţuţă dela R-Vâlcea.

La a doua întâlnire Preda – Pantea Popescu şi cu mine, tot la o cină la domiciliul D-sale, D-l Gh. Popescu, a deschis discuţia spunând că dacă ar fi el pilot ar fi zburat de mult – afirmaţiune la care Preda – Pantea au răspuns că este posibil să se facă un astfel de zbor ilegal – Preda a răspuns că o astfel de plecare este posibilă, fără a preciza dacă acest lucru găsim voeşte să-l facă <u>el</u>

18 Iulie 1947
Dată în faţa noastră
Comisar-Şef
[signature]

singur, împreună cu altcineva, ~~sau~~ sau altcineva fără el, urmând ca răspunsul să-l dea la a treia întâlnire, tot în casa d-lui Popescu –

La a treia întâlnire, Preda n'a venit, venind numai Pruteanu care ne-a spus că Preda este un pilot serios, dar n'are curaj să se angajeze la un astfel de zbor.

Pentru a lămuri mai repede dacă Preda poate şi vrea să se angajeze la acest zbor, a doua zi Gh. Popescu şi cu mine ne-am dus la aeroportul Giuleşti, unde întâlnindu-l, subsemnatul am încercat să discut cu el dar spunând că este aghiotant de serviciu, nu poate discuta acum, promiţând că va da un telefon pe seară ceiace nu a făcut - Totuşi impresia pe care mi-a făcut-o era aceia că nu era amator de această călătorie.

După aproximativ o săptămână dela această vizită pe aeroport, fără a mai da vreun telefon, Preda a venit acasă la Gh. Popescu cu un alt pilot aviator cu numele Lustig.

[illegible signature]

La această întâlnire eu nu am participat; știu însă dela Gh. Popescu, că de dată aceasta Bedo cu Lustig au comunicat [illegible] sigură de a putea efectua sborul proectat.

18 Iulie 1944 - în fața noastră [illegible]

La aceiaș zi pela orele 8½ seara m'am dus acasă la Gh. Popescu, fiind anunțat telefonic, că a fost vizitat ~~telefonic~~ de cei doi aviatori, când mi-a descris amănunțit discuția avută cu ei, adică, că Bedo de dată aceasta, s'a arătat hotărît, și împreună cu Lustig să efectueze sborul, arătând și posibilitatea utilizării unor avioane dela Curtea de Argeș. După această întâlnire între Popescu și aviatori, aceștia din urmă au continuat să vină la mine la Popescu mai des, fără însă a aduce noui elemente în legătură cu plecarea, fiind în așteptarea primirii ordinului de misiune pentru aducerea avioanelor dela C-de Argeș, despre care urma să fim anunțați în timp util -

Această stare de așteptare a ordinului de sbor a durat aproximativ 10 zile, până în jurul datei de 8 Iulie, când

I. Găteanu

4

~~55~~

62

când Breda și Lustig au venit și ne'au comunicat că există o altă posibilitate de zbor, utilizând două avioane de acelaș tip care vor merge spre Constanți[a] din Mangalia.

18 Iulie 1947
Dată-în fața noastră
Procuror-șef

56

*

Deodată cu angajarea discuțiilor cu pilotul Breda în vederea plecării,

În intervalul de timp în care Breda nu mai ținea legătura cu Dl. Popescu, acesta din urmă găsind pe un anume Umberto, italian, și prieten de-al Dsale ~~Popescu~~, mi-a cerut la sugestia lui Umberto să obțin pentru fiecare solicitant la plecare în străinătate, o carte de membru la unul din cele două partide istorice, pentru a se ușura descurcarea și eventual plasarea într'un serviciu în străinătate –

Pentru realizarea acestui scop, (obținerea cărții de membru) m'am folosit de prietenia cu Adriana Georgescu, a cărei soră Florica o cunoșteam mai de mult. La recomandația telefonică a lui Adriana, prin Vicky Falga funcționară la clubul PNL (Brătianu), am luat legătura cu Dr. Gaten[...]

Paul Dimitriu. Am obținut carnetul de membru pentru mine și cu aceasta ocazie și pentru D-l Popescu Gh., și Tuță chestorul dela R.-Vâlcea.-

Întrucât tot în ~~tot~~ timpul pauzei tentativelor cu Bede, Gheorghe Popescu m'a adus la comandorul Negrescu pentru a obține dela el un sprijin în vederea plecării. Despre legăturile lui Popescu cu Negrescu am vorbit într'o declarație.

Încă din primele discuții cu Bede, având în vedere și precedentul Stratilescu care a fi luat cu el și personalități politice de suprafață pentru a le ușura, situația în țara în care avea să aterizeze, am luat în considerare necesitatea găsirei unei sau unei mai multor personalități politice de suprafață care să plece cu noi și pentru aceasta, m'am gândit la liberalii Diniști unde aveam deasemenea cunoștințe pe Paul Dimitriu, iar prin Adriana Georgescu posibilitatea de a prezenta garanție morală, m'am prezentat lui Paul Dimitriu cu o scrisoare din partea Adrianei Georgescu, și i-am cerut să-mi găsească una sau mai multe personalități de suprafață dela liberali

Dr. Gatey

18 Iulie 1947
față-în-față noastră
Comisar-Șef

și care să fie dispuși să plece cu noi cu avionul. Paul Dimitriu mi-a răspuns că el însuși demult dorește să plece, promițând că va încerca să găsească o astfel personalitate din PNL (Brătianu). Discuția aceasta am avut-o cu Dimitriu spre începutul lui Iulie. La ~~vreo~~ vreo 4–5 zile după aceasta, Paul Dimitriu mi-a spus că George Brătianu și Fotino care ar fi mai presați să plece, refuză.

18 Iulie 1947 [illegible] față [illegible] Consilier

Aceasta s'a petrecut în jurul datei de 8 Iulie.

Văzând că nu pot obține nicio personalitate dela liberali, m'am gândit să folosesc cunoștința ~~r~~ mai veche (din 1941) cu D-na doctor Avramescu șefă de lucrări la Maternitatea Colței, despre care știam că are legături de prietenie prin soțul ei, dela Soc. Gen. gaz. electricitate, cu familia Săncuția sau Scridon dela Naț. Țărănist.

In ziua de 9 Iulie a.c. am comunicat D-nei Avramescu la spit. Colțea că știu despre plecarea a două avioane în străinătate, cu care doresc să plec și eu, dar să aș avea nevoie de unele personalități politice, cari pe de o parte să fie lucrătoare de această operație, iar pe de alta, să ne înlesnească formalitățile pe teritoriul unde vream să aterizăm.

Mi-a răspuns că va încerca lucrul acesta prin soțul ei, și să-i dau [illegible].

Dr. Gafencu

telefon prin care să mă interesezi.

În ziua de 9 Iulie, regăsindu-o la telefon, am revenit la spital în dimineața zilei de 10 Iulie când mi-a spus că să trec pela ora 11^00 la Dolles, (Expoziția Cărții englezee) pentru a-l întâlni pe soțul ei, D-l Ing. Aronescu.

18 Iulie 1947 fata-în fata

~~La ora~~ M'am dus și l-am întâlnit la Dolles unde mi-a comunicat că a telefonat în două locuri, fără să dea nume, și că unul din acestea s'a arătat foarte interesat de chestiune.

Dela Dolles am plecat cu el la biuroul de unde a dat 2-3 telefoane, fără a găsi pe cineva din cei căutați.

Ne-am despărțit, urmând să-i dau un telefon acasă la orele 16^00.

Am dat telefon la ora indicată, mi-a comunicat să merg deîndată la el acasă, unde mă așteaptă persoana interesată în chestiune.

M'am dus și am găsit pe D-l Vlad Hațieganu pe care-l cunoșteam din vara anului 1945 (dela Spit. Floreasca). Recunoscându-ne cu D-l Hațieganu, i-am făcut o descriere a posibilității de a pleca cu 2 avioane în timp f. apropiat, arătându-i că am încercat acest lucru la PNL (Brătianu) să plece una sau două personalități care să plece cu noi, dar fără rezultat, și i-am cerut să găsească dânsul această perso-

8/ 18 iulie 1947 [illegible] noastră [illegible]

51

11

58

notabilități de care avem nevoie, dispuse să plece. Mi-a răspuns că va discuta această chestiune, fie direct cu D-l Iuliu Maniu fie cu oamenii din jurul lui. Răspunsul trebuia să mi-l dea Vineri 11 Iulie a.c. ora 11⁰⁰ când venea cu mașina în dosul spit. Colțea.

În ziua și la ora fixată D-l V. Hoțigan a venit și mi-a spus, cu toate că plecarea este cam precipitată, că a găsit deja 3 personalități dispuse pentru această plecare fără a ~~spune~~ da nume. La despărțire mi-a spus să-i dau un telefon acasă la orele 21⁰⁰, ceeace am și făcut, când mi-a confirmat că personalitățile dispuse să plece își mențin hotărîrea de plecare și să ne întâlnim a doua zi (12 Iulie) tot în spatele spit. Colțea la orele 16⁰⁰.

În ziua de 12 Iulie, la ora și locul fixat, ne-am întâlnit, Hoțigan și cu mine, când mi-a comunicat că în afară de cele trei personalități, va mai merge probabil încă una, după care am fixat locul de întâlnire, cu aceste personalități, fără să-mi fi spus nici la această oră numele lor. Urma să-i comunic telefonic ziua și ora plecării

Dr. Gafencu

pe care nici eu nu le știam la acea dată.

Îndată după despărțirea de D-l Hațieganu după sosirea mea în cameră (locuința din spitalul Colței), am primit un telefon dela D-l Ste. Popescu, încare mi se spunea să trec pela el pentru a-mi comunica o veste importantă.

Îndată am plecat la D-l Popescu acasă, care mi-a comunicat că au trecut pela el piloții și i-au spus că au primit ordinul de plecare cu avionul pentru Luni dimineața (14 Iulie) la orele 6^{00}

Fiind încă la D-l Popescu acasă, au sosit din nou cei doi piloți aducând și o valiză cu lucrurile lor și o manta.

În aceiași seară pela orele 10^{30} am comunicat D-lui V. Hațieganu să vină cu mașina pela spital, a doua zi la orele 12^{00}. A doua zi dimineața am socotit că este oportun să-l chem mai devreme, ceeace am și făcut, rugându-l să treacă pela orele 8^{30} dim. La această oră D-l V. Hațieganu a sosit, i-am comunicat data și ora plecării (14 Iul. ora 6 dim.) Apoi am trecut cu mașina să recunoaștem capătul tramvaiului 14, de unde D-l V. Hațieganu, a spus că este bine de găsit să merg,

18 Iulie 1947
[illegible] fața noastră

Colței

58

și cunosc pe unii din cei care vor pleca.

La mașină spre locuința d-lui Maniu, mi-a spus că dl Mihalache și Ilie Lazăr vor face parte din acest lot.

59.

18. VII. 1947

Dr. Gaximeny

18 Iulie 1947
dată în fața noastră
Comisar Șef

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

60

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 3024

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi Gral. de div. S. Petrian Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului~~ Regiunii II ~~Armată~~ Militare.

In baza art. 143 din C. J.-M., având în vedere că în contra lui GAFENCO CONSTANTIN /162 din Bucuresti Str. — Nr. — sunt indicii de vinovăție pentru fapta de uneltere contra ordinei și Sigurantei Statului

prev. și pen. de art.

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcțiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Sept. 1947

Dat în București astăzi 15 Sept. /947.

Procuror Militar, Special
General de div. Petrian

Am luat cunoștință invinuit

TRIBUNALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~ Regiunea 2 Militară.
— Parchetul Militar —

60

61

MANDAT DE DEŢINERE Nr.

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi — — — — — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~ Regiunea 2 Militară.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui Gafencu — Constantin — — —din— Bucuresti— — —Str. — — — — — — — Nr.— sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de — — — — — — — — — — — — — — — uneltire intru distrugerea unitatii Statului— — — prev. şi pen. de art.— — — — — — — — — — —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — 30 — zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 36 — pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de —30— zile cu începere dela — 15 August 1947 — — — — —

Dat în Bucureşti astăzi — 15 August— — — — /947.

Procuror Militar, Special.
General Div. Petrovicescu

Am luat cunoştinţă învinuit

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

61

62

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 18111

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi Maior Mag. V. Mardarescu, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Corpului II Armată.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui Gafencu Constantin din București Str. — Nr. — sunt indicii de vinovăție pentru fapta de uneltire contra siguranței Statului prev. și pen. de art. —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcțiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de — zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Iulie 1947

Dat în București astăzi 18 Iulie /947.

Procuror Militar,
[signature]

Am luat cunoștință învinuit

____

63

64

LUSTIG ROMULUS

64 Copie

Nr.27
1947 Iulie 15 65

Către:

Ministerul Afacerilor Interne

La ordinul Dvs.telefonic din 15 Iulie a.c.;
Am onoare a raporta următoarele relaţiuni în legătură cu încercarea de evaziuni dela Tămădău:

- Incercarea de evaziuni a grupului Mihalache,s'a produs pe terenul de ajutor dela Tămădău în ziua de 14 Iulie ora 7,00.-

- Conditiunile atmosferice din ziua de 14 Iulie a.c. erau favorabile,permiţând sborul cu orice fel de avion fără navigaţie radioghidată.-

- Personalul navigant - Adj.av.Lustig Romulus şi Adj. av.Preda Gheorghe,sunt antrenaţi şi capabili a executa sborul proectat peste graniţă,în foarte bune condiţiuni.-

- Avioanele cu care s'a proectat evaziunea,sünt de tipul I.A.R.39 cu motor K.14-1000 A.de 1100 H.P.şi au următoarele performaţinţe:

- autonomie de sbor practic 2,30 h.
- viteză proprie 210-220 Km./oră.
- rază de actiune - peste 500 Km.
- greutatea utilă - 800 Kgr.

Având in vedere puterea motorului,greutatea utilă şi spaţiul creiat prin demontarea aparaturei de războiu /mitraliere,lansatoare,aparate de vizare şi aparate foto/ este posibil ca în carlinga din spatele pilotului,să se poată transporta 6 persoane cu bagaj redus,în aşa fel încât,greutatea să nu depăşească 800 Kgr.-

In ziua de 14 Iulie a.c.,cele două avioane I.A.R., 39 armau să transporte dela Constanţa medicamente destinate Aeronauticei.-
Cum la Constanţa nu avem nici o unitate de aviaţie, plinul de benzină s'a făcut la Bucuresti,spre a fi posibil sborul de înapoiere.

In aceste conditiuni,piloţii ar fi putut executa un sbor peste graniţă,până în Turcia, - distanţa Tămădău - Istambul fiind 455 Km.-

ss/ Cpt.Cdor.indescifrabil

65 Copie

Comandamentul Aeronauticei
Serv. de Informații

66

SITUATIA METEOROLOGICA
din 14 Iulie 1947

ora 7,00.

Bucuresti - SudEst- Balcani

- Timpul în general schimbător, cu cerul variabil, partial acoperit cu tendințe de înseninare dinspre Est.-

- In sudul Olteniei și în special în Westul Bulgariei, acoperit.

- Pe litoral, nouri izolați.

Bucuresti, ora 7.00

- Cer nouros. Vizibilitatea 10-20 Km. plafon 1000 - 1.500 m. Nouri Stratocumuli și altocumuli.
Vântul dela Nord cu 5-7 Km. pe oră.-
Tendințe de inseninare,-

pt. conformitate

Sef. Serv. Informații al eron.

ss/Cpt. Calomfirescu.

15.VIII-947
Pt. conformitate
Comisar şef
[signature]

68

DECLARATIE

67

Subsemnatul Adj.av. LUSTIG S. ROMULUS, născut în comuna Hurezani, jud.Gorj, în anul unamie nouăsute optsprezece, luna Aprilie, ziua şaptesprezece, fiul lui Ioan şi Reghina + condamnat n'am mai fost, domiciliat în Bucureşti, strada Sibiu Nr.36, declar următoarele:

La inceputul lunei Iulie 1947 colegul meu Adj.av. Preda Gh. mi-a propus că dacă sunt de acord să facem o escapadă să plecăm din ţară cu două avioane.-

La început am luat-o sub formă de glumă însă discutând mai mult asupra acestei chestiuni am văzut că vorbeşte în mod serios şi că aş avea anumite avantagii.-

Printre altele, Adj.av. Preda Gh. mi-a spus că vom merge cu oameni de greutate politică şi că ni se deschid noui orizonturi în viaţă.-

Reflectând asupra celor spuse de acesta şi la insistenţele sale l-am însoţit într'o seară şi m'a dus la un domn în Str.Vasile Gherghel, numărul nu mi-l amintesc, care mi s'a prezentat Ing.Popescu.-

Tot acoloam cunoscut şi pe Dr.Gafencu. Am discutat chestiuni cu caracter economic din ţara noastră după care Ing. Popescu Gh. a intrat în miezul discuţiei spunându-ne că vrea să plece din ţară impreună Dr.Gafencu, şi încă 4-5 persoane dintre care două cu mare greutate politică.-

La propunerea ce mi s'a făcut l-am întrebat care va fi situaţia noastră şi ni s'a răspuns că vom merge în Turcia unde ni se va aranja o frumoasă situaţie.-

Am studiat un Atlas geografic studiind traseul care trebuie să-l urmăm după care Ing.Popescu Gh. ne-a spus că va aduce al o hartă de navigaţie dela un şef al nostru pe care-l cunoaştem.-

In acest timp ni s'a servit şi o gustare, după care am plecat urmând ca să ne revedem peste câteva zile tot la Dl. Ing.Popescu Gh. acasă.-

Peste câteva zile, tot seara, impreună cu adj.av. Preda Gh. ne-am dus la Dl.Ing.Popescu acasă unde era şi Dl.Dr.Gafencu

E.F.

../..

15. VII - 947
Pt. ? ...
... ...

67 68

spunându-le că în curând urmează ce noi să aducem dela Curtea de Argeş două avioane I.A.R.39 la Bucureşti şi că am putea să plecăm cu ele direct dela Curtea de Argeş şi în loc să aterizăm la Bucureşti vom ateriza la punctul de întâlnire unde ne va aştepta Dl.Ing.Popescu, Dl.Dr.Gafencu şi ceilalţi şi de acolo vom pleca cu destinaţia Turcia cu aterizare pe Aerodromul dela San Stefano.

Eu am propus Dl.Ing.Popescu ca plecarea împreună cu ~~Exx~~. D-lor s'a facem de pe aerodromul Petreşti-Dâmboviţa pe care eu îl cunoşteam foarte bine.-

Domnia sa n'a fost de acord, spunând că este mai bine să plecăm de undeva din Ialomiţa de pe lângă Lehliu.-

Totdeodată, Dl.Ing.Popescu Gh.a sugerat ideia ca atunci când vom decola dela Curteade Argeş să tăiem legaturile telefonice pentru a ne putea fi urmăriţi. Eu nu am fost de părere spunând că este mai rău deoarece s'ar putea observa şi da imediat de bănuit. După aceste discuţii, am plecat împreună cu Adj.av.Preda Gh.urmând ca să ne revedem din nou Duminică tot la Dl.Ing.Popescu Gh.acasă unde vom servi masa de prânz.-

Aşa după cum am stabilit, a doua zi am fost la Dl. Ing.Popescu Gh.acasă unde am servit masa de prânz (subsemnatul, adj.av.Preda Gh., Dl.Ing.Popescu şi Dl.Dr.Gafencu) după care am plecat toţi patru cu o maşină de piaţă către Lehliu pentru alegea Aerodromului.

Eu le-am propus ca să plecăm dela Tămădău, deoarece este un aerodrom pe care eu îl cunoşteam foarte bine şi care prezenta suficientă siguranţă pentru o aterizare şi decolare cu două avioane în condiţiuni optime.-

Nu au fost de acord, spunând că este mai bine să mergem la faţa locului şi dacă nu le convine să continuăm drumul la Lehliu.-

Ajunşi la Tămădău, Dl.Dr.Gafencu a rămas cu şofeurul la maşină iar eu împreună cu Dl. Ing.Popescu şi adj.av.Preda Gh.ne-am dus să le arăt locul pe care-l propusesem eu.

Dl.Ing.Popescu Gh.a rămas încântat de el şi tot deodată spunând că renunţă de a mai merge la Lehliu.-

După aceasta am plecat la Bucureşti rămânând ca peste câteva zile să ne revedem tot la Dl.Ing.Popescu Gh.acasă pentru ai spune ce am aranjat cu avioanele. La despărţire, Dl.Ing.Popescu Gh.ne-a dat la amândoi suma de 1.000.000 (un milion) lei pentru a servi masa de seara.-

..//..

15.VII-947
Pt. conf.
[illegible]

Conform înţelegerii, Marţi sau Miercuri, am fost din nou împreună cu adj.av.Preda Gh. la Dl.Ing.Popescu unde nu am găsit decât pe Dna Ing.Popescu care ne-a spus că Dl.Ing.Popescu este dus la Dl.Comandor Negrescu după hartă.-

După cca 1/2 oră a sosit şi Dl.Ing.Popescu împreună cu Dl.Dr.Gafencu.-

Dl.Ing.Popescu ne-a spus că a făcut rost de hartă şi că în curând va fi în posesia ei.-

Am discutat cu Dl.Ing.Popescu şi Dr.Gafencu spunându-le că cele două avioane care trebuiau să le aducem dela Curtea de Argeş nu sunt gata pentru sbor însă ave, un alt noroc.-

Peste câteva zile urmează să ne sosească dela Turda două avioane tip I.O.R.39 care vor intra în dotarea unităţi noastre şi cu care urmează să se facă peste câteva zile două transporturi de medicamente dela Constanţa.-

Cum unitatea nu mai avea alţi piloţi care să sboare aceste tipuri de avioane, fiind în concediu eram siguri că vom pleca noi.-

Am plecat urmând ca să ne revedem din nou spunându-le precis ziua plecării.-

Cum avioanele au sosit Sâmbătă după amiază şi în aceeaş zi fiind programaţi ca Luni 14 Iulie 1947 orele 6^{00} să plecăm cu ele la Constanţa, am fost imediat la Dl.Ing.Popescu împreună cu adj.av.Preda Gh. pentru ai anunţa ziua şi ora plecării.

Am discutat asupra bagajelor pe care putem să le luăm la noi şi tot deodată rămânând ca în aceeaşi seară să ne aducem şi noi geamantanele la Dl.Ing.Popescu acasă pentru a nu ne duce noi cu ele la unitate.-

Seara ne-am prezentat cu geamantanele la Dl.Ing. Popescu acasă unde am servit şi masa de seara.-

Dl.Ing.Popescu ne-a arătat harta pe care a adus-o şi pe care urma s'o iau eu pentru a trasa drumul. A, refuzat spunând că a doua zi Duminică o voi studia în amănunt tot la D-lui acasă.-

Era o hartă de navigaţie la scara 1/750.000.-

A rămas ca a doua zi Duminică seara să ne întâlnim la Dl.Ing.Popescu acasă pentru a servi masa de despărţire; iar la plecare mi-a dat suma de 2.000.000 (două milioane) pentru benzină iar adj.Preda Gh. suma de 2.000.000 (două mi-

lioane) lei pentru procurarea unui pistol..

Duminică, 13 Iulie 1947 seara ne-am dus la Dl.Ing. Popescu aşa cum am stabilit.-

Am găsit acsă pe Dna Ing.Popescu şi Dr.Gafencu sp nând că Dl.Ing.Popescu ne aşteaptă la un local.

Eu am trasat drumul pe hartă făcând toate calcul de navigaţie.(Bucureşti-Tămădău-Călăraş-Mangalia-adâncim 40-60 Km.în largul Mării-Marea Marmara-San Stefano.-

După aceea am luat harta şi împreună cu Dl.Dr.Ga fencu am plecat în oraş la Restaurantul Mioriţa pe Bulev Filantropia unde ne aştepta Dl.Ing.Popescu.

Adj.Preda a rămas ca să vină mai pe urmă cu Dna Popescu.La local am făcut cunoştinţă cu un domn care era Dl.Ing.Popescu şi care s'a prezentat Insp.Borcea.-

Am servit masa cu toţi iar la ora 23 Dl.Ing.Popes şi Dr.Gafencu au spus că pleacă la şeful cel mare.-

După 1/2 oră am plecat eu şi ~~Ing~~ Adj.Preda acasă când Dl.Insp.Borcea ne-a dat 1.000.000 (un milion) pentru maşină.-

In ziua de 14 Iulie 1947 cu primul tramvaiu am ple cat dela mine, unde dormise şi Adj.Preda, direct la aerod

Ajunşi la unitate am procedat la pregătirea avioa lor pentru plecare.-

La orele 6^{10} am decolat cu cele două avioane pil te de noi la Constanţa aşa cum era misiunea ordonată.-

Noi am aterizat la Tămădău aşa cum era înţelegere cu Dl.Ing.Popescu şi Dr.Gafencu.-

Pe aerodrom am văzut două sau trei maşini care aş- teptau.-

După ce am aterizat,a sosit la avion o maşină din care a coborit mai multe persoane cu bagaje. S'a urcat la mine în avion Dl.Ing.Popescu, o Doamnă şi încă doi domni.

In timp ce mă pregăteam de decolare,am auzit focuri de armă şi mai multe persoane înarmate care au înconjurat avionul somându-ne să ne dăm jos şi să ne culcăm.

Am fost apoi perchiziţionaţi şi arestaţi.

Aceasta-mi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez propriu.-

Pentru conformitate ss.adj.av.Lustig R.

15 Iulie 1947
Bucureşti

70

15 - VII - 947
Tot în faţa noastră
[illegible]

71

Declaraţie

Subsemnatul Adj. av. Lustig I. Romulus, născut în comuna Hurezani, Jud. Gorj, în anul una mie nouă sute optsprezece, luna Aprilie, ziua şaptesprezece, fiul lui Ioan şi Reghina + condamnat n'am mai fost, domiciliat în Bucureşti str. Sibiu No 36, declar următoarele:

La începutul lunii Iulie 1947 colegul meu Adj. av. Preda Gh. mi-a propus că dacă sunt de acord să facem o escapadă să plecăm din ţară cu două avioane.

La început am luat-o sub formă de glumă însă discutând mai mult asupra acestei chestiuni am văzut că vorbeşte în mod serios şi că aş avea anumite avantagii.

Printre altele, Adj. Preda Gh. mi-a spus că vom merge cu oameni de greutate politică şi că mi se deschid noui orizonturi în viaţă.

Reflectând asupra celor spuse de acesta şi la insistenţele sale l-am însoţit într'o seară şi m'a dus la un domn în str. Vasile Gherghel, numele nu mi-l amintesc, care mi s'a prezentat Ing. Popescu.

Tot acolo am cunoscut şi pe Dr. Gafencu.

Am discutat chestiuni cu caracter economic din ţara noastră după care Ing. Popescu Gh. a intrat în miezul discuţiei spunându-ne că vrea să plece din ţară împreună Dr. Gafencu

Adj. av. Lustig R.

şi încă 4-5 persoane dintre care două cu mare greutate politică.

La propunerea ce mi s'a făcut ~~care~~ eu am întrebat care va fi situaţia noastră şi mi s'a răspuns că vom merge în Turcia unde ni se va aranja o frumoasă situaţie.

Am studiat un Atlas Geografic studiind terenul care trebuia să-l urmăm după care Ing. Popescu Gh. ne-a spus că va aduce el o hartă de navigaţie dela un şef al nostru pe care-l cunoaştem.

În acest timp mi s'a servit şi o gustare, după care am plecat urmând ca să ne revedem peste câteva zile tot la D-l Ing. Popescu Gh. acasă.

Peste câteva zile, tot seara, împreună cu Adj.av. Predo Gh. ne-am dus la D-l Ing. Popescu acasă unde era şi D-l Dr. Gafencu spunându-ne că în curând urmează ca noi să aducem dela Curtea de Argeş două avioane I.A.R. 39 la Bucureşti şi că am putea să plecăm cu ele direct dela Curtea de Argeş şi în loc să aterizăm la Bucureşti vom ateriza la punctul de întâlnire unde ne va aştepta D-l Ing. Popescu, D-l Dr. Gafencu şi ceilalţi şi de acolo vom pleca cu destinaţie Turcia cu aterizare pe aerodromul dela San Stefano.

Eu am propus D-l Ing. Popescu ca plecarea împreună cu D-lor s'o facem de pe aerodromul Peteşti-Dâmboviţa pe care eu îl cunoşteam foarte bine.

Domnia Sa n'a fost de acord, spunând că este mai bine să plecăm de undeva din Ialomiţa de pe lângă Lehliu.

Totodată, D-l Ing. Popescu Gh. a suge-

Adj.av. Lustig

3

15-VII-947

~~sat în fața noastră mulțimea ...~~

~~a mică 4-5 persoane~~

sat ideia ca atunci când vom decola dela Curtea de Argeș să tăiem legăturile telefonice pentru a nu putea fi urmăriți. Eu nu am fost de părere spunând că este mai rău deoarece s'ar putea observa și da imediat de bănuit. După aceste discuții, am plecat împreună cu Adj. av. Preda Gh. urmând ca să ne revedem din nou Duminecă tot la D-l Ing. Popescu Gh. acasă unde vom servi masa de prânz. 72

Asa după cum am stabilit, a doua zi am fost la D-l Ing. Popescu Gh. acasă unde am servit masa de prânz (Subsemnatul, Adj. Preda Gh. D-l Ing. Popescu și D-l Dr. Gafencu) după care am plecat toți patru cu o mașină de piață către Lehliu pentru alegerea aerodromului.

Eu le-am propus ca să plecăm dela Tămădău, deoarece este un aerodrom pe care eu îl cunoșteam foarte bine și care prezenta suficientă siguranță pentru o aterizare și decolare cu două avioane în condițiuni optime.

Nu au fost de acord, spunând că este mai bine să mergem la fața locului și dacă nu le convine să continuăm drumul la Lehliu.

Ajunși la Tămădău, D-l Dr. Gafencu a rămas cu șoferul la mașină iar eu împreună cu D-l Ing. Popescu și Adj. av. Preda Gh. ne-am dus să le arăt locul pe care-l propusesem eu.

D-l Ing. Popescu Gh. a rămas încântat de el și tot deodată spunând că renunță de a mai merge la Lehliu.

După aceasta am plecat la București rămânând ca peste câteva zile să ne revedem tot la D-l Ing. Popescu Gh. acasă pentru a-i spune ce am aranjat cu avioanele. La despărțire, D-l Ing. Popescu Gh. ne-a dat la amândoi suma de

Adj. av. Lustig:

15-VII-947
Dat [illegible] nota noastră 4.
[illegible]

1.000.000 (un milion) lei pentru a servi mora de [illegible].

Conform înţelegerii, Marţi sau Miercuri, am fost din nou împreună cu Adj. av. Preda Gh. la D-l Ing. Popescu unde nu am găsit decât pe D-na Ing. Popescu care ne-a spus că D-l Ing. Popescu este dus la D-l Comandor Negrescu după hartă.

După cca 1/2 oră a sosit şi D-l Ing. Popescu împreună cu D-l Dr. Gafencu.

D-l Ing. Popescu ne-a spus că a făcut rost de hartă şi că în curând va fi în posesia ei.

Am discutat cu D-l Ing. Popescu şi Dr. Gafencu spunându-le că cele două avioane care trebuiau să ~~[illegible]~~ le aducem dela Curtea de Argeş nu sunt gata pentru sbor însă avem un alt [illegible].

Peste câteva zile urmează să ne sosească dela Turda două avioane tip I.A.R. 39 care vor intra în dotarea unităţii noastre şi cu care urmează să se facă peste câteva zile două transporturi de medicamente dela Constanţa.

Cum unitatea nu mai avea alţi piloţi care să sboare aceste tipuri de avioane, fiind în concediu eram siguri că vom pleca noi.

Am plecat urmând ca să ne revedem din nou spunându-le precis ziua plecării.

Cum avioanele au sosit Sâmbătă după amiază şi în aceeaşi zi fiind programaţi ca Luni 14 Iulie 1947 orele 6°° să plecăm cu ele la Constanţa, am fost imediat la D-l Ing. Popescu împreună cu Adj. av. Preda Gh. pentru a-i anunţa ziua şi ora plecării.

Am discutat asupra bagajelor pe care puteam să le luăm la noi şi totodată rămânând ca în aceeaşi seară să ne aducem şi noi geamantanele la D-l Ing. Popescu acasă pentru a ni le duce

Adj. av. [signature]

5 12

15-VII-947

Dat în grija noastră

noi cu ele la unitate.

Seara ne-am prezentat cu geamantanele la D-l Ing. Popescu acasă unde am servit și masa de seară.

D-l Ing. Popescu ne-a arătat harta pe care adus-o și pe care urma s-o iau eu pentru a trasa drumul. Am refuzat spunând că a doua zi dimineață o voi studia în amănunt tot la D-lui acasă.

Era o hartă de navigație la scara 1/750.000.

A rămas ca a doua zi Duminecă seara să ne întâlnim la D-l Ing. Popescu acasă pentru a servi masa de despărțire; iar la plecare mi-a dat suma de 2.000.000 (două milioane) pentru benzină iar Adj. Preda Gh. suma de 2.000.000 (două milioane) lei pentru procurarea unui pistol.

Duminecă, 13 Iulie 1947 seara ne-am dus la D-l Ing. Popescu așa cum am stabilit.

Am găsit acasă pe D-na Ing. Popescu și Dr. Gofencu spunând că D-l Ing. Popescu ne așteaptă la un local.

Eu am trasat drumul pe hartă făcând toate calculele de navigație. (București - Țăndărei - Călărași - Mangalia - adâncime 40-60 km în largul Mării - Marea Marmara - San Stefano.

După aceea am luat harta și împreună cu D-l Dr. Gofencu am plecat în oraș la Restaurantul Miorița pe Bulev. Filantropia unde ne aștepta D-l Ing. Popescu.

Adj. Preda a rămas ca să vină mai pe urmă cu D-na Ing. Popescu. La local am făcut cunoștință cu un domn care era cu D-l Ing. Popescu și care s-a prezentat Insp. Borcea.

Am servit masa cu toți iar la ora 23 D-l Ing. Popescu și Dr. Gofencu au spus că pleacă la șeful cel mare.

După 1/2 oră am plecat eu și Adj. Preda acasă când D-l Insp. Borcea ne-a dat 1.000.000 (un milion) pentru mașină.

Adj. av. Lucaciu R.

93

În ziua de 14 Iulie 1947 cu primul tramvai am plecat dela mine, unde dormise și adj. av. Preda, direct la aerodrom.

Ajunși la unitate am procedat la pregătirea avioanelor pentru plecare.

La orele 6° am decolat cu cele două avioane pilotate de noi la Constanța așa cum era misiunea ordonată.

Noi am aterizat la Tămădău așa cum era înțelegerea cu D-l Ing. Popescu și Dr. Gafencu.

Pe aerodrom am ~~fost~~ văzut două sau trei mașini care așteptau.

După ce am aterizat, a venit la avion o mașină din care a coborît mai multe persoane cu bagaje. S'a urcat la mine în avion D-l Ing. Popescu, o doamnă și încă doi domni.

În timp ce mă pregăteam de decolare, am auzit focuri de armă și mai multe persoane înarmate care au înconjurat avionul somându-ne să ne dăm jos și să ne culcăm.

Am fost apoi percheziționați și arestați.

Aceasta-mi este declarația pe care o susțin și o semnez propriu.

Adj. av. Lustig 15-VII-947

15 Iulie 1947

[illegible]

Dată în fața noastră
Comisar [illegible]

73

74

DECLARATIE

Subsemnatul Adj.Av.LUSTIG I.ROMULUS, în continuarea declarației, mai declar următoarele :

Am primit dela Dl.Inginer Popescu cu două zile înainte de plecare suma de 2.000.000 (douămilioane)lei pentru a cumpăra benzină necesară avionului, pentru întreg raidului București-San-Stefano.-

Impreună cu Adj.Preda Gh.am făcut plinul la rezervoarele avioabelor, furând cantitatea de 400 (patru sute) litri benzină din depozitul unității.-

Precizez că capacitatea de încărcare a unui avion I.A.R. 39, este de 590 (cincisutenouăzeci) litri benzină cu care se poate parcurge raza de acțiune 720 (șaptesutedouăzeci)km., deci puteau ajunge în mod precis la aeroportul din San-Stefano până unde aveam trasat drumul de 578 (cincisute șaptezecişi opt)km.-

Mai adaug că Dl.Ing.Popescu Gh.ne-a promis din partea persoanelor politice care urmau să plece să ajute familia mea cu o sumă de bani ce urma să fie expediată în ajunul plecării și pentru aceasta am dat adresa familiei pe care Dl.Ing.Popescu a scris-o pe o hârtie, deasemeni și pe Adj.Av.Preda Gh.-

Aceasta declar și susțin.-

ss/.Adj.Av.Lustig

17 Iulie 1947
București

Pentru conformitate
comisar Inf
[signature]

54

17 - VII - 947
Dată în fața noastră
comisar teh.
[semnătură]

Ministerul Afacerilor Interne

Declarație.

75

Subsemnatul Adj. av. Lustig I. Romulus, în continuarea declarației, mai declar următoarele:

Am primit dela Dl Ing. Popescu cu două zile înainte de plecare suma de 2.000.000 (două milioane) lei pentru a cumpăra benzină necesară avionului, pentru întreg raidului București - San-Ștefano.

Împreună cu Adj. Predo Gh. am făcut plinul la rezervoarele avionului, luând cantitatea de 400 (patru sute) litri benzină din depozitul unității.

Precizez că capacitatea de încărcare a unui avion I.A.R.39 este de 590 (cinci sute nouă zeci) litri benzină cu care se poate parcurge raza de acțiune de 720 (șapte sute două zeci) km.; deci puteam ajunge în mod precis la aeroportul din San Stefano până unde aveam trasat drumul de 578 (cinci sute șapte zeci și opt) km.

Mai adaug că Dl Ing. Popescu Gh. ne-a promis din partea persoanelor politice care urmau să plece să ajute familia mea cu o sumă de bani ce urma să fie expediată în ajunul plecării și pentru aceasta am dat adresa familiei pe care Dl Ing. Popescu a scris-o pe o hârtie de avemni și pe a Adj. av. Predo Gh.

Aceasta declar și susțin.

Adj. av. Lustig

17. Iulie 1947

Anc.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul adjutant aviator LUSTIG I ROMULUS fiind în continuarea cercetărilor declar :

Avionul I.A.R. 39 cu care urma să facem sborul are autonomie de zbor de 3 / trei/ ore iar viteza până la 25o Km. pe oră la înălţimea de stabilizare.-

In felul acesta se putea parcurge intreaga distanţă dela Tămădău până la aeroportul de destinaţie San-Stefano fără niciun pericol pentru pasageri.

Drept care dau prezenta declaraţie.

/ss/ Adj. av. LUSTIG R

22 Iulie 1947. Bucuresti

Pentru conf. cu originalul
[illegible]
[illegible]

~~16~~

22-VII-947
Dată în fața noastră
Comisar ...

77

Declarație,

Subsemnatul Adj. av. Lustig I. Romulus fiind în continuarea cercetărilor declar:

Avionul I.A.R. 39 cu care urma să facem zborul are autonomie de zbor de 3 (trei) ore; are viteza până la 250 km/oră la înălțimea de stabilizare.

In felul acesta se putea parcurge întreaga distanță dela Tămădău până la aeroportul de destinație San. Stefano fără niciun pericol pentru pasageri.

Drept care dau prezenta declarație

Adj. av. Lustig R.

22 Iulie 1947

Buc.

77

27-III-942

78

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Adj. av. LUSTIG I. ROMULUS din grupul Aero-Transport [redacted] ;

La intrebare ce mi se pune declar :

- Am intrat in Scoala civilă de Pilotaj la 1 Ianuarie 1940.-

Am terminat Scoala civilă la Aero-club Prahova Ploeşti în Noembrie 1940 unde am executat 80 ore de sbo[r] în ture de pistă, acrobaţi şi raiduri de instrucţie.-

Am obţinut două brevete internaţionale de turism Gradul I şi II.-

Am sburat tipurile de avioane :

R.W.D. 8 Fleet şi Buker .-

- In 1940 10 Decembrie am intrat în Scoala Militară de Pilotaj Buzău unde am stat până în anul 1942 Iulie când am terminat Scoala fiind avansat la Gradul de Adj. stg. av. şi pilot de Război cu tragerile aeriene executate .-

Am sburat tipurile de avioane:

P.W.S. , Nardi, Gotha, I.A.R. 38, I.A.R. 39.-

- Am executat un număr de cca 100

In 1942 luna August am fost trimis la Flotila 3 Informaţie Buzău unde am sburat tipurile de avioane :

- Potez 25, I.A.R. 38, I.A.R. 39, I.A.R. 37 şi Fleet .-

- In 1943 am fost trimis de unitate la Tecuci pentru a executa sboruri de noapte pe avion I.A.R. 39

- In Octombrie 1943, am fost trimis la Grupul Aero-Transport Băneasa unde am făcut Scoala de Remorcaj Planoare D.F.S. 230 cu avionul I.A.R. 39 în vederea plecării pe front.-

- Ca pilot Remorcher am executat pe front un număr de cca 350 ore sbor cu cca 150 misiuni.-

./.

18

- In August 1944 am fost numit ca instructor Remorcher de Planoare la Scoala de Remorcaj Planoare Petreşti.-

Am executat cca 25o ore sbor în Remorcaj cu avionul I.A.R. 39 şi P.W.S.-

19

- Am fost în West făcând raid de rezistenţă Bucureşti-Piestiamy/ Cehoslovacia .-

- In Grupul Aero-transport am sburat avioanele Fieseler, Storch, I.A.R. 39 Fleet.-

Pe data de 2o Iunie am fost numit instructor de sbor al Grupului aero-trabsport pe avion I.A.R. 39

Am în total în jurul a 9oo ore de sbor până la data de 14 Iulie 1947.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o susţin făcând probe cu carnetul personal de sbor şi fişa personală de navigaţie.-

/ss/ Adj. av. Lustig Romulus

27 Septembrie 1947.-

Pentru conformitate

79

27-IX-9..
Dat în ... noastră
Anii ...

Declarație

Subsemnatul Adj. av. Lustig I. Romulus din Grupul Aero-Transport [redacted];

La întrebarea ce mi se pune declar:

- Am intrat în școala civilă de Pilotaj la 1 Ianuarie 1940.

Am terminat școala civilă la Aero-club Prahova-Ploești în Noembrie 1940 unde am executat 80 ore de zbor în ture de pistă, acrobatie și raiduri de instrucție.

Am obținut două brevete internaționale de turism: Gradul I și II.

Am zburat tipurile de avioane:
R.W.D.8. Fleet și Bucker.

- In 1940, 10 Decembrie am intrat în școala Militară de Pilotaj Buzău unde am stat până în anul 1942 Iulie când am terminat școala fiind avansat la Gradul de Adj. stg. av. și pilot de Răsboi cu tragerile aeriene executate.

Am zburat tipurile de avioane:
P.W.S.; Nardi; Gotha, I.A.R.38; I.A.R.39.

Am executat un număr de cca. 100h.

In 1942 luna Aug. am fost trimis la Flotila 3 Informatie Buzău unde am zburat tipurile de avioane:
- Potez 25; I.A.R.38, I.A.R.39, I.A.R.37 și Fleet.

- In 1943 am fost trimis de unitate la Tecuci pentru a executa zboruri

de noapte pe avion I.A.R. 39.

- In Octombrie 1943 am fost trimis la Grupul Aero-Transport Băneasa unde am făcut școala de Remorcaj Planoare D.F.S. 230 cu avionul I.A.R. 39 în vederea plecării pe front.

Ca pilot Remorcher am executat pe front un număr de cca. 250 ore sbor cu cca. 150 misiuni.

- In August 1944 am fost numit ca instructor Remorcher de Planoare la școala de Remorcaj Planoare Petrești. Am executat cca 250 ore sbor în Remorcaj cu avionul I.A.R. 39 și P.W.S.

- Am fost în West făcând raid de rezistență București - Piestiany (Cehoslovacia).

- In Grupul Aero-Transport am sburat avioanele: Fieseler Storch, I.A.R. 39, Fleet.

- Pe data de 20 Iunie 1947 am fost numit instructor de sbor al Grupului Aero Transport pe avion I.A.R. 39.

Am în total în jurul a 900 ore de sbor până la data de 14 Iulie 1947.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin făcând proba cu carnetul personal de sbor și fișa personală de navigație.

Adj. av. Lustig

27. Septembrie 1947

Buc.

— Parchetul Militar —

Regiunea 2 Militară
NALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATĂ~~

— Parchetul Militar —

14

81

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 3045

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi General de Div. S. Pretorian, Procuror Militar, special pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~ Regiunii 2 Militare.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui LUSTING ROMULUS din Bucuresti Str. — Nr.— sunt indicii de vinovăție pentru fapta de Uneltire conta ordinei Sigurantei Statului

prev. și pen. de art.—

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Directiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Octombrie 1947

Dat în București astăzi 15 Octimbrie /947.

Procuror Militar, Special

General Pretorian

Am luat cunoștință învinuit

80

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

82

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 3024

gii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.
dir S. Petrean Procuror Militar, pe lângă Parchetul
r al Corpului II Armata Regiunea Militară
3/din C. J. M., având în vedere că în contra lui LUSTING —
/162 din Bucureşti — — — Str. — — — — — — — —
de vinovăţie pentru fapta de uneltire contra ordinei şi
statului — — — — — — — — — — — — — — — — — —
art. — — — — — — — — — — — — —
ere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Di-
le a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de 30
dere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.
or agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Mi-
ilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 — pe
lui arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile
— — 15 Septembrie 1947 — —
ureşti astăzi — — 15 Sept. — — — /947.

Militar, Special
de Div. Petrean

Am luat cunoştinţă învinuit

____

Regiunea 2 Militară.

TRIBUNALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~

— Parchetul Militar —

81

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 83

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi — — — — — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~ Regiunea 2 Militară.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui Lusting Romulus din Bucuresti Str. — — — — — — — Nr.— sunt indicii de vinovăție pentru fapta de — — — — — — — — — uneltire intru distrugerea unitatii Statului — — — — prev. și pen. de art.— — — — — — — — — —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcțiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de — — 3v0 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 35 pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 August 1947 — — — — —

Dat în București astăzi — — 15 August — — /947.

Procuror Militar, Speciul

Jurist de div. Iuțoniu

Am luat cunoștință invinuit

____

82

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

84

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 18111

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi Maior Mag. N. Andreescu, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Corpului II Armată.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui Lusting Romulus Anatol din Bucureşti Str. — Nr. — sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de se interesează Siguranţa Statului.

prev. şi pen. de art. —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Iulie 1947

Dat în Bucureşti astăzi 18 Iulie /947.

Procuror Militar,
Maior Mag. [signature]

Am luat cunoştinţă învinuit

84

86

PREDA GHEORGHE
----

85 Copie

Nr.27
1947 Iulie 15
Către:

87

Ministerul Afacerilor Interne

La ordinul Dvs.telefonic din 15 Iulie a.c.;
Am onoare a raporta următoarele relațiuni în legătu
ră cu încercarea de evaziuni dela Tămădău:

- Incercarea de evaziuni a grupului Mihalache,s'a produs pe terenul de ajutor dela Tămădău în ziua de 14 Iulie ora 7,00.-

- Condițiunile atmosferice din ziua de 14 Iulie a.c erau favorabile,permițând sborul cu orice fel de avion fă navigație radioghidată.-

- Personalul navigant - Adj.av.Lustig Romulus și Ad av.Preda Gheorghe,sunt antrenați și capabili a executa sborul proectat peste graniță,în foarte bune condițiuni.-

- Avioanele cu care s'a proectat evaziunea,sunt de tipul I.A.R.39 cu motor K.14-1000 A.de 1100 H.P.și cu următoarele performanțe:

- autonomie de sbor practic 2,30 h.
- viteză proprie 210-220 Km./oră.
- rază de acțiune - peste 500 Km.
- greutatea utilă - 800 Kgr.

Având in vedere puterea motorului,greutatea utilă și spațiul creiat prin demontarea aparaturei de războiu /mitraliere,lansatoare,aparate de vizare și aparate foto/ este posibil ca în carlinga din spatele pilotului,să se poată transporta 6 persoane cu bagaj redus,în așa fel încât,greutatea să nu depășească 800 Kgr.-

In ziua de 14 Iulie a.c.,cele două avioane I.A.R., 39 urmau să transporte dela Constanța medicamente destina te Aeronauticei.-

Cum la Constanța nu avem nici o unitate de aviație, plinul de benzină s'a făcut la Bucuresti,spre a fi posibil sborul de înapoiere.

In aceste condițiuni,piloții ar fi putut executa un sbor peste graniță,până în Turcia, - distanța Tămădău - Istambul fiind 455 Km.-

ss/ Cpt.Cdor.indescifrabil

86 Copie

Comandamentul Aeronauticei

Serv.de Informaţii

88

SITUATIA METEOROLOGICA
din 14 Iulie 1947

----

ora 7,00.

Bucuresti - SudEst- Balcani

- Timpul în general schimbător,cu cerul variabil,partial acoperit cu tendinţe de înseninare dinspre Est.-

- In sudul Olteniei şi în special în Westul Bulgariei,acoperit.

- Pe litoral,nouri izolaţi.

Bucuresti,ora 7.00

- Cer nouros.Vizibilitatea 10-20 Km.plafon 1000 - 1.500 m. Nouri Stratocumuli şi altocumuli.

Vântul dela Nord cu 5-7 Km. pe oră.-

Tendinţe de inseninare,-

pt.conformitate

Sef.Serv.Informaţii al eron.

ss/Cpt.Calomfirescu.

87

Pentru conformitate [illegible]

15-VII-947

89

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Adj.Av.PREDA GHEORGHE,născut în anul 1920 luna Iunie,ziua 6 în orașul Galați Jud.Covurlui,fiul lui Călin /decedat/ și Ecaterina,absolvent a 5 /cinci/ cl.liceu,necăsătorit,condamnat nu am fost.Militar activ în Aeronautică /adj.aviator/,domiciliat în Bucuresti Corpul Aerotransport Giulesti,declar următoarele:

In cursul lunei Iunie 1947,prin intermediul soldatului CRUTEANU DUMITRU din Grupul Aero-Transport Giulesti,am cunoscut o tânără anume Dorina.

După 4-5 zile aflându-mă la grădina de zarzavat a unităţii din care făceam parte și s'a prezentat la mine un domn care mi-a spus că se numeste Gafencu și că e doctor.

L-am intrebat ce doreste și mi-a spus că vine din partea D-lui Ing.Popescu,invitându-mă la masă la dânsul unde va fi și Dorina.Am refuzat invitatia deoarece in aceiași zi la ora 11.30, trebuia să iau parte la o conferintă administrativă insă Dl.Dr.Gafencu a insistat și m'a chemat la poartă undese afla și Dl.Ing.Popescu.-

Am ieșit afară impreună cu Dr.Gafencu care mi-a făcut cunoștință cu Ing.Popescu,care aștepta și care deasemeni m'a invitat la dânsul acasă.

Spunându-i și Ing.Popescu că nu pot lipsi de la conferinta administr.care urma să aibă loc la 11.30,acesta a insistat să viu,deoarece vrea să-mi vorbească ceva important și atunci i-am promis să vin la ora 18.-

M'am dus conform intelegerii la dl.Ing.Popescu unde se afla și Dr.Gafencu.Mentionez că m'am dus impreună cu sold. Pruteanu D-tru care este vecin cu ing.Popescu și care îmi spusese de acesta că este nașul Dorinei.Dorina nu se afla acolo și ing.Popescu mi-a spus că dânsa este plecată la ţară.Dl.Ing Popescu cu care discutam mi-a cerut o serie intreagă de amănunte în privinta aparatelor de sbor ce se află pe aerodromul Giulesti asupra autonomiei de sbor a aparatelor precum și asupra

./.

88

90

numărului de pasageri ce pot lua la bord acestea avioane. Deasemeni m'a întrebat pe ce aparate am sburat.

După aceasta discutie ing. Popescu m'a întrebat dacă nu a-şi vrea să părăsesc ţara şi la răspunsul meu evaziv a început să critice actualul guvern si regimul căutând să-mi arate situatia politică internă ca f. rea şi că în curând se va declanşa un nou răsboiu mondial între anglo-americani si rusi.

Cum eu nu mă lăsam convins a încercat si Dr. Gafencu cu soldat Cruteanu D-tru să mă determine să accept propunerea ing. Popescu.

Sold. Pruteanu spunându-mi că si dânsul vrea să plece din ţară însotindu-mă ca mecanic de bord. In cursul acestei convorbiri inginer Popescu mi-a afirmat că în avionul pilotat de mine ar mai pleca şi câteva personalităti politice cu ajutorul cărora îmi voi putea face în străinătate o situatie frumoasă. După aproape două ore în care timp am luat si masa am plecat. Impreună cu sold. Pruteanu urmând să-i comunica Ing. Popescu prin telefonul dela domiciliul său dacă am luat vre'o hotărâre cu privire la propunerea ce-mi făcuse. Mentionez că dela plecare n'am telefonat Ing. Popescu si după trei zile a venit din nou la mine Dr. Gafencu întrebându-mă ce hotărâre am luat. Am răspuns D-rul Gafencu că nu am luat nici o hotărâre si că nici nu am studiat încă posibilitătile de plecare, iar Dr. Gafencu a insistat să mă decid, spunându-mi că persoanele politice sunt pregătite de plecare si că asteaptă hotărârea mea. Apoi Dr. Gafencu a plecat urmând ca eu să telefonez ing. Popescu.

In acest timp am mai discutat cu sold. Pruteanu D-tru, care încerca să mă convingă să accept propunerea ing. Popescu. După câteva zile din nou m'am pomenit cu un telefon din partea D-lui Ing. Popescu la care m'a întrebat dacă am aranjat chestiunea noastră de plecare si răspunzându-i că nu se poate face deocamdată nimic. La telefon s'a exprimat cu numele de Călin după cum avusesem conventia cu D-lui, insistând a face tot posibilul să vin la D-lui acasă, ~~insă~~ să discutăm chestiuni importante

Intre timp gândindu-mă la posibilitătile de a pleca din ţară cu avionul luând la bord 7-8 pasageri după cum îmi spusese ing. Popescu şi cum avioanele Bimotoare care ar fi putut sbura cu acesti pasageri nu erau disponibile pentru sbor, a socotit că am putea pleca cu două avioane "I.A.R.-39/" în cazul acesta însă fiind necesar încă un pilot. M'am gândit că pilotul LUSTIG

Pt. conformitate ./.

15-VII-947

89

91

ROMULUS,care era bun prieten ar fi indicat şi i-am destăinuit intenţia ce o aveam,iar acesta după o îndelungată discuţie a fost de acord cu propunerea mea.

Am telefonat Ing.Popescu spunându-i că vreau să-i comunic ceva important,iar în aceiaşi seară la ora 18.oo împreună cu Listig Romulus ne-am dus la Ing.Popescu,căruia i l-am prezentat şi i-am spus că avem posibilitatea să plecăm urmând ca amândoi să pilotăm câte un avion tip I.A.R.-39.

La această discuţie a luat parte şi Dr.Gafencu pe care l-am găsit acolo şi în cursul convorbirii Ing.Popescu mi-a spus că urmează să plece.Dânsul,Dr.Gafencu precum şi încă 4-5 persoane, [redacted] iar destinaţia este Aeroportul "San Stefani"din Turcia în apropierea oraşului Constantinopol.Acestea amănunte fiind stabilite,urma ca în cel mai scurt timp să procurăm eu şi Lustig Romulus cele două avioane,iar Ing.Popescu să procure harta parcursului.

După acestea am plecat urmând ca peste două zile să ne întâlnim tot acasă la Ing.Popescu pentru a mai spune ce-am aranjat.

Peste câteva zile ne-am întâlnit din nou la Ing.Popescu acasă,când le-am cunoscut că în curând urmează ca noi să aducem dela Curtea de Argeş la Bucureşti 2 avioane tip I.A.R.-39,şi cu care vom pleca în Turcia,fără a mai ateriza la Bucureşti şi direct la locul de întâlnire.-

La această,Ing.Popescu ne-a spus ca înainte de a decola dela Curtea de Argeş să tăem firele telefonice pentru a nu fi urmăriţi de autorităţi la care camaradul Lustig Romulus au car fost de acord.

Camaradul Lustig a propus să decolăm cu toţii de pe Aerodromul Petreşti-Dâmboviţa,pe care pe care nu l-am acceptat spunând că este mai bine de undeva de pe Lehliu.După aceasta coleg Lustig a propus Aerodromul Tămădău pe care îl cunoştia din timpul războiului,la care Ing.Popescu a spus că vom merge să-l vedem şi în caz de nu ne convine vom merge la Lehliu.Am fixat ziua de Duminecă 6 Iulie să mergem să facem recunoaşterea aerodromului,astfel că după ce am servit masa la Ing.Popescu la ora 14.oo toţi patru am plecat cu o maşină tx.făcând recunoaşterea aerodromului Tămădău indicându-le locul unde să stea până vom ateriza cu avioanele.Ing.Popescu a fost foarte mulţumit de poziţia locului şi a renunţat de a mai merge la Lehliu întorcându-ne la Bucureşti.

Pt. conform [illegible]
5.VII-942

Ajungând la Bucuresti Dl.Ing.Popescu ne-a oferit suma de 1.000.000 pentru a servi masa,utmând să ne revedem peste câteva zile.-

Marti sau Miercuri m'am dus din nou cu Lustig la Ing. Popescu însă acesta nu era acasă,iar sotia sa ne-a spus că e la Dl. Cdor.Negrescu pentru a procura harta parcursului .După putin timp au venit Dr.Gafencu si Ing. Popescu cărora le-am adus la cunoştinţă că deoarece întârzie programarea avioanelor ce trebuia să le aducem dela Curtea de Argeş,şi cum urma să ne sosească alte două avioane tip.I.A.R.-39 dela Turda care intra cu dotarea unităţii şi cu care noi urma să plecăm la Constanţa spre a aduce un transport de medicamente să ne servim de aceste avioane pentru scopul nostru şi anume decolând de pe Aerodromul Giulesti în loc să plecăm spre Constanţa sau ateriza pe Aerodromul Tămădău care se afla pe acelaşi traseu şi unde urma să fim aşteptaţi de Ing.Popescu şi Dr.Gafencu şi ceilalţi.

Dr.Gafencu si Ing.Popescu au fost de acord cu propunerea noastră urmând a-i înştiinţa la timp asupra datei exacte când vor fi programate avioanele pentru zbor.

Sâmbătă 12 Iulie 1947 sosind cele 2 avioane I.A.R.-39 dela Turda au fost programate pentru plecare spre Constanţa pentru Luni 14 Iulie ora 16.oo urmând ca eu si Lustig Romulus să le pilotăm.-

Am înştiinţat imediat pe Ing.Popescu la domicilul său unde se afla si Dr.Gafencu si am stabilit de comun acord ca Luni 14 Iulie 1947 orele 6.3o să ne astepte la Tămădău împreună cu toţi ceilalţi,iar noi vom ateriza spre a se îmbarca decolând apoi cu destinaţia aeroportul San Stefano în Turcia.Toţi am fost de acord asupra programului stabilit,iar Sâmbătă seara eu si Lustig Romulus ne-am adus bagajele la Ing.Popescu acasă,rugându-l să ni le aducă la Tămădău deoarece noi nu puteam veni cu bagajele pe aeroport spre a nu da loc la bănuieli.

Am luat apoi masa împreună,iar inginer Popescu ne-a arătat harta parcursului de care ne-a spus că a procurat-o dela un ofiţer superior din Aviatie apoi Ing.Popescu ne-a dat suma de 2.000.000 /două milioane/ lei pentru a-mi procura un pistol pe care să-l am asupra mea iar lui Lurtig Romulus i-a dat tot suma de lei 2.000.000 /două milioane/ lei pentru benzină .Am plecat urmând a ne revedea Duminecă seara.Când am venit cu Lustig însă

./.

15-VII-947

91

93

Ing.Popescu nu se afla la domiciliu,acolo fiind numai soţia dânsului şi Dr. Gafencu.Lustig Romulus a trasat drumul de parcurs pe harta de navigaţie aeriană,hartă ce ia dat-o doctorul Gafencu.După puţin timp doctorul Gafencu împreună cu Lustig au plecat,după câteva minute am plecat şi eu cu D-na Popescu şi ne-am întâlnit cu toţii la restaurantul "Mioriţa" pe Bd.Filantropia unde ne aşteaptă Ing.Popescu cu un domn anume Borcea pe care mi l-a prezentat.Am servit masa împreună şi în acest timp doctorul Gafencu care se afla în stânga mea mi-a cerut să scot dela piept decoraţia sovietică ce-o purtam.

După ce am terminat masa Dl.Borcea care se dădea drept inspector ne-a dat 1.000.000 /un milion/ pentru maşină şi ne-am despărţit.

A doua zi dimineaţa adică Luni 14 Iulie 1947 la ora 5.30 am venit pe Aerodromul Giuleşti unde mi-am pregătit avionul,iar la ora 6.10 am decolat împreună cu Lusting Romulus care pilota al doilea avion şi am luat direcţia Tămădău.

La circa ora 6.30 am ajuns deasupra Aerodromului Tămădău având altitudinea aproximativ 200 m.şi-am văzut din avion 2-3 maşini.Am aterizat şi maşinile s'au îndreptat spre avion,iar din maşini au coborât câteva persoane care aveau cu ele valize şi care au venit să se suie în avionul meu.In acel moment am auzit rafale de mitralieră şi avioanele au fost înconjurate de mai multe persoane civile înarmaţi care ne-au arestat şi ne-au adus la Bucureşti.-

Declar,susţin şi semnez.

Adj.Av.Preda Gh.

15 Iulie 1947.

Pt. conf.
Comisar Şef [illegible]
15-VII-1947

15-VII-947
Dat în [illegible] astă [illegible]

~~92~~
94

Declarație

Subsemnatul Adj. av. Predoi Gheorghe născut în anul 1920 luna Iunie ziua 6 în Orașul Galați Jud. Covurlui fiul lui Călin (†) și Ecaterina, absolvent a 5 (cinci) clase liceu necăsătorit condamnat nu a mai fost. Militar activ în Aeronautică (Adj. aviator) domiciliat în București Grupul Aerotransport Grivești decât cantonamentul.

În cursul lunei Iunie 1947 prin intermediul soldatului Pristeanu [illegible] din Grupul Aerotransport Grivești am cunoscut o tânără anume Dorina.

După 4-5 zile aflându-mă la grădina de zarzavat a unității din care făceam parte și ~~care~~ s'a prezentat la mine un domn care mi-a spus că se numește Grafencu și că e doctor.

L'am întrebat ce dorești și mi-a spus că vine din partea d-lui Ing. Popescu, invitându-mă la masă la dânsul unde va fi și Dorina. Am refuzat invitația deoarece în aceiași zi la ora 11.30 trebuia să iau parte la o Conferință administrativă, însă d-l doctor Grafencu a insistat și m-a chemat la poartă unde se afla și d-l Ing Popescu. Am ieșit afară împreună cu doctorul Grafencu care mi-a făcut cunoștință cu Ing. Popescu care aștepta și care deasemeni m-a invitat la dânsul la masă.

Adj. av. [signature]

Spunându-i și Ing. Popescu că nu
pot lipsi dela Conferința aviației
care urma să aibă loc la 11^{30}
acesta a insistat să viu deoarece
vrea să-mi vorbească ceva important
și atunci i-am promis să viu la ora
18^{00}
M'am dus conform înțelegerii la
D-l Ing. Popescu unde se afla și doc-
torul Grafencu. Menționez că m'au
dus împreună cu Sold. Gruițeanu Stn.
care este vecin cu Ing. Popescu și care
îmi spusese de acesta că este nașul
Doinei. Doina nu se afla acolo și
Ing. Popescu mi-a spus că dânsa este
plecată la țară. D-l Ing. Popescu

cu care discutam mi-a cerut o serie
întreagă de amănunte în privința apa-
ratelor de zbor ce se află pe aerodromul
Crinului, asupra autonomiei de zbor
a aparatelor precum și asupra numărului
de pasageri ce pot lua la bord
aceste avioane. Deasemeni m'a în-
trebat pe ce aparate am zburat.
După această discuție Ing. Popescu
m'a întrebat dacă nu aș vrea să
părăsesc țara și la răspunsul meu
evaziv a început să critice actualul
guvern și regim căutând să-mi
arate situația politică internă ca
f. rea și că în curând se va de-
clanșa un nou războiu mondial
între Anglo-Americani și Ruși.
Cum eu nu mă lăsam convins au
încercat și doctorul Grafencu cu ~~Sd~~
Sold. Gruițeanu Stn. să mă determine
să accept propunerea Ing. Popescu
Ss. Ghe[illegible]

solor. Bruteanu spunându-mi că și dânsul vrea să plece din țară îmbolnindu-mă ca mecanic de bord. În cursul acestei convorbiri Ing. Popescu mi-a afirmat că în avionul pilotat de mine ar mai pleca 95 câteva personalități politice cu ajutorul cărora îmi voi putea face în Străinătate o situație frumoasă. După aproape două ore în care timp am luat și masa am plecat împreună cu Solor. Bruteanu urmând a-i comunica Ing. Popescu prin telefonul dela domiciliul său dacă am luat vre'o hotărâre cu privire la propunerea ce îmi făcuse, menționez că la plecare nu-am telefonat Ing Popescu și după 3 zile a venit din nou la mine doctorul Grafenco întrebându-mă ce hotărâre am luat. I-am răspuns doctorului Grafenco că nu am luat încă o hotărâre și că nici nu am studiat încă posibilitățile de plecare iar doctorul Grafenco a insistat să mă decid spunându-mi că persoanele politice sunt pregătite de plecare și că așteaptă hotărârea mea. Apoi doctorul Grafenco a plecat urmând ca eu să telefonez Ing Popescu. În acest timp am mai discutat cu Solor. Bruteanu care încerca să mă convingă să accept propunerea Ing. Popescu. După câteva zile din nou m'am pomenit cu un telefon din partea d-lui Ing Popescu l'a care m'a întrebat dacă am aranjat chestiunea noastră de plecare și răspunzându-i că nu se poate face deocamdată nimic. La telefon s'a exprimat cu numele de Cătălin după cum aveasem convenția cu d-lui, insistând a face tot posibilul să vin la d-lui acasă să discutăm chestiuni importante.

Intre timp gândindu-mă la posibilitatea de a pleca din țară cu avionul luând la bord 7-8 pasageri după cum îmi spusese

15-VII-947 Azi în fața mea a semnat

Sol. Gheorghe [signature]

Ing. Popescu și cum avioanele bimotoare care ar fi putut zbura cu acești pasageri nu erau disponibile pentru zbor am socotit că am putea pleca cu 2 avioane tip „IAR-39" în cazul acesta însă fiind necesar încă un pilot. M'am gândit că pilotul Lustig Romulus cu care eram bun prieten ar fi indicat și i-am destăinuit intenția ce o aveam iar acesta după o îndelungată discuție a fost de acord cu propunerea mea.

Am telefonat Ing. Popescu spunându-i că vreau să-i comunic ceva important iar în aceiași seară la ora 18^{00} împreună cu Lustig Romulus ne-am dus la Ing Popescu căruia i-l'am prezentat și i-am spus că avem posibilitatea să plecăm urmând ca amândoi să pilotăm câte un avion tip IAR-39

La această discuție a luat parte și doctorul Grafenco pe care l'am găsit acolo și în cursul conversației Ing Popescu mi-a spus că urmează să plece dânsul doctorul Grafenco precum și încă 4-5 persoane [redacted] iar destinația este aeroportul San Stefano din Turcia în apropierea orașului Constantinopolului. Aceste amănunte fiind stabilite urma ca în cel mai scurt timp să procurăm eu și Lustig Romulus cele 2 Avioane iar Ing Popescu să procure harta parcursului. După aceasta am plecat urmând ca peste 2 zile să ne întâlnim tot acasă la Ing Popescu pentru a mai spune ce-am aranjat.

Peste câteva zile ne-am întâlnit din nou la Ing Popescu acasă când le-am comunicat că în curând urmează ca noi să aducem dela Curtea de Argeș la București 2 Avioane tip IAR.39 și cu care vom pleca în Turcia fără a mai ateriza la București ci direct la locul de întâlnire.

Adj. St. Ghebrița

La aceasta, Ing Popescu ne-a spus că înainte de a decola dela Curtea de Argeş să tăiem firele telefonice pentru a-nu fi urmăriţi de autorităţi la care Camaradul Lustig Romulus nu-a fost de acord. Camaradul Lustig a propus să decolăm cu toţii dupe aerodromul Petreşti Dâmboviţa pe care nu l'am acceptat spunând că este mai bine de mers cu pe Lehliu. După aceasta colegul Lustig a propus aerodromul Tămădău pe care îl cunoştea din timpul răsboiului la care Ing Popescu a spus că vom merge să-l vedem şi în caz de nu ne convine vom merge la Lehliu. Am fixat ziua de duminecă 6 Iulie să mergem să facem recunoaşterea aerodromului; astfel că după ce-am servit masa la Ing Popescu la orele 14°° toţi patru am plecat cu o maşină Tx: făcând recunoaşterea aerodromului Tămădău indicându-le locul unde să stea până vom ateriza cu Avioanele. Ing Popescu a fost foarte mulţumit de poziţia locului şi-a renunţat de-a mai merge la Lehliu întorcându-ne la Bucureşti.

Ajungând la Bucureşti d-l Ing Popescu ne-a oferit suma de 100000 pentru a servi masa, urmând să ne revedem peste câteva zile.

Marţi sau Mercuri m'am dus din nou cu Lustig la Ing. Popescu însă acesta nu era acasă iar soţia sa ne-a spus că e la d-l Cdor Negrescu pentru a procura harta parcursului. După pentru timp au venit doctorul Crafencu şi Ing Popescu cărora le-am adus la cunoştinţă că deoarece întârzie programarea avioanelor ce trebuiau să le aducem dela Curtea de Argeş, şi cum urma să ne sosească alte 2 Avioane tip IAR-39 dela Turda care intrau în dotarea unităţii şi cu care noi urma să plecăm la Constanţa spre a aduce un transport de medicamente să ne servim de aceste avioane pentru scopul nostru şi anume decolând dupe aerodromul Pipera în loc să plecăm spre Constanţa vom ateriza pe aerodromul Tămădău care se află pe acelaş traseu şi unde urma să fim aşteptaţi de Ing Popescu şi doctorul Crafencu şi ceilalţi

Adj. av. [signature]

Dat în faţa noastră 25.VIII-947
Comisar şef [signature]

Doctorul Gafencu și Ing Popescu au fost de acord cu propunerea noastă urmând ai înștiința la timp asupra datei exacte când vor fi programați avioanele ptr. Ibor.

Sâmbătă 12 Iulie 1947 sosind cele 2 avioane IAK-34 dela Turda au fost programați ptr. plecare spre Constanța ptr. Luni 14 Iulie ora 6⁰⁰ urmând ca eu și Lustig Romulus să le pilotăm.

Am înștiințat imediat pe Ing Popescu la domiciliul său unde se afla și doctorul Gafencu și-am stabilit de comun acord că Luni 14 Iulie 1947 orele 6³⁰ să ne aștepte la Tămădău împreună cu toți ceilalți iar noi l'am ateriza spre a-se îmbarca decolând apoi cu destinația aeroportul San Stefano în Turcia. Toți am fost de acord asupra programului stabilit, iar sâmbătă seara eu și Lustig Romulus ne-am adus bagajele la Ing Popescu acasă, rugându-l să ni-le aducă la Tămădău deoarece noi nu puteam veni cu bagajele pe aeroport spre a nu da loc la bănueli.

Am luat apoi masa împreună, iar Ing Popescu ne-a arătat harta parcursului de care mea spus că a procurat-o dela un ofițer superior din Aviație apoi Ing Popescu ne-a dat suma de 2000000 (două milioane) lei pentru a-mi procura un pistol pe care să-l am asupra mea iar lui Lustig Romulus ia dat tot suma de 2000000 (două milioane) lei ptr. benzină. Am plecat urmând a ne revedea Duminecă seara când am venit cu Lustig însă Ing Popescu nu se afla la domiciliu acolo fiind numai soția dânsului și doctorul Gafencu. Lustig Romulus a trasat drumul de parcurs pe harta de navigație aeriană, harta ce ia dat-o doctorul Gafencu. După puțin timp doctorul Gafencu împreună cu Lustig au plecat după câteva minute am plecat și eu cu Ing Popescu și ne-am întâlnit cu toții la restaurantul "Mioriță" pe bulevardul Filantropiei unde ne aștepta Ing. Popescu cu un domn anume Borcea pe care mi-l-a prezentat. Am servit masa împreună și în acest timp doctorul Gafencu care se afla în stânga mea mea cerut să-i dau dela piept decorația Sovietică ce-o purtam

Adj. av. [signature]

15.VII.947 dat în fața noastră [signature]

95

După ce-am terminat masa Lt. Borcea care se dădea drept inspector ne-a dat 1.000000 (un milion) ptr. mașină și ne-am despărțit.

A doua zi dimineața adică Luni 14 Iulie 1947 la ora 5^{30} am venit pe aerodromul [illegible] mi-am pregătit avionul iar la ora 6^{10} am decolat împreună cu Lustig Romulus care pilota al 2-lea avion și am luat direcția Tămădău.

97

La circa ora 6^{30} am ajuns deasupra aerodromului Tămădău având altitudinea aproximativă 200 m. și-am văzut din avion 2-3 mașini. Am aterizat și mașinele s'au îndreptat spre avion iar din mașini au coborât câteva persoane care aveau cu ele valize și care au venit să se urce în avionul meu. În acel moment am auzit rafale de mitralieră și avioanele au fost înconjurate de mai multe persoane civile înarmate care ne-au arestat și ne-au adus la București.

Declar susțin și semnez propriu.

Adj. av. Ghebreda

15 Iulie 1947.

...VII-947
Luat în fața noastră
[illegible] [signature]

96

98

DECLARATIE

Subsemnatul Adj.Av.PREDA GHEORGHE,în continuare mai declar :

Cu două zile înainte de plecare Ing.Popescu ne-a dat suma de două milioane lei pentru a-mi cumpăra un pistol însă din cauza timpului scurt n'am putut găsi.-

In ziua plecării am făcut împreună cu Pilotul LUSTIG R.aprovizionarea avioanelor cu benzină şi am sustras din depozitul unităţii cantitatea de 400 litri necesară sborului.-

Cu această cantitate aveam rezervorul plin putând astfel parcurge distanţa dela Tămădău la Aeroportul San-stefano.-

Inginer Popescu Gheorghe mi-a spus că familia mea va fi ajutată cu bani înainte de plecare de persoanele care urmau să plece.-

Declar susţiu şi semnez propriu.-

ss/.Adj.Av.PREDA GHEORGHE

17 Iulie 1947

Pentru conformitate

97

99

Declaraţie

Subsemnatul Adj. av. Gneda Gheorghe în continuare mai declar:

Cu două zile înainte de plecare Ing. Popescu mi-a dat suma de 2.000.000 lei pentru a-mi cumpăra un pistol însă din cauza timpului scurt nu am putut găsi.

În ziua plecării am făcut împreună cu pilotul Lustig R. aprovizionarea avioanelor cu benzină şi am sustras din depozitul unităţii cantitatea de 400 litri necesar zborului.

Cu această cantitate aveam rezervoarele pline putând astfel parcurge distanţa dela Tămădău la aeroportul "San Stefano".

Ing Popescu Gheorghe ne-a spus că familia mea va fi ajutată cu bani înainte de plecare de persoanele care urmau să plece şi i-am dat adresa mamei mele.

Declar susţin şi semnez propriu.

Adj. av. G Gneda

17 Iulie 1947.

111

98

100

D E C L A R A Ț I E

Subsemnatul adj. av. FREDA GHEORGHE din Grupul aerotransport declar la întrebările ce mi se pun :

- Am intrat în Scoala Civilă de Pilotaj la 11 VII-1939.-
- Am terminat Scoala Civilă la Asoc. C.F.R. Galați în anul 1939 cu un număr total ore sbor 18o cu ture pistă, acrobații și raiduri de instrucție.-
- Am obținut brevetul gr. I și II internațional de turism .-
- Am sburat în Scoala Civilă av. Fleet F.1o G.-
- In 1941 am urmat gr. III Roșiori de Vede pe av. Fleet 35 ore sbor numai acrobație.-
- In 1941 luna Decembrie am intrat în Sc. Militară de pilotaj până în 1943 1 Sept. absolvit scoala și fiind avansat la gradul de Adj. Stg. av. / Pilot de Războib/ cu tragerile aeriene executate la Constanța.-
- Am sburat următoarele tipuri de Av. în Sc. Militară.-
- P.W.S. - Kardi- F.N. 305 - I.A.R. 38- I.A.R. 39.-
- Am fost mutat din Sc. prin D.M. în Fl. 3 Informați Buzpu.-
- In luna Octombrie 1943 am fost mutat în Flotila xxxxxxx de Hidroaviație Constanța.-
- Am executat un număr de ore sbor pe apă 119 ore sbor cu 42 misiuni de război, Av. Shuarts, Heinkel 42, Heinkel 114.-
- Am fost plecat pe Frontul de West în Esc.114 Leg. unde am executat un număr de sbor 211 pe Av. Fleet.-
- La 9 Maiu 1945 M'am reîntors în țară .-
- Am xxxxxxx obținut virtutea aeronautică clasa

cruci de aur cu spade.-

99

- Crucea Serv. Credincios cl. II
- Victoria Rusească contra Germanilor
- Total ore sbor de când sunt pilot 1122 ore sbor.-

101

27 Septembrie 1947

/ss/ Preda Gheorghe.-

27 - IX - 947
Dat în fața noastră
Comisar Insp.

~~100~~ 102

Declarație

Subsemnatul Adj. av. Preda Gheorghe din Grupul aerotransport declar la întrebările ce mi-se pun.

- Am intrat în Școala Civilă de Pilotaj la 1-VII-939
- Am terminat școala Civilă la Asoc. CFR. Galați în anul 1939. cu un număr total ore zbor 180. cu ture pistă, acrobații și raiduri de instrucție
- Am obținut brevetul gr. I- și II- Internațional de turism.
- Am zburat în Școala Civilă Av. Fleet F.10 G.
- In 1941. am urmat gr. III Roșiori de Vede pe Av. Fleet. 35 ore zbor numai acrobație.
- In 1941 luna Decembrie am intrat în Sc. Militară de pilotaj până în 1943 1 Sept. absolvit școala, și fiind avansat la gradul de Adj. Stg. av. (Pilot de Războiu). cu tragerile aeriene executate la Constanța
- Am zburat următoarele tipuri de Av. în Sc. Mil.
- Av. P.W.S. - Nardi - F.N.-305 - IAR-38 - IAR-39.
- Am fost mutat din Sc. prin D.M. în Fl. 3 Informații Buzău.
- In luna Octombrie 1943 am fost mutat în Flotila de Hidroaviație Constanța.
- Am executat un număr de ore zbor pe apă 119 ore zbor cu 42 misiuni de războiu. Av. zburate. Heinkel - 42- (96 ore Hl.)
  —"— 114. (13 ore H.114)
- Am fost plecat pe Frontul de Vest în Esc. 114 Leg. unde am executat un număr ore zbor 211. pe Av. Fleet.
- La 9 Martie 1945 m'am rănit în față

- Am obținut Virtutea aeronautică clasa Cruce de aur cu spade.
- Crucea Serv. Credincios cl. II.
- Victoria Rusească contra Germanilor.
- Total ore sbor de când sunt pilot.
  1122 ore sbor.

27 Septembrie 1947
Ag. cr. Ghiulea [signature]

27-IX-947
Dat în fața noastră
... șef
[signature]

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

~~101~~ 103

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 3024

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi General de div. S. Pretorian Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului~~ Regiunii II ~~Armata~~ Militare

In baza art. 143/din C. J. M., având în vedere că în contra lui PREDA GHEORGHE /162 din Bucuresti Str. — Nr. — sunt indicii de vinovăție pentru fapta de uneltire contra ordinei și Sigurantei Statului

prev. și pen. de art. —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcțiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Sept 1947

Dat în București astăzi 15 Sept 1947 /947.

Procuror Militar, Special
General de div. Pretorian

Am luat cunoștință învinuit

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

102
104

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 3014

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi — — — — — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Corpului II Armată.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui ~~PREDA~~ — — — ~~GHEORGHE~~ — — — — din — ~~Bucuresti~~ — — Str. — — — — — — — — Nr. — sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de — — — — — — — — — — — — — — — ~~uneltire impotriva unitatii Statului~~ — — — — — — — — prev. şi pen. de art. — — — — — — — — — — — —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — 30 — zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 36 — pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de — ~~30~~ — zile cu începere dela 15 August 1947 — — — — —

Dat în Bucureşti astăzi — — 15 August — — /947.

Procuror Militar, Special
General de Div. Petrescu

Am luat cunoştinţă invinuit

____

Regiunea 2 Militară.

TRIBUNALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~

— Parchetul Militar —

103

105

MANDAT DE DEȚINERE Nr. ______

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi — — — — — — — — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~ *Regiunea 2 Militară.*

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui ~~Preda Gh.~~ — Gheorghe — — — din — Bucuresti — — — Str. — — — — — — — — Nr. — sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de — — — — — — — — — — — — — uneltire intru distrugerea unitatii Statului — — — — — prev. şi pen. de art. — — — — — — — — — — — — —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — — 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 36 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela — 15 August 1947 — — — —

Dat în Bucureşti astăzi — 15 August — — — — /947.

Procuror Militar, *Special* | Am luat cunoștință invinuit

... de div. Pitoria

____

~~104~~

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA

— Parchetul Militar —

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 18111

106

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi Maior Mag. A. Niculescu, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Corpului II Armată.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui Breda Gheorghe Aviator din București Str. — Nr.— sunt indicii de vinovăție pentru fapta de care interesează Siguranța Statului

prev. și pen. de art.—

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcțiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de — zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. — pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu incepere dela 18 Iulie 1947

Dat în București astăzi 18 Iulie /947.

Procuror Militar,

Am luat cunoștință invinuit

90

106

108

VLAD HATIEGANU
---

15 Iulie 1947

~~107~~

109

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr.VLAD E.HATIEGANU,de profesiune medic (inspector general sanitar),domiciliat în Bucureşti str. Intrarea Armaşului 3 - născut în comuna Hida,jud.Cluj - în anul 1906,Iunie 22,necăsătorit - nu sunt înscris formal în niciun partid politic.

1/ Privitor la arestarea unor membri ai partidului naţional-ţărănesc,am auzit în oraş că ar fi în legătură cu avenimentele externe.

2/ Duminică dimineaţa la ora 10,am prezentat pe dl. Gafencu d-lui Maniu.Din acest fapt rezultă că nu-l cunoştea pe dl.Maniu.

3/ La orele 22.30 - am fost chemat la telefon de către dl.Maniu,care mi-a comunicat că este bolnav - la orele 23.45 m'am prezentat la dl.Maniu - unde am găsit pe dl.I.Mihalache şi pe dl. Carandino,dr.Gafencu şi un domn care mi-a fost prezentat (inginer Popescu).

Acolo am sosit la sfârşitul oarecum al discuţiilor.Atmosfera părea solemnă.Dl.Mihalache i-a adresat d-lui Maniu următoarea frază: "D-le Maniu - cred că am plain pouvoir din partea d-tale". Apoi dl.Maniu s'a adresat d-lui Popescu,întrebându-l în ce este specializat şi unde lucrează.D-lui Gafencu insă ia pus intrebarea in legătură cu preocupările şi profesia D-sale. Apoi la intrebat de ce drum se preoc tează. In timpul discuţiilor DL CARANDINO mi-a cerut un bilet in urma intrebării care mi-a pus-o Dl MANIU"cum o cheamă pe fina mea - eu am răspuns atunci "Marioara" (care stă la Instambul) pe care i l-am dat-in care am rugat-o să ajute pe amicul nostru care pleacă intr'o importantă misiune.-

Am dedus acesta si prin faptul că Dl MIHALACHE a spus că pleacă in Elvetia şi de acolo in America.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o dau de bună voe şi semnez.-

(ss) Vlad Hatiegamu,

18

108

110

Declarație

Subsemnatul Doctor Vlad E. Hațieganu de profesiune medic (inspector general sanitar) Domiciliat în Bucureşti str. Intr. Armaşului 3 - născut în com. Hida jud. Cluj - în anul 1906, iunie 22 necăsătorit. - nu sunt înscris formal nici într-un partid politic.

1) Privitor la arestarea unor membri ai part. Nat. Țăr. - am auzit în oraș că ar fi în legătură cu evenimentele externe. —

2) Duminică dimineața la orele 10 am prezentat pe Dnul Safeau Dlui Maniu Din acest fapt rezultă că nu îl cunoștea pe Dl Maniu —

3) La orele 22 30 - am fost chemat la telefon de către Dl Maniu care mi-a comunicat că este bolnav - la orele 22 45 m-am prezentat la Dl Maniu - unde

2)

am găsit pe Dr I. Mihalache și pe Dr
Carandino, D Gafencu și un domn care
mi-a fost prezentat (Ing. Popescu) —

Acolo am pășit la oficiul [illegible]
al Desenatilor, — Atmosfera părea solemnă —
Dl. Mihalache i-a adresat Dlui Maniu următoarea
frază: Dle Maniu - cred că am plin pouvoir
din partea Dtale. — apoi Dl Maniu s'a adresat
Dlui Popescu întrebându-l ce este specializat
și unde lucrează. — Dlui Gafencu mi-a
pus întrebarea în legătură cu preocupările
și profesia Dsale — Apoi l-a întrebat - de
drumul ce preconizează

În timpul desenatului, (Dl Carandino mi-a
cerut sa-mi [illegible] următoarea întrebare care mi-a
pus-o Dl Maniu „cum o chiamă pe
fiica mea - ea am răspuns atunci
Marioara" - Care stă la Istanbul
pe care i-l-am dat. — și încă
am raportat să ajute pe amicii noștri
care pleacă într-o [illegible] Atlantic-[illegible].

Am dedus aceasta și prin faptul că

17 109

De Mihalache a spus că pleacă în Elveția și de acolo în America —

111

Această declarație o dau de bună voe și semnez

Dr Vlad Ifteșan

15 – VII 1947

24

Făcut fișa

110
16 Iulie 1947

112

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr. VLAD HATIEGANU declar următoarele:

1.- Pe D-ul Gafencu l'am văzut joi sau vineri-şi Duminică la D-ul Maniu de două ori-nu-l mai văzusem de doi ani.-

2. Marţi sau Miercuri am întâlnit pe strada Lisabona pe Dna Lucia Scridon soţie de avocat domiciliată in str. Sft. Constantin 26 5.78.71. D-sa mi-a spus că nişte prieteni de ai ei ştiu despre plecarea a unui sau două avioane. Am intrebat cine sunt prieteni aceştia mi-a spus că este ing. Avramescu domiciliat in strada Sf. Constantin. Adoua zi am data un telefon D-lui ing. Avramescu-pe care-l cunoscusem cu câţiva ani inainte la Arad. Mi-a spus să trec pela dânsul după masă. La orele 5 am trecut şi am intrebat despre ce este vorba-mi-a spus atunci că un prieten al lor d-ul Gafencu este pregătit pentru plecarea cu două avioane in străinătate.Eu am aşteptat circa 3o minute eram pe punctul de plecare când a sosit D-ul Gafencu.-

L'am intrebat despre ce plecare este vorba.

D-ul a spus că este hotărât cu un prieten al său să plece in streinătate şi că totul este pus la punct tehnic îi lipseşte numai ideia personalităţi politice care să le asigure o mai liberă petrecere in străinătate.

M'a intrebat pe mine,pe cine ştiu eu ?

Atunci eu am răspuns că mă voi interea. In seara acea am telefonat d-lui R Boilă şi l-am intrebat de Dl Preşedinte Maniu-mi s'a spus că e cam bolnav şi că locueşte la dl. dr. Jovin.

Am trecut pe la Doctor mi se pare vineri sau sâmbătă la ora lo şi i-am vorbit de intâlnirea mea cu D-ul Gafencu- mi-a spus că iar place să-l cunoască personal-adoua zi dimineaţa la orele lo am mers la D-l Maniu când a venit şi Dl. Gafencu,urma să ne vedem în aceiaşi chetiunea duminică seara. După aceia Dl. Maniu i-a pus Dlui Gafencu o mulţime de chestiună in detaliu.

./.

23/ 111

Duminică sera la orele 12,45 le-m văzut pe Dl. Maniu Eu am venit acasă mai târziu. Am găsit pe Dl. Maniu şi pe Dl. Mihalache, Dl. Carandino şi pe Gafenco şi Ing. Popescu.

Pela orele 23 aproximativ Dl. Carandino a părăsit casa Dlui dr. Jovin. Eu la orele 13,15 am părăsit casa dorind să merg spre casă , in drum am intâlnit pe Dl. R. Boilă care m'a rugat să-l conduc acasă. In drum ne'am oprit la Dl. N. Penescu şi AndreiMureşeanu unde am stat circa 5 minute.

Dl. R. Boilă l'a intrebat pe Dl. Penescu dacă pleacă. Dl. Penescu a spus că nu-i decis intrucât soţia luidesabea a sosit acasă, din provincie-in tot, cazul va vedea ce va face.

Pe urmă am condus acasă pe R. Boilă, unde am intâlnit pe dl. Carandino şi D -na pe Ilie Lazăr care eeru cu bagajele gata de plecare. Fiind ora 12,3o minute cu o maşină am plecat. Eu am rămas câteva clipe după care am plecat acasă.-

La domnul Boilă mai era un doctor in medicină sau drept a cărui nume îmi scapă.-

In timpul cât am stat la Dl Maniu de vorbă fiind de faţă şi Dl. Mihalache doi Dnii (Gafencu şi ing. Popescu). Dl. Maniu s'a adresat celor doi spunându-le că incredinţează tinereţei lor pe bărbaţi desemaţi să plece-oameni de frunte al Ţării şi speră că va face tot posibilul să fie la inălţime.-

Pe urmă Dl Mihalache a spus că pleaca probabil in Elveţia- deacolo prin Paris in Statele Unite.-

Raţiunea pentru care m'am adresat D-lui ing. Avramescu, după ce am primit informaţia fugitivă din partea D-nei Scridon este următoarea :

De mai multă vreme sau mai firesc fiind in contact cu cercurile conducătoare ale Partidului-eram preocupat de situaţia partidului faţa de situaţia internă incordată din cauza arestărilor etc. Mi-am pus intrebarea dacă nu cumva prezenţa unor persoane din conducere şi anturajul şefului partidului crează prin intransigenţă excesivă această stare.

Si firesc am ajuns la concluzia că prezenta activă a unor personalităţi mai flexibile şi chiar mai realiste ce putea creia o stare de destindere. Si când ni s'a data informaţia m'am gândit imediat la acest lucru

Dacă nu cumva persoanele care ar putea pleca ar fi tocmai cele persoane care crează atmosfera de incordare.Această raţiune raţiune exclusivă m-a făcut să recurg la Ing. Avramescu şi apoi la Dl Maniu care când i-am comunicat informaţia a'găsit-o posibilă- urmând ca apoi in zilele (dou) următoare să si desemneze personalitate.-

Când l-am văzut pe Dl Dr. Gafencu la Colţea vorbind generalităţi mi-a spus că a incercat să abordeze in conducerea liberală care insă n'a dat curs sondagiilor D-sale afară de Paul Dumitriu care a acceptat propunerea in principiu.-

(ss) Vlad Hatiegamu)

16 Iulie 1947,

Declaraţie

Subsemnatul Dr Vlad Hăţiegan declar următoarele:

1) Pe Dnul Gafencu l'am văzut joi, vineri — şi duminecă la Dl Manin de două ori — nu-l mai văzusem de doi ani.

2) Marţi sau miercuri am întâlnit pe str. Lisabona pe Dna Lucia Seridan [soţie de avocat] domiciliată în str. Sf. Constantin 26 [5 78-71] — Dsa mi-a spus că nişte prieteni de ai ei, ştiu despre plecarea a unui sau două avioane — Am întrebat cine sunt prietenii aceştia mi-a spus că este Ing. Avramescu domiciliat tot în strada Sf. Constantin. A doua zi am dat un telefon Dlui Ing. Avramescu — pe care il cunoşteam cu câtiva ani înainte la Arad. Mi-a spus să trec pela domnul de mosö — La acela l'am găsit şi am întrebat despre ce e vorba — mi-a spus atunci că un prieten al lor Dnul Gafencu este pregătit pentru plecarea cu două avioane în străinătate — Eu am aşteptat circa 20 minute eram pe punctul de plecare când a sosit Dnul Gafencu

2)

L'am întrebat despre ce plecare este vorba. D-nul a spus că este hotărît cu un prieten al să plece în străinătate, și că totul este pus la punct tehnic, îi lipsesc numai câteva personalități politice, cari să le asigure o mai liberă petrecere în străinătate. M-a întrebat pe mine, pe cine știu eu?

Atunci eu am răspuns că mă voi interesa. În seara aceea am telefonat D-lui R. Boilă și l-am întrebat de D-l Președ. Maniu - mi-a spus că e cam bolnav și că locuește la D-l Dr. Jovin - Am venit pe la D-sa - mi-se pare vineri sau sâmbătă și i-am vorbit de întâlnirea mea cu D-nul Gafencu - mi-a spus că i-ar place să-l cunoască personal - A doua zi - duminecă la orele 10 - am mers la D-l Maniu când a venit și D-l Dr. Gafencu - urma să mă vadă și aceasta chestiune duminică seara - După ce D-l Maniu i-a pus D-lui Dr. Gafencu o mulțime de chestiuni de detaliu - Duminică seara la orele 12^{45} - l-am văzut pe D-l Maniu - Eu am

venit acasă mai târziu. — Am găsit la Dl Maniu
pe Dl Mihalache, Dl Carandino și pe Dnul Sofronie
Ing Popescu — Pela orele 23 aprox. Dl Carandino
a părăsit casa Dlui Dr Iuliu — Eu la orele 11^{15}
am părăsit casa dorind să merg spre casă — și drum
am întâlnit pe Dl R. Boilă — care m-a rugat să-l conduc
acasă — și drum ne-am oprit la Dl N. Penescu str.
Andrei Mureșan — unde am stat cca 5 minute — Dl R.
Boilă l-a întrebat pe Dl Penescu dacă pleacă — Dl
Penescu a spus că nu și-a decis întrucât soția lui
de abia a sosit acasă, din provincie — în tot cazul va
vedea ce va face — . Pe urmă am condus acasă pe
Dl R. Boilă — unde am întâlnit pe Dl Carandino și
Dna — pe Ilie Lazăr — care erau cu bagajele gata de
plecare — fiind ora 12 și 20-30 minute cu o mașină
Eu am rămas acolo clipe după care
am plecat — La Dl Boilă mai era un Doctor
am plecat acasă — [illegible] al cărui nume nu-l știu
și nev. sau Drept — a cărui nume nu-l știu

~~Desfășurarea~~

În timpul cât am stat la Dl Maniu — de vreo
fiind de față și Dl Mihalache și cei doi (Dnul Sofronie
Ing. Popescu) a răspuns Dl Maniu s-a adresat celor
doi — spunându-le că încredințează tineretul lor pe
bărbații desemnați să plece — oameni de frunte ai Țării
și speră că va face tot posibilul să fie la înălțime.
Pe urmă Dl Mihalache a spus că pleacă probabil

în Elveţia - de acolo Prin. Paris şi Statele Unite." -

Raţiunea pentru care m'am adresat Dlui Ing. Avramescu după ce am primit informaţia fugitivă de partea Dnei [illegible] este următoarea:

De mai multă vreme în mod firesc fiind în contact cu cercurile conducătoare ale Partidului - eram preocupat de situaţia partidului faţă de situaţia internă încordată din cauza arestărilor etc. Mi-am pus întrebarea dacă nu cumva prezenţa unor persoane din conducere şi anturajul şefului partidului creează prin intransigenţă excesivă această sta[re]

Şi firesc am ajuns la concluzia - că prezenţa activă a unor personalităţi mai flexibile şi chiar mai realiste ar putea crea o stare de destindere - Şi când mi s'a dat informaţia m'am gândit imediat la acest lucru. Dacă nu cumva persoanele cari ar putea pleca ar fi tocmai acele persoane care creează atmosfera de încordare - Această raţiune exclusiv m-a făcut să merg la Ing. Avramescu şi apoi la Dl Marin - care când i-am comunicat informaţia a găsit-o posibilă - urmând ca apoi în zilele două [?] următoare să-şi desemneze personalităţile.

— . —

Când l-am cunoscut pe Dl Dr Gafencu la Coltea - vorbind generalităţi mi-a spus - că a încercat să abordeze şi conducerea liberală - care însă n'a dat curs propunerilor D-sale - afară de Paul Dimitriu care a acceptat propunerea în principiu. —

16 - VII - 947 -

Dat în faţa noastră
Dir. Jig. [?]
N. D. [illegible]

Semnat: Dr Vlad Haţieganu

30

115

18 Iulie 1947

D E C L A R A T I E

Subsemnatul VLAD HATIEGANU din Bucureşti, Str. Intrarea Armaşului, în legătură cu organizarea încercării de a pleca în străinătate a D-lor MIHALACHE, PENESCU, ILIE LAZAR, CARANDINO, etc., declar următoarele :

In ziua de 8 sau 9 Iulie a.c., mai probabil în ziua de 9 Iulie, pe la orele 7.30, am trecut incidental prin Str. Lisabona, întrucât în colţul străzii am avut o pană de cauciuc la maşina mea. In timp ce demontam cauciucul, a trecut D-na LUCIA SCRIDAN, care între altele mi-a spus că deţine dela Inginerul AVRAMESCU informaţia că ar pleca două avioane foarte urgent în străinătate şi acei care au organizat această plecare caută personalităţi politice dispuse să plece, întrebându-mă dacă eu vreau să plec. I-am răspuns că eu nu plec, dar că mă voiu interesa dacă se găsesc alte personalităţi dispuse să plece.

In aceiaşi seară am trecut pe la dl. R. BOILA junior, căruia i-am transmis această ştire cu titlu de informaţie, spunându-i să întrebe pe dl. IULIU MANIU dacă nu are de gând să trimită pe cineva în străinătate. M'am dus la R. BOILA, întrucât într'o convorbire anterioară, cu vreo două săptămâni înainte, D-sa mi-a comunicat că Dl. Iuliu Maniu ar fi dispus să trimită în străinătate unele personalităţi din partid, între cari l-a amintit pe Ilie Lazăr.

Mi-a răspuns că va transmite şefului această posibilitate de plecare şi că-mi va da un telefon a doua zi. Am stat abia câteva minute şi am plecat să iau masa.

A doua zi dimineaţa, mi-a comunicat telefonic să iau detalii despre cele vorbite seara şi pe urmă să trec să văd

pe şeful. După aceasta am telefonat D-lui Avramescu care mi-a spus că-l pot vedea până la ora 12 la Soc.de Gaz şi Electricitate. Din cauza ocupaţiilor nu l-am văzut la ora fixată. După masă pe la orele 16, am trecut neanunţat la Dl.Avramescu.

I-am comunicat discuţia avută cu D-na L.Scridan în preziua - seara - cerându-i relaţii în legătură cu cele spuse de D-na Scridan. Dl.AVRAMESCU mi-a spus că pleacă un medic cu numele GAFENCU - un bun şi vechi cunoscut al lor şi un elev al soţiei sale. L-am întrebat dacă îl consideră un băiat serios, mi-a răspuns că da. In timpul discuţiilor a apărut Dl.GAFENCU, care mi-a spus că mă cunoaşte de înainte şi mi-am reamintit că îl cunosc şi eu.

L-am întrebat asupra motivelor plecării, cu cine şi unde vrea să plece.

Mi-a dat răspunsuri destul de detailate - spunându-mi că data plecării este foarte apropiată şi că are nevoie de personalităţi politice proeminente - pentru a se putea descurca mai repede având cu dânsul aceste personalităţi. Mi-a comunicat că a încercat la liberali dar l-au refuzat,cu excepţia lui PAUL DUMITRIU care s'a arătat dispus să plece.

I-am spus că mă voiu interesa - fie direct la Dl.Maniu sau cu personalităţi din apropierea D-sale.

Ne-am despărţit, stabilind întâlnirea pentru a doua zi la orele 16, în spatele Spitalului Colţea.

După aceasta,am luat contact direct cu dl.I.MANIU,Vineri 11 Iulie, între orele 15-16.

La orele 15.30, l-am vizitat pe dl.Maniu la Sanatoriul JOVIN. L-am găsit suferind. I-am comunicat scopul vizitei mele şi aveam impresia că cunoştea ceva - fiind informat de R.BOILA.

-/-

Mi-a cerut unele relaţii despre cei care organizează plecarea, arătându-i că este vorba de Dl.GAFENCU - m'a întrebat dacă este rudă cu dl.Grigore Gafencu, la care am răspuns afirmativ. In ceiace priveşte personalităţile care ar urma să plece, Dl.Maniu a făcut o reflexie că poate ar fi vorba de dl.MIHALACHE şi alte două personalităţi.

După aceasta am plecat.

La orele 16, l-am întâlnit pe Dl.GAFENCU la locul fixat şi i-am spus că este vorba de 3-4 personalităţi marcante. Am fixat întâlnirea viitoare Sâmbătă la aceiaşi oră şi acelaş loc, ca să-mi comunice data plecării. Până Sâmbătă la orele 16, când am întâlnit pe Dl.GAFENCU, n'am discutat cu nimeni problema plecării.

Sâmbătă la ora fixată l-am întâlnit din nou pe dl.GAFENCU, când i-am cerut date în legătură cu locul unde ar urma să se întâlnească personalităţile care ar urma să plece la locul de decolare.

De data aceasta mi-a comunicat că plecarea se va face cu alte avioane decât se prevăzuse înainte, adică dela C.de Argeş. I-am cerut să mă anunţe din vreme de data plecării. In aceiaşi seară (Sâmbătă) pe la orele 10.30, am primit un telefon dela dl.GAFENCU, prin care mă vestea că plecarea va avea loc abia Luni dimineaţa. Duminică dimineaţa am primit un nou telefon dela dl.GAFENCU, cerându-mi să trec imediat pe la Spitalul Colţea. Am plecat imediat şi cu această ocazie mi-a comunicat că plecarea va avea loc Luni dimineaţa de pe un islaz din jurul comunei Lehliu. Ne-am dus cu maşina să vedem exact punctul de întâlnire a celor ce urmează să plece, la capătul tramvaiului 14. La întoarecere, i-am spus să treacă şi D-sa pe la dl.Maniu, pentru a fi prezen-

tat Domnului IULIU MANIU.

Conversaţia dintre Domnul MANIU, GAFENCU şi cu mine, am arătat-o în declaraţiile anterioare.

Aceasta îmi este declaraţia semnată şi dată de mine.

(ss) Dr.Vlad Haţieganu.

18 Iulie 1947.

119

11 Iulie 1947

121

Declarație

Subsemnatul Dr. Vlad Hațieganu din București str. Intr. Armașului în legătură cu organizarea încercării de a pleca în străinătate a Dlor Mihalache, Penescu, Ilie Lazăr, Carandino etc declar următoarele: în ziua de 8 sau 9 Iulie a.cr. – mai probabil în ziua de 9 Iulie – pe la orele 7½ am trecut incidental prin str. Lisabona întrucât în colțul străzii am avut o pană de cauciuc la mașina mea – În timp ce demontam cauciucul a trecut Dna Lucia Saidac care între altele mi-a spus că deține dela Ing Arsenescu informația că ar pleca două avioane f. urgent în străinătate și acei cari au organizat această plecare caută personalități politice dispuse să plece – întrebându-mă dacă eu vreau să plec. I-am răspuns că eu nu plec dar că mă voi interesa dacă se găsesc alte personalități dispuse să plece.

În aceeași seară am trecut pela Dl R. Boilă și căruia i-am transmis această știre cu titlu de informație – spunându-i să întrebe pe Dl Iuliu Maniu dacă are de gând să trimită pe cineva în străinătate. M'am dus la R. Boilă – întrucât într-o convorbire anterioară – cu vreo două săptămâni înainte Dsa mi-a comunicat că Dl Iuliu Maniu ar fi dispus să trimită în străinătate unele personalități din partid între cari l-a amintit pe Ilie Lazăr.

Mi-a răspuns că va transmite șefului aceste posibilități de plecare și că-mi va da un telefon a doua zi. Am stat abia câteva minute și am plecat să-i iau masa. A doua zi ~~până la prânz~~ dimineața mi-a comunicat telefonic să-i iau detalii despre cele vorbite și pe urmă să trec să văd pe șeful. După aceasta am telefonat Dlui Avramescu care mi-a spus că-l pot vedea până la ora 12 la Soc. de Gaz și Electricitate. Din cauza aglomerației nu l-am văzut până la ora fixată. După masă pe la orele 16 am trecut neapărat la Dl Avramescu

I-am comunicat discuția avută cu Dna L. Saidan în privința rudei - cerându-i relații în legătură cu c... spuse de Dna Saidan - Dl Avramescu mi-a spus că pleacă un medic cu numele Gafencu - un bun și vechi cunoscut al lor și un elev al soției sale. L-am întrebat dacă-l consideră un băiat serios - mi-a răspuns că da. În timpul discuției a apărut Dnul Gafencu, - care mi-a spus că mă cunoaște de mai înainte și mi-a reamintit că îl cunosc și eu.

L-am întrebat asupra motivelor plecării cu cine și unde vrea să plece.

Mi-a dat răspunsuri destul de detailate - spunându-mi că data plecării este foarte apropiată și că are nevoie de personalități politice proeminente - pentru a justifica descurcarea unei expediții având cu dânsul aceste personalități. Mi-a comunicat că a încercat la liberali dar l-au refuzat cu excepția lui Paul Dimitriu care s-a arătat dispus să plece.

I-am spus că mă voi interesa - fie dacă Dl Maniu sau un personalități din apropierea Dlui

Ne-am despărțit stabilind întâlnirea pentru a doua zi la orele 16 - în grădina Spit. Colțea.

După aceasta am luat contact direct cu Dl I. Maniu vineri 11 Iulie între orele 15-16.

La orele 15.30 l'am vizitat pe Dl Maniu la Dr. Jovin. L'am găsit suferind — i-am comunicat scopul vizitei mele și avea impresia că cunoaște ceva — fiind informat de R. Boilă. Mi-a cerut mele relații despre cei ce organizează plecarea. arătându-i că este vorba de Dnul Gafencu — m'a întrebat dacă este vorba de Dl Grigore Gafencu la care am răspuns afirmativ. — În ceea ce privește personalitățile cari ar urma să plece Dl Maniu a făcut o reflexie că poate ar fi vorba de Dl Mihalache și alte 2 personalități.

După aceasta am plecat. —

La orele 16 l'am întâlnit pe Dnul Gafencu la locul fixat și-mi-a răspuns că este vorba de 3-4 personalități marcante. Am fixat întâlnirea viitoare Sâmbătă la aceeași oră și același loc — ca să-mi comunice data plecării — Până sâmbătă la orele 16 când am întâlnit pe Dnul Gafencu n'am discutat cu nimeni problema plecării —

Sâmbătă la ora fixată l'am întâlnit din nou pe Dnul Gafencu, când i-am cerut date în legătură cu locul unde ar urma să se întâlnească personalitățile cari ar urma să plece la locul de decolare -

De data aceasta mi-a comunicat că plecarea se va face cu alte avioane decât se prevăzuse înainte adică dela C. de Argeș. — I-am cerut să mă anunțe din vreme de data plecării. În aceeași seară (Sâmbătă) pela orele 10.30 — am primit un telefon dela Dl Gafencu prin care mă vestea că plecarea va avea loc abia luni dimineața. Duminică dimineața am primit un nou telefon dela Dl Gafencu arătându-mi să trec imediat pela dânsul

~~[illegible]~~

-coltea. Am plecat imediat cu această ocazie am-
convenit că plecarea va avea loc luni dimineața după
un islaz din jurul comunei [illegible] — Ne-am dus cu
mașina să vedem exact punctul de întâlnire a celor
ce urmează să plece, la capătul Tramvaiului 14. — La
întoarcere i-am spus să treacă și D-sa pela Dl Maniu
pentru a fi prezentat d-lui Maniu.

Convorbirea dintre Dl Maniu [illegible]
și cu mine — am declarat-o în declarațiile anterioare.

Aceasta îmi este declarația semnată și
dată de mine —

Dr [illegible] —

18-VII-947

34

121

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Dr.VLAD E.HATEGANU,născut în 1906, Iunie 22,în comuna Hida Judetul Cluj,fiul lui Dl.EMIL HATEGANU şi al LETITIEI,necăsătorit,fără copii,de profesiune doctor -medicină- religie gr.cat.,nationalitate română, serv.militar satisfăcut ,având repartizarea inițială la M.St.M.,sublocotenent medic,-condamnat nu am fost ,domiciliat in Bucuresti Intrarea Armaşului 3,Nu sunt membru al niciunui partid politic,interogat fiind,declar următoarele:

1/. Imi amintesc că tatăl meu Dl.Prof.EMI HATEGANU mi-a relatat următoarele:După Conferința dela Moscova şi în preajma intrării sale în Guvern a fost prezentat de Dl. MANIU,D-lui A.HARRIMAN,fostul Ambasador U.S.A.,la Moscova. Cu ocazia acestei intrevederi Dl.MANIU a intrebat la un moment dat ce să facă dacă nu se va putea intelege cu ceilalți domni din guvern /textual: cu aceiaşi domni/.La aceasta Dl.HARRIMAN a răspuns: Poftiți la noi şi rămâne Dl.HATEGANU.

2/. Referitor la declaratia P.N.T.,citită in Consiliul de Ministrii de către tatăl meu imi amintesc următoarele: Inițial tatăl meu pregătise o declaratie care prevedea posibilitatea unei colaborări în Guvern.

In timp ce se indrepta spre Consiliul de Ministrii cu această declarație,a fost rechemat si intors din drum ,din ordinul D-lui MANIU cu care impreună a refăcut declarația aşa cum a fost citită de Consiliul de Miniştrii. Aceasta operație nu a fost făcută de Dl.MANIU acasă,ceiace stiu sigur deoarece aşteptam in locuinta D-lui LEUCUTIA unde stătea pe aceia vreme si Dl.MANIU.După câte imi amintesc aceasta declaratie a fost făcută acasă la Dl.DINU BRA

./.

TIANU.Nu sunt însă sigur dacă acesta a fost locul.Stiu că ,tatăl meu nu era de acord cu noul text al declaratiei /cea citită in Consiliul de Ministrii/ considerând că exclude posibilitatea unei colaborări .-

3/. Aceasta apreciere s'a confirmat ulterior ,prin creşterea tensiunii interne în epoca alegerilor şi după alegeri -rezultând tocmai din aceasta atitudine.-

4/. Intâlnindu-mă incidental în societate cu Dl.ZENO BIANU,apropiat cercului intim al D-lui MANIU /in special de E.GHILEZAN/,a relatat in repetate rânduri - că nu vede o destindere posibilă decât printr'o conflagraţie in sensul unui conflict între U.R.S.S.şi Anglo-Americani.Amintesc că Dl.ZENO BIANU,este fratele D-lui CORNEL BIANU,aflat in străinătate, ambii membrii ai P.N.T.-ului-

5/. Duminecă 13 - VII-a.c.,/nu stiu dacă de dimineata sau seara/,Dl.MANIU a intrebat pe Dl.GAFENCU,intre altele,dacă avioanele pot zbura până in America.Deasemenea a intrebat dacă avioanele au instalaţii de radio la bord.La intrebarea D-lui MANIU,câte persoane pot încape intr'un avion,Dr.C.GAFENCU a explicat că,capacitatea normală este de 3 /trei/,persoane insă poate duce o greutate superioară acestora.-

6/. In seara zilei de Duminecă 13-VII-a.c.,in timp ce eram la Dl.MANIU,- de faţă cu mine Dl.MIHALACHE că intenţionează să plece in Elveţia si de acolo eventual prin Paris in Statele Unite -

7/. Din conducerea Partidului National-Tărănesc,vedeam mai des pe Dl.M.POPOVICI ,al cărui doctor sunt.Pe ceilalţi membrii din conducerea Partidului,intâlnindu-i doar foarte rar.

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si semnez propriu.-

ss/Dr.Vlad E.Hateganu

28-VII-1947.

32

123

28 Iulie 1948 125

Declarație

Subsemnatul Dr Vlad I. Hațiegan născut la 1906 - iunie 22 în Comuna Hida județul Cluj - fiul lui Dr Emil Hațiegan și al Letiției - necăsătorit - fără copii - de profesie doctor în medicină - religie gr. cat. - naționalitatea română - serv. militar satisfăcut - având repartizare inițială la M. St. Major - sublocotenent medic - concentrat un an fost. - Domiciliat în București strada Armașului 3. - Nu sunt membru al nici unui partid politic, - interogat fiind, declar următoarele:

1) Îmi amintesc că tatăl meu Dr Prof Emil Hațiegan mi-a relatat următoarele, - după conferința dela Moscova și în preajma intrării sale în guvern a fost prezentat de Dr Maniu Dlui A. Harriman fostul ambasador U.S.A. la Moscova. Cu ocazia acestei întrevederi - Dr Maniu a întrebat la un moment dat ce să facă dacă nu se va putea înțelege cu ceilalți domni din guvern [textual: cu acești domni) la aceasta Dr Harriman a răspuns: poftiți la noi și rămâne Dr Hațiegan."

D. Hațiegan

2) Referitor la Declaraţia ~~repetată de~~ P.N.Ţ citită în Consiliul de Miniştri de către tatăl meu îmi amintesc următoarele: iniţial tatăl meu pregătise o declaraţie - care prevedea posibilitatea unei colaborări în guvern.

În timp ce se îndrepta spre consiliul de miniştri cu această declaraţie, a fost rechemat şi întors din drum, din ordinul D-lui Maniu cu care împreună a refăcut declaraţia - aşa cum a fost citită în consiliul de miniştri. — Această operaţie nu a fost făcută la Dl Maniu acasă, ceace ştiu sigur deoarece aşteptam în locuinţa Dlui Leucuţia unde stătea pe acea vreme şi Dl Maniu. După câte îmi amintesc această declaraţie a fost refăcută acasă la Dl Dinu Brătianu. Nu sunt însă sigur dacă acesta a fost locul. — Ştiu că tatăl meu nu era de acord cu noul text al declaraţiei [cea citită în Cons. de miniştri) considerând că exclude posibilitatea unei colaborări. ~~Această~~

3) Această apreciere s'a confirmat ulterior, prin creşterea tensiunii interne în epoca alegerilor şi după alegeri - rezultând tocmai din această atitudine.

4) Întâlnindu-mă incidental în societate cu D-nul Jeno Biaru apropiat cercului intim al Dlui Maniu [în special de E. Ghilezan] a relatat în repetate rânduri - că nu vede o destindere posibilă decât printr'o conflagraţie în sensul unui conflict între U.R.S.S şi Anglo-Americani. Amintesc că Dl Jeno Biaru este fratele Dlui Cornel Biaru aflat în străinătate, ambii membri ai P.N.Ţ

[illegible signature]

37

~~124~~

5) Duminică 13-VII-a.c [nu știu sigur dacă de dimineață
sau seara] Dl Maniu a întrebat pe Dl Gafencu 126
între altele, dacă avioanele pot zbura până în America.
Deasemenea a întrebat dacă avioanele au instalații
de radio la bord. La întrebarea Domnului Maniu câte
persoane pot merge într-un avion, Domnul C. Gafencu
a explicat că, capacitatea normală este de 3 (trei)
persoane însă poate duce o greutate superioară
acestora,

6) În seara zilei de duminică 13-VII-a.c în timp ce
eram la Dl Maniu - de față cu mine Dl Mihalache
că intenționează să plece în Elveția și de acolo eventual
prin Paris în Statele Unite.—

7) Din conducerea partidului Naț. Țărănesc vedeam mai
des pe Dl M. Popovici, al cărui doctor sunt - Pe
ceilalți membri din conducerea partidului întâlneam-i
doar f. rar.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin
și semnez propriu

Dr Vlad L. Hâțeg

28-VII-947

1 Sept. ~~125~~

127

DECLARATIE

Subsemnatul Dr. VLAD G.HATIEGANU în etate de 41 ani de profesiune medic,domiciliat în Aleea Armaşului 3,declar următoarele :

Menţin în total cele declarate la Ministerul de Interne în legătură cu încercarea de a pleca din ţară a D-lui I. Mihalache,I.Lazăr,N.Carandino,şi N.Penescu,D-na Carandino şi D-na Penescu.-

Pentru complectarea informaţiilor ţin să mai adaug următoarele explicaţii.- :

D-na Mărioara Decei este verişoara mea - şi este domiciliată la Istambul de circa 4-5 ani, unde soţul ei este ataşat cultural / n'am însă certitudine asupra definiţiei exacte a postului ce ocupă/.- Pe dânsa n'am mai văzut-o de vre-o doi ani jumătate nici alte ştiri directe n'am dela dânşii Soţul ei a fost în ţară în cadrul iernii probabil în interes de serviciu l-am văzut o singură dată când a fost invitat la masă la unchiul meu.-

Biletul ce i-am scris şi predat D-lui Carandino a fost la cererea D-lui Maniu în seara de duminică 13.VII.adresându-mi-se textual în felul următor : D-le Doctor cum o cheamă pe fina mea Istambul - atunci eu i-am spus, m'a rugat să-i dau câteva rânduri pentru Dl. Carandino să aibă cui să se adreseze pentru a-i da lămuriri şi legături cu oraşul şi eventual să-i servească de Ghid.- Eu am scris biletul în grabă pe o hârtie /sau bilet/ ce mi-a dat Dl.Carandino - stilul a fost de circumstanţă.- Adresa n'am putut-o da întrucât n'o cunoşteam - dar m'am gândit că Dl.Decei poate fi găsit dacă se vor adresa Consulatului Român.-

Cele două rude ale mele - sunt surori de ale mamei mele -domiciliată în Cleveland - una din 1913 - alta din 1922 aproximativ.- Adresele lor nu le ştiu exact - aşa că le-am scris mi se pare pe un colţ de hârtie,însă ştiu sigur că numărul, casei l-am dat greşit.- Adresele le-am dat exact în aceleaşi condiţii ca şi pentru D-na Decei adică la cererea D-lui Maniu. Numele unei din ele este Aurelia Radu a ceilalte Lucreţia Tarcea - ambele căsătorite -

Până la data de 9 sau 10 Iulie când am întâlnit în stradă pe D-na Scridon - n'am avut nici un fel de amestec în chestiuni politice ale partidului - nefiind membru înscris în partid.- N'am asistat din această cauză la nici un fel de manifestaţie sau activitate partidistă.- Prin natura ocupaţiilor mele profesionale eram ocupat toată ziua - încât nici măcar timp fizic xxxxxxxxxx n'aşi fi avut să mă ocup de chestiuni extra profesionale.- Dealtfel a fost şi dorinţa tatălui meu să nu fac nici un fel de politică fiind funcţionar public şi având o profesiune absorbantă.-

Dacă aşi fi făcut politică - prin faptul situaţiei tatălui meu în partid, şi prestigiul de care se bucură în Ardeal mai cu seamă - apoi şi prin situaţia mea publică şi profesională - prin pregătirea mea că am o cultură, având o activitate medicală de 9 ani în străinătate unde mi-am făcut studiile şi specializarea - în partid puteam ocupa dacă eram hotărât să fac politică în tot cazul un rol mai proeminent şi în nici un caz un rol secundar sau neînsemnat.- Cu fruntaşii partidului n'am întreţinut nici un fel de legături- pe unii nici nu-i cunoşteam.- Singurul pe care-l cunoşteam bine era Dl.M.Popovici era Dl.M.Popovici - a cărui medic eram.- Pe Dl.Maniu şeful partidului nu l-am văzut din 23 sau 24.XI.1946 - şi atunci în cadrul unei mese cu mai multe persoane la Dl.M.Popovici.- Pe ceilalţi c'am la aceleaşi intervale.- Pe Dl. Mihalache în ultimii doi ani l-am văzut fără să-i vorbesc, decât de 2 sau 3 ori - şi atunci în ocazii când eram cu tatăl meu.-

Pe Romul Boilă junior îl cunosc decând eram copil - /până prin anul 1946 - aproape deloc nu l-am văzut.-

Dela 1946 - încoace îl vedeam c'am odată la două trei luni în cadrul unor serate sau dinee muzicale - soţia lui fiind artistă de operă - ne întâlneam cu diferiţi prieteni artişti.- In anul curent l-am văzut ceva mai des adică c'am odată sau două ori pe lună - când discutam cu prieteni comûni - probleme de cultură în cadrul unor conferinţe de cultură la Atheneu.- Problema politică n'am discutat decât tangenţial asupra unor generalităţi.- Ultima dată l-am văzut în luna Iunie pela sfârşit - când am trecut pe la el într'o după masă mergând spre casă dela un client.- Am stat de vorbă circa 20 minute, între altele mi-a spus că situaţia politică generală este destul de grea - că Dl. Maniu este foarte plictisit şi obosit şi că ar xxxxx fi încântat dacă

./.

ar putea măcar pe Ilie Lazăr să-l poată pune la adăpost el fiind mai tracasat de măsuri ca arestări,percheziţii etc.- Atunci vorbindu-se în opinia publică de plecarea aviat.Stratilescu cu un avion - a amintit că dacă vor găsi o astfel de ocazie Dl. Maniu va profita să-l poată expedia.- Eu după această convorbire pe R. Boilă nu l-am mai văzut decât după întâlnirea mea accidentală cu D-na Scridon.-

Pe Boilă l'am văzut apoi la Dl.Maniu în Sanat. Jovin unde se internase pare-se în jurul lui 8 Iulie fiind destul de grav bolnav,- N'am discutat cu el nimic aproape - întrebându-,ă doar dacă am văzut pe Dl.Gafencu - cu care mă rugase să vorbesc - pentru a ştii detalii - în legătură cu cele spuse de D-na Scridon.-

L-am văzut Duminică seara la orele 11 ½ după ce în prealabil îmi telefonase să viu la Dl.Maniu că nu se simţea bine - In declaraţiile anterioare am descris cele întâmplate acolo în acea seară.-

Pe la 11,45 l'am condus cu maşina mea acasă - şi aceste lucruri le-am consemnat în declaraţiile anterioare.- Nici o altă discuţie cu dânsul n'am avut precizări în legătură cu plecarea unor membrii nu mi-a făcut - probabil neştiind nici dânsul cine pleacă până în ultimul minut.- In tot cazul nu mi-a comunicat nimic.- Dl. R. Boilă este strănepotul D-lui Maniu.-şi ştiu că Dl. Maniu ţine afectiv mult la dânsul.- N'aşi putea preciza dacă Dl.Maniu îi făcea confidenţe politice

Intre Dl.Maniu şi Dl.Gafencu au fost 3 convorbiri Vineri sau Sâmbătă după masă (nu-mi amintesc exact - când l-am prezentat pe Dl.Gafencu - la cererea D-lui Maniu.- Discuţiile n'au durat mai mult de 25-30 minute - n'am asistat tot timpul eu fiind afară la W.C. şi pe urmă m'am oprit în anticamera stând de vorbă cu sora de caritate - şi am schimbat două sau trei cuvinte cu Dl.Coposu care m'a întrebat cum se simte şi nu l-am găsit pe Dl.Maniu.- In prezenţa mea l-a întrebat asupra originii sale,asupra profesiei şi ~~dacă~~ dece pleacă în străinătate şi dacă este rudă cu Dl.Gr.Gafencu - Doctorul a spus că este rudă numai de nume - dar îl cunoaşte,apoi Dl. Maniu l-a întrebat unele detalii technice în legătura avioanelor,câte locuri - câte motoare - dacă au aparate de radio,şi dacă ştie unde să aterizeze,în Turcia.-Doctorul Gafencu i-a dat D-lui Maniu aceste explicaţii.- Intrebându-l pe Dl.Maniu dacă în sbor putea da o telegramă înaintea plecării ca să

nu aibă dificultăţi la aterizare.- La aceastea Dl.Maniu n'a dat nici un răspuns.-

I-a comunicat însă că se gândeşte să trimită în străinătate unii fruntaşi ai partidului fără să precizeze pe cine.-

L'a mai întrebat pe Dl.Gafencu dacă ţine să ia fruntaşi poltici cu el.- Acesta a răspuns că să-i uşureze situaţia lui la aterizare în Turcia - el neavând nici o relaţie şi nici bani.-

Dl. Maniu s'a rezumat a-i răspunde că cu fruntaşii politici desigur nu va avea aceste dificultăţi.-

Convorbirea de Duminică dimineaţa a fost de scurtă durată.- In prezenţa mea Dl.Gafencu i-a explicat D-lui Maniu dacă s'a amânat plecarea cu o zi.- Eu nu am asistat la convorbire decât foarte puţin - stând în acest timp de vorbă în anticameră cu Dl.Boilă - Ghilezan şi avocatul Elecheş care venise să-l ia pe Dl.Maniu la Snagov cu maşina.- Eu le-am spus că după avizul medical nu-i consult să facă acest drum.-

Nu-mi aduc aminte precis dacă am ~~xxxxxx~~ părăsit sanatoriul singur sau cu Dl.Gafencu.-

Duminică seara la 11½ am sosit la Dl Maniu în urma unui telefon a D-lui Boilă-rugându-mă să viu că Dl. Maniu nu se simte bine.Cele întâmplate la această întâlnire le-am relatat în declaraţiile anterioare.

Despre plecarea unor fruntaşi ai partidului în străinătate n'am auzit nimic dela nimeni-în afară de plecarea lui I.Lazăr-care dupăcum am arătat mai sus,mi-a fost comunicată de R.Boilă.- Nimeni nu mi-a vorbit că ar fi vorba de o plecare sau de o misiune a acestora în străinătate.- Prima oară când a aflat a fost în ziua de Vineri sau Sâmbătă 11-12 Iulie fără însă ca Dl.Maniu să precizeze pe cine anume voeşte să trimită sau dece anume.- A făcut doar o vagă aluzie la Dl.Mihalache.- Textual a spus în faţa lui Gafencu " poate pe Mihalache ".- Am aflat dela Dl.Maniu cine anume pleacă - cu excepţia D-lui Penescu - D-na Penescu şi D-na L.Carandino - numai în seara de Duminică 13 Iulie.- Eu sosind cu întârziere la Sanatoriul Jovin unde am găsit prezenţi pe Dl.Mihalache,Carandino,Dl. Popescu şi Dl.Gafencu,n'am putut asista la alte discuţiuni decât la dialogul între Dl.Maniu şi Mihalache.-

Dl. Maniu întrebându-l " ei D-le Mihalache D-ta unde intenţionezi să te duci - Dl. Mihalache a răspuns " Dle Maniu voiu merge în Elveţia de acolo poate prin Paris - în

./.

129
131

Statele Unite ".-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o scriu şi semnez propriu astăzi în 1.IX.1947.-

ss/.Dr.Vlad E.Haţieganu

~~130~~

132

1-IX-947
Dată în fața
noastră –
Olteanu
ing. Alexandru

Declarație

Subsemnatul Dr Vlad E. Hațiegan în etate
de 41 ani de profesiune medic, domiciliat în
Aleea Armașului 3, declar următoarele:

menţin în total cele declarate la Minist. de interne în
legătură cu încercarea de a pleca din Țară a Dlor
I. Mihalache, I. Lazăr, N. Carandino și N. Penescu, Dna Carandino
și Dna Penescu.

Pentru completarea informaţiilor fac încă următoarele
explicaţii:

Dna Mărioara Docan este verișoara mea – și este domiciliată
la Istanbul de circa 4-5 ani – unde soțul ei și-a găsit ulterior
(n'am însă certitudinea asupra definiției exacte a postului ce ocupă)
Pe dânsa n'am mai văzut-o de vreo 2 ani jumătate nici
alte știri directe n'am dela dânsa – Soțul ei a fost în
Țară în cursul verii trecute în interes de serviciu – l'am
văzut o singură dată, când a fost invitat la masă la
unchiul meu.

Biletul ce i-am scris și predat Dlui Carandino
a fost la cererea Dlui Damian în seara de duminică 13-VII
adresându-mi-se textual în felul următor: Dle Doctor cum
o cheamă pe fina mea dela Istanbul – atunci eu i-am spus
m'a rugat să-i dau câteva rânduri – pentruca Dl Carandino
să aibă cui să se adreseze pentru a da lămuriri în legătură
cu orașul – și eventual să-i servească ca

Hațiegan

2/ ghid. Eu am scris biletul în grabă pe o foaie (sau bilet ce mi-a dat Dl Tarcomnicu – stilul a fost de circumstanță. Adresa n'am putut-o da întrucât n'o cunoșteam – dar m'am gândit că Dl Decei poate fi găsit dacă se vor adresa Consulatului Român. +

Cele două unchi ale mele – sunt surori de ale mamei mele – domiciliate în Cleveland – una din 1913 – alta din 1922 aprox. Adresele lor nu le știam exact – așa că le-am scris pe mine pe un colț de hârtie, însă știu sigur că ~~numai~~ l-am dat greșit – adresele le-am dat exact în aceleași condiții ca și pentru Dl. Decei – adică la cererea Dlui Manu. Numele uneia din ele este Aurelia Radu a celeilalte Lucreția Tascu – ambele căsătorite. –

Până la data de 9 sau 10 iulie când am întâlnit și shadowed pe Dna Scridon – n'am avut nici un fel de amestec în chestiunile politice ale partidului – nefiind membru înscris în partid. N'am asistat din această cauză la nici un fel de manifestație sau activitate partidistă. Prin natura ocupațiilor mele profesionale eram ocupat toată ziua – încât nici măcar timp fizic n'aș fi avut să mă ocup de chestiuni extra profesionale. De altfel a fost și dorința tatălui meu să nu fac nici un fel de politică fiind funcționar public și având o profesiune absorbantă.

Dacă aș fi făcut politică – prin faptul situației tatălui meu în partid și prestigiul de care se bucură în Ardeal mai în seamă – apoi și prin situația mea publică ca om de cultură și profesională – prin pregătirea mea având o activitate medicală de 9 ani în străinătate unde mi-am făcut studiile și specializarea – în partid puteam ocupa dacă eram hotărât să fac politică în tot cazul un rol mai proeminent – și în nici un caz un rol secundar

[illegible]

Pe Boilă l'am văzut apoi la Dl Maniu - în Sanat.
Jovin unde se internase pare-se în jurul lui 8 - Iulie
fiind destul de grav bolnav - N'am discutat cu el nimic
aproape - întrebându-mă doar dacă am văzut pe Dnul
Gafencu - cu care mă impărse să vorbesc - pentru a ști
detalii - în legătură cu cele spuse de Dna Scridon.

L'am văzut și Duminică seara la orele 11½
după ce în prealabil mi-telefonase să vin la Dl Maniu
că nu se simtea bine - În declarațiile anterioare
am descris cele întâmplate acolo în acea seară. -

Pela orele 11 - 45 l'am condus cu mașina mea
acasă - și aceste lucruri le-am consemnat în decl.
anterioare. - Nici-o altă discuție cu dânsul n'am
avut - precizări în legătură cu plecarea unor membri nu
mi-a făcut - probabil neștiind nici dânsul nimic precis
până în ultimul minut - În tot cazul mie nu mi-a
comunicat nimic - Dl R. Boilă este strănepotul
Dlui I. Maniu - și știu că Dl Maniu ține afectiv mult
la dânsul - Nu pot preciza dacă Dl Maniu
Între Dl ~~[illegible]~~ îi făcea confidențe politice. -

Între Dl Maniu și Dnul Gafencu au fost 3 convorbiri.
vineri sau sâmbătă dimineață - (numai amintesc exact -
când l-am prezentat pe Dnul Gafencu - la cererea
Dlui Maniu - Discuțiile n'au durat mai mult de
25 - 30 minute - n'am asistat tot timpul eu fiind
afară - la W.C. și pe urmă m'am oprit în anticameră
stând de vorbă cu sora de caritate - și am schimbat
două sau trei cuvinte cu Dr Cupceanu care m'a întâlnit
acum 20 minute și nu l-am găsit pe Dl Maniu. În
prezența mea - l-a întrebat asupra originii sale
asupra profesiei și dacă vrea să plece în străinătate
și dacă este rudă cu Dl Gr. Gafencu - Doctorul a spus
că este rudă numai de nume - dar nu îl cunoaște
apoi Dl Maniu l-a întrebat unele detalii tehnice -
legătură avioanele -, câte locuri - câte motoare - dacă au
aparat de radio' [illegible]

5 (5)

s'au menținut. Cu fruntașii partidului n'am întreținut nici
felul de legături - pe unii nici nu-i cunoșteam. Singurul
pe care-l cunoșteam bine era Dr M. Popovici - a cărui medic
eram. Pe Dr Maniu șeful partidului nu l-am văzut decât
23 sau 24 XI 1946 - și atunci în cadrul unei mese cu mai
multe persoane la Dr M. Popovici. - Pe ceilalți cum le-aș [illegible]
[illegible]. Pe Dr Mihalache în ultimii 2 ani l-am văzut
fără să-i vorbesc, decât de 2 sau 3 ori - și atunci în
ocazii când eram cu tatăl meu. -

Pe Romulus Boilă junior îl cunosc de când eram
copil - fiind prin anul 1946 - aproape deloc nu l-am văzut.
Dela 1946 - încoace îl vedeam cam odată la două trei
luni în cadrul unor serate sau dineuri muzicale. - soția
lui fiind artistă de operă - ne întâlneam cu diferiți prieteni
artiști. - În anul curent l-am văzut [illegible] de [illegible] adică
cam odată sau de două ori pe lună - când discutam [illegible] -
prieteni comuni - probleme de cultură în cadrul unor conferințe
de cultură la Atheneu. Probleme politice n'am discutat
decât tangențial asupra unor generalități. - Ultima
dată l-am văzut în luna iunie pela sfârșit - când
am trecut pela el [illegible] după masă mergând spre casa
dela un client - Am stat de vorbă cca 20 minute -
între altele mi-a spus că situația politică generală e
destul de grea - că Dr Maniu este foarte plictisit și obosit
și că ar fi încântat dacă ar putea scăpa pe Dr [illegible]
[illegible] să-l poată pune la adăpost el fiind mai [illegible]
de [illegible] [illegible] etc. - Atunci vorbindu-se
în opinia publică de plecarea avion. Stratilescu [illegible]
avion - a amintit că două [illegible] o astfel de ocazie
Dr Maniu ar profita să-l poată expedia. - După
această convorbire pe R. Boilă nu l-am mai văzut
decât după întâlnirea mea accidentală cu Dna Scridon
XII [illegible]

și dacă știi poate să aterizeze în Turcia. Doctorul Gafencu i-a dat Dlui Maniu aceste explicații întrebându-l pe Dl Maniu dacă nu s'ar putea da o telegramă înaintea plecării, ca să nu aibă dificultăți la aterizare. La acesta Dl Maniu n'a dat nici un răspuns.

I-a comunicat încă că se gândește să trimită în străinătate niște fruntași ai partidului fără să precizeze pe cine.

L-a mai întrebat pe Dl Gafencu dacă ține să ia fruntași politici cu el. Acesta a răspuns că să-i urmeze situația lui la aterizare în Turcia - el neavând nici o relații și nici bani -

Dl Maniu s'a rezumat a-i răspunde că cu fruntașii politici desigur nu va avea aceste dificultăți.

Convorbirea de Duminică dimineața a fost de scurtă durată. În prezența mea Dl Gafencu i-a explicat Dlui Maniu de ce s'a amânat plecarea cu o zi. Eu nu am asistat la convorbire decât f. puțin - stând în acest timp de vorbă în anticameră cu Dl Boilă - Stolojan și avocatul Eleches care veniră să-l ia pe Dl Maniu la Snagov cu mașina. Eu le-am spus că d.p.v. medical nu-i consult să facă acest drum.

Nu-mi aduc aminte precis dacă am părăsit consiliul fără niciun sau cu Dnul Gafencu.

Duminică seara la 11 1/2 am venit la Dl Maniu în urma unui telefon a Dlui Boilă - spunându-mi să vin că Dl Maniu nu se simte bine. Cele întâmplate la această întâlnire le-am relatat în declarațiile anterioare.

Despre plecarea unor fruntași ai partidului în străinătate n'am auzit nimic dela nimeni - în afară de plecarea lui I. Lazăr - despre care am arătat mai sus, mi-a fost comunicată de R. Boilă. Nimeni nu mi-a vorbit că ar fi vorba de o plecare sau vreo misiune a acestora în străinătate. Prima oară când am aflat a fost în jurul de vineri sau sâmbătă 11-12 Iulie știu încă că Dl Maniu să precizeze pe cine anume voește

6/ să transmită — sau face anume. A fost Lazăr ca după alegeri la Dl Mihalache. Textual — a spus în fața lui Gafencu „[illegible] pe Mihalache" — Am aflat dela Dl Maniu cine anume pleacă — cu excepția Dlui Penescu — Dna Penescu și Dna L. Cornăţeanu — numai în seara de duminecă 13 Iulie. Eu sosind cu întârziere la Senat. Soim — unde am găsit prezenți pe Dl Mihalache, Cornăţeanu, Dr Popescu și Dr Gafencu — n'am putut asista la alte discuţiuni decât la dialogul între Dl Maniu și Mihalache — Dl Maniu întrebându-l „e Dl Mihalache Dta unde intenţionezi să te duci — Dl Mihalache a răspuns și Dle Maniu voi merge în Elveţia de acolo poate prin Paris — în St. Unite —".

Aceste îmi sunt declaraţiile pe care o scriu și semnez propriu astăzi în 1-IX-947

[illegible]

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA

— Parchetul Militar —

1 1/83

135

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 3024

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi Gral de div. I. Petrescu Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Regiunei II Militare.

In baza art. 143/din C. J. M., având în vedere că în contra lui HATEGANUN VLAD 1162 din Bucuresti Str. — Nr. — sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de uneltire contra ordinei şi Sigurentei Statului

prev. şi pen. de art. —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Sept. 1947

Dat în Bucureşti astăzi 15 Sept. /947.

Procuror Militar, Special

Generale de div.

Petrescu

Am luat cunoştinţă invinuit

Regiunea 2 Militară.
TRIBUNALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~

— Parchetul Militar —

134

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 136

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi — — — — — — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~. Regiunea 2 Militară.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui ~~Hateganu~~ — Vlad — — — — — din Bucuresti — — — Str. — — — — — — — — Nr.— sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de — — — — — — — — — — — — — — — uneltire intru distrugerea unitatii Statului — — — prev. şi pen. de art.— — — — — — — — — — — — —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 36 — pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 August 1947 — — — — — —

Dat azi în Bucureşti astăzi — — 15 August — — /947.

Procuror Militar, Special

General de Div. Petrescu

Am luat cunoştinţă invinuit

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

135

137

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 18111

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi Maior Mag. V. Moldoveanu, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Corpului II Armată.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui Haţegan Vlad din Bucureşti Str. Nr. sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de ce interesează Siguranţa Statului

prev. şi pen. de art.

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — — — zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Iulie 1947.

Dat în Bucureşti astăzi 18 Iulie /947.

Procuror Militar,
Maior Moldoveanu

Am luat cunoştinţă învinuit

SUBINGINER POPESCU GHEORGHE
----

14 Iulie 1947

DECLARAŢIE

140

Subsemnatul GH.POPESCU, subinginer, domiciliat în str. Vasile Gherghel Nr.21 Bucureşti, declar:

M'am născut în comuna Gogosu, jud.Mehedinţi, dintr'o familie săracă - Ilie şi Florea Popescu, suntem cinci fraţi (2 surori şi 3 fraţi) f.săraci; un frate cel mai mare este agricultor f.sărac cu 3-4 copii, surorile la fel, una văduvă iar cu copii; 1 frate este aici în str.Vasile Gherghel 13 şofeur mecanic, căsătorit, f.sărac.

După ce am făcut (am absolvit) Scoala de Arte şi Meserii, am dat examen, luând capacitatea Scoalei Superioare de Arte şi Meserii la Craiova, am intrat tot prin munca mea la Scoala de Construcţii din Bucureşti, după aceia am obţinut posturi ca conducător technic (subinginer) la Aero Chimică Română, la Ministerul Muncii, Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale, în ultimul timp, am fost şeful Serviciului Beton Armat la Uzinele I.R.M.C. Mija Ghirdoveni, de unde am fost îndepărtat din serviciu, fiind socotit comunist şi anarhistul fabricilor, făcându-mi-se acte de dare în judecată la C.Marţială Ploeşti.

După ce am fost dat afară, deoarece cunosc şi mecanica de automobilistică la perfecţie, am lucrat pe cont propriu reparaţiuni de auto. Nemai având de lucru şi neputând trăi fără lucru, deoarece nu aveam ce mânca, am luat hotărîrea să plec cum voi putea până în America de Sud, chiar clandestin, aceasta am destăinuit-o şi d-lui dr.Gafencu, un bun prieten. Printr'o întâmplare am cunoscut pe pilotul Preda, căruia i-am propus fiind acolo şi dr.Gafencu să plecăm cu avionul şi din discuţie a rămas că de avion face el rost că primeşte misiuni şi că vom putea pleca. Hotărîrea că vom pleca a fost cam vreo trei săptămâni, când pilotul a spus că ne va putea duce, am aşteptat însă o săptămână după care pilotul a telefonat că are să ne comunice ceva important. A doua seară ne-am întâlnit cu Preda şi cu pilotul Lustig, cu care am făcut cunoştinţa atunci spunând ca numai ei doi sunt piloţii Aeroportului şi că vor aduce 2 avioane dela Curtea de Argeş cu care vom pleca şi deci trebue ca noi să cunoaştem aeroportul depe care ne vor lua ei. A doua zi am plecat toţi patru cu o maşină de piaţă la Aeroportul Tămădău, unde am hotărît să ne adunăm acolo

A rămas că atunci când ne va comunica cu 1 zi cel puţin

./.

înainte, noi trebue să fim gata de plecare. Dr. Gafencu a spus că cunoaşte pe fosta secretară a lui Rădescu care crede că ea va mai avea pe cineva şi va merge cu noi.

A doua seară a venit Gafencu şi mi-a spus că ea nu merge dar i-a dat acest bilet către un oarecare Dumitriu dela naţional liberali. In acest bilet era scris: "Dragă d-le Dumitriu, garantez cu capul pe dl. dr. Gafencu, serveşte-l cu ce îţi propune.

După o zi a venit din nou dl. Gafencu şi mi-a spus că va merge el adică Dumitriu şi eventual George Brătianu, dar a rămas să se discute după o zi sau două, acum o trei patru zile saú mai precis Vineri 11 Iulie a venit pela orele 21 dl. Gafencu şi a spus că Brătianu nu mai merge, dar că va merge Dumitriu şi are să facă o întrebare d-rului Haţieganu dacă are pe cineva să meargă. După o zi a venit (adică Sâmbătă dimineaţa) şi a spus că ar fi vorbit cu Haţieganu şi că acesta ar merge. A rămas ca pentru Sâmbătă seara să ia din nou legătura cu el.

Duminică seara pela orele 20 mi-a comunicat dl. Gafencu următoarele:

Azi dimineaţă dela ora 8.30 până la 10.30 a fost cu Haţieganu la dl. Maniu şi că a discutat cu el de această plecare, dar a rămas ca la ora 23 seara să se ducă din nou acolo, adică la dl. Maniu.

La ora 23 am plecat şi eu cu dl. Gafencu la dl. Maniu acasă, unde pentru prima dată l-am cunoscut. Acolo era dl. Mihalache, dl. Carandino şi dl. Ilie Lazăr, am făcut cunoştinţă şi cu d-lor.

Dl. Maniu mi-a spus: "D-le Popescu, mi-a explicat dl. Gafencu despre tot, aşa că va merge dl. Mihalache, dl. Carandino, dl. Penescu cu soţia şi Ilie Lazăr, este tot în regulă a spus dl. Maniu, dl. Mihalache ştie ce are de făcut. Duminică înainte de ora 23, dl. Gafencu mi-a spus că i-a spus dl. Maniu că ar fi dat o radiogramă la San Stefano la aeroport, ca să nu fim arestaţi.

Pentru sborul ce urma să se facă, trebuia făcut trasajul pe hartă, harta a fost dată de mine, iar trasajul l-a făcut pilotul Lustig în faţa d-rului Gafencu. Cu câteva săptămâni mai înainte, adică la primele convorbiri ce le-am avut cu Preda, eu am spus că am harta dela un fost şef al d-lui.

Menţionez că plecarea era fixată de către dl. Gafencu cu dl. Maniu de Duminică dimineaţa pentru ora 3. Luni dimineaţa cu maşinile spre aeroport şi pentru aceasta eu am contestat, insis-

14 - VII - 1947

./.

tând să plecăm la ora 1.Dl.Maniu fiind de acord cu aceasta, adică cu plecarea la ora 1 şi a spus că deşi s'a înţeles cu Penescu pentru ora 3,dar totuşi va putea să-i comunice aceasta.

Părerea mea este că dl.Mihalache,Penescu,Carandino şi Ilie Lazăr nu a plecat tot cu scopul ce am plecat eu,Gafencu şi fraţii Borcea şi că ar fi plecat poate cu scopuri politice.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez de bună voie.

ss.Subinginer Popescu Gh.

14-VIII-947
Lt-

14-VII-947
Scrisă în fața noastră
Comisar [illegible]

143

Declarație

Subsemnatul Gne. Popescu subinginer domiciliat în Str. Vasile Gherghel No. 21 București declar următoarele:

M-am născut în Com. Gogoșu jud. Mehedinți dintr-o familie f. săracă – Ilie și Floarea Popescu, suntem cinci frați (2 surori și 3 frați) f. săraci; 1 un frate cel mai mare este agricultor f. sărac cu 3-4 copii surorile la fel una văduvă iar cu copii, 1 frate este aici în Str. Vasile Gherghel No. 13 șofer mecanic căsătorit f. sărac.

După ce am făcut (am absolvit) Școala de Arte și Meserii, am dat examen luând capacitatea Sc. superioare de Arte și Meserii la Craiova, am intrat tot prin muncă mea la Sc. de construcții din București după aceia am obținut posturi ca Conductor Tehnic (Subinginer) la Aero Chimica Română, la Ministerul Muncii Sănătății și Ocrotirilor Sociale în ultimul timp am fost șeful serviciului Beton Armat la Uzinele I. R. M. C. Mija Ghirdoveni de unde am fost îndepărtat din serviciu fiind socotit comunist și anarhistul fabricelor, făcându-mi-se acte de dare în judecată la C. Marțiala – Ploești –

După ce am fost dat afară deoarece cunosc și mecanica automobilistică la perfecție am lucrat pe cont propriu reparațiuni de auto

Ing. G. Popescu

14-VII-947
Scrisă în fața noastră.
Comisar Șef
[illegible]

142

Nemaiavând de lucru și neputând trăi fără lucru deoarece nu aveam ce mânca; am luat hotărârea să plec cum voi putea până în America de Sud chiar clandestin aceasta am destăinuit-o și d-lui Dr. Gafencu un bun prieten_ Prin tr-o întâmplare am cunoscut pe pilotul Preda căruia i-am propus fiind acolo și Dr. Gafencu, să plecăm cu avionul și din discuție a rămas că de avion face el rost că primește misiuni și că vom putea pleca. Hotărârea că vom pleca a fost acum vreo trei săptămâni când pilotul a spus că ne va putea duce, am așteptat însă o săptămână după care pilotul a telefonat că are să ne comunice ceva important a doua seară ne-am întâlnit cu Preda și cu pilotul Rustig cu care am făcut cunoștință atunci spunând că numai ei doi sunt piloții aeroportului și că vor aduce 2 avioane dela C. de Argeș cu care vom pleca și deci trebue ca noi să cunoaștem aeroportul de pe care ne vor lua ei. A doua zi am plecat toți patru cu o mașină de piață la aeroportul Tămădăul unde am hotărât să ne adunăm acolo.

A rămas ca atunci când ne va comunica cu 1 zi cel puțin înainte noi trebue să fim gata de plecare. ~~D-l~~ Dr. Gafencu a spus că cunoaște pe fosta secretară a lui Rădescu care crede că ea va mai avea pe cineva și va merge cu noi_

A doua seara a venit Gafencu și mi-a spus că ea nu merge dar i-a dat acest bilet către un oare care Dumitru de la Național Liberali în acest bilet era scris: "Dragă D-le Dumitru
Garantez cu capul pe D-l Dr. Gafencu.
S. Ing. Gh. Popescu

16-VII-947
Scris în fața noastră
Comisar Șef
[illegible]

și povestesc cu ce îți propune.

După o zi a venit din nou Dl Gafencu și mi-a spus că va merge el adică Dimitriu și eventual George Brătianu dar a rămas să se discute după o zi sau dacă acum o trei patru zile sau mai precis Joi 11 Iulie a venit pe la orele 21 Dl. Gafencu și a spus că Brătianu nu mai merge dar că va merge Dimitriu și are să facă o întrebare Dului Hațiegan dacă are pe cineva să meargă; după o zi a venit (adică Sâmbătă dimineața) și a spus că or fi vorbit cu Hațiegan și că acesta ar merge. a rămas ca pentru sâmbătă seara să iă din nou legătura cu el.

Duminică seara pe la orele 20 mi-a comunicat Dl Gafencu următoarele:

Azi dimineață dela ora 8^{30} până la 10^{30} a fost cu Hațiegan la Dl. Maniu și că a discutat cu el de această plecare dar a rămas ca la ora 23. seara să se ducă din nou acolo adică la D. Maniu.

La ora 23 am plecat și eu cu Dl. Gafencu la Dl. Maniu ~~[illegible]~~ acasă unde pentru prima dată l-am cunoscut, acolo era Dl. Mihalache Dl. Carandino și Dl. Ilie Lazăr, am făcut cunoștința și cu Dlor.

Dl. Maniu mi-a spus: Dle Popescu mi-a explicat Dl. Gafencu despre tot așa că va merge Dl. Mihalache, Dl. Carandino Dl. Penescu cu soția și Dl Ilie Lazăr este tot în regulă. a spus Dl. Maniu Dl. Mihalache știe ce are de făcut

Duminică înainte de ora 23 Dl. Gafencu

14-VII-944 Dat în fața noastră [illegible] șef [signature]

ss. Ing. C. Popescu

144 4
146

mi-a spus că i-a spus D-l. Maniu că ar fi dat o radiogramă la San Stefano la aero port ca să îi fim arestați —

Pentru zborul ce urma să se facă trebuia făcut trasajul pe hartă, harta a fost dată de mine iar trasajul l-a făcut Pilotul Rustig în fața d-lui Gafencu. Cu câteva săptămâni mai înainte adică la primele convorbiri ce le-am avut cu Preda eu am spus că am harta de la un fost șef al d-lui —

Mențin că plecarea era fixată de către d-l. Gafencu cu d-l. Maniu de duminecă dimineața pentru ora 3. ~~și d~~ ~~ei~~ Luni dimineața cu mașinile spre aero port și pentru aceasta eu am contestat insistând să plecăm la ora 1. d-l. Maniu fiind de acord cu aceasta adică cu plecarea la ora 1. și a spus că deși s-a înțeles cu d-l. Penescu pentru ora 3 dar totuși va putea să-i comunice aceasta.

Părerea mea este că d-l. Mihalache, Penescu Corandino și d-l. Ilie Lazăr au plecat tot cu scopul ce am plecat eu Gafencu și frații Bârcea și că ar fi plecat poate cu scopuri politice.

Aceasta-mi este declarația pe care o semnez de bună voie.

14.VII.947

Semn. Gh. Popescu

Luat, închis, ... [illegible]
[illegible]

[illegible]

16-VIII-947
Pentru informatie
[illegible]

147

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GHEORGHE POPESCU inginer domiciliat in str. Vasile Gherghel nr. 21 Bucuresti, declar următoarele:

S'au dat de douări ori adică in două seri la intervale de 3-4 seri masa de masă şi a fost prima masă servită de mine niste castraveţi ceapă şi niste brânză, iar a doua masă a fost niste ouă, brânză castraveti şi un rinchiu ce l-am impărţit in patru adică cu Dl GAFENCO şi cei doi piloţi PREDA şi LUSTIG. La aceste mese soţia mea nu a luat parte. A treia masă şi ultima a fost servită la restaurantul din Bd. Filantropia unde am luat parte eu dr. GAFENCU DUMITRU BORCEA cei doi aviatori şi soţia mea masă care a fost plătită de dl. DUMITRU BORCEA.-

Soţia ştia că voi pleca eu cu Dr. GAFENCU in Argentina sau BRAZILIA. Plecarea era in strânsă legătură cu facerea mijloacelor ce mi le punea cei doi aviatori care la rândul lor asteptau vr'o misiune aşa cum ne spuneau.-

Odată am spus că vor pleca cu un avion cu care vor pleca in misiune altă dată au spus că vor pleca cu două avioane dela Curtea de Arges a treia oară au spus că vor sbura cu două avioane ce vor transporta medicamente la Mangalia dar asteaptă orrdinul de plecare şi acest ordin se va da cu 24 ore mai inainte cel putin, asa că plecarea depinde de acesti aviatori.-

Sâmbătă seara am fost instinţa de dl. dr. GAFENCU că ar fi primit băieţi ordin de plecare la Mangalia cu medicamnete şi că luni dimineaţa la ora 7 neapărat vor zbura, că au fost la mine acasă au găsit harta pe birou şi că a tras aviatorul LUSTIG in faţa dlui dr. GAFENCO.

Seara Sâmbătă târziu dl. GAFENCO mi-a spus că se va duce la dl HATIEGANU pe care il cunoaste de mai multă vreme şi că-i va propune această chestiune.-

Duminică dupămasa mi-a comunicat Dl GAFENCU că a vorbit cu dl HATIEGANU şi că acesta l-ar fi dus la MANIU acasă in dumineata zilei de Duminică şi că a rămas intelegere să se mai discute aceastâ chestiune sera la ora 23.-

Seara la ora 23 pe când ne aflam la masă eu Dl GAFENCU cu dl BORCEA si cei doi aviatori la resturantul FLORESCU eu impreună cu dl GAFENCU am plecat la dl MANIU acasă cu o maşină de piaţă. A bătut (a sunat) la use şi a esit o doamnă blondă inaltă pe care a salutat-o Dl GAFENCU anunţând vizita noastră, după un minut a venit şi a deschis invitându-ne in hol. Am stat cam 2-3 minute după aceia doamna de mai sus ne-a poftit inăuntru.-Când am intrat acolo dl dr. GAFENCU m'a prezentat, era acolo Dl MANIU, dl MIHALACHE dl. CARANDINO si dl ROMICA BUILA. După unu dou minute a intrat si dl ILIE LAZAR pe care ni la prezenta dl. MANIU.

Dl MANIU m'a privit de sus până jo si mi-a spus: Mi-a explicat dl dr. GAFENCU dle POPESCU situaţia dumneata cunosti ce fel de aviatori sunt ăştia ? Eu i-am spus că unul din ei voeste să ia in căsătorie pe o fină a mea si eu l-am asigurat că e băiat bun.-

" Bine...... atunci uite merge dl MIHALACHE Dl. CARANDINO D$ şi Dna PENESCU ce nu erau de faţă şi că domnul MIHALACHE stie ce are de făcut.-

Atunci dl. BOILA A SPUS eu nu merg dar toată chestiunea aranjeaz-o (se adresează dlui MIHALACHE) acolo la CONSTANDINOPOLE cu dl. Deccea sau Dlcea (nu-mi amintesc bine).-

La aviatorii am dat odată un milion şi alăt dată două milioane bani cu care ei spuneau că ei vor plăti benzina la aeroport.-

Pe dl. comandor NEGULESCU ION il cunosc de 4-5 ani după ce pilotul PREDA s'a oferit el impreună cu un oarecare soldat BRUTEANU că vor aranja pleacrea cu un avion depe aeroportul Chitila, eu impreună cu dl GAFENCU ne-am consultat că ar fi bine să cerem sfatul deoarece asta nu prea ne-ar face impresie serioară, am asteptat insă o săptămână asteptând pe PREDA şi vărând că nu vine ne-am dus la Dl comandor NEGRESCU ;şi ca să-i inspirăm incredere i-am spus că vrem să plecăm cu BEBE şi GEORGE BRATIANU i-am făcut cunoscut după ce dânsul s'a eschivat de noi că nu sunt avioane şi chiar dacă ar fi n'ar fi nimerit-o că el este om bătrân si are familie nu vrea să o lase pe drumuri i-am făcut explicatia cu PREDA mi-a spus că astea sunt lucruri neserioase asa că ar fi mai bine să mai căutăm si in altă parte, acesta a fost acum vre'o trei săptămâni.-

16-VII-947
Lt. cunf.
Cunoaşte

149

Dl Dr. GAFENCU s'a dus adoua zi pe aeroportul Băneasa şi a venit după aceia la mine si mi-a spus că a cunoscut pe un aviator CIFULESCU dar că a rămas să se ducă a doua zi dimineata la ora 7 aceasta era acum trei săptămâni intr'o luni de dimineata.-

La ora prânzului dl GAFENCU mi-a comunicat că nu la găsit pe acesta. A mai trecut trei patru zile si a anunţat din nou predat că are să ne comunice ceva important dacă poate să ne vadă astă seaza i-am spus să vină şi a venit dar a venit insoţit de aviatorul LUSTIG pe care ni la prezentat prietenul lui şi care astepta ordine să ducă niste avioane dela Curtea de Arges şi că neapărat trebue să cunoaste locul deu unde urmează să zburăm noi. După acea discuţie Joi acum o săptămână am plecat cu o maşină la aeroportul Tămădău unde spune LUSTIG cp ar fi bine să-l vedem si noi că el il stie.-

PREDA şi LUSTIG au venit vineri si au spus că nu mai plecăm cu avioanele aceste ci plecăm cu două avioane ce plecă la Mangali cu medicamente.-Sâmbătă seara am fost anunţat că Luni dimineaţa la ora 6 plecăm.

Pe comandorul VASILESCU il cunosc de 4 ani când i-am vândur o masină de atunci nu l-am mai văzut cu plecare N'a avut nici o legătură cu plecarea sa.-

Pe căpitanul BACESCU l-am cunoscut acum un an intr'o prăvălie dela un prieten al meu si am gpsit cu cale să-i spun si lui că plec deoarece eu pierdusem un revolver ce nu era al meu am cerut dacă are să-mi da el unul D.sa mi-a spus că nu are dar va căuta să mă servească ma anunţat că a găsit dar fiincă mi se cerau bani prea multi am renunţat.-

Nu-mi amintesc să-i fi spus lui BACESCU că merge şi BRATIANU sa altcineva cu noi decât ştiu că iam spus că am făcut rost de avion şi că dacă poate să meargă şi Dsa. şi mi-a răspuns că nu poate să meargă aceasta era acum lo zile. Scopul plecării era să ajungem in Argentina unde sigur BORCEA spunea că va deschide o intreprinde va face restaurant poate vre'o revistă etc. -in familie şi cu totul glumă poate am spus că vom deveni ministri.Stiem de BORCEA că face politica lui TITEL PETRESCU cam de un an de zile. MANIU stia de plecarea noastră de sâmbătă seara probabil când i-a spus dr. HATIEGANU. Nu-l cunosc pe comandorul DRAGANESCU.-

./.

148 150

MANIU a spus că ştie domnul MIHALACHE ce a[illegible] făcut in Turcia nu-mi reamintesc să-i fi spus ceva lui CARANDINO,

Aceasta imi este declaratia pe care o semnez.-

16.VII.947

(ss) Ing. GH. POPESCU,

Pt. conf.

149

16-VII-1947 Dat...

151

Declaraţie

Subsemnatul Gh. Popescu ing. domiciliat în Str. Vasile Gherghel N°21 Bucureşti - declar următoarele:

S'au dat de două ori adică în două seri la interval de 3-4 zile masă de masă şi a fost prima masă servită de mine niste castraveti ceapă şi niste brânză, iar a doua masă a fost niste ouă brânză castraveti şi un pinichi ce l-am împărţit în patru adică eu, Dl. Gafencu şi cei doi piloţi Borcea şi Lustig. La aceste mese soţia mea nu a luat parte.

A treia masă şi ultima a fost servită la Restaurantul Florescu din B-dul Filantropia unde am luat parte eu Dl. Gafencu Ltn Borcea cei doi aviatori şi soţia mea, masa care a fost plătită de Dl Ltn Borcea, soţia ştia că voi pleca eu cu Dl. Gafencu în Argentina sau Brazilia.

Plecarea era în strânsă legătură cu facerea misiunilor ce mi le spuneau cei doi aviatori care la rândul lor asteptau vreo misiune aşa cum ne spuneau.

Odată au spus că vor pleca cu un avion cu care vor pleca în misiune, altă dată au spus că vor pleca cu două avioane dela Curtea de Argeş, a treia oară au spus că vor sbura cu două avioane ce vor transporta medicamente la Mangalia dar asteaptă ordinul de plecare şi acest ordin se va da cu 24 ore mai înainte cel puţin aşa că plecarea depindea de aceşti aviatori.

Sâmbătă seara am fost înştiinţat de Dl. Gafencu că or fi primit baeţii ordin de plecare la Mangalia cu medicamente şi că Luni dimineaţa la ora 6 neapărat vor sbura că au fost la mine acasă au găsit harta pe birou şi că a trasat-o av. Lustig în faţa lui Dl. Gafencu

ss/ Ing. Gh. Popescu

Seara Sâmbătă târziu D. Gafencu
mi-a spus că se va duce la D-nul Hațiegan pe
care'l cunoaște de mai multă vreme și că îi
va pune această chestiune.

Duminecă după masă mi-a comunicat
D. Gafencu că a vorbit cu Hațiegan și că
acesta l-ar fi dus la Maniu acasă în dimineața
zilei de duminecă și că a rămas înțelegerea
ca să se mai discute această chestiune seara
la ora 11 (23) Seara la ora 23 pe când ne
aflam la masă: eu D. Gafencu D. Borcea și
cei doi aviatori la Restaurantul Florescu; —
eu împreună cu D. Gafencu am plecat la
D. Maniu acasă cu o mașină de piață

~~[illegible]~~ A bătut (a sunat) la ușe și a eșit
o doamnă blondă înaltă pe care a salutat-o
D. Gafencu anunțând vizita noastră; după
un minut aveam și a deschis invitându-ne
în hoal. Am stat cam 2-3 minute după
aceia Dna de mai sus ne-a poftit înăuntru

Când am intrat acolo D. Dr. Gafencu
m-a prezentat, era acolo D. Maniu D. Mihalache,
D. Carandino și D. Ionica Borila ~~Hațiegan acesta care~~
~~am aud că la Hațiegan este cam de talia~~
~~lui Carandino dar cu păr cărunt~~

după 1-2 minute a intrat și D. Ilie Lazăr
pe care mi l-a prezentat D. Maniu
D. Maniu m-a privit de sus până jos
și mi-a spus; Mi-a explicat ~~Dl~~ D. Gafencu
D. Porsen situația D-ta cunoști ce fel
de aviatori sunt aștia? Eu i-am spus
că unul din ei voește să ia în căsătorie
pe o fiică a mea și eu l-am asigurat
că este băiat bun.

16-VIII-947
Dat în fața noastră
[illegible] șef
[illegible]

Ing. C. Porsen

10-VII-947. tat în fața noastră [illegible]

150

152

„Bine... atunci va să meargă d-l Mihalache, d-l Carandino d-l. și d-na Vlenescu ce nu e om de față și că d-l Mihalache știe ce are de făcut —

Atunci d-l. Boila ne-a spus că nu merg dar toată chestiunea aranjaza se adresează d-lui Mihalache acolo în Constantinopol cu d-l Decca sau Secca (nu-mi amintesc bine).

La aviatori am dat odata 1.000.000 și altă dată 2.000.000 bani cu care ei spuneau că vor plăti benzina la aeroport. acești bani i-am dat eu fiind ai mei.

Pe d-l Comandor Negrescu îl cunosc de 4-5 ani, după ce pilotul Preda s-a oferit el împreună cu un oarecare sold. Vrutcanu că vor aranja plecarea cu un avion de pe aeroportul Chitila, eu împreună cu d-l Gafencu ne-am consultat să or fi bine să cerem sfatul la un aviator pe care-l cunoaștem mai bine deoarece ăsta nu prea ne-a făcut impresie serioasă; am așteptat însă o săptămână așteptând pe Preda și văzând că nu vine ne-am dus la d-l Cdor Negrescu și ca să-i inspirăm încredere i-am spus că vrem să plecăm cu Bebe, și George Brătianu, i-am făcut cunoscut după ce dânsul s-a eschivat de noi că nu sunt avioane și chiar dacă or fi n-am ni[illegible] că el este om bătrân și are familie nu vrea să o lase pe drumuri, i-am făcut explicația cu Preda, ne-a spus că astea sunt lucruri neserioase așa că ar fi mai bine să mai căutăm și în altă parte aceasta a fost acum vre-o trei săptămâni. d-l Dr. Gafencu s-a dus a doua zi pe Aeroportul Băneasa, a venit după aceia la mine și mi-a spus că a cunoscut pe un aviator Chițulescu dar că a rămas să se

ss. Ing. [illegible]

luca a doua zi dimineata la ora 7 aceasta era acum 3 saptamani intr'o Luni dimineata.

La ora prânzului Sl. Gafencu ne-a comunicat ca nu l-a gasit pe acesta.

A mai trecut 3-4 zile si a anuntat din nou Preda ca are sa ne comunice ceva important daca se poate sa ne vada asta seara. i-am spus sa vina si a venit ~~a spus ca~~ dar a venit însotit de aviatorul Lustig pe care ni l-a prezentat prietenul lui si ca ar astepta ordine sa aduca niste avioane dela C. de Arges si ca neaparat trebue sa cunoastem locul de unde urmeaza sa sburam noi, ~~sa~~ dupa acea discutie, si acum o saptamana am plecat cu o masina la aero-portul Tamadau unde spunea Lustig ca ar fi bine sa'l vedem si noi ca el il stie.

Preda si Lustig au venit Luni si au spus ca nu mai plecam cu avioanele acestea si plecam cu 2 doua avioane ce pleaca la Mangalia cu medicamente. Sambata seara ~~am~~ am fost anuntati ca Luni dimineata la ora 6 plecam.

Pe domnul Vasilescu îl cunosc de 4 ani când i-am vândut o masina de atunci nu l-am mai vazut cu plecarea n'am avut nici'o legatura cu d-sa

Pe Cpt Bacescu l-am cunoscut acum un an într'o pravilie de la un prieten al meu si am gasit cu cale sa-i spun si lui ca plec si deoarece eu pierdusem un revolver ce nu era al meu, am ~~cerut~~ daca are sa-mi dea el unul

16.VII-944
Cit. în fata noastra
[illegible]

S. Ing. Ciobotaru

151

D-sa mi-a spus că nu are dor va căuta să mă scoată ma anunțat că a gasit dar fiindcă ni se cerau bani prea mulți am renunțat.
Nu-mi amintesc să-i fi spus lui Băceanu că merge și Brătianu sau altcineva cu noi decât știu că i-am spus că am făcut rost de avion și dacă poate să meargă și D-sa mi-a răspuns că nu poate să meargă aceasta era acum vre-o 10 zile.
Scopul plecării era să ajungem în Argentina unde sigur Boncea spunea că va deschide o vre'o întreprindere va face restaurant poate vre-o revistă etc. în familie și cu totul glumă poate că am zis că vom deveni miniștri. Știam de Boncea că face politica lui Titel Petrescu cam de un an de zile.
Maniu știa de plecarea noastră de Sâmbătă seara probabil când la spus d-l Hațiegan.
Nu'l cunosc pe comandorul Brăgănescu.
Maniu a spus că știe d-l Mihalache ce are de făcut în Turcia. nu-mi reamintesc să-i fi spus ceva lui Carandino.
Aceasta îmi este declarația pe care o semnez..

Ing. [signature]

Buc. 16. Iulie 1947

16-VII-47
Luat în fața noastră
am semnat
[signature]

15

20 Iulie 1947

Pentru conf[?]
[?]

134

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Gh. POPESCU subinginer născutîn comuna Gogoșu jud. Mehedinți în anul 1911 Ianuarie 28, fiul lui Ilie și Floarea căsătorit cu domiciliul în București str. Vasile Gherghel nr. 21 declar următoarele :

In cursul anului 1944 am cunoscut pe dl. Dr. GAFENCU CONSTANTIN Cu ocazia unei operații a soției mele la Spitalul Filantropia, cu care ocazie sa legat între noi oarecare prietenie.-

Prin toamna anului 1946 cu ocazia unei vizite ce mi-a făcut Dl. Dr. GAFENCU mi-a arătat o aprobare din Part[ea] Legației Elvețiene că are dreptul să intre în Elveția pentru studii, urmând să-și scoată pașaportul dela autoritățil[e] românești și că a făcut demersurile necesare, intrebându-mă și pe mine dacă aşi vrea să merg.-

Intrucât nu aveam serviciu din 1945 mi-a încolțit în minte să plec dar aşi prefera să plec în America de Sud / Argentina sau Brazilia/ că pot să mă descurc deoarec[e] cunosc perfectă construcția și mecanica.-

Deoarece dl. Dr. GAFENCU nu a putut să obțină pașaportul că îl amână pela minister mereu, a propus să mergem la Constanța că poate găsim vre'un vapor cu care am putea pleca clandestin aşa cum pleacă alți.- Eu nu am voit să plec la CONSTANTA deoarece numai intenționam să plec. Dsa a plecat singur la Constanța aceasta era in primăvara anul[ui] 1947, de unde s'a reîntors spunând că este imposibil să poță pleca din Constanța.-

La mine acasă am avut o fină a soției mele Dorina care ne spune că a cunoscut la bal un aviator și că are să se mărite cu el. rugându-ne să-i cunuăm noi, aflând că-l che[amă] PREDA și că face serviciul la aeroportul Giulești.- Mi-a spus că la cunoscut prin o prietenă a ei sora soldatului CRUTEANU care face serviciul la aceiaș unitate cu el.-

Impreună cu dl. Dr. GAFENCU ne-am hotărât să cunoaștem și noi pe acest aviator că poate vom putea să

./.

20-VII-942
Pt. [illegible]

153

155

aranjam ceva cu el. In acest scop am trimis pe [illegible] noastră Tudora să comunice fratelui Marcelei să comunice lui Preda să vină cu el pela noi.-

Cum se face, acesta n'a venit, intr'o dimineaţă ne-am dus împreună / eu cu dl. Dr. GAFENCU / la aeroportul Giuleşti.-

La aeroportul Giulesti eu am stat la poartă iar dl. Dr. GAFENCU a intrat înăuntru să ia contact cu Preda. Intradevăr a venit către o oră cu Preda la mine acolo la poartă unde m'a prezentat şi pe mine, nu am vorbit nimic cu el relativ la plecare, l-am invitat să vină acasă, ştie unde la Dorina pe Vasile Gherghel nr. 21, a spus că nu poate veni la prânz că are conferinţă dar va veni diseară.- Intradevăr seara a venit cu un oarecare soldat PRUTEANU care locuieşte chiar pe strada mea Acolo eram eu şi Dr. GAFENCU unde toţi 4 am servit o gustare.- L-am intrebat pe aviator dacă are vre'un prieten care face x cursa în Elveţia deoarece noi avem nişte franci elveţieni ca să ni schimbe, aceasta cu scopul de a afla dacă intradevăr ar fi vre'un avion cu care s'ar putea pleca în Elveţia. Pilotul PREDA a spus că nu areniciun prieten şi că el nu face cursă decât în ţară. Dumneata ce fel de avion ai? - mare sau mic.

El mi-a răspuns că are avioane mici cu care face cursele. Nu-mi reamintesc să fi vorbit de situaţia politică internă şi nici că are să fie vre'un război între anglo-americani şi Ruşi.-

L-am întrebat dacă cunoaşte pe STRATILESCU mi-a răspuns că a fost şeful lui, atunci dl. Dr. GAFENCU ia spus : nu vreimsă mai facem şi noi un caz ca STRATILESCU dar aceasta am cam dat-o indirect.- El a răspuns : Bine STRATILESCU a avut altceva era comandant, a avut oameni eu cu cine să plec, eu i-am răspuns : Hai Domnule că mergem noi.-

Atunci el, adică PREDA a invocat motivul că nu are benzină în acel timp soldatul PRUTEANU a spus că face el rost de benzină şi că merge şi el cu noi.- Au plecat rămânând ca să ne dea ei un telefon, adoua seară însă nu mi-a dat. După câteva zile de aşteptat dl. Dr. GAFENCU s'a dus la aeroport şi a luat iar contact cu PREDA promitându-i dsale că vine chiar în aceea seară.-

Menţionez că pe adjutantul PREDA l-am cunoscut la începutul lunei Iunie 1947.-

Nu-mi reamintesc dacă eu personal aşi fi dat vre' un telefon la aeroportul Giuleşti vre'o dată, dar totuşi cred că aşi fi întrebat vre'o dată de el văzând că de atâtea ori fixa venirea lui şi aceasta era un om nepunctual.-

Stiu că aviator PREDA a venit la mine acasă înainte

./.

156

de a-l cunoaşte pe av- LUSTIG, de două trei ori.- La fiecare venire a lui se găsea la mine şi dl. Dr. GAFENCU unde discutam plecarea noastră in care timp am falat că cu acel avion cu care s'ar puteapleca am putea transporta 5-6 - 7 persoane.-

După acestea ; eu cu dl. dr. GAFENCU văzând că PREDA este un om serios cu care am putea pleca am luat hotărârea să găsim câţiva oameni politici cu care să plecăm pentru a nu ne aresta poliţia Turcă, unde intenţionam să activăm pentru prima dată.- Dl. Dr. GAFENCU s'a ocupat pe o parte iar eu pe altă parte. Dsa s'a dus la un oarecare Dumitriu dela partidul liberal pe care l-a cunoscut prin intermediul unei oarecare domnisoare Georgescu fosta secretară a lui Rădescu/ asa mi-a spus mie/ arătându-mi în acel timp un bileţel din parte Domnisoarei către acel domn Dumitriu. Mi s'a făcut cunoscut de către dl. Dr. GAFENCU că datorită acestei intrevederi cu Dumitriu xxx ar merge acel Dumitriu care este un fel de secretar general al partidului liberar şi cu altcineva chiar mi se pare că ar fi GEORGE BRATIANU.-

Intr'una din zile PREDA a dat un telefon la mine acasă spunând că are să comunice ceva important şi că între 7 şi 9 / nouăsprezece-douăzecisi unu / va veni.-

Seara a venit intradevăr însoţit de un oarecare Dl. LUSTIG îmbrăcat în aceiaş uniformă şi mi l-a prezentat atât mie cât şi Dlui GAFENCU că este un coleg al lui cu care urmează să aduncă niste avioane dela Curtea de Argeş pentru scoală la Bucuresti şi că cu acestea putem pleca.-

Noi l-am asigurat că avem nişte persoane mari politice care au bani şi cu care nu vom fi arestaţi în Turcia / fiind vorba de Brătianu şi Dra. Georgescu fosta secretară a lui Rădescu /

Tot atunci s'a discutat şi chestiunea hărţii pe care am promis că voi găsi-o eu deoarece cunosc atâţia ofiţeri din aviaţie.-

Peste câteva zile au venit la mine unde am aranjat să mergem să recunoaşte locul de decolare şi întradevăr intr'o Duminică după ce am mâncat la mine / aceasta se întâmpla cu o săptămână inainte de a pleca / toţi patru am plecat cu o maşină de piaţă în direcţia Călăraşi, unde am ajuns pe izlazul comunei Tămădău recunoscând terenul stabilind aceasta ca loc de decolare.- După aceasta ne-am întors la Bucuresti unde ajungând am dat aviatorilor un milion pentru a avea de masă stabilind să ne vedem peste câteva zile.-

.//.

20-VII-947

Intre timp eu am avut o intrevedere cu dl. codr. NEGRESCU ION şi Dr. GAFENCU în librăria " cartea mea " unde mi s'a dat aceasta la insistenţa mea că am să-i comunic ceva important.- Acolo la " Cartea Mea" nu am putut sta de vorbă ne-am dus toţi trei impreună la Dsa acasă unde i-am spus că am hotărât să plecăm din ţară cu GEORGE BRATIANU şi că acesta ar voi să aibă chiar o intrevedere cu Dsa inainte de plecare / aceasta bineînţeles ca să-l convingem de seriozitatea noastră/ urmând ca Dsa să ne facă rost de o hartă.-

Dl. cdor. ne-a intrebat ; ce rost ar avea această întâlnire ? noi i-am răspuns că nu ştim invintându-l să meargă şi Dsa cu noi. Dsa mi-a spus că e om bătrân şi Doamna bolnavă şi că nu are nici'un rost să meargă. Nu am mai insistat atunci, decât l-am convins că i se cere o întâlnire înainte de plecare de către GEORGE BRATIANU pentru a-i cere câteva lămuriri.-

Am fixat o altă dată întâlnirea noastră tot la Dsa acasă pentru a-l ţine în curent cu plecarea noastră.- După câteva zile / 3-4 / zile ne-am întâlnit la Dsa eu cu dl. Dr. GAFENCU unde am discutat to plecarea cu GEORGE BRATIANU făcându-l şi de data aceasta să creadă că plecăm cu acesta,am atins chestiunea hărţi şi a răma stabilit că atunci când vom avea nevoie dacă nu vom găsi să ne dea Dsa.-

Astfel Sâmbătă penultima zi a plecării ne-am dus la dl. codr. şi i-am cerut harta asigurându-l de data aceasta că vom pleca Joia viitoare cu GEORGE BRATIANU,cu un pilot civil nu cu militar,aceasta pentru a nu ni se stingheri plecarea aviatorilor PREDA şi LUSTIG care erau subalterni Dsale

Dsa mi-a arătat harta pe care era trasată o linie albastră, spunând că pe acest drum a sburat şi dsa dându-mi harta apoi am plecat.-

Plea mijlocul săptămâni inainte de plecare a venit la mine cei doi aviatori şi mi-au spus că avioanele dela CURTEA DE AREGS întârzie,eare vorba să plece int'o misiune,să transporte niste medicamente la Mangalia şi că este cea mai frumoasă ocazie deoarece sunt / două / avioane cu care face acest drum.-

Intre timp adică sâmbătă 12 Iulie 1947 Dl. Dr. GAFENCU mi-a spus că a vorbit cu Dr. HATIEGANU şi că acesta i-a spus să se ducă impreună la MANIU acasă că are să recomande pe cineva care are să meargă,aceasta DUMINICA dimineaţa.-

Vineri sau Sâmbătă 12 Iulie intr'o ultimă consfătuire a noastră cu piloţi s'a hotărât plecarea Luni dimineaţă 14 Iulie 1947 orele 6 / sase / depe aerodromul Tămădău

tot în cursul zilei de sâmbătă aviatorii și au adus bagajele la mine acasă.-

Menționez că tot în cursul acestei săptămâni am vorbit cu dl. DUMITRU BORCEA din str. Cavafii VECHII nr. 3 căruia i-am propus mergem în America de Sud aceasta datorită faptului că-l cunosc de circa 12 ani de zile și care a admis spunându-mi că vom deschide un restaurant sau altceva și ne vom descurca noi,apoi ne-am despărțit spunându-i să fie gata în orice moment că am să-l anunț cu când vom pleca.-

Adaug că sâmbătă seara am dat la piloți două milioane lui LUSTIG pentru benzină și două milioane pilotului PREDA pentru a-mi procura un pistol care îmi era necesar a-l preda dlui ing. TEODORU din sos. Jianu nr. 18 deoarece subsemnatul îl pierdusem pe al dsale ce mi-l lăsase în primire la firma dsale ce i-o aveam arendată.-

Nu-mi reamintesc să fi spus piloților să tae vre'un fir de telegraf depe undeva.-

Duminică spre seară mi-a făcut cunoscut dl. Dr. GAFENCU că întradevăr a fost la MANIU acasă cu HATIGEANU și c acesta i-a spus că diseară la plecare adică plea orele 23 să se ducă să vadă pe cine dă cu DSA. La orele 23 pe când ne aflam la restaurantul Florescu din Bdul Filantropia Dl Dr. GAFENCU m'a chemat să plecăm împreună să vedem dacă merge cineva dela P.N.T.,ne-am dus intr'adevăr pe str. Dacia la nr. 19 unde după legitimarea Dlui dr. GAFENCU de către o doamnă am fost poftiți înăntru într'un hol de unde apoi am fost introduși la MANIU.-

Când am intrat înăuntru dl. GAFENCU m'a prezentat, am văzut că era deja recomandat de Dsa de cu dimineața,acolo era dnii MIHALACHE,CARANDINO,ILIE LAZAR și ROMICA BOILA și că a spus că va merge și dl. PENESCU care nu era de față spunându-mi că dsa este după doamna. Dl MANIU m'a întrebat :, dar Dvs pentru ce vă duceți din țară ? I-am răspuns : ne vom descurca noi,i-am povestit cum i-am aranjat plecarea spunându-i că aviatorul PREDA este un fin al meu și datorită acestui fapt am încredere în el.-In acest timp dl. dr. GAFENCU a dat un bilețel dlui MANIU în care erau trecute adresele piloților / familiilor lor/ Dsa a luat bilețelul și a spus : lasă-l la mine că vom avea noi grije de acestia.- Am stabilit adunarea la capătul liniei 14 pe soseaua Pantelimon la ora 1 / unu/ noaptea apoi am plecat.-

./.

Menţionez că la Parcul Florescu am fost eu cu Dl. Dr. GAFENCU dl. BORCEA şi cei doi piloţi Dl. BORCEA şi piloţii au rămas acolo unde i-am găsit şi după ce ne-am reîntors dela Dl. MANIU, am mai servit un ţap cu bere după aceia ne-am despărţit noi plecând la întâlnire iar piloţii să se culce. La orele 1 / unu eram la capătul liniei 14 unde a venit şi Dnu Mihalache, Carandino cu soţia Dl. Penescu cu ću soţia şi dl. Ilie Lazăr toţi în trei maşini i-am lăsat acolo împreună cu Dl. GAFENCU iar eu cu fraţii BROCEA am plecat inainte ajungând la Tămădău la orele 4 / patru/ dimineaţa. Pe la orele 6 / sase/ şi 45 s'au făcut apariţia cele două avioane,ne-am dus pe aeroport pentru a ne urca în ele şi pe când încercam să urcăm bagajele ne-am pomenit cu rafale de mitralieră şi conjuraţi de poliţie care xxxxx xxxxxxx ne-a somat să ne culcăm.-

Menţionez că la Restaurantul FLORESCU Dl. Dr. GAFENCU a intrbat pe piloţi dacă au aparate pentru T.F.F.-

Piloţii au răspuns avem avioanele prevăzute cu aceste xpx dar nu sunt montate Dl. Dr. GAFENCU a spus. dacă aveaţi ne putem ţine în curent cu T.F.F. până la aterizare la San Stefano până să precizez cine anume ne va ţine în curent insă să subînţelegea că dl. MANIU.-

Aceasta imi este declaraţia mea pe careo semnez propriu nesilit de nimeni.-

/ss/ Gh. Popescu.-

20-VII-947
Pt. conf. - sef

20 - VIII - 947
Dat în fața noastră

Ministerul ... Interne ... Dir. Generală

160

Declarație

Subsemnatul Gh. Popescu Subinginer născut în Com. Gogoșu Jud. Mehedinți în anul 1911 Ianuarie 28, fiul lui Ilie și Floarea căsătorit cu domiciliul în București Str. Vasile Gherghel No. 21 declar următoarele:

În cursul anului 1944 am cunoscut pe Dl. Dr. Gafencu C-tin cu ocazia unei operații a soției mele la Spitalul Filantropia, cu care ocazie s-a legat între noi o oarecare prietenie.

Prin toamna anului 1946 cu ocazia unei vizite ce mi-a făcut Dl. Dr. Gafencu mi-a arătat o aprobare din partea Legației Elvețiene ca are dreptul să intre în Elveția pentru studii, urmând să își scoată pașaportul dela autoritățile românești și ca a și făcut demersurile necesare, întrebându-mă și pe mine dacă aș vrea să merg.

Întrucât nu aveam serviciu din 1945 mi-a încolțit în minte să plec dar aș prefera să plec în America de Sud (Argentina sau Brazilia) ca fapt să mă descurc deoarece cunosc la perfecție construcția și mecanica.

Deoarece Dl. Dr. Gafencu nu a putut să obțină pașaport ca-l amână pe la Ministere mereu, a propus să mergem la Constanța să poate găsi vre-un vapor cu care am putea pleca clandestin așa cum pleacă alții. Eu nu am vrut să plec la Constanța deoarece nu mai intenționam să plec, așa a plecat singur la Constanța aceasta ca în primăvara anului 1947, deunde s-a reîntors spunând că este imposibil să poți pleca din Constanța.

Ss. Gh. Popescu

20-VII-947
[illegible]

La mine acasă am avut o fină a soției mele anume Sorina care ne spunea că a cunoscut la bal un aviator și că are să se mărite cu el rugându-ne să-i cununăm noi, aflând că îl chiamă Preda și că face serviciu la aeroportul Giulești. Mi-a spus că l-a cunoscut prin o prietenă a ei sora soldatului Pruteanu care face serviciu la aceiași unitate cu el.

Împreună cu Sl. Sd. Gafencu ne-am hotărât să cunoaștem și noi pe acest aviator că poate vom putea să aranjăm ceva cu el. În acest scop am trimis pe fina noastră - Tudora să comunice fratelui Marcelei să comunice lui Preda să vină cu el pe la noi.

Cum se face, acesta n'a venit, într'o dimineața ne-am dus împreună (eu cu Sl. Sd. Gafencu) la aeroportul Giulești.

La aeroportul Giulești eu am stat la poarta - iar Sl. Sd. Gafencu a intrat înăuntru să ia contact cu Preda. Întradevăr a venit peste o oră cu Preda la mine acolo la poarta - unde m'a prezentat și pe mine, nu am vorbit nimic cu el relativ la plecare, l-am invitat să vină acasă, știe unde la Sorina pe Vasile Gherghel No 21, a spus că nu poate veni la prânz că are conferință dar va veni diseară. Într'adevăr seara a venit cu un oarecare soldat Pruteanu care locuește chiar pe strada mea. Acolo eram eu și Sd. Gafencu unde toți patru am servit o gustare. L-am întrebat pe aviator dacă are vre-un prieten care face curse în

Ing. Lt. Popescu

Elveția deoarece noi avem niște franci elvețieni
ca să ni-i schimbe, aceasta cu scopul de a afla
dacă într'adevăr ar fi vre un avion cu care s'ar
putea pleca în Elveția. Pilotul Preda a spus că
nu are niciun prieten și că el nu face cursă decât
în țară: Ia ce fel de avion ai? — mare sau mic
El mi-a răspuns că are avioane mici cu care
face cursele. Nu-mi reamintesc să fi vorbit
de situația politică internă și nici că are să fie
vre un război între Anglo-Americani și Ruși
L-am întrebat dacă cunoaște pe Stratilescu
mi-a răspuns că a fost șeful lui, atunci d. dr.
Gafencu i-a spus: nu vrei să mai facem
și noi un caz ca Stratilescu dar aceasta a
cam dat-o indirect. El a răspuns: ~~[illegible]~~ Bine
Stratilescu a avut alceva ca comandant a
avut oameni, ~~[illegible]~~ eu cu cine să plec, eu
i-am răspuns: Hai ~~[illegible]~~ că mergem noi
Atunci el, adică Preda a invocat motivul că
nu are benzină, în acel timp soldatul Pru-
teanu a spus că face el rost de benzină
și că merge și el cu noi. Au plecat rămâ-
nând ca să ne dea ei un telefon a doua
seara însă nu ni-a dat. După câteva zile
de așteptat d. dr. Gafencu s'a dus la Aero-
port, și a luat ~~[illegible]~~ contact cu Preda promițân-
du-i d-sale că vine chiar în acea seară
Menționez că pe adjutantul Preda l-am
cunoscut pe la începutul lunei Iunie 1947
Nu-mi reamintesc dacă eu personal aș fi
dat vre un telefon la Aeroportul Giulești
vre o dată dar totuși cred că aș fi întrebat
s. Ing. Popescu

(Margin note: 20-VII-947 tot în fața noastră cum s-au [illegible] [illegible])

20-VII-942 ... față noastră ...

niciodată de el văzând că de atâtea ori fixa venirea lui și aceasta ta un om ne punctual.

Știi că av. Preda a venit la mine acasă înainte de al cunoaște pe av. Lustig de 2-3 ori. La fiecare venire a lui se găsea la mine și D-l Dr. Gafencu unde discutam plecarea noastră în care timp am aflat că cu acel avion cu care s'ar putea pleca ar putea transporta 5-6-7 persoane.

După acestea; eu cu D-l Dr Gafencu văzând că Preda este un om serios cu care am putea pleca am luat hotărârea să găsim câțiva oameni politici cu care să plecam pentru a nu ne aresta poliția Turcă unde intenționam să aterizam pentru prima dată. D-l Dr. Gafencu s'a ocupat pe o parte iar eu pe alta parte. D-sa s'a dus la un oarecare Dumitru dela partidul liberal pe care l'a cunoscut prin intermediul unei oarecare D-soare Georgescu fosta secretară a lui Rădescu (asa mi-a spus mie) arătându-mi în acel timp un biletel din partea D-soarei către acel D-nu Dumitru, Mi s'a făcut cunoscut de către D-l Dr. Gafencu că datorită acestei intervenții cu Dumitru ar merge acel Dumitru care este un fel de secretar general al Partidului Liberal și cu altcineva chiar mi se pare că ar fi chiar George Brătianu

ss. Ing. ... Popa

5

Intr'una din zile Preda a dat un telefon la mine acasă - spunând că vrea să comunice ceva important și că între 7-9 (19-21) va veni.

Seara a venit într'adevăr însoțit de un oarecare Dl. Lustig îmbrăcat în aceiaș uniformă - și mi l-a prezentat atât mie cât și D-lui Gafencu că este un coleg a lui cu care urmează să aducă niște avioane dela C. de Argeș pentru Școala - la București și că cu acestea putem pleca.

Noi i-am asigurat că avem niște persoane mari politice care au bani și cu care am vom fi arestați în Turcia (fiind vorba de Brătianu și D-șoara Georgescu fosta secretară a lui Radescu)

Tot atunci s'a discutat și chestiunea hărții pe care am promis că voi găsi-o eu deoarece cunosc atâția ofițeri din aviație.

Peste câteva zile au venit la mine unde am aranjat să mergem să recunoaștem locul de decolare și într'adevăr într'o Duminică - după ce am mâncat la mine (aceasta se întâmpla exact cu o săptămână înainte de a pleca) toți patru am plecat cu o mașină de piață în direcția Călăraș unde am ajuns pe islazul comunei Vămădău recunoscând terenul stabilind acesta ca loc de decolare, după aceasta ne-am întors la București unde ajungând am dat aviatorilor un milion pentru a avea de masă - stabilind să ne vedem peste câteva zile.

Ing. Gh. Popa

Intre timp eu am avut o intrevedere cu D-l. Comandor Negrescu Ion și Dr. Gafencu în libraria „Cartea mea" unde mi s'a dat această la insistența mea că am să-i comunic ceva important. Acolo la „Cartea mea" nu am putut sta de vorbă, ne-am dus toți trei împreună la D-sa acasă unde i-am spus că am hotărât să plecăm din țara cu George Brătianu și că acesta ar voi să aibă chiar o intrevedere cu D-sa înainte de plecare (aceasta bine înțeles ca să-l convingem de seriozitatea noastră) urmând ca D-sa să ne facă rost de o hartă.

D-l. Comandor ne-a ~~spus ca ii~~ întrebat: ce rost ar avea această întâlnire? Noi i-am răspuns că nu știm invitându-l să meargă și D-sa cu noi. D-sa ne-a spus că-i are bătrân și Doamna bolnavă și că nu are niciun rost să meargă. Nu am mai insistat atunci decât l-am convins că i se cere o întâlnire înainte de plecare de către George Brătianu pentru a-i cere câteva lămuriri.

Am fixat o altă dată întâlnirea noastră tot la D-sa acasă pentru a-l ține în curent cu plecarea noastră. După câteva zile (3-4 zile) ne-am întâlnit la D-sa eu cu D-l. Dr. Gafencu unde am discutat tot plecarea cu George Brătianu făcându-l și de data aceasta să creadă că plecăm cu acesta am atins chestiunea hărții și a rămas stabilit că atunci când vom avea nevoie dacă nu vom găsi; să ne dea D-sa

[illegible]

[illegible]

160

168

Astfel Sâmbătă penultima zi a plecării m-au dus la d-l Comandor și i-am cerut harta asigurându'l de data aceasta că vom pleca joia viitoare cu George Brătianu cu un pilot civil nu cu militar, aceasta pentru a nu mi se stingherii plecarea aviatorilor Preda și Lustig care erau subalternii d-sale.

D-sa mi-a arătat harta pe ea trasată o linie albastră, spunând că pe acest drum a sburat și d-sa dându-mi harta apoi am plecat.

Pe la mijlocul săptămânii înainte de plecare a venit la mine cei doi aviatori și mi-au spus că avioanele de la C. de Argeș întâmple, este vorba să plece într'o misiune să transporte niște medicamente la Mangalia și că este cea mai frumoasă ocazie de oare sunt (donat) avioane cu care face acest drum.

20-VII-947 Citit în fața noastră Comisar Șef [illegible] Intre timp adică Sâmbătă 12 Iulie 1947 d-l dr. Gafencu mi-a spus că a vorbit cu d-nul Hațiegann și că acesta i-a spus să se ducă împreună la Maniu acasă ca să se recomande pe cineva care are să meargă, această Duminica dimineata.

Vineri sau Sâmbătă 12 Iulie într'o ultimă consfătuire a noastră cu piloții s'a hotărât plecarea Luni dimineata 14 Iulie 1947 orele 6 (șase) de pe aerodromul Tămădău, tot în cursul zilei de Sâmbătă aviatorii și-au adus bagajele la mine acasă.

Menționez că tot în cursul acestei săptămâni am vorbit cu d-l Dumitru Borcea din Str. Lăpării Vechi No 3 care i-am spus să

Ing. Em. Trașcă

mergem în America de Sud aceasta datorită faptului că-l cunosc de c.ca 12 ani de zile și care a admis spunându-mi că vom deschide un restaurant sau ceva și ne vom descurca noi, apoi ne-am despărțit spunându-i să fie gata în orice moment ca am să-l anunț în când vom pleca.

Adaug că Sâmbătă seara am dat la piloți, două milioane lui Lustig pentru benzină și două milioane pilotului Preda pentru a-mi procura un pistol care îmi era necesar a-l preda D-lui Inginer Teodoru din Șos. Jianu No. 18 deoarece subsemnatul îi pierdusem pe al D-sale pe mi-l lăsase în primire la firma D-sale pe care o aveam arendată.

Nu-mi reamintesc să fi spus piloților să taie vre un fir de telegraf de pe undeva.

Duminică pe seara mi-a făcut cunoscut D-l Dr. Gafencu că într'adevăr a fost la Maniu acasă cu Hațieganu și că acesta i-a spus că diseară la plecare adică pe la orele 23 să se ducă să vadă pe mic da – cu D-sa. La orele 23 pe când ne aflam la Restaurantul Florescu din Bdul Filantropia No. 58 Gafencu m'a chemat să plecăm împreună să vedem dacă ajunge cineva de la P.N.T., ne-am dus întradevăr pe Str. Dacia la No. 19 unde după legi-

S. Ing. Cu Porsa

162

seara ~~D-lui~~ Dl. Gafencu de către o doamnă am fost poftiți înăuntru într'un hoall de unde apoi am fost introduși la Maniu. 164

Când am intrat înăuntru Dl Gafencu m'a prezentat, am văzut că-eram deja recomandat de D-sa de cu dimineața acolo era D-lii Mihalache, Carandino, Ilie Lazăr și Ravica-Boila. Și că a spus că va merge și Dl. Ionescu care nu era de față spunându-mi că D-sa este după doamna. Dl. Maniu m'a întrebat: Dar D-ta pentru ce vă duceți din țară? I-am răspuns: ne vom descurca noi, i-am povestit cum am aranjat plecarea spunându-i că aviatorul Preda este un fin al meu și datorită acestui fapt am încredere în el. În acest timp D-l. Dr. Gafencu a dat un biletel D-lui Maniu în care erau trecute adresele piloților (familiilor lor) D-sa a luat biletelul și a spus: Lasă'l la mine că vom avea noi grije de acestea. Am stabilit ad-urmarea la capătul liniei 14 pe Șos Pantelimon la ora 1 (unu) noaptea apoi am plecat.

Menționez că la Parcul Florescu au fost eu cu Dl. Gafencu Dl. Borcea și cei doi piloți Dl. Borcea și Piloții au rămas acolo unde i-am găsit și după ce ne-am reântors dela Dl. Maniu, am mai servit un țap cu bere după aceea ne-am despărțit noi plecând la întâlnire iar piloții să se culce. La orele 1 (unu) eram la capătul liniei 14 unde a venit și Dl...

ss. Ling Ambrozie

20-VII-947 Citit în fața noastră Comisar Șef [illegible]

Mihalache, Carandino cu soția d-l. Penescu cu soția și d-l. Ilie Lazăr toți în trei mașini i-am lăsat acolo împreună cu d-l. Gafencu iar eu cu frații Borcea am plecat înainte ajungând la Tămădău la orele 4 (patru) dimineața. Pe la orele 6 fără 15 s-au făcut apariția cele două avioane, ne-am dus pe aero port pentru a ne urca în ele și pe când încercam să urcam bagajele ne-am pomenit cu rafale de mitralieră și înconjurați de poliție care ne-a somat să ne culcăm.

Menționez că la Restaurantul Florescu d-l Dr. Gafencu a întrebat pe piloți dacă au aparate pentru T.F.F.

Piloții au răspuns: avem avioanele prevăzute cu aceasta dar nu sunt montate d-l. Dr. Gafencu a spus: dacă aveați ne putea ține în curent cu T.F.F. până la aterizare la Sf. Stefano fără să precizeze cine anume ne va ține în curent însă să subînțelegea că d-l Maniu

Aceasta îmi este declarația mea pe care o semnez propriu nesilit de nimeni.

Ing. Gr. Popescu

20-VII-947
Dat în fața noastră
[illegible]
[illegible]

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

163

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 3024

165

In virtutea Legii, și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi Gral de div. S. Petrescu, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Regiunii II Militare

In baza art. 143/162 din C. J. M., având în vedere că în contra lui POPESCU GHEORGHE din Bucuresti Str. Nr. sunt indicii de vinovăție pentru fapta de uneltire contra ordinei și Sigurantei Statului prev. și pen. de art.

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcțiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Sept 1947

Dat în București astăzi 15 Sept 1947 /947.

Procuror Militar, Special

General de div. Petrescu

Am luat cunoștință invinuit

Regiunea 2 Militară.
TRIBUNALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~
— Parchetul Militar —

164

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 166

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi — — — — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată.~~ Regiunea 2 Militară.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui — Popescu G — Gheorghe — — — — din — Bucuresti — — — Str. — — — — — — — — Nr. — sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de — — — — — — — — — — — — — — — — uneltire contra sigurantei Statului — — — — — — — prev. şi pen. de art. — — — — — — — — — — —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — 30 — zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 36 — pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de — 30 — zile cu începere dela — 15 August 1947 — — — — —

Dat în Bucureşti astăzi — 15 August — — — — /947.

Procuror Militar, Special

Am luat cunoştinţă invinuit

[signature] de div. Petrescu

165

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

167

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 18111

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi *Maior Mag. N. Mordanescu*, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Corpului II Armată.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui *Popescu Gheorghe* din *Bucureşti* Str. — Nr. — sunt indicii de vinovăţie pentru fapta *de uneltire contra siguranţei Statului*

prev. şi pen. de art. —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. *37* pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de *30* zile cu începere dela *15 Iulie 1947*.

Dat în Bucureşti astăzi *18 Iulie* /947.

Procuror Militar,
Maior [signature]

Am luat cunoştinţă învinuit

____

166

168

167

169

POGONEANU RADULESCU CECILIA

111

168

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, născută în anul 1919, Oct.3, în Ploesti, Jud.Prahova, fica lui Gheorghe Sorescu, avocat, și Filofteia Bărbulescu, casnică,. Am avut un frate Runcu-Gh., mai mic decât mine cu trei ani. Părinții mei au fost oameni bogați, tatăl meu avea terenuri petrolifere care îi aducea un venit mare. Mama mea deasemeni fica unui industriaș din Ploesti avea avere. Copilăria mea a fost îmbelșugată, într'o casă mare, frumoasă întâi la Ploesti până la vârsta de 6 ani, apoi la București. Aveam în casă trei servitori, automobil, guvernante până când am împlinit 11 ani și am trecut în liceu,. Clasele primare le-am făcut la școala "Silvestru" din București.

Aceasta perioadă a copilăriei mele până la 11 ani a fost foarte fericită, belșug și înțelegere în casă, tatăl meu mai ales mă iubea nespus de mult pe mine și eu îi întorceam această dragoste. Vara ne ducea la Bușteni unde aveam o vilă și uneori la mare. Tatăl meu, avocat, nu profesa încă, rentele îi erau așa de mari încât nu avea nevoie. Numai când eram eu fată mică, până pe la 3-4 ani știu că a fost ajutor de primar în Ploești. Făcea politică liberală. Mama mea a fost o femee cu totul fără personalitate s'a căsătorit foarte tânără și imediat ce a ieșit din școală cu tatăl meu, era între ei o diferență de vre'o 15 ani. Pe la 10-11 ani viața mea s'a schimbat, au intervenit neînțelegeri în casă, din ce în ce mai mari și mai ales lipsa banilor care o mărea neînțelegerea. Între timp am intrat în Liceul Regina Maria" pe care l-am terminat în anul 1938. Am fost o elevă bună, fără să fiu foarte silitoare sau mai bine zis fără să-mi dau osteneala prea mare, tatăl meu încă se ocupa foarte mult de mine și de fratele meu, făcea lecții cu noi și ne supraveghea la început, până la vârsta mea de 15 ani apoi a început și el să nu se mai ocupe de noi. Neînțelegerile dintre părinți erau foarte mari, am vândut și casa mare pe care o aveam in Bucuresti si ne-am mutat intr'un apartament, trăiam acum foarte modest cu o femee în casă, aceasta a durat până

./.

în anul 1936,când părinții mei au divorțat și eu și fratele meu am rămas la tatăl meu.Intre fratele meu și mine era o dragoste, foarte mare,ne.am legat mai mult încă după ce s'au ivit aceste ne înțelegeri.Astfel au trecut doi ani,pe mama o vedeam foarte rar se mutase la Ploești la părinții ei.Tatăl meu a angajat o femee ca menajeră care fusese ca croitoreasă,MARCELA COSTANDACHE din Galați.La început casa a mers mai bine,cu timpul însă am văzut cum această femee nu ținea în realitate deloc la noi,dimpotrivă de depărta de tatăl meu cât putea mai mult.Situația în casă era foarte rea,erau neînțelegeri mari între tatăl meu pedeoparte și fratele meu și cu mine pedecealaltă parte.Am terminat liceul în 1938, și m'am înscris la Facultatea de Drept pe care nu am frecventat-o decât câteva luni,m'am retras din cauza sănătății proaste și am continuat să locuesc cu tatăl meu,cu fratele meu și cu această femee până când nemai putând suporta situația din casă am plecat la o prietenă a mea SANDA CHIRITESCU,măritată cu Dr.SUFANA.Era cea mai bună prietenă a mea și colegă de liceu timp de 8 ani.Am stat la ea câteva luni,mai veneam și pe la tatăl meu,mai stăteam și acolo,am stat apoi un timp mai îndelungat tot la ea,aproape un an poate și mai mult.M'am întors apoi acasă la tatăl meu numai din cauza fratelui meu care suferea și el foarte mult și nu vroiam să-l las singur și am stat până în primăvara anului 1942,când m'am îmbolnăvit,o gripă cu congestie plumânară și cu sinozită,am plecat astfel bolnavă la mătuşa mea D-na SERESCU nu era măritată atunci cu actualul ei soț,inginer LUCULESCU.Am stat la ea câteva luni, m'am întors apoi acasă de unde am plecat definitiv în Ianuarie 1943.Intre timp și fratele meu plecase și el de acasă la Școala Militară,el vroia să facă Politehnica,dar pentru a scăpa de casă și de atmosfera de acasă s'a înscris la Școala Militară.

Până la intrarea mea în Ministeru de Externe,am dus o viață fără interes.Aveam un grup de prieteni de fete și băeti: Sanda Chiritescu și sora ei,Vigi Gheorghiu,Mira Simian,Nini Romn ceanu,Elena Prodan,toate aceste fete nu avea nici o preocupare specială,numai Sanda Chiritescu era infirmieră voluntară,și Elena Prodan care deasemenea era infiermieră voluntară,.Prieteni băeti aveam foarte puțini,George Miron,care nu mai știu unde es acum,apoi logodnicul lui Digi Gheorghiu,Hari Drago,avocat din Bucuresti,mai era fratele meu,logodnicul Sandei Marius Sufagiu, câteodată dar foarte rar venea la noi Costel Lutter,care acum este la Ministerul de Externe,Paul Dimitriu,pe care îl vedeam foarte rar.In această perioadă eu citeam foarte mult împreună

./.

prietena mea Sanda Chiritescu, am citit astfel pe gide si tot felul de cărti de romane în special pe care nu le mai țin minte. Nu aveam nici o preocupare de politică, aveam unele conversatii păreri despre oameni despre viață în special cu Sanda Chiritescu si cu sora ei, eram foarte legată de ele. In aceasta perioadă a vieții mele am fost infermieră voluntară dar numai vre'o trei săptămâni si am renunțat; mă obosea foarte mult. Aveam o stare morală foarte proastă, am încercat să-mi iau viața. Tot în acest timp prin iarna anului 1940, î-mi aduc aminte de evenimente care mau preocupat, au fost legionarii cu revoluția lor. Nu am putut niciodată să am vre'o simpatie pentru aceasta mişcare mai ales că un alt prieten al nostru Alex. Buzescu, din Bucureşti era mare simpatizant, şi cred că legionar. Nici unul din ceilalți prieteni nu erau preocupati în special de politică, dar nu eram deloc pentru legionari. Imi aduc aminte că în perioada revoluției legionare în 1940, am fost îngrozită, mi-a inspirat foarte mult dispret aceea epocă şi nu îi înțelegeam deloc. Tot in acest timp cautam să obtinut undeva un serviciu, pentru a mă desprinde total de părintele meu care nu se mai ocupa deloc de noi, şi nu am reuşit. In general nu am rezistat in aceasta deciziune, cetace vroiam in fond vroiam să fiu căsătorită, cu un om însă la care să ţiu foarte mult. In aceasta perioadă de căutarea unui serviciu am întâlnit-o pe Mia Prodan sora Elenei Prodan, care era functionară pe timpul acela la Directiunea Politică, acu, este numită in străinătate, cred că la Oslo. Mia Prodan care avea simpatie specială pentru mine mi-a spus că a-şi putea încerca să intru tot la Externe si să fac o cerere de admitere. Acest lucruri s'au întâmplat in vara anului 1943 prin Martie, am dat cererea prietenii mele, şi nu am avut nici un răspuns. Doream mult să fiu numită in Minister, mai ales că-mi închipuiam cât pot pleca în străinătate unde să duc o viață indepedentă. Deabea pe la sfârşitul lui Mai am primit o scrisoare prin care eram invitată la Minister, m'am dus la Directia Personalului era atunci Director Ministrul George Crutescu şi mi s'a spus că am fost repartizată la Directiunea Administrativă, ca impiegată cu două gradatii, era director pe atunci Nicolae Celibidache Prim Secretar de Legatiune. M'am bucurat mult de tot de acest eveniment si am inceput să lucrez cu plăcere: Indeplineam o funcțiune de secretariat mă ocupat cu trecerea in refistru al hârtiilor care intrau şi ieşeau în Directie. Acest lucru am făcut insă foarte putin pentru că a sosit din concediu functionara care se ocupa mai înainte cu aceasta Domnisoara

173 171

Rodica Iliescu. Nu stiam să bat deloc la maşină, totuşi mi s'a dat o maşină şi câteva adrese de bătut şi astfel am mai lucrat vre'o lună când am fost mutată într'un birou cu D-ra Cogălniceanu tot la Directiunea Administrativă. Lucram sub ordinele dânsei, băteam la maşină formulare cu cereri de ieşire din ţară. Aceste lucrări erau foarte simple .

In luna August am luat concediu 15 zile, venind la Minister am aflat că am fost mutată la Directiunea Protocolului dar numai pentru lo zile si am revenit la Directiunea Administratii unde am lucrat tot sub conducerea D-nei Cogălniceanu până in Aprilie când au inceput bombardamentele .In tot acest timp am fost foarte multumită si m'am simţit bine in special in tovărăsia D-nei Gogălniceanu. Nu am legat prietenii cu celelalte coleg ale mele, aveam numai relaţii de minister. D-ra Olga Gheorghiu dactilografă, D-ra Zizi Cioranu, dactilografă şi D-ra Rodica Ili cu care era secretara Directiei.

Eram numai prietenă cu D-ra Mia Prodan, care insă a plecat chiar in August 1943 în post in străinătate.

Chiar din primele zile de functiune in Minister am cunoscut pe un coleg al meu, din acelaşi directiune, Stefan Ciocâlteu, ataşat de legatie si intre noi s'a infiripat o mare simpatie cu planuri de viitor.

Tatăl meu insă a aflat de acest lucru şi nu mă aproba deloc, găsindu-l prea in vârstă pentru mine avea 32 ani si mai aless nu-i plăcea ca om. Eu insă nu m'am preocupat de părerea tatălui meu care insă până la urmă s'a dovedit că avea dreptat

Colegul meu avea insă o legătură serioasă de care nu putea despărti şi astfel eu am renunţat şi m'am hotărât să nu-l mai văd. Acest lucru m'a indurerar si m'a deceptionat, dat până l urmă mi-am putut reveni. Si astfel in Aprilie 1944, când au ince bombardamentele şi se vorbea de dispersiunea Ministerului de Externe. Intre timp ^{PE} in luna Ianuarie, am plecat definitiv de aca am locuit la acelaşi prietenă veche de care de care eram atât de legată, la Sanda Chiriţescu, acum măritată cu Dr. Marius Sufa in apartamentul lor din Piaţa Lahovary. Am stat la ei vre'o lo zile si m'am mutat la mătuşa mea D-na Inginer Luculescu pe St Stanislav Cihosky, unde am stat până la lo sau 12 Mai când am plecat cu o parte din Minister in dispersiunile Snagov. Cealalt parte care era si cea mai mare a plecat la Herculane si din fi care directie, afară de o parte a Directiunei Cifrului , care du câteva am auzit mai târziu , s'a mutat in casa sotului meu din

./.

174 172

Parcul Jianu, câte doi sau trei functionari am fost instalati un unele vile dela Snagov.

Directiunea Administrativă compusă din : Dl. Stefan Ciocâl teu, care era lăsat de Dl. Ministru Bălăţeanu, Seful Directiunei Administrative in acel timp, era răspunzătorul directiei. D-ra Condureţu, dactilografă, iar eu care mă ocupam cu inregistrarea şi ţinerea în evidentă a hârtiilor şi încă trei functionari, Octavian Blaga, M. Angheluţă. şi Brătulescu era să fie instalată la Snagov. Din aceşti toţi functionari numai D-ra Conduratu si cu mine am ~~fost~~ plecat si ne-am instalat la vilă Penescu Kerci.

În aceasta vilă mai era si directorul Protocolului cu domnii: Caţuş Văleanu, Consilier de Legatie si responsabilul Directiunei, D-na Martin functionară administrativă care se ocupa cu pasapoartele împreună cu D-ra Lenoş, Dl. Rădulescu Mehedinţi, secretar de legatie, Dl. Nicolae Cecilidache, Consilier de Leg. care mi se pare să fusese mutat tot la dir. Protocolului si D-ra Rodica Iliescu. Mai târziu Dir, Administrativă, adică D-ra Condureţu si cu mine si cu D-ra R. Iliescu am fost mutate la o vilă alăturată unde aveam si birourile. In fiecare săptămână veneam de câteva ori la Bucuresti pentru expedierea hârtiilor,.

La Snagov, odată cu noi a mai fost instalată si Directiunea Cifrului la vila Simonide. Acolo era si Serviciul Telefonic. Vilele noastre erau la o depărtare de vre'o patru Km. pe jos, dar noi Ciurculanu cu o barcă cu motor care veneau să ne ia si ne ducea apoi la Parcul Snagov si de acolo cu autobuze la Bucuresti Mai târziu a venit si Dir, Politică într'o vilă aproape de vila Simonide, apoi in alte trei vile tot in apropierea vilei Simonide s'a mai instalat si altă parte a Directiunei Cifrului si Secretarul General al Ministerului, Dl. Ministru Davidescu.

Functionarii instalaţi la vila Simonide si în celelalte trei vile erau: Secretarii de Legatie,: Florin Roiu, Nicolae Oancea, Nicolae Georgescu, Atasat de legatie Vlad Skeletzi, N. Djuvara, Consulul Onişor, Dr. Aluta Oeconomu, dactilografă. Mai târziu au venit: Mureş Axente, Eduard Mataş, si Zecov Câmpeanu, secretari de legatie, când o parte din cei dintâiu, cum erau Vlad Skeletzi a fost mutat la Băile Herculane si Onişor care mi se pare că a plecat dela Snagov. Acestia făceau parte din Dir. Cifrului.

./.

In vila alăturată erau: Carmen Lăzărescu, bibliotecaru mi nisterului, care lucra în directia Politică, D-na Djuvara soția atașatului de legatie - Neagu Djuvara, mai târziu a venit dl. MinistruDem Buzdugan cu D-na și o domnisoară telefonistă, Olga Vasiliu,. In altă vilă tot aproape de cele două, la vila Polizu unde erau instalată Dir Politică lucrau: Dl.Ministru Borceanu, Dl.Gresi Prim secretar de Legatiune, D-ra Smaranda Riosanu dacti lografă și D-na Oprean telefonistă, alături venea apoi vila unde s'a instalat mai târziu, prin Iunie sau Iulie, soțul meu împreună cu domnii Camil Demetescu, Emil Lăzărescu, și Emil Ciurea. Acestiau formau tot Directia Cifrului. In sfârsit în ultima vilă din aceta regiune erau locuința secretarului generl. Astfel Dir.Administrativă și Dir.Protocolului nu aveau deloc legătură cu celelalte directiuni și functionarii la început nici nu se cunoșteau. Cu timpul însă făcând drumul dela Snagov la Bucuresti cu autobuze speciale ale Ministerului și în Bucuresti, serviciile fiind restrânse si functionari mai puțini mai puțin, au început să se cunoască între ei.

Intr'o după masă am avut mult de lucru la Directiunea mea autobuzele fiind plecate l-am rugat pe Emil Ciurea să mă ia cu mașina Cifrului. Astfel l-am cunoscut pe soțul meu, am călătorit noi trei, soțul meu eu și Dl.Emil Ciurea dela Bucuresti la Snagov. Peste vre'o 2-3 săptămâni a trecut Camil Demetrescu pe la vila noastră și ne-a spus că peste câteva zile vom merge la vila D-lui Pogoneanu pentru a bate la mașină ceva pentru Dir, Cifrului .I-am spus că eu nu voi veni pentru că eu nu stiu să bat la mașină, dar el mi-a spus că nu este nevoie să știu, că este ceva foarte simplu - Intr'adevăr peste două zile am primit un telefon ca domnișoarele : Iliescu, Lecuș și cu mine să fie luate cu barcă și aduse la Dl.Pogoneanu, acolo era dl.Dir.Rioreanu, și Deconomu, și toate am început să batem niște cifre pe o hârtie specială împărțită în căsuțe de câte cinci coloane. Am stat acolo toată după masa și seara ne-am intors acasă. Mi s'a spus că aceste ședințe se vor repeta !

Intr'adevăr peste câteva zile am venit iar la soțul meu și am făcut acelaș lucru iar seara, am fost toate colegele mele și alți funcționari, invitați la el la masă și am stat până noaptea târziu.

După aceea nu l-am mai văzut pe soțul meu, vre'o 2 sau 3 săptămâni, și într'o după masă când eram în vizită la vila apropiată am trecut și pe la el și am fost oprită iar la masă cu

./.

împreună cu mai multă lume din celelalte vile ale Ministerului Acest lucru se petrecea prin preajma lui 23 August,nu l-am mai văzut deloc pe soţul meu ,iar în ziua de 23 August după masă l-am văzut la Minister,când i-am spus că vreau să nu plec la Snagov în acea seară şi să rămân la mătuşa mea.El m'a rugat foarte insistent să plec şi eu ţin minte că am fost impresionată de acest lucru şi am plecat imediat cu ultima maşină a Ministerului .Noaptea am auzit că s'a făcut 23 August,iar o parte din functionari au rămas izolaţi la Snagov,o parte din ei plecase-ră de după masă în Bucuresti şi nu au mai putut să se întoarcă .Zilele următoare am trăit sub o teroare grozavă,am aşteptat să fim bombardaţi ,mai ales că nemţii ştiau că acolo erau vilele Ministerului de Externe.Tot atunci am aflat de noul guvern şi de funcţiunea soţului meu de Directorul Presei şi Informaţiilor şi Directorul Cifrului şi al Cabinetului Sub Ministrului Buzeşti.

Intre funcţionarii rămaşi la Snagov a intrat o mare panică,unii au plecat cum au putut,alţii au părăsit vilele şi s'au mutat în alte,eu m'am mutat in vila alăturată de acea a soţului meu.După câteva zile s'a trimis un camion care a luat o parte din funcţionari,secretari de legatie care rămăseseră la Snagov,aveau nevoie de ei la Minister şi peste alte câteva zile a venit maşina Cifrului,au mai plecat o parte din functionari cu arhivele Ministerului,care am aflat că erau aici şi am plecat şi eu .La Bucuresti m'am dus la Banca Naţională unde era Ministerul,iar soţul meu când a aflat că am venit mi-a trimis vorbă să plec imediat înapoi la Snagov să stau la el acasă, Iară bucătăreasa lui să aibă grije de mine .Acelaşi lucru l-a făcut şi D-na Carmen Lăzărescu şi ne-am intors amândouă la Snagov,iar eu m'am instalat la vila sotului meu unde am stat până la 9 Septembrie .Intre timp sau mai fă cut transporturi de funcţionari şi de mobile ale Ministerului de prin vilele rechizitionate,eu am rămas ultima impreună cu D-na Rioşanu si Dl.Mureş Axente .In ziua de 9 Sept.mi-a trimis un camion am incărcat toate lucrurile din casa lui si am plecat si noi.Ministerul era instalat atunci la U.G.I.R.,Indată ce am sosit,soţul meu mi-a ieşit înainte şi mi-a spus să dorm câteva zile la U.G.I.R.,mai dormeau si alţi funcţionari,chiar şi el,deoarece nu aveam unde să mă duc,toată lumea cunoscută era plecată,iar tatăl meu pe care nu-l mai văzusem din Luna Ianuarie era şi el plecat la Bustenі,nu stiam când se întoarce ,mai ales că îmi era foarte

./.

greu să mă reintorc acasă. Chiar a doua zi am aflat o veste îngrozitoare pentru mine, prietenii mei din Minister, D-ra Riosanu ştiau de acest lucru, dar nu vroiau să-mi spună şi so ţul meu ştia dar vroia să amâe să aflu. In sfârgit mi-au spus că fratele meu a murit în luptele din Transilvania împotriva nemţilor. Pe el nu-l mai văzusem din primăvară, într'un concediu el se afla cu regimentul într'un sat de lângă Bargou. Aceasta veste a fost îngrozitoare pentru mine, eram foarte legaţi unul de altul, pentru mine fratele meu însemna totul.

Sotul meu m'a intrebat chiar a doua zi dacă poate să facă ceva pentru mine,dacă poate să mă ajute cu ceva și să știu că el este cu totul alături de mine. L'am rugat să mă schimbe dela Dir.Administrativă în altă parte si să am mult de lucru pentru a putea sustrage din proasta stare morală în care mă aflam.Si am fost mutată după câteva zile la Dir.Cabinetului.

Adaug aici că odată cu lucrurile care constituiau casa soțului meu la Snagov,am adus la Bucuresti și un acumulator,care am aflat mai târziu,era instalat la postul de emisiune instalat cu știința lui Ică Antonescu în casa soțului meu la Snagov.

La Directiunea Cabinetului mă ocupam de audiente și răspundeam la telefoane.Eram colegă cu Dl.Fl.Roiu și dânsul îmi spunea ce să fac.Am functionat la aceasta directie pe timpul D-lui Niculescu Buzești,Visoianu si Dl.Tătărăscu până la data de 1 Iulie 1945,cred,când sotul meu si-a dat demisia din postul pe care-l deținea ,când am rugat ca si eu să fiu schimbată dela acea directiune ,mai ales că era si foarte obositor.In toamna anului 1944, in Noembrie m'am imbolnăvit atunci pentru primadată de colitacilosă si am stat in pat o lună de zile,abea după vre'o câteva săptămâni am putut să-mi reiau serviciul.In timpul boalei mele,eu locuiam la prietena mea Dr.Riosanu,tatăl meu am aflat intre timp că s'a căsătorit fără să ne anunțe pe noi copiii,fiindcă știa că noi nu vrem să facă acest lucru.A fost altă lovitură pentru mine, mai ales că fratele meu plecase din casă din cauza aceleași femei și o socoteam responsabilă de ce s'a întâmplat fratelui meu.In toată această epocă grea pentru mine nu a fost decât sotul meu care m'a ajutat cu prezenta lui și mi-a dat curaj,pentru a-mi reveni.Tot prin el am aflat că fratele meu era prizonier la nemți și deci că se va intoarce acasă.

Pe timpul Dl.Niculescu-Buzesti am functionat la Dir.Cabinetului pe la sfârsitul lui Septembrie 1944,si apoi m'am imbolnăvit la inceputul lunei Noembrie când m'am reintors la Minister pe la mijlocul lunei Decembrie era Dl.Visoianu Ministru.In prima perioadă din Sept.până in Noembrie nu făceam altceva decât să decât să răspund la telefon și să primesc oameni ~~xxxxxxx~~ pentru audiențe,apoi pe timpul D-lui Vișoianu am început să mă descurc mai bine.Dl.Roiu imi arăta cum să procedez.Pe Dl.Niculescu Buzești nu l-am cunoscut înainte de 23 August,si atunci când am fost numită la Cabinet, dânsul nu avea simpatie pentru mine și știu că nu a fost de acord cu sotul meu asupra numirii mele la Cabinet.

./.

179 177

In timpul D-lui Visoianu am în ceput să mă ocup cu plasa. hârtiilor Rador le ţineam în evidenţă într'o mapă specială. Aceste erau atribuţiile mele ,soţul meu şi dl.Roiu cunosc acest lucru foarte bine.Hârtiile care se lucrau nu treceau pe la mine prin mână şi după câte îmi amintesc nu era activitate pe timpul acela.După 6 Martie a venit Dl.Tătărăscu,care a păstrat aceiaşi funcţionari la Cabinet,mai târziu a fost numit Dl.Mircea Vasiliu Secretar de Legatie care este acum la Washington.Atribuţiile mele erau exact ca şi mai înainte.Stiu că în acest timp Camil Demetrescu,a fost închis în legătură cu nişte lucruri ale lui Ică Antonescu,aşa am auzit.

In vara anului 1945,prin luna Iunie am auzit vorbindu-se că dl.Tătărăscu ar schimba cabinetul şi într'adevăr pe data de 1 sau 10 Iulie soţul meu şi-a dat demisia din postul pe care-l deţinea,odată cu el au fost schimbaţi şi ceilalti funcţionari, Dl.Camil Demetrescu,Roiu şi cu mine,au rămas D-nele,Floricа Spirescu,şi Răluca Georgescu,steno-dactilografe + Nu stiu exact dece soţul meu şi-a dat demisia ,îmi aduc aminte că era în legătură cu o scrisoare a Dl.Buzeşti către Dl.Tătărăscu.Nu am luat niciodată parte la discuţiunile lor,între soţul meu,Camil Demetrescu,Roiu,sau Dl.Buzeşti sau Vişoianu.

Eu am fost mutată apoi la Secţia Păcii condusă de Dl. Pilotti,tot aici era şi Dl.Roiu,fusese mutat mai înaintea mea, eu am mai lucrat la Dir,Cifrului împreună cu Dl.Camil Demetrescu şi D-na Maria Belizare,am pus în ordine dosare cu telegrame vechi din anii 1934 până în anii 1942,nu-mi aduc aminte pentrucă nu le citeam ,erau clasate în mape,iar noi le făceam dosare.Apoi am plecat în concediu şi deabea când n'am reintors,în August am început să lucrez la Dir.Păcii.Sotul meu fusese şi el numit la Directia Păcii,nu mai venea însă în permanenţă la Minister,numai când era convocat sau când erau şedinţele Comisiei Rador al cărui Vicepreşedinte cred că era.Când am lucrat în Cifru am aflat că soţul meu avea două sau trei geamantane la Cifru şi haine şi nişte valize negre,nu ştiam,câte,stiu că în timp ce era Dir.Cabinetului avea o valiză neagră,pe care o lua acasă şi venea cu ea la Minister nu ştiu că se afla în aceasta valiză mi s'a spus că sunt acte personale.

Mai erau la Cifru şi alte valize cu haine ale altor funcţionari.Dl.Oprişan a luat locul soţului meu la Dir,Cifrului In August 1945,nu-mi aduc aminte să-l fi văzut pe soţul meu, poate odată sau de două ori în treacăt,el a plecat apoi la Sina

./.

ta şi l-am revăzut când s'a întors însă tot destul de Veneam câteodată la el îi aduceam alimente care se dădeau la Minister la economat, unele ziare şi filele Rador, pe care nu le mai primea, le luam dela Dl. Filotti cu ştiinţa sa, şi unele veşti dela Minister, lucruri pe care nu mai mi le aduc aminte, nu erau lucruri importante, în orişi ce caz eu căutam să-l văd. Prin toamna 1945, soţul meu a fost într'o zi la Minister unde a vorbit cu Dl. Filotti, nu am asistat la conversaţie, Am aflat însă că trebuia păstrat într'un dulap în Dir. Păcii mai multe documente din Arhiva lui Ică Antonescu şi arhiva Palatului. Roiu şi cu mine aveam în grije aceste hârtii, eu am vrut să-mi asum această grije pentru a face un serviciu şi eu la rândul meu soţului meu pe care acum îl vedeam destul de rar câteodată la el acasă şi prin Noembrie pe la sfârşit, am început să trec câteodată pe la Palatul Styrbey, unde am cunoscut-o pe soţia lui Niculescu - Buzeşti şi care mă invita la dânsa.

In toamna pe la sfârşitul lunei Octombrie soţul meu, am auzit cum vorbea cu Camil Demetrescu, că ar trebui să pună în ordine hârtiile pe care le avea la Minister la Dir. Păcii şi eu m'am oferit să le ajut. A rămas hotărât să fie scoase din Minister de către Dl. Roiu iar eu să le aduc la el acasă în Parcul Jianu.

Imi aduc aminte că vorbea cu Camil Demetrescu că aceste hârtii trebue demult să fie puse în ordine şi că au neglijat, îi făcea observatii lui CAMIL că s'a pierdut atâta timp şi că trebuia făcut acest lucru cât erau ei în Minister. Valizele care am văzut că erau în număr de xxxx cinci, le-am luat dela Dir. Păcii am scoborât pe scara de serviciu şi cu maşina soţului meu le-am dus acasă la el.

Conţinutul a fost pus într'un geamantan şi valizele negre înapoiate la Minister, nu le-am adus eu. Peste câteva zile ne-apucat de lucru, soţul meu şi CAMIL clasa hârtiile pe categorii şi eu le puneam în mape speciale pe care apoi le aduceam la Minister şi le dădeam lui Filotti sau Oprişan. Nu-mi reamintesc ce anume conţineau aceste hârtii eu nu le citeam, numai din conversatiile lor reţin că erau diferite rapoarte ale diplomaţilor din vremea lui Ică, scrisori personale ale lui Ică, şi ale informatorilor săi, am arătat în celelalte declaraţii. Mai începusem odată în primăvara anului 1945, când soţul meu era directorul Cifrului să clasez unele hârtii împreună cu CAMIL, cred că şi acelea erau tot din arhiva lui ICA ANTONESCU. Lucru a durat câteva zil

./.

şi ne-am oprit,CAMIL nu ştiu ce treburi avea şi hârtiile care rămăseseră într'un geamantan au rămas la soţul meu.Peste câtva tim, am reînceput lucrul,CAMIL şi cu mine,foarte puţin ne-a ajutat şi EMIL LAZARESCU,Erau telegrame cu acţiuni dela 23 August dela legaţiile din Berna,Stokholm,Ankara,Madrid,Lisabona şi Cairo.Aceste telegrame erau bătute la maşină,parte când era soţul meu la Minister,şi parte erau bătute de D-ra Economu dela Cifru.CAMIL şi cu mine le clasam pe date şi pe Legaţii şi apoi am făcut dosar. Imi aduc aminte că DI.NICULESCU BUZEŞTI,îi spunea soţului meu să se grăbească cu această lucrare care trebuia să fie de mult pusă la punct,îl acuza pe soţul meu de neglijenţă.Tot în acest hârtii mai erau rapoarte deale lui BUZEŞTI,Conversaţii economice.Eu nu a citit niciodată vre'o hârtie am văzut când le puneam în dosare.

In iarna anului 1945,când începusem să mă duc la Palatu Styrbey,prin Decembrie,am contribuit deasemeni la corectarea unui raport pe care îl făcuse BUZEŞTI.Acest raport care era bătut la maşină în mai multe exemplare a fost dat de BUZEŞTI americanilor sau englezilor,nu ştiu bine. Celelalte exemplare le-a luat soţul meu acasă şi am contribuit să le corectez împreună cu DI. ROIU şi cu soţul meu.

Iarna 1945-1946,l-am văzut pe soţul meu destul de rar. In primăvară prin Aprilie el s'a îmbolnăvit,o gripă care l-a ţinut vre'o trei săptămâni în casă şi atunci l-am văzut mai des. Prin Februarie sau Martie am acces dela Minister,după ce am controlat-o dacă are molii si cred că se mai află si acum acolo.In toată această perioadă până în vara anului 1946 nu ştiu ce făcea, cine vedea,nu-l întrebam niciodată nimic el nu-mi împărtăşea gândurile lui.Când eram împreună,vorbeam de cărţi,discutam muzică şi totdeauna era şi mama lui cu noi sau sora sau unchiul lui.Acum eram mai des împreună,mergeam foarte mult la el la masă mai ales după moartea tatălui meu si a fratelui meu când soţul meu mi-a fost de cel mai mare sprijin moral.

In vara anului 1946,prin Iulie geamantanul cu dosare a fost adus la DORIN ILIESCU avocat în Bucureşti.Insă eu şi CAMIL am continuat să completăm dosarele,îmi aduc aminte de convenţii economice,nu ştiu de unde veneau aceste acte.Am făcut astfel alte dosare cu chestiuni economice.Toate aceste lucruri le-am făcut numai din dragoste pentru soţul meu,pentru a mă putea răscumpăra de tot binele pe care mi l-a făcut el.Num am nici o preocupare politică şi nici nu cred că voi avea vreodată.

./.

180

182

După ce am terminat lucrul pe care-l aveam la DORIN ILIESCU am plecat pe munte şi nu m'am întors decât pe la începutul lui Septembrie, am stat în Bucureşti până la 14 Septembrie când a venit soţul meu. L-am văzut şi pe Dl. BUZEŞTI şi pe fratele lui între 1 şi 14 Sept. şi au luat masa şi ei de câteva ori la Palatul Styrbey. Când a venit şi soţul meu în Bucureşti, mi-a spus că a venit special să mă ia la Sinaia, am mai stat câteva zile şi am plecat împreună la Sinaia unde am stat până aproape de 1 Oct. Când m'am reîntors l-am mai văzut pe BUZEŞTI şi pe fratele său şi într'o după masă când am trecut pe la Styrbey, mi-a spus portarul că Dl. Ministru a plecat la vilă la părinţii lui. Il auzisem şi eu că pleacă acolo ştiam că a cerut viză de ieşire din ţară soţia lui era foarte grav bolnavă şi în aşteptarea vizei, pleacă la ţară. M'am întors la soţul meu şi i-am spus acest lucru şi el s'a mirat foarte mult şi a fost surprins că nu i-a spus nimic de această plecare. Intre timp casa din Parcul Jianu a mamei soţului meu a fost închiriată Ambasadei Poloneze şi nu ne-am ocupat decât de acest lucru. El s'a mutat la casa Styrbey şi mama lui la fiea ei în Str. Arh. Brank.

În luna Octombrie eu am fost din nou bolnavă am stat acasă aproape trei săptămâni. Imi aduc aminte că am fost în această lună la Dl. NEAMTU odată, l-am condus pe IONEL STARCEA, acolo era soţul meu, CAMIL DEMETRESCU şi cred şi RADU BUZEŞTI. Acest lucru l-am spus într'o declaraţie anterioară.

In Octombrie la 26 m'am logodit, înainte am avut o conversaţie cu soţul meu, încă dela Sinaia mi-a spus că ar vrea să se căsătorească cu mine, că de mult dela început deoând m'a cunoscut a dorit acest lucru, dar a ezitat, fiind bolnav şi având o viaţă complicată n'ar vrea să mi-o complice şi pe a mea. L-am rugat să treacă peste aceste lucruri, că nu au importanţă şi deabea la sfârşitul lui Octombrie s'a hotărât logodna. Dela 26 Oct. am stat aproape în fiecare zi cu el şi confirm acest lucru că nu am avut vre'o activitate politică, nu am văzut pe nimeni decât pe CAMIL, pe BARBUL sau Fl. ROIU care venea să-l vadă, pe RADU BUZEŞTI şi familia STYRBEY care veneau dela Buftea. Stăteam tot timpul în casă nu se ducea decât la sora lui la dejun. La 17 Noembrie ne-am căsătorit şi am locuit la Palatul STYRBEY. Nici în acest timp până la 1 Decembrie când am plecat la IONEL STARCEA la Bulci, soţul meu nu a văzut pe nimeni şi nu a plecat undeva. S'a dus cred de vre'o două ori la masă la NEAMTU şi la DORIN ILIESCU şi mi se pare că

./.

a mâncat odată cu IONEL STARCEA în oraş.

Adaug că dela 1 Sept. până la începutul lui Octombrie când m'am îmbolnăvit am fost des la Buzesti în casă unde venea fratele lui iar mai târziu CAMIL DEMETRESCU, soţul meu şi IONEL STARCEA.

La conversatiile lor nu asistam, CAMIL DEMETRESCU, chiar m'a făcut să inteleg că viu prea des pe la STYRBEY, sotul meu insă imi spunea să trec pe acolo, pentru a mă vedea.

In perioada dela sfârşitul lunei Oct. până la căsătorie am asistat la diverse conversaţii între sotul meu, RADU BUZESTI şi CAMIL, fără să iau parte la ele, am auzit că NICULESCU BUZESTI ar fi plecat din ţară şi că este retinut de americani în Germania, cred că la Frankfurt. Familia STYRBEY vorbea foarte des cu BERNA la telefon cu sora D-nei BUZESTI, care le comunica dacă BUZESTI a sosit sau nu în Elveţia. Apoi cu câteva zile înainte de a pleca la Bulci, tot prin familia STYRBEY a aflat soţul meu şi eu că BUZESTI ar fi ajuns la soţia lui care dealtfel peste câteva zile a murit.

La 1 Decembrie am plecat la Bulci la STARCEA. Acolo am găsit pe RADU BUZESTI, a venit de două ori şi consulul IONESCU BALACEANU, care se ocupă cu afacerile lui STYRCEA, mai veneau şi vărul lui STYRCEA, Dl. NECULITA, şi căţiva oameni de afaceri ai lui Ing. TATU şi alţii. Nu vorbeau politică, nu aveau jurnale şi nu ascultau radio. Eu plecam seara mai devreme să mă culc, de cele mai multe ori venea si soţul meu şi IONEL STYRCEA şi RADU BUZESTI stăteau mai mult. Am auzit vorbind că şi VIŞOIANU a plecat din ţară că ar fi împreună cu BUZESTI, cu care nu s'ar înţelege dar nu ştiu dece.

Dela Bulci ne-am intors in Bucuresti pe la 15 Ianuarie unde locuia la cumnata mea in Arhitect Louis Blank.

A inceput să vină lume la noi în casă, care să-l vadă pe, soţul meu. Mai des venea FLORIN ROIU, care ne aducea diverse informaţii dela Minister, jurnale, ne povestea diverse chestiuni despre oamenii din minister şi aducea soţului meu unele informaţii dela OPRISAN. Am spus aceasta în declaraţiile anterioare. Mai venea CAMIL DEMETRESCU, care am auzit că se ducea uneori la DINU BRATIANU. Dl. RADU BUZESTI, pe care-l auzisem că se ducea la I. MANIU.

Am auzit că discutau de niste lucrări ale lui NICULESCU BUZESTI, pe care trebuia duse la Dl. MANIU. Am auzit si de o seri-

./.

soare a lui NICULESCU BUZEŞTI, pe care ia scris-o soţului, în care îl felicita pentru căsătoria noastră. Ii vorbea de starea lui sufletească şi de sănătatea lui. Nu am avut niciodată vre'o scrisoare sau raport politic dela BUZEŞTI şi nu ştiu exact ce anume trimetea el. Intr'o seară Dl. RADU BUZEŞTI, a adus soţului meu o lucrare, de vre'o două pagini bătută la maşină, au vorbit cu faţa mea pentru că au venit la mine în cameră. Imi amintesc că era vorba de crearea unui bloc agrar în America această lucrare însă nu ştiu dela cine era. Am auzit apoi vorbindu-se de CRETZIANU care se afla în America şi de DAVILA, care formau rezistenţa acolo. Mai venea în casa noastră, NEAMŢU dar foarte rar, NAE POPESCU, mai ales în luna Iunie când trebuia sămi transporte mie cu un camion unele lucruri, mobilă, cărţi dela locuinţa tatălui meu. Pe soţul meu nu l-am auzit niciodată vorbind politică cu N. POPESCU şi nici cu NEAMŢU.

Mai veneau GEORGE BARBUL, foarte rar DODY GEORGESCU, RICCI HILLARD şi foarte des, de câteva ori pe săptămână, venea DORIN ILIESCU şi EUGEN POP, avocaţii soţului meu, şi namaşi soţului meu şi ai mei şi ne ţineau în curent cu diversele chestiuni cu care se ocupau ei.

Dela minister mai venea Dl. OPRISAN dar nu prea des, ne spunea ce se mai întâmplă la Minister, unele lucruri dela Cifru dar mai ales prin Florin Rotu le comunica soţului meu. A mai fost odată Dl. MUREŞ AXENTE care a luat nişte pachete venite pentru el dela Dir. Rioşanu şi pe care eu le luasem dela fratele D. RIOŞANU, avocatul BARBUL RIŞOIANU. D-na FLORICA SPIRESCU, a venit de vre'o două ori vorbea tot de minister am spus în celelalte declaraţii ultima oară ne-a vorbit de epurarea care s'a făcut la Externe. In special Dumineca după masă venea la noi lume, vorbeau politică uneori, uneori nu.

Discuţiunile politice se învârteau în jurul regimului politic din ţară, despre jurnalele şi articolele apărute de politica dusă de Anglo-Americani şi U.R.S.S., am vorbit de conferinţa dela Moscova, unde soţul meu vedea o înţelegere între americani şi ruşi. In general vederile soţului meu erau că o înţelegere între Anglo Saxoni şi Ruşi se va face în orice caz fără războiu.

Despre rezistenţă însă vorbeau mai ales CAMIL DEMETRESCU, cu RADU BUZEŞTI şi soţul meu. Am auzit vorbindu-se de TEBEA, soţul meu reda o conversaţie pe care o avusese cu un domn -PESCU ORADEA, care spunea că este în legătură cu TILDEA

Acest domn venea destul de des la noi în casă, nu am asistat niciodată la conversația lor. Soțul meu este foarte atras de discuțiunile politice, nu socotea însă ca serioase informațiuni le pe care le aduce Dl. POPESCU ORADEA..

Imi aduc deasemeni aminte că am auzit pe soțul meu spunând că nu este de acord cu multe chestiuni în ce privește politica Dl. MANIU, eu asistam la aceste conversații dar niciodată nu luam parte, nu mă preocupam în mod special ce se vorbea.

Aflam tot din discuțiunile lor că s'au primit scrisori din străinătate, le aducea deobiceiu RADU BUZESTI, o singură dată soțul meu a primit niște scrisori printr'un domn dela Leg. Americană, român, am văzut pe fereastră mașina cu steagul american și am auzit din odaea de alături că aceste scrisori erau adresate lui RADU BUZESTI pe care negăsindu-l le-a adus soțului meu.

Aceste scrisori și rapoarte pe care le aducea RADU BUZESTI pentru ca soțul meu să le citească, erau luate apoi înapoi, știu însă că soțul meu își păstra unele scrisori la DORIN ILIESCU,

S'a dus decâteva ori la el singur și odată îmi aduc aminte că i-a lăsat lui DORIN un plic și i-a spus să-l pună împreună cu celelalte. Până la plecarea mea la mare la 8 Iulie cred că acestea hârtii au stat la DORIN ILIESCU. Nu m'am interesat niciodată de scrisorile lor. După ce m'am întors, am luat masa la NEAMTU împreună cu soțul meu, DORIN ILIESCU, NAE POPESCU, un Dr. NUTIU GEORGESCU și un domn GEANA, prietenii lor comuni.

Când am plecat dela NEAMTU soțul meu a invitat să meargă cu noi și NAE POPESCU, am plecat împreună și am auzit pe soțul meu că NAE POPESCU trebue să se ducă acasă și să-i aducă a doua zi la DORIN ceva, i-a dat cu aceasta ocazie și o cheiță, l-am întrebat pe soțul meu când am ajuns acasă ce amestec are NAE POPESCU și mi-a spus că hârtiile pe care le avea la DORIN ILIESCU într'o casetă, le are NAE POPESCU acum în păstrare. Acest lucru s'a întâmplat Miercuri după masă, iar Joi de dimineață soțul meu a împrumutat pe DORIN ILIESCU cu niște bani din caseta soțului meu pe care DORIN trebuia să-i schimbe și să plătească zugravul casei din Jianu.

Adaug că în perioada dela 15 Sept. și 7 Oct. când m'am îmbolnăvit am asistat la unele discuții între NICULESCU BUZESTI CAMIL, RADU BUZESTI, IONEL STYRCEA. Am aflat că NICULESCU BUZESTI este hotărât să plece în străinătate și căuta diferite mijloa-

./.

186 184

iar intr'o zi când am aflat că a plecat din Bucureşti. nu ştiam nici eu nici soţul meu cum a plecat.

Mai târziu mi-a spus soţul meu că a plecat cu un avion american, că a ajuns în Germania şi că este reţinut la Frankfurt. Deasemeni am auzit că şi Dl.VISOIANU ar vrea să plece în străinătate, asta încă din anul 1946, şi acum ar fi vrut să plece tot prin acelaşi mijloc ca şi NICULESCU BUZESTI, ceiace s'a întâmpla pe la începutul lunei Noembrie. Aceste lucruri nu-mi erau împărtăşite decât mie, nu întrebam niciodată nimic, soţul meu cu RADU BUZESTI şi cu CAMIL avea adesea discutiuni la care nu asistam, mă rugau să trec în altă cameră, de cele mai multe ori eram plecată de acasă, fiind ocupată cu pregătiri pentru căsătoria mea.

Deasemeni din auzite că acea corespondentă pe care o primea RADU BUZESTI şi soţul meu era adusă de americani.

Stiu că s'au trimis scrisori în străinătate lui BUZESTI prin D.HODOS cu aceasta ocazie am trimis cumnatului meu fotografii şi mi se pare şi o scrisoare.

Prin iarna 1945, sau începutul primăverii 1946, nu-mi aduc aminte exact Dl.MIRONESCU secretar de legaţie din Dir.Păcii mi-a dat o lucrare a sa în care era vorba de Dunăre. L-am văzut lucrând şi la Minister, la aceasta lucrare, s'o aduc soţului meu să o citească şi să-şi spună părerea. După câtva timp soţul meu l-a chemat pe MIRONESCU, la el şi-a discutat împreună lucrarea. Am aflat mai târziu dela FLORIN ROIU şi l-am văzut şi pe MIRONESCU îngrijorat, că dl.PILOTTI ar fi alarmat că s'a găsit lucrarea lui MIRONESCU la Dl.MIHALACHE.

In privinţa documentelor cunoşteam că sunt ţinute la DORIN ILIESCU scrisori şi rapoarte dela NICULESCU BUZESTI, deasemenea din conversatiile între soţul meu, CAMIL şi ROIU, am aflat că celelalte documente la care am lucrat şi eu au fost duse la D-na COLETTA nu ştim unde locueşte şi ce anume documente se aflau la dânsa.-

Dacă mai sunt unele amănunte dacă sunt necesar de lămurit sunt gata să dau orice declaraţie în aceasta privinţă.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez propriu şi care se compune din 23 de pagini.

ss/Cecilia Rădulescu
Pogoneanu

30 August 1947.

Declarație

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu, născută în anul 1919 Octombrie 3 în Ploești Jud Prahova, fiica lui Gheorghe Sorescu, avocat și Aloftea Bărbulescu casnică. Am avut un frate Rimcu-Gheorghe mai mic decât mine cu trei ani. Părinții mei au fost oameni bogați, tatăl meu avea, terenuri petrolifere care îi aduceau un venit mare. Mama mea deasemeni fiica unui industriaș din Ploești avea avere. Copilăria mea a fost îmbelșugată, într'o casă mare, frumoasă întâiu la Ploești până la vârsta de 6 ani, apoi la București. Aveam în casă trei servitori, ~~mașină~~ automobil, guvernante până când am împlinit 11 ani și am trecut în Liceu. Clasele primare le-am făcut la școala „Silvestru" din București. Această perioadă a copilăriei mele până pe la 11 ani a fost foarte fericită, belșug și înțelegere în casă tatăl meu mai ales mă iubea nespus de mult pe mine, și eu îi întorceam această dragoste. Vara ne duceam la Bușteni unde aveam o vilă, și vacanțele mari. Tatăl meu, avocat, nu profesa însă, rentele îi erau așa de mari încât nu avea nevoie. Numai când eram eu foarte mică, până pe la 3-4 ani știu că a fost ajutor de primar în Ploești, făcea politică liberală. Mama mea a fost o femeie cu totul fără personalitate s'a căsătorit foarte tânără și imediat ce a eșit din școală, cu tatăl meu, era între ei o diferență

2. de vreo 15 ani. Pe la 11-12 ani viața mea s'a schimbat, au intervenit neînțelegeri în casă, din ce în ce mai mari, și mai ales lipsa ~~de~~ familei care ~~aveau~~ a mărea neînțelegerea. Între timp am intrat în liceul „Regina Maria” pe care l'am terminat în anul 1938. Am fost o elevă bună, fără să fiu foarte silitoare sau mai bine zis fără să-mi dau osteneală prea mare. Tatăl meu se ocupa foarte mult de mine și de fratele meu, făcea lecțiile cu noi și ne supraveghea, la început, până pe la vârsta mea de 15 ani apoi a început și el să nu se mai ocupe de noi. ~~Bl~~ Neînțelegerile între părinți erau foarte mari, am vândut și casa mare pe care o aveam în București și ne-am mutat într'un apartament. Trăiam acum foarte modest, cu o femeie în casă, aceasta a durat până în anul 1936 când părinții mei au divorțat și eu și fratele meu am rămas la tatăl meu. Între fratele meu și mine era o dragoste foarte mare, ne-am legat mai mult însă după ce s'au ivit aceste neînțelegeri. Astfel au trecut doi ani, pe mama o vedeam foarte rar, se mutase la Ploești la părinții ei, ~~Bad~~ Tatăl meu a angajat o femeie ca menajeră, care fusese croitoreasă, Marcela Constandache din Galați. La început casa a mers mai bine, cu timpul însă am văzut cum această femeie ~~nu~~ ținea în realitate deloc la noi dimpotrivă ne depărta de tatăl meu cât putea mai mult. Situația în casă era foarte rea ~~era~~ ~~aveau~~ erau neînțelegeri mari între tatăl meu pe de o parte și fratele meu și eu mine de cealaltă parte. Am terminat liceul în 1938 și m'am înscris la Facultatea de Drept-secția, nu am frequentat.

3. decât câteva luni, m'am retras din cauza sănătăţii proaste şi am continuat să locuiesc cu tatăl meu cu fratele meu şi cu această femeie. Până când nemai putând suporta situaţia din casă am plecat la o prietenă a mea Sanda Chiriţescu măritată cu Dr. Sufană. Era cea mai bună prietenă a mea şi colegă de liceu timp de 8 ani. Am stat la ea câteva luni, mai veneam şi pe la tatăl meu, mai stăteam şi acolo, am stat apoi un timp mai îndelungat tot la ea aproape un an poate şi mai mult. M'am retras apoi acasă la tatăl meu numai din cauza fratelui meu care suferea şi el foarte mult, şi nu voiam să-l las singur şi am stat până în primăvara anului 1942 când m'am îmbolnăvit, o gripă cu o congestie pulmonară şi cu sinuzită, am plecat astfel bolnavă la mătuşa mea Dna Ing. Sorescu nu era măritată atunci cu actualul ei soţ, Ing. Luculescu. din Bucureşti. Am stat la ea câteva luni, m'am retras apoi acasă de unde am plecat definitiv în Ianuarie 1943. Între timp şi fratele meu plecase şi el de acasă la şcoala militară, el voia să facă politehnica dar pentru a scăpa de casă şi de atmosfera de acasă s'a înscris la şcoala militară.

Până la intrarea mea în Ministerul de Externe am dus o viaţă fără interes. Aveam un grup de prieteni, de fete şi băieţi: Sanda Chiriţescu şi sora ei, Vigi Gheorghiu, Mira Simian, Nini Rumuceanu, Elena Prodanu. Toate aceste fete nu aveau nicio preocupare specială, numai Sanda Chiriţescu era infirmieră voluntară şi Elena Prodanu care deasemeni era infirmieră voluntară. Prieteni băieţi aveam foarte puţini, George Miron, care

~~nu~~ mai știu unde este acum, ~~era~~ apoi logodnicul lui Vigi Gheorghiu, Henri Dragu avocat din București, mai era fratele meu, logodnicul Sandei (Marius Lefescu) Câteodată, dar foarte rar venea la noi Costel Lelter, care acum este la Ministerul de Externe, Paul Dimitriu, pe care îl vedeam foarte rar. În această perioadă eu citeam foarte mult împreună cu prietena mea Sanda Chirițescu, am citit astfel pe Gide și tot felul de cărți de romane în special, pe care nu le mai țin minte. Nu aveam nici o preocupare de politică, aveam multe conversații, păreri despre oameni, despre viață, în special cu Sanda Chirițescu și cu sora ei, eram foarte legată de ele. În această perioadă a vieții mele am fost infirmieră voluntară dar numai vreo trei săptămâni și am renunțat, mă obosea foarte mult. Aveam o stare morală foarte proastă, am încercat ~~[illegible]~~ și am victa. Tot în acest timp prin iarna anului 1940 îmi aduc aminte de evenimente care m-au preocupat, au fost legionarii cu revoluția lor. ~~Nu~~ Nu am putut niciodată să am vreo simpatie pentru această mișcare mai ales că un alt prieten al nostru Alexandru Suzea-n din București era mare simpatizant, și cred că legionar. Nici unul din ceilalți prieteni nu erau preocupați în special de politică, dar nu erau deloc pentru legionari. Îmi aduc aminte că în perioada revoluției legionare în 1940 am fost îngrozită, mi-a inspirat foarte mult dezgust acea epocă și nu îi înțelegeam deloc. Tot în acest timp căutam să obțin undeva un serviciu, pentru a mă desprinde total de părinții mei care nu se mai ocupau deloc de noi, și nu am reușit. În general nici nu am insistat în această decizie, ~~[illegible]~~ ceeace voiam în fond era să fiu căsătorită, cu un om pe care să îl țin foarte

187
189

mult. In această perioadă de căutare de serviciu am întâlnit-o pe Mia Prodan sora Elenei Prodan, care era funcționară pe timpul acela la Direcțiunea Politică, acum este casnică în străinătate cred că la Oslo. Mia Prodan care avea simpatie specială pentru mine mi-a spus că aș putea încerca să intru tot la Externe și să fac o cerere de admitere. Aceste lucruri s'au întâmplat în primăvara anului 1943 prin martie, am dat cererea prietenei mele, și nu am avut nici un răspuns. Doream mult să fiu numită în Minister, mai ales că mi închipuiam că pot pleca în străinătate unde să duc o viață independentă. Deabia spre la sfârșitul lui Mai am primit o scrisoare prin care eram invitată la Minister, am am dus la Direcț. Personalului era atunci Director Ministrul George Crutzescu și mi s'a spus că am fost repartizată la Direcțiunea Administrativă, ca Impiegată cu zi. Era director pe atunci Nicolae Celibidache Prim Secretar de Legațiune. M'am bucurat mult de tot de acest eveniment și am început să lucrez cu plăcere. Indeplineam o funcțiune de secretariat, mă ocupam cu trecerea în registru a hârtiilor care intrau ~~și~~ ~~ieșiri~~ și ieșeau în direcție. Acest lucru am făcut-o însă foarte puțin pentrucă a sosit din concediu funcționara care se ocupa mai nainte cu acestea, Dra Rodica Iliescu. Nu știam să bat deloc la mașină, totuși mi s'a dat o mașină și bătea adrese de bătut și astfel am mai lucrat vreo lună când am fost mutată într'un birou cu Dna Gogălniceanu tot la Direcțiunea Administrativă. Lucram sub ordinele dânsei, completam la mașină formulare cu cereri de ieșire din țară. Aceste lucrări erau foarte simple

În luna August am luat concediu 15 zile, venind la Minister am aflat că am fost mutată la Direcțiunea Protocolului dar numai pentru 10 zile și am revenit la Direcțiunea Administrativă unde am lucrat tot sub conducerea Dnei Gogălniceanu până în Aprilie când au început bombardamentele. În tot acest timp am fost foarte mulțumită și m'am simțit bine în special în tovărășia Dnei Gogălniceanu. Nu am legat prietenii cu celelalte colege ale mele, aveam numai relații de minister, ~~cu~~ Dra Olga Gheorghiu dactilografă, Dra Zizi Ciaranu, dactilografă și Dra. Rodica Iliescu care era secretara ~~[illegible]~~ direcției. Eram numai prietenă cu Dra Mia Rodan care s'a plecat chiar în August 1943 în post în străinătate. Chiar din primele zile de funcțiune în Minister am cunoscut pe un coleg al meu, din aceeași direcțiune, Ștefan Cracalțu, atașat de legațiune, și între noi s'a înfiripat o mare simpatie cu planuri de viitor. Tatăl meu însă a aflat de acest lucru și nu mă aproba deloc, găsindu-l prea în vârstă pentru mine avea 32 de ani și mai ales nu-i plăcea ca om. Eu însă nu m'am preocupat de părerea tatălui meu care însă până la urmă s'a dovedit că avea dreptate. Colegul meu avea o legătură serioasă de care nu se putea despărți și astfel eu am renunțat și m'am hotărât să nu-l mai văd. Acest lucru m'a îndurerat ~~[illegible]~~ și m'a decepționat, dar până la urmă mi-am putut reveni. Și astfel am ajuns în Aprilie 1944 când au început bombardamentele și se vorbea de dispersiunea Ministerului de Externe. Între timp eu, prin luna Ianuarie, am plecat definitiv de acasă, am locuit la aceaș

prietenă veche de care eram atât de legată, la Laura Chirițescu acum măritată cu Dr. Marius Sufană, în apartamentul lor din Piața Lahovary. Am stat la ei vreo 10 zile și m'am mutat la mătușa mea Dna Inginer Luculescu pe Str. Stanislas Cihosky. unde am stat până la 10 sau 12 Mai când am plecat cu o parte din Minister în dispersiune la Snagov. Cealaltă parte care era și cea mai mare a plecat la Herculane și din fiecare Direcție, afară de partea Direcțiunei Cifrului, care după câte am auzit mai târziu, s'a mutat în casa soțului meu din Parcul Jianu, câte doi sau trei funcționari au fost instalați în unele vile dela Snagov. Direcțiunea Administrativă compusă din: Dl. Ștefan Covătten, care era lăsat de Ministrul Bralețeanu șeful Direcțiunei Administrative acel timp, era răspunzătorul direcției. Dra Conduratu, dactilografă, cu care mă ocupam cu înregistrarea și ținerea în evidență a hârtiilor, și încă trei funcționari, Octavian Blaga, M. Anghelută și Brătulescu trebuia să fie instalată la Snagov. Din acești toți funcționari numai Dra Conduratu și cu mine am plecat și ne-am instalat la vila Penescu Kerci. In această vilă mai era și Dir. Protocolului cu Dnii. Gaius Văleanu, consilier de Legațiune și responsabilul Direcțiunei, Dna Martin, funcționară administrativă care se ocupa cu pașapoartele împreună cu Dra Lenos, Dl Rădulescu Mehedinți, secretar de legație, Dl. Nicolae Celibidache, Consilier de Legațiune care mi se pare că fusese mutat tot la Dir. Protocolului și Dra Rodica Iliescu. Mai târziu Dir. Administrativă, adică Dra Conduratu și cu mine și Dra R. Iliescu au fost mutate la o vilă alăturată unde aveam

9\. și birourile. ~~[illegible]~~: Șeful [illegible]
~~[illegible]~~. În fiecare săptămână veneam de câteva ori
la București pentru expedierea plicurilor.
La Snagov, odată cu noi a mai fost instalată și
Direcțiunea Cifrului la Vila Simonide. Acolo era
și serviciul telefonic. Vilele noastre erau la o depărtare
de vreo patru km. pe jos, dar noi circulam cu o
barcă cu motor care venea să ne ia și ne ducea apoi
la Parcul Snagov și de acolo cu autobuze la
București. Mai târziu a venit și Dl. Poletico într-o
vilă aproape de Vila Simonide, apoi în alte trei
vile tot în apropierea Vilei Simonide s-a mai instalat
o altă parte a direcțiunii Cifrului și Secretarul
General al Ministerului Dl. Ministru Davidescu.
Funcționarii instalați la Vila Simonide și în celelalte
trei vile erau: Secretarii de Legațiune: Florin Roiu,
Nicolae Dancea, Nicolae Georgescu, Atașat de Leg.
Vlad Skeletti, Neagu Djuvara, ~~Consulul~~ Mișoar, Dr. Aluna Oeconomu
dactilografă, Mai târziu au venit: Mareș Arsente,
Eduard Mătaș și Iacob Câmpeanu secretari de
Legațiune când o parte din cei dintâi
cum era Vlad Skeletti a fost mutat la Băile
Herculane și Mișoar care mi se pare că a plecat
dela Snagov. ~~În vila alăturată erau: Dnele Carmen~~
~~[illegible]~~ Aceștia făceau parte din Direcț. Cifrului
În vila alăturată erau: Dnele .. Carmen Lăzărescu,
bibliotecara ministerului, care lucra la Dir. Politică,
Dna Djuvara, soția atașatului de Leg. Neagu
Djuvara, * mai târziu a venit Dl. Ministru
Dem. Buzdugan cu Dna și o Dră telefonistă,
Olga Vasiliu. În altă vilă tot aproape de cele
două, la Vila Polizu ~~unde~~ unde era instalată Dir.
Politică lucrau: Dl. Ministru Barceanu, Dl. [illegible]
Prisăr secretar de Legațiune, ~~Dna~~ Smaranda

Rioseanu ~~[illegible]~~ dactilografa Ana
Oprian telefonistă. Atunci venea apoi Vila unde
s'a instalat mai târziu, prin Iunie sau Iulie,
soțul meu împreună cu Dnii Camil Demetrescu,
Emil Lăzărescu și Emil Ciurea. Aceștia
formau tot Dir. Cifrului. Înfârșit în ultima
vilă din aceea regiune era locuința secretarului
general. Astfel Dir. Administrativă și Dir Protocolului
nu aveau deloc legătură cu celelalte Direcțiuni
și funcționarii la început nici nu se cunoșteau.
Cu timpul însă făcând drumul dela Snagov la
București cu autobuze speciale ale Ministerului
și în București, serviciile fiind restrânse și funcționarii
mai puțini, au început să se cunoască între ei.
Într'o după masă am avut mult de lucru la direcțiunea
mea, autobuzele fiind plecate l'am rugat pe Emil Ciurea
să mă ia cu mașina Cifrului. Astfel l'am cunoscut
pe soțul meu, am călătorit noi trei, soțul meu eu și Dnul
Ciurea dela București la Snagov. Peste vreo două
sau trei săptămâni a trecut Camil Demetrescu pe
la vila noastră și ne-a spus că peste câteva zile vom
merge la vila Dlui Pogoneanu pentru a bate la
mașină ceva pentru Dir. Cifrului. I-am spus că
eu nu voi veni pentrucă nu știu să bat la mașină,
dar el mi-a spus că nu este nevoe să știi, că
este ceva foarte simplu - Într'adevăr peste două zile
am primit un telefon ca domnișoarele: Iliescu, Lecca și
cu mine, ~~[illegible]~~ fi luate cu barca și aduse la Dl. Pogoneanu
acolo era Dr. Rioseanu și Oeconomu, și toate am
început să batem niște cifre pe o hârtie specială împăr-
țită în ~~câte~~ ~~[illegible]~~ căsuțe de câte cinci coloane. Am
stat acolo toată după masa și seara ne-am retras
acasă. Ni s'a spus că aceste ședințe se vor repeta.

trecut pe pagina 10.

Intr'adevăr peste câteva zile au venit la șeful meu și am făcut acelaș lucru în seară, am fost toate colegele mele și alți funcționari, invitați la el la masă, și am stat până noapte târziu.
După aceea nu l'am mai văzut pe șeful meu, vreo două sau trei săptămâni, și într'o după masă când eram în vizită la o vilă apropiată am trecut și pe la el și am fost oprită iar la masă ~~și am~~ împreună cu mai multă lume din celelalte vile ale ministerului. Acest lucru se petrecea prin preajma lui 23 August, nu l'am mai văzut deloc pe șeful meu iar în ziua de 23 August, după masă l'am văzut la minister, când i-am spus că vream să nu plec la Snagov în acea seară, și să rămân la mătușa mea. El m'a rugat foarte insistent să plec. Și eu țin minte că am fost impresionată de acest lucru și am plecat imediat cu ultima mașină a ministerului. Noaptea am auzit că s'a făcut 23 August, iar o parte din funcționari au rămas izolați la Snagov, o parte din ei plecaseră de după masă în București ~~și nu~~ au mai putut să se întoarcă. ~~Am auzit după noapte~~. Zilele următoare am trăit sub o teroare groaznică, în așteptat să fiim bombardați, mai ales că nemții știau că acolo erau vilele ministerului de Externe. Tot atunci am aflat de noul Guvern și de funcționarea șefului meu de Directorul Presei și Informațiunilor și Directorul Cifrului și al Cabinetului sub ministeriatul lui Buzești.

Printre funcționarii rămași la Snagov a intrat o mare panică, unii au plecat cum au putut, alții au părăsit vilele și s'au mutat în altele, eu m'am mutat în vila alăturată de aceea a șefului meu. După câteva zile s'a trimis un camion care a luat o parte din funcționari secretari de legațiune care rămăseseră la Snagov, aveau nevoe de ei la Minister, și ~~alte~~ peste alte câteva zile a venit mașina Cifrului, am mai plecat o parte din

funcționari cu arhivele ministerului, care au aflat
că eram aici, și am plecat și eu. La București,
m-am dus la Banca Națională unde era Ministerul, iar
tatăl meu când a aflat că am venit m-a trimis vorbă
să plec imediat înapoi la Snagov să stau la el
acasă, bucătăreasa lui să aibă grijă de mine.
Acelaș lucru l'a făcut și Dna Carmen Lăzărescu, și
ne-am întors amândouă la Snagov, iar eu m'am
instalat la vila tatălui meu, unde am stat până
la 9 Septembrie. Între timp s'au mai făcut transporturi
de funcționari și de mobile ale ministerului pe prin
vilele rechiziționate, eu am rămas ultima împreună
cu Dra Riașeanu și Dl. Mureș Axente. În ziua de 9
Sept. ne-a trimis un camion, am încărcat toate lucrurile
din casa lui și am plecat și noi. Ministerul era
instalat atunci la U.G.I.R. Îndată ce am sosit, tatăl
meu mi-a ieșit înainte și mi-a spus să dorm câteva
zile la U.G.I.R, mai dormeau și alți funcționari, chiar
și el, deoarece nu aveam unde să mă duc, toată
lumea cunoscută era plecată, iar tatăl meu, pe
care nu-l mai văzusem din luna Ianuarie era
și el plecat la Bușteni și nu știam când se întoarce și
mai ales că îmi era foarte greu să mă reîntorc acasă.
Chiar a doua zi am aflat o veste îngrozitoare pentru mine,
, prietenii mei din minister, Dra Riașeanu știau
de acest lucru, dar nu voiau să-mi spună, și tatăl
meu știa dar voia să amâne să afle. În sfârșit
mi-au spus, că fratele meu a murit în luptele din
Transilvania împotriva Nemților. Pe el nu-l mai
văzusem din primăvară, într'un concediu, el se afla
cu regimentul într'un sat de lângă Brașov. Această veste
a fost îngrozitoare pentru mine, eram foarte legați unul
de altul, pentru mine fratele meu însemna totul.

Soțul meu m'a întrebat chiar a doua zi dacă poate să facă ceva pentru mine, dacă poate să-mi ajute cu ceva și să știu că el este cu totul alături de mine. L'am rugat să mă schimbe de la Dir. Administrativă într'altă parte și să am mult de lucru pentru a mă putea sustrage din proasta stare morală în care mă aflam, și am fost numită după câteva zile la Dir. Cabinetului.

Adaug aici că odată cu lucrurile care constituiau casa soțului meu la Snagov, am adus la București și un acumulator, care am aflat mai târziu, era întrebuințat la postul de emisiune instalat cu știința lui Ică Antonescu în casa soțului meu la Snagov.

La Direcțiunea Cabinetului mă ocupam de audiențe și răspundeam la telefoane. Eram colegă cu Dl. Al. Rosie și dânsul îmi spunea ce să fac. Am funcționat la această Dir. pe timpul Dl. Niculescu-Buzești, Vișoianu și Dl. Tătărescu până pe data de 1 Iulie 1945 cred, când soțul meu și-a dat demisia din postul pe care-l deținea și când am rugat ca și eu să fiu schimbată dela această Direcțiune, mai ales că era și foarte obositor. In toamna anului 1944 în Noembrie m'am îmbolnăvit 1 ~~ntâia~~ pentru prima dată de colibaciloză și am stat în pat o lună de zile, abia după vreo câteva săptămâni am putut să-mi reiau serviciul. In timpul boalei mele, eu ~~stăteam~~ locuiam la prietena mea Dr. Rioseanu, tatăl meu a aflat între timp că s'a căsătorit fără să ne anunțe pe noi copiii, fiindcă știa că noi nu vrem să facă acest lucru. A fost altă lovitură pentru mine, mai ales că fratele meu plecase din casă din cauza acelei femei și o socotesc responsabilă de ce s'a întâmplat fratelui meu. In toată această epocă grea pentru mine nu a fost decât soțul meu care m'a ajutat cu prezența lui și ~~mi~~ mi-a dat curaj, pentru a-mi reveni. Tot prin el am aflat că fratele meu era prizonier la Nemți și deci că se va întoarce acasă.

Pe timpul Dl. Niculescu-Buzești am funcționat la Dir. Cabinetului pe la sfârșitul lui Septembrie 1944 și ~~am~~ apoi m'am îmbolnăvit la începutul lunii ~~Octombrie~~ Noembrie, când m'am reîntors la Minister pe la mijlocul lunii Decembrie era Dl Vișoianu Ministru. In prima perioadă din Sept până în Decembrie nu făceam altceva decât să

13/ decât să răspund la telefon și să primesc oamenii pentru audiențe, apoi ~~în~~ timpul Dlui Vișoianu am început să mă descurc mai bine, Dl. Rovin îmi arăta cum să procedez. Pe Dl Niculescu Buzești nu l'am cunoscut înainte de 23 August, ~~[illegible]~~ atunci când am fost numită la Cabinet, domnul nu avea simpatie pentru mine și știu că nu a fost de acord cu soțul meu asupra numirii mele la cabinet. În timpul Dl. Vișoianu am început să mă ocup cu clasarea hârtiilor Radar. Le țineam în evidență într'o mapă specială. Acestea erau atribuțiile mele, soțul meu și Dl Rovin cunosc acest lucru foarte bine. Hârtiile care se lucrau nu treceau pe la mine prin mână și după câte îmi aduc aminte nu era activitate în timpul acela. După 6 Martie a venit Dl. Tătărăscu care a păstrat aceeași funcționari la Cabinet, mai târziu a fost numit Dl. Mircea Vasiliu, secretar de Legație care este acum la Washington. Atribuțiile mele erau exact ca și mai înainte. Știu că în acest timp Camil Demetrescu, a fost închis, ~~[illegible]~~ în legătură cu niște lucruri ale lui Ică Antonescu, așa am auzit.

În vara anului 1945 prin luna Iunie ~~am~~ am auzit vorbindu-se că Dl Tătărăscu ar schimba Cabinetul și într'adevăr pe data de 1 sau 10 Iulie soțul meu și-a dat demisia din postul pe care-l deținea, odată cu el au fost schimbați și ceilalți funcționari, Dl Camil Demetrescu, Rovin și cu mine, au rămas Dnele. Florica Spirescu și Raluca Georgescu, stenodactilografe. Nu știu exact de ce soțul meu și-a dat demisia, îmi aduc aminte că era în legătură cu o scrisoare a Dl Buzești către Dl. Tătărăscu, ~~[illegible]~~. Nu am luat niciodată parte la discuțiunile lor, între soțul meu, Camil Demetrescu, Rovin, sau Dl Buzești sau Vișoianu.

Eu am fost mutată apoi la Secția Păcii condusă de Dl Tolatti, tot aici era și Dl Rovin, fusese mutat mai înaintea mea, eu am mai lucrat la Dir. Cifrului împreună cu Dl. Camil Demetrescu și Dna Maria Belizare, am pus în ordine dosare cu telegrame

vechi din anii 1934 până în anii 1944, nu-mi
aduc aminte, pentru că nu le citeam. Erau în
mape, iar noi le făceam dosare. Apoi am plecat în
concediu și atunci când m'am întors, în August am
început să lucrez la Dir. Păcii. Soțul meu fusese și
el numit la Dir. Păcii, nu mai venea însă la minister
în permanență, numai când era convocat sau când
erau ședințele comisiei Radar al cărui vicepreședinte
cred că era. Când am lucrat la Cifru am aflat că
soțul meu avea două sau trei geamantane la cifru,
cu haine și niște valize negre, nu știam câte, știu că în
timp ce era Dir. Cabinetului avea o valiză neagră, pe care
o lua acasă și venea cu ea la minister (ce nu știu ce se afla
în această valiză, mi s'a spus că sunt acte personale.
Mai erau la Cifru și alte valize cu haine ale altor
funcționari. Dl. Oprișanu a luat locul soțului meu
meu la Dir. Cifrului. În August 1945 nu-mi aduc
aminte să-l fi văzut pe soțul meu, poate odată sau
de două ori în treacăt, el a plecat apoi la Sinaia
și l'am revăzut când s'a reîntors însă tot destul
de rar. Veneam câteodată la el și aduceam
alimentele care se dădeau la minister la economat,
unele ziare, și filele Radar, pe care nu le mai primea,
le luam dela Dl Tolatti cu știința sa, și unele vești
dela minister, lucruri pe care nu mai mi le aduc
aminte, nu erau lucruri importante. În orice
caz eu căutam să-l văd. Prin toamna 1945
soțul meu a fost într'o zi la minister unde a
vorbit cu Dl Tolatti, nu am asistat la conversație.
Am aflat însă că trebuia păstrat într'un dulap
în Dir. Păcii mai multe documente din Arhiva
lui Ică Antonescu și Arhiva Palatului. [illegible] și
cu mine aveam în grijă aceste hârtii, dar am vrut
să-mi asum această grijă pentru a face un serviciu

15).

și eu la rândul meu soțului meu pe care acum îl vedeam destul de rar câteodată la el acasă și prin Noembrie pe la sfârșit, am început să trec câte-odată pe la Palatul Știrbey unde am cunoscut-o pe soția lui Vrânceanu-Buzești și care mă invita la dânsa.

In toamnă pe la sfârșitul lui Octombrie ~~am~~ am auzit cum vorbea cu Camil Demetrescu, soțul meu că ar trebui să pună în ordine hârtiile pe care le avea la Minister la Pr. Păcii și eu m'am oferit să le ajut. A rămas hotărât să fie scoase din minister de către Al Rosin iar eu să le aduc la el acasă în Parcul Gianni. Imi aduc aminte că vorbea cu Camil Demetrescu că aceste hârtii trebuia de mult să fie puse în ordine și că au neglijat, îi făcea observație lui Camil că s'a ~~[illegible]~~ pierdut atâta timp și că trebuia făcut acest lucru când erau ei în Minister. ~~[illegible]~~ Valizele care am văzut că erau în număr de cinci, le-am luat dela Pr. Păcii ~~le~~-am coborât pe scara de serviciu și cu mașina soțului meu le-am dus acasă la el. Conținutul a fost pus într'un geamantan și valizele negre înapoiate la Minister, unde le-am adus eu. Peste câteva zile ne-am apucat de lucru, Soțul meu și Camil clasa hârtiile pe categorii și eu le puneam în mape speciale, pe care apoi le aduceam la minister și le dădeam dlui Filotti sau Oprișan. Nu-mi reamintesc ce anume conțineau aceste hârtii eu nu le citeam, numai din conversațiile lor rețin că erau diferite rapoarte ale diplomaților din vremea lui Ică, scrisori personale ale lui Ică și ale informatorilor săi, am arătat în celelalte declarații. Mai începusem odată prin primăvara anului 1945 când soțul meu ~~era~~ era Directorul Cabinetului să clasez niște hârtii împreună cu Camil, cred că

că și acelea erau tot din arhiva lui Ică Antonescu.
Lucrul a durat câteva zile și ne-am oprit, căci nu
știu ce trebuia avea și hârtiile care rămăseseră într'un
geamantan au rămas la soțul meu. Peste câtva timp am
reînceput lucrul, Camil și cu mine, foarte puțin
ne-a ajutat și Emil Lăzărescu. Erau telegrame cu
acțiunea dela 23 August dela legațiile din Berna,
Stockholm, Ankara, Madrid, Lisabona și Cairo.
Aceste telegrame erau bătute la mașină ~~[illegible] cu Camil le~~
~~clasam pe date.~~ parte când era soțul meu la Minister,
o parte erau bătute de Dra Deceanu dela Cifru. Camil
și cu mine le clasam pe date și pe Legații și apoi am
făcut dosare. Îmi aduc aminte că Dl Vişoianu-
Buzești îi spunea soțului meu să se grăbească cu
această lucrare care trebuia să fie de mult pusă la
punct, îl acuza pe soțul meu de neglijență. Tot
în aceste hârtii mai erau rapoarte d-ale lui Buzești,
Convenții economice. Eu nu am citit niciodată vreo
hârtie, numai am văzut când le puneam în dosare.
În ~~[illegible]~~ iarna anului 1945 când începusem să mă duc
pe la Palatul Știrbey, prin decembrie, am continuat
deasemeni la corectarea unui raport pe care îl făcuse
Buzești. Acest raport, care era bătut la mașină în mai multe
exemplare ~~[illegible]~~ a fost dat de Buzești
Americanilor sau Englezilor, nu știu bine. Celelalte
exemplare le-a luat soțul meu acasă și am continuat
să le corectez împreună cu Dl. Roman și cu soțul meu.
Iarna 1945-1946 l'am văzut pe soțul meu destul de
rar. În primăvară prin Aprilie el s'a îmbolnăvit, o
gripă care l'a ținut vreo trei săptămâni în casă și
atunci l'am văzut mai des. Prin ~~[illegible]~~ Februarie
sau Martie am scos dela minister, împreună cu Dl
Roman niște valize cu haine, 2 valize, ale soțului
meu, una am adus-o înapoi la Minister după ce
n'am controlat-o dacă are molii și cred că acum

17/ aflö și acum acolo. În toată această perioadă până în vara anului 1946 nu știu ce făcea, pe cine vedea, nu-l întrebam niciodată nimic și nici el nu-mi împărtășea gândurile lui. Când eram împreună, vorbeam de cărți, discutam muzică și totdeauna era și mama lui cu noi sau sora sau unchiul lui. Acum eram mai des împreună, mergeam foarte mult la el la masă mai ales după moartea tatălui meu și a fratelui meu când Lotul meu mi-a fost de cel mai mare sprijin moral.
În vara anului 1946 prin Sabie geamantanul cu dosare a fost adus la Dorin Iliescu avocat în București. Aici eu și Emil am continuat să completăm dosarele, îmi aduc aminte, de convenții economice, nu știu de unde veneau aceste acte. Am făcut astfel alte dosare cu chestiuni economice. Toate aceste lucruri le-am făcut numai din dragoste pentru Lotul meu, spre a mă putea răscumpăra de tot binele pe care mi l'a făcut și el. Nu am nici o preocupare politică și nici nu cred că voi avea vreodată.
După ce am terminat lucrul pe care-l aveam la Dorin Iliescu, am plecat pe munte și nu m'am întors decât pe la începutul lui Septembrie, am stat în București până la 14 Septembrie când a venit Lotul meu. L'am văzut pe Dl. Buzești și pe fratele lui între 1 și 14 Sept. și am luat masă cu ei de câteva ori la Palatul Știrbey. Când a venit și Lotul meu în București mi-a spus că a venit special să mă ia la Sinaia, am mai stat câteva zile și am plecat împreună la Sinaia unde am stat până aproape de 1 Octombrie. Când ne-am întors l'am mai văzut pe Buzești și pe fratele său și într'o după masă când am trecut pe la Știrbey, mi-a spus portarul că Dl Buzești a plecat la vie, la părinții lui. Îl auzisem și eu că pleacă acolo, știam că a cerut viză de ieșire din țară, soția lui era foarte grav bolnavă și în așteptarea vizei, pleacă la țară. M'am întors la Lotul meu și i-am spus acest lucru și el s'a mirat foarte mult și a fost surprins

că nu i-a spus nimic de această plecare. Între timp casa din Parcul Ioanid a mamei noastre a fost închiriată Ambasadei Poloneze și nu m'am ocupat de cât de acest lucru. El s'a mutat la casa Stirbey, și mama lui la fica ei în Str. Arh. Blank.

În luna Octombrie ~~de~~ am fost din nou bolnavă am stat în casă aproape trei săptămâni. Îmi aduc aminte că am fost în această lună la Al Vlahuță odată, l'am condus pe Ionel Stîrcea, acolo era soțul meu, Camil Demetrescu și cred și Radu Buzești. Acest lucru l'am spus într'o declarație anterioară.

În Octombrie la 26 m'am logodit, înainte am avut o conversație cu soțul meu, încă de la Sinaia mi-a spus că ar vrea să se căsătorească cu mine, că de mult dela început de când m'a cunoscut a dorit acest lucru, dar a ezitat, fiind bolnav și având o viață complicată n'ar vrea să mi-o complice și pe a mea. L'am rugat să treacă peste aceste lucruri, că nu au importanță, și deabia la Sfântul lui Octombrie s'a hotărît logodna. Dela 26 Oct. am stat aproape în fiecare zi cu el și afirm acest lucru că nu a avut vreo activitate politică, nu a văzut pe nimeni decât pe Camil, pe Barbul sau Fl. Romu care veneau să'l vadă, pe Radu Buzești și familia Stirbey care venea dela Buftea. Stăteam tot timpul în casă nu se ducea decât la mama lui la dejun. La 17 Noembrie ne-am căsătorit și am locuit la Palatul Stirbey. Nici în acest timp până la 1 Decembrie când am plecat la Ionel Stîrcea la Bielci, soțul meu nu a văzut pe nimeni, și nu a plecat nicăieri. S'a dus cred de vreo două ori la masă la Vlahuță și la Dorin Iliescu și mi se pare că a mâncat odată cu Ionel Stîrcea în oraș.

Adaug aici că dela 1 Sept până la începutul lui Octombrie când m'am îmbolnăvit am fost des la Buzești în casă unde venea fratele lui iar mai târziu Camil Demetrescu, soțul meu, și Ionel Stîrcea

19/ La conversațiile lor nu asistam, Camil Demetrescu chiar m-a făcut să înțeleg că vin prea des pe la Stirbey, soțul meu însă îmi spunea să trec pe acolo, pentru a mă vedea.
În perioada dela sfârșitul lui Oct. până la căsătorie am asistat ~~la~~ diverse conversații între soțul meu și Radu Buzești și Camil, fără să iau parte la ele, am auzit că Niculescu Buzești ar fi plecat din țară și că ști reținut de americani în Germania, cred că la Frankfurt. Familia Stirbey vorbea foarte des la telefon cu Berna cu sora Dnei Buzești, ~~care~~ care le comunica dacă Buzești a sosit sau nu în Elveția.
Apoi cu câteva zile înainte de a pleca la Bulci, ~~tot~~ dela familia Stirbey a aflat soțul meu și eu că Buzești ar fi ajuns la soția lui care dealtfel peste câteva zile a murit.
La 1 Decembrie am plecat la Bulci la Styrcea. Acolo am găsit pe Radu Buzești, a venit ~~de~~ două ori și consulul Ionescu-Bălăceanu, care se ocupă cu afacerile lui Styrcea, mai veneau și vărul lui Styrcea Dl. Veculița, și câțiva oameni de afaceri ai lui. Ing. Rotaru, și alții. Nu vorbeau politică, nu aveam jurnale nici nu ascultam Radio, eu plecam seara mai devreme să mă culc, de cele mai multe ori venea și soțul meu și Ionel Styrcea și Radu Buzești stăteau mai mult. Am auzit vorbind că și Vișoianu a plecat din țară că ar fi împreună cu Buzești, cu care nu s'ar înțelege dar nu știu dece.

Dela Bulci ne-am întors în București pe la 15 Ianuarie unde am locuit la cumnata mea în Arhitect Ionescu Blanc. A început să vină lume la noi în casă, care să-l vadă pe soțul meu. Mai des venea Florin Roiu care ne aducea diverse informații dela minister, jurnale, ~~[illegible]~~, ne povestea diverse chestiuni despre oamenii din minister și aducea soțului meu unele informații dela Obreșan. Am spus aceste în declarațiile anterioare. Mai venea Camil Demetrescu, care am auzit că se ducea uneori la Dl. Dinu Brătianu, Dl Radu Buzești, pe care-l auzeam că se ducea la Mania

Am auzit că discutau de niște lucrări ale lui Niculescu-Buzești pe care trebuiau duse la Dl Maniu. Am auzit și de o scrisoare a lui Niculescu-Buzești pe care i-a scris-o soțului meu în care îl felicita pentru căsătoria noastră, îi vorbea de starea lui sufletească și de sănătatea lui. Nu am citit niciodată vre-o scrisoare sau raport politic dela Buzești și nu știu exact ce anume trimetea el. Într'o seară Dl. Radu Buzești a adus soțului meu o lucrare, de vreo două pagini bătută la mașină, am vorbit în fața mea pentrucă au venit la mine în cameră. Îmi aduc aminte că era vorba de crearea unui bloc agrar în America, această lucrare însă nu știu dela cine era. Am auzit apoi vorbindu-se de Cretzeanu care se afla în America și de Davila, care formau "rezistența" acolo. Mai venea în casa noastră, Negulescu dar foarte rar, Nae Popescu, mai ales în luna Iunie când trebuia să-mi transporte mie cu un camion, unele lucruri, mobilă, cărți, dela locuința tatălui meu. Pe soțul meu nu l'am auzit niciodată vorbind politică cu N. Popescu și nici cu Negulescu. Mai veneau George Darbul, foarte rar Dody Georgescu, Ricci Hillard și foarte des, de câteva ori pe săptămână, veneau Dariu Iliescu și Eugen Pop, avocații soțului meu, ai mamei soțului meu și ai mei și ne țineau în curent cu diversele chestiuni de care se ocupau ei. Dela Minister mai venea Dl. Opreșan dar nu prea des, ne spunea ce se mai întâmplă la minister, unele lucruri dela cifru, dar mai ales prin Florin Roiu le comunica soțului meu. A mai fost odată Dl Mureș Arcade care a luat niște pachete venite pentru el dela Dr. Diaconescu și pe care eu le luasem dela fratele Dr. Rioșeanu, avocat al Barbu Rioșeanu. Dna Florica Spirescu a venit de vreo două ori vorbea tot de minister cum spun în celelalte declarații, ultima oară ne-a vorbit de epurarea care s'a făcut la Externe. În special Duminica după masă venea la noi lume, vorbeau politică uneori, uneori nu.

21/ Discuțiunile politice se învârteau în jurul regimului politic din țară, despre jurnalele și articolele apărute, de politica dusă de Anglo-Americani și U.R.S.S. au vorbit de conferința dela Moscova, unde soțul meu vedea o înțelegere între Americani și Ruși. In general părerile soțului meu erau că o înțelegere între Anglo-Saxoni și Ruși se va face în orice caz, fără războiu.

Despre „rezistență" însă vorbeau mai des Camil Demetrescu, cu Radu Buzești și soțul meu. Am auzit vorbindu-se de Tillea, soțul meu redă o conversație pe care o avusese cu un domn Popescu-Oradea care spunea că este în legătură cu Tillea. Acest domn venea destul de des la noi în casă, nu am asistat niciodată la conversația lor. Soțul meu este foarte ahas de discuțiuni politice, nu socotea însă ca serioase informațiile pe care le aducea Dl. Popescu-Oradea.

Imi aduc deasemeni aminte că am auzit pe soțul meu spunând că nu este de acord cu multe chestiuni în ce privește politica Dl. Maniu, am ~~[illegible] parte~~ asistat la aceste conversații dar niciodată nu luam parte, nu mă preocupa în mod special ce se vorbea.

Aflam tot din discuțiunile lor că s'au primit scrisori din străinătate, le aducea deobicei Radu Buzești, o singură dată soțul meu a primit niște scrisori printr'un domn dela Leg. Americană, venind, am văzut pe fereastră mașina cu steagul american și am auzit din odaie de alături că aceste scrisori erau adresate lui Radu Buzești pe care negăsindu-l le-a adus soțului meu.

Aceste scrisori și rapoarte pe care le aducea Radu Buzești, pentru ca soțul meu să le citească, erau luate apoi înapoi, știu însă că soțul meu își păstra unele scrisori la Dorin Iliescu, ~~[illegible]~~ s'a dus de câteva ori la el singur și odată îmi aduc aminte că i-a lăsat lui Dorin un plic și i-a spus să le pună împreună cu celelalte. Până la plecarea mea la Mare la 8 Iulie cred că aceste hârtii au stat la Dorin Iliescu. Nu m'am interesat niciodată de soarta lor. După ce m'am întors am luat masa la [illegible] împreună cu soțul meu, Dorin Iliescu, Nae Popescu, un Dr. Antim Georgescu și un domn Zeana, prietenii lor comuni

Când am plecat dela Văcărescu soțul meu a insistat să meargă cu noi și Nae Popescu, am plecat împreună. Am auzit pe soțul meu că Nae Popescu trebue să se ducă acasă și să-i aducă a doua zi lui Sorin ceva, i-a dat cu această ocazie și o cheiță, l-am întrebat pe soțul meu când am ajuns acasă ce amestec are Nae Popescu și mi-a spus că hârtiile pe care le avea la Sorin Eliescu într'o casetă, le are Nae Popescu acum în păstrare. Acest lucru s'a întâmplat Miercuri după masă iar Joi de dimineață soțul meu a fost arestat. Nae Popescu i-a adus lui Sorin Eliescu niște bani din caseta soțului meu pe care Sorin trebuia să-i schimbe și să plătească [illegible] casei dela [illegible]

Adaug că în perioada dela 15 Sept. și 7 Oct. când m'am îmbolnăvit am asistat la multe discuții între Niculescu-Buzești, Camil, Radu Buzești, Ionel Styrcea, am aflat că Niculescu Buzești este hotărât să plece în străinătate și căuta diferite mijloace, iar într'o zi când am aflat că a plecat din București nu știam nici eu nici soțul meu cum a plecat. Mai târziu mi-a spus soțul meu că a plecat cu un avion american, că a ajuns în Germania și că este reținut la Frankfurt. Deasemeni am auzit că și Dl Vișoianu ar vrea să plece în străinătate, este încă din anul 1946, și acum ar fi vrut să plece tot prin acelaș mijloc ca și Niculescu-Buzești ceeace s'a întâmplat pe la începutul lunei Noembrie. Aceste lucruri nu-mi erau împărtășite direct mie, nu întrebam niciodată nimic, soțul meu cu Radu Buzești și cu Camil Ovean aveau discuțiuni la casa mea, asistam, mă rugau să trec în altă cameră, de cele mai multe ori eram plecată de acasă, fiind ocupată cu pregătiri pentru căsătoria mea.

Deasemeni am auzit că acea corespondență pe care o primea Radu Buzești și soțul meu era adusă de americani.

13/ Știu că s'au trimis scrisori în străinătate lui Buzești prin Dna Hodoș cu această ocazie am trimis cumnatului meu fotografii și mi se pare o scrisoare.

Prin iarna 1945 sau începutul primăverii 1946, nu-mi aduc aminte exact Dl. Al. Mironescu secretar de Legațiune din Dir. Păcii mi-a dat o lucrare a sa în care era vorba de Dunăre, l'am văzut lucrând și la Minister, la această lucrare, s'o duc soțului meu s'o citească și să-și spună părerea. După cât va timp soțul meu l'a chemat pe Mironescu la el și au discutat împreună lucrarea. Am aflat mai târziu dela Flaviu Rosin și l'am văzut și pe Mironescu îngrijorat, că Dl. Filotti ar fi alarmat că s'a găsit lucrarea lui Mironescu la Dl. Mihalache. Nu știu cum a ajuns această lucrare la Dl. Mihalache.

În privința documentelor cunoșteam că sunt și multe la Dnul Flaviu scrisori și rapoarte dela Niculescu-Buzești, deasemeni din conversațiile dintre soțul meu, cumnatul și Rosin, am aflat că celelalte documente la care am lucrat și eu au fost duse de Dna Coletta nu știam unde locuește și ce anume documente se află la Dânsa.

Dacă mai sunt unele amănunte care sunt necesar de lămurit sunt gata să dau ori ce declarații în această privință.

Aceasta este declarația pe care o mențin și semnez propriu și care se compune din 23 de pagini.

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu

30 August 1948.

49

23 August 1947

Ministerul ... Dir. Generală ...

197

199

Declarație.

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu adaug următoarele că: pe la sfârșitul lunii Oct. 1946 în urma înțelegerii dintre Dl Stîrcea și soțul meu care urma să se întâmple la Dl Neamțu și deoarece Dl Stîrcea nu știa unde locuește acesta a rămas înțeles ca eu să-l conduc acolo. M'am întâlnit cu Dl Stîrcea în apropiere de Yokey-Club de unde cu un taxi am mers în strada unde locuește Dl. Neamțu. Nereamintindu-mi exact casa, am depășit-o, am fost apoi strigați de Dl Neamțu și am intrat în casă, unde nu era nimeni străin de casă, în timp ce stăteam de vorbă noi trei, a sosit soțul meu și cu Dl. Camil Demetrescu. Soțul meu mi-a spus mie și Dl. Neamțu să-l lăsăm singuri, atunci eu cu Dl. Neamțu am trecut în altă cameră unde am jucat pinacle. Convorbirea din cealaltă cameră la care nu am participat nici eu nici Dl Neamțu a durat cel mult o oră și cred că am plecat împreună cu soțul meu, nu eram atentă ce s'a tratat. Nu-mi reamintesc dacă la plecare sau la sosirea mea era și Radu Niculescu-Buzești.

Drept care dau prezenta declarație azi 23 August 1947

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu.

10

198

200

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU adaug ~~la~~ următoarele că : pe la sfârsitul lunei Oct. 1946 in urma intelegerii dintre Dl. STARCEA si sotul meu care urma să se intâlnească la Dl. NEAMTU si deoarece Dl STARCEA nu stie unde locuieste acesta a rămas inteles ca eu să-l conduc acolo.- M'am intâlnit cu Dl. STARCEA in apropiere de JOKEY-CLUB de unde cu un taxi am mers in strada unde locuieste Dl. NEAMTU. Nereamintându-mi exact casa am depăsit-o, am fost apoi strigati de Dl. NEAMTU si am intrat in casă, unde nu era nimeni străini de casă, in timp ce [illegible] mai [illegible]; a [illegible] sotul meu si cu [illegible] CAMIL [illegible]ESCU. Sotul meu mi-a spus mie si Dlui NEAMTU să-i [illegible] singuri, atuncea eu cu Dl. NEAMTU am trecut in altă cameră unde am jucat pinacle.-

Convorbirea din cealaltă cameră la care nu am participat nici eu nici Dl. NEAMTU a durat cel mult o oră si cred că am plecat impreună cu sotul meu, nu eram atunci căsătorită. Nu-mi reamintesc dacă la plecare sau la sosirea mea era si Radu Niculescu Buzesti.-

Drept care dau prezenta declaratie azi 23 August 1947.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu

199

201

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU declar că Dl CALIN BOTEZ a fost la noi în casă,o dată sau de două ori înainte de a pleca în străinătate pentru că-şi aduce soţia şi apoi de vre o două ori după acesta. Din conversaţia soţului meu cu alte persoane cum ar fi fost CAMIL DEMETRESCU sau FLORIN ROIU îmi reamintesc că Dl CALIN BOTEZ ar fi fost agentul lui Eugen Cristescu dela Lisabona.-

Declar că în prezenţa mea Dl CALIN BOTEZ nu a adus niciodată soţului meu vre'o corespondenţă ci numai câteva numere din revista americană "LIFE" şi corpuri din diferite ziare străine şi câteva numere din revista RIEDER Doget".-

Repet că am scris în altă declaraţie că Dl CALIN BOTEZ venind dela Paris ne-a spus că a luat masa cu cumnatul meu TITU şi ne-a adus veşti ~~despre [illegible]~~ despre sănătatea lui.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu

16 August 1947.-

Nu mai am nimic de declarat esenţial sau principal la întrebările ce mi s'au pus în decursul anchetei,-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu,

37

200

202

Declarație

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu declar că Dl Călin Botez a fost la noi în casă, odată sau de două ori înainte de a pleca în străinătate pentru a-și aduce soția, și apoi de vreo două ori după aceea. Dintr-o conversație a soțului meu cu alte persoane care ar fi fost Camil Demetrescu sau Fl. Rusu îmi reamintesc că Dl Călin Botez ar fi fost agentul lui Eugen Cristescu la Lisabona.

Declar că în prezența mea Dl Călin Botez nu a adus niciodată soțului meu vreo corespondență ci numai câteva numere din revista americană „Life" și coperți din diferite ziare străine și câteva numere din revista „Reader Digest".

Repet ce am spus în altă declarație că Dl. Călin Botez venind dela Paris ne-a spus că a luat masa cu cumnatul meu Titu și ne-a adus vești despre sănătatea lui.

Cecilia Rădulescu - Pogoneanu

16. August 1947.

Nu mai am nimic de declarat esențial sau principal în chestiunile cari mi s'au pus în cursul anchetei.

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu.

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, îmi aduc aminte că astă iarnă prin Februarie am văzut o foaie de hârtie pe vre'o două pagini adusă de Dl. Grigore NICULESCU BUZESTI și arătată soțului meu. Au vorbit în prezența mea fiind nevoiți să vină în camera mea, îmi reamintesc că era vorba în această conversație de alcătuirea unui partid în America al cărui reprezentanți să se alăture partidelor agrariene din America.- Că ar fi bine ca și România să se alăture acestei acțiuni trimițând reprezentanți aci.-

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

16 August 1947.-

16 August 1947

204

Declarație

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu îmi aduc aminte că astă iarnă prin Februarie am văzut o foaie de hârtie pe vreo două pagini adusă de Dl. Niculescu-Buzești și arătată soțului meu. Au vorbit în prezența mea fiind nevoiți să vină în camera mea, îmi reamintesc că era vorba în această conversație de alcătuirea unui partid în America ai cărui reprezentanți să se alăture partidelor agrariene din America. Că ar fi bine ca și România să se alăture acestei acțiuni trimițând reprezentanții ei.

16 August 1947.

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu.

[redacted]

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU fiind întrebată despre Dl RADU NICULESCU BUZESTI declar că dânsul venea des la noi în casă este prieten cu soțul. Din conversațiile cu soțul meu am văzut că au amândoi aceleași vederi politice. știu că Dl RADU NICULESCU BUZESTI este înscris în partidul național țărănesc, că se ducea pela Dl MANIU. Deasemeni că dânsul primea vești dela fratele său pe care le comenta cu soțul meu și cu cei care mai erau prezenți; uneori CAMIL DEMETRESCU, alte ori ROIU. Îmi aduc aminte în mod general despre conversații: alăturarea noastră la grupul agrar din America, comentarii despre activitatea fratelui lui în materie de articole apărute în presa străină.-

Nu am auzit niciodată vorbindu-se despre el că ar avea vre'o legătură specială cu MIULIK și generalul SCHYLER.

Am văzut o scrisoare al cărui conținut mi l-a spus soțul meu. Era vorba de sănătatea lui GRIGORE NICULESCU BUZESTI, de starea lui sufletească, și despre o eventuală plecare a sa în Italia într'un sanatoriu.-

/ss/ Cecilia Radulescu Pogoneanu

16 August 1947.-

250

16 August 1947

204

206

Declarație

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu fiind întrebată despre Dl. Radu Niculescu-Buzești declar că dânsul venea des la noi în casă este prieten cu soțul. Din convorbirile cu soțul meu am văzut că au amândoi aceleași vederi politice. Știu că Dl. Radu Niculescu Buzești este înscris în partidul Național-Țărănesc, că se ducea pe la Dl. Maniu. Deasemeni că dânsul primea vești dela frații săi pe care le comenta cu soțul meu și cu cei care mai erau prezenți, uneori Camil Demetrescu, alteori Al. Rosin. Îmi aduc aminte în mod general despre conversații: alăturarea vorbăe la grupul agrar din America, comentarii despre atitudinea fratelui lui în materie de articole apărute în presa străină.

Nu am auzit niciodată vorbindu-se despre el că ~~el~~ ar avea vreo legătură specială cu Hinlik și generalul Schuyler.

Am văzut o scrisoare a cărui conținut mi l-a spus soțul meu. Era vorba de sănătatea lui Gr. Niculescu-Buzești, de starea lui să reflecteze și despre o eventuală plecare a ~~[illegible]~~ sa în Italia într'un sanatoriu.

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu

16 August 1947.

DECLARATIE

Subsemnata Cecilia Rădulescu Pogoneanu, spun că am un mare atasament pentru sotul meu care niciodată nu mi-a cerut să fac ceva pentru el in timpul când eram functionară, sau să lucrez pentru el. Ca functionară in Minister am socotit necesar să-l ajut, fiind un om bolnav si să fiu atasată si credincioasă, fără să am păreri speciale despre activitatea sa. La intrebarea care mi s'a pus pentru ce am scos cele cinci valize negre dela Directiunea Păcii, spun incăodată că viitorul meu sot nu mi-a cerut să fac acest lucru, ci era stabilit ca Dl. Roiu să-l facă. Acesta insă cu toate că avea această insărcinare, s'a sustras să transporte valizele. Aceste valize se aflau la Sectia Păcii intr'un dulap a cărui chee o avea Dl. Roiu in grije. Dl. Filoty cred că avea cunostintă de existenta acestor valize in directiunea sa. După transportul valizelor acasă la sotul meu, acesta a fost foarte nemultumit că eu am făcut acest lucru si nu Dl. Roiu. Nici după căsătoria mea sotul meu nu mi-a cerut să am o activitate in vederea părerilor sale.

ss/Cecilia Rădulescu Pogoneanu

15 August 1947

15 August 1947

206

208

Declarație

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu spun că am un mare atașament pentru soțul meu care niciodată ~~până la căsătoria noastră~~ nu mi-a cerut să fac ceva pentru el în timpul când eram funcționară sau să lucrez pentru el. Ca funcționară în minister, am socotit necesar să-l ajut, fiind un om bolnav și să fiu atașată și credincioasă, fără să am păreri speciale despre activitatea sa. La întrebarea care mi s'a pus pentruce am scos cele cinci valize negre dela Dir. Păcii, spun încă odată că nici [illegible] meu soț nu mi-a cerut să fac acest lucru, ci era stabilit ca Dl. Brun să-l facă. Acesta însă cu toate, că avea această însărcinare, s'a sustras să transporte valizele. Aceste valize se aflau la Secția Păcii într'un dulap a cărui cheie o avea Dl. Brun în grije. Dl. Kirlatti cred că avea cunoștință de existența acestor valize în Direcțiunea sa. După transportul valizelor, acasă la soțul meu, acesta a fost foarte nemulțumit că eu am făcut acest lucru și nu Dl Brun. Nici după căsătoria mea soțul meu nu mi-a cerut să am o activitate în vederea părerilor sale.

15 August 1947 -

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu.

29

207

209

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU - POGONEANU, declar că Dl.ROIU când venea la noi în casă ne aducea informaţii dela Minister, despre oamenii şi întâmplările dela Minister, ne aducea ziare şi diferite articole de ziare şi câteodată informaţii dela Dir.Cifrului, ca une telegrame descifrate care erau transmise dela Dl.OPRIŞAN lui Dl.ROIU, în care era vorba despre conversaţii diplomatice transmise dela diferite legaţii. Prin luna Maiu îmi reamintesc apoi, că Dl.ROIU a spus că Dl.OPRIŞAN va fi mutat dela Biroul Cifrului pentrucă s'ar fi descoperit că cineva scoate informaţii dela Dir.Cifrului. Şi că acest scandal ar fi fost în legătură şi cu Legaţia din Washington.-

ss. Cecilia Rădulescu-Pogoneanu.

15 August 1947.

15 August 1947

210

Declarație.

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Popescu declar că Dl. Roin când venea la noi în casă ne aducea informații dela minister, despre oamenii și întâmplările dela minister, ne aducea ziare și diferite articole de ziare și câte odată informații dela Dir. Cifrului, telegrame descifrate care erau transmise dela Dl Oprișan prin Dl. Roin, în care era vorba despre conversații diplomatice transmise dela diferite legații. Prin luna Martie îmi reamintesc apoi, că Dl. Roin a spus că Dl Oprișan va fi mutat dela Dir. Cifrului pentrucă s'ar fi descoperit că cineva scoate informații dela Dir. Cifrului. Și că acest scandal ar fi ~~avut~~ fost în legătură cu legația din Washington.

15 August 1947

Cecilia Rădulescu-Popescu.

26

209

211

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, declar că rectific ce am spus inainte :

Pe măsură ce documentele din arhiva lui MIHAIL ANTONESCU erau triate, au fost predate unele dlui PILOTI, altele Dlui OPRISAN . Nu-mi reamintesc ce anume documente au fost predate . Trierea documentelor era făcută de sotul meu impreună cu CAMIL DEMETRESCU. La unele din documente pe care si le socoteau necesare de a fi păstrate le erau luate copiile iar cele care nu aveau copii au fost făcute foto-copi

Nu-mi reamintesc câte foto-copi au fost făcute. Dl OPRISAN s'a ocupat cu aceste foto-copi.

In aceste documente care erau in casă, erau note informative dela diferiti agenti, informatori ai lui ICA ANTONESCU dela Madrid, Turcia. Imi reamintesc că aceste note informative au fost predate MINISTERULUI. Nu-mi aduc aminte numele informatorilor celorlalti, Ca Dl GIURESCU mi-a duc aminte, plicurile in care erau tinute unele documente au fost rupte si aruncate la cos in prezenta mea si nici altfel nu a fost ceva sau măcar o parte din documente arse.

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

15 AUGUST 1947.-

212

Declarație

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu declar că rectific ce am spus mai înainte: pe măsură ce documentele din Arhiva lui Mihai Antonescu erau triate, au fost predate unele Dlui Filotti, altele Dlui Oprișan. Nu-mi reamintesc ce anume documente au fost predate. Triierea documentelor era făcută de soțul meu împreună cu Camil Demetrescu. Unele din documente pe care ei le socoteau necesare de a fi păstrate le erau luate copiile iar cele care nu aveau copii au fost făcute fotocopii. Nu-mi reamintesc câte fotocopii au fost făcute. Dl Oprișan s'a ocupat cu facerea acestor fotocopii.

În aceste documente care erau în casă, erau note informative dela diferiți agenți informatori ai lui Ică Antonescu, dela Madrid, Turcia. Îmi reamintesc că aceste note informative au fost predate ministerului. Nu-mi aduc aminte numele informatorilor celorlalți, de Dl Ginescu îmi aduc aminte. Plicurile în care erau ținute unele documente au fost rupte și aruncate la coș. În prezența mea. Și nici că altfel nu au fost arse, sau măcar o parte din documente arse.

15 August 1947 Cecilia Rădulescu-Pogoneanu.

211

213

DECLARATIE

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU declar că am transportat dela Ministerul Afacerilor străine 4 sau 5 valize diplomatice de culoare neagră purtând numerele intre 15 si 2o după câte imi pot aminti care contineau hârtii ce făceau parte din arhiva ICA ANTONESCU si din arhiva Palatului.- Aceste valize au fost aduse la locuinta sotului meu in toamna anului 1945, intr'o după amiză au fost scoase dela Minister de mine, pe scara de serviciu a Ministerului si puse in masina sotului meu care se afla in curtea Ministerului, masina fiind rechizitionată de Minister.-

Am dus aceste valize la locuinta sotului meu din Parcul Jianu. Am procedat la trierea hârtiilor care se aflau in aceste valize. Trierea hârtiilor a durat câtva timp sau pe măsură ce le clasam in mape speciale erau aduse la Minister si predate la directia Politică. Am predat astfel Dlui Ministru FILOTI si Dlui OPROSAN in diferite rânduri mape cu aceste hârtii, mai departe nu stiu ce s'a făcut cu ele.-

Declar că stiu că se aflau hârtii si din Arhiva Palatului. Acestea nu le-am triat eu, au fost puse apoi intr'un geamantan pe care stiu că a fost predat Dlui IOANITIU. Nu a fost predate de mine.- Trierea hârtiilor am făcut-o impreună cu sotul meu si Dl Consul DEMETRESCU.

In hârtiile triate se aflau chestiuni privitoare la Dl TATARASCU, la corespondenta sa cu fostul Rege Carol cu diferite rapoarte informative ale oamenilor Dlui ANTONESCU erau scrisori personale a lui ICA si ale lui Dl TATARASCU.-

Imi amintesc de o scrisoare a Dlui TATARASCU către FABRICIUS deasemeni corespondenta intre ICA ANTONESCU si Dl GIURESCU care mi se pare că pe timpul guvernării lui ANTONESCU se afla in Turcia. ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~

Deasemeni corespondenta intre TATARASCU si Dl FRANASOVICI si ICA ANTONESCU.

./.

22

212

214

Deasemeni intre ICA ANTONESCU si un informator al său care se afla la Lisabona.-Imi reamintesc că am si unele rapoarte politice ale diferitiilor diplomati care activau pe atunci in străinătate. Toate aceste hârtii care mi-au trecut prin mână nu le-am citit imi reamintesc insă in mod general de continutul lor din conversatiile avute xxxxx intre sotul meu si CAMIL DEMETRESCU.

Deasemeni tot din conversatii imi reamintesc că erau in aceste hârtii informatii pe care le primea ICA ANTONESCU in vederea unei tratative inainte de 23 August 1944.-

Despre existenta acestor hârti a stiut Dl FLORIN, ROIU, Dl CAMIL DEMETRESCU si eu. Dl ROIU nu'a contribuit la trierea hârtiilor.-

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

14 August 1947.-

14 August 1947 213

Declarație.

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu declar că am transportat dela Ministerul Afacerilor Străine la mine cinci valize diplomatice de culoare neagră, purtând numerele între 15 și 20 după câte îmi ~~fost~~ reamintesc, care conțineau hârtii ce făceau parte din Arhiva lui Ică Antonescu și din arhiva Palatului. Aceste valize au fost aduse la locuința soțului meu în toamna anului 1945, într'o după amiază, au fost scoase dela Minister de mine pe scara de serviciu a Ministerului și puse în mașina soțului meu care se afla în curtea Ministerului, mașina fiind rechiziționată la Minister.

Am dus aceste valize la locuința soțului meu din Parcul Jianu. Am procedat apoi la trierea hârtiilor care se aflau în aceste valize. Trierea hârtiilor a durat câtva timp iar pe măsură ce le clasam în mape speciale, erau aduse la Minister și predate la Dir. Politică. Am predat astfel, Dlui Ministru Filotti și Dl. Ofrisan în diferite rânduri mape cu aceste hârtii; deci departe nu știu ce s'a făcut.

Declar că știu că se aflau hârtii și din Arhiva Palatului. Acestea nu le-am triat eu, au fost puse apoi într'un geamantan pe care știu că a fost predat Dlui Ioanițiu. Nu au fost predate de mine. Trierea hârtiilor am făcut-o împreună cu soțul meu și Dl Comul Demetrescu.

În hârtiile triate se aflau chestiuni privitoare la Dl Tătărăscu, la corespondența sa cu fostul Rege Carol, erau diferite rapoarte informative ale oamenilor ~~Dlui~~ Antonescu. erau scrisori personale ale lui Ică și ale Dlui Tătărăscu.

Îmi amintesc de o scrisoare a Dlui Tătărăscu către Fabricius

Cecilia R-P.

deasemeni corespondență între Ică Antonescu și Dl Giurescu care mi se pare că pe timpul guvernării lui Antonescu se afla în Turcia. Deasemeni corespondență între Dl Tătărăscu și Dl. Franasovici și Ică Antonescu. Deasemeni între Ică Antonescu și un informator al său care se găsea la Lisabona. Îmi reamintesc că erau și unele rapoarte politice ale diferiților diplomați care dețineau pe atunci posturi în străinătate. Toate aceste hârtii care mi-au trecut prin mână, nu le-am citit, îmi reamintesc însă în mod general de conținutul lor din conversațiile între soțul meu și Camil Demetrescu.

Deasemeni tot din conversații îmi reamintesc că erau ~~diferite~~ în aceste hârtii, informații pe care le primea Ică Antonescu în vederea unor tratative înainte de 23 August 1944.

Despre existența acestor hârtii a știut Dl Florin Roiu, Dl Camil Demetrescu, și eu. Dl Roiu nu a contribuit la trierea hârtiilor.

Cecilia Rădulescu - Pogoneanu

14 august 1947

17

216

218

Acestea eram de cele mai multe ori de acelaşi părere cu soţul meu, el explicând şi celorlalţi situaţia politică, mersul politicei internaţionale. Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez.

ss/Cecilia Rădulescu
Pogoneanu.

13 August 1947

Tiberiu Ionescu, medicul soțului meu, Dl. Radu Vioculescu-Buzești fratele fostului Ministru de Externe, inginer la Reșița, Dl Rici Hillard cu doamna [illegible]. Cei care veneau mai des erau Dl. Roim, Consul secretarul, Bashal, Dl Rici Hillard. Acești domni întreținu cu soțul meu vorbind despre politică în general și chestiuni sau mai bine zis despre întâmplări din minister, cancanuri. Am auzit vorbindu-se despre partidul țărănesc ale cărui activități erau în general criticate. Am auzit vorbindu-se despre Dnii Gafencu, Vișoianu, Vioculescu-Buzești, despre așa zisa „Rezistența din străinătate" și despre aceștia din urmă se vorbea despre unii cu simpatie, despre alții cu antipatie. Mai ales de Dl Buzești și Vișoianu prieteni ai soțului meu, și cunoscuți mie îndeaproape, am auzit vorbindu-se cu mare simpatie. Despre Dl Gafencu, s-a vorbit despre cărțile sale care erau apreciate de cunoscuții noștri. Despre Dl Tilea [illegible] în dl Popescu-Oradea de [illegible] venea la noi în casă destul de rar vorbea cu soțul meu. Nu am asistat niciodată la convorbirile Dl. Popescu-Oradea cu soțul meu. Acesta din urmă (soțul meu) îmi punea preț pe capacitatea și seriozitatea acestuia, Dlui Popescu-Oradea.

Soțul meu în conversațiile sale cu Dnii Hillard, Consul [illegible] Roim, pe plan politic, vorbeau despre situația internațională, despre conferința care a avut loc în primăvara anului 1944 la Moscova, făceau diferite presupuneri: ex. soțul meu credea că vom ajunge în mod cert la înțelegere Anglo-Americanii pe de o parte și Sovieticii de cealaltă parte. Că aceste înțelegeri sunt mai ales de natură economică că Uniunea Sovietică vrea să aibă supremația economică în Europa, vorbeau că scopul Uniunii Sovietice este distrugerea clasei burgheze din Polonia, Țările Baltice, că la noi este mult mai, că în aceste țări că din punct de vedere economic noi trăim mult mai bine. Repet, [illegible] spunea că scopul Sovietelor era exclusiv [illegible], o supremație economică,

deoarece în Rusia este o populație imensă și hrana neîndestulătoare. În legătură cu bomba atomică socotea că această armă nu este pusă la punct și că dacă ar exista totuși nu credea că va fi nevoie să se întrebuințeze. El credea în mod cert că o înțelegere între Anglo-Americani și Uniunea Sovietică este posibilă. La aceste discuții mai lua parte Contele Semenescu, Bodnul, Roman, Hillard și eu asistam dar nu eram totdeauna atentă nu urmăream totdeauna conversația. Aceștia erau de cele mai multe ori de aceeași părere cu soțul meu, el explicând și celorlalți situația politică, mersul politicii internaționale.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu

13 August 1947.

13 August 1947
Dată în fața noastră
Comisar Șef
[signature]

1/
29
221

D E CL A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU - POGONEANU, declar in continuare si in complectare următoarele:

Persoanele care veneau in casa noastră din Str. Arhitect Louis Blank, din Ministerul de Externe sunt: FLORIN ROIU si CAMIL DEMETRESCU. Acestia doi erau des la noi in casă fiind si prieteni mai apropiati ai sotului meu. Conversatiile care aveau loc, intre ei si sotul meu erau mai ales in legătură cu Ministerul de Externe că oamenii din acest minister Dl. FLORIN ROIU ne povestea fapte din minister, in afară de cele pe care le-am declarat.-

Dl. CAMIL DEMETRESCU, Prim Secretar de Legatie, venea deseori la noi in casă, dânsul insă nu era atât de preocupat de cancanurile din Minister, discutam mai ales de situatia politică si era de părerea sotului meu, vorbeam despre evolutia politică in privinta unui viitor războiu si el spunea că nu se va intâmpla că ar fi o prea mare nebunie ca lumea să nu ajungă la o intelegere că Angloămericanii nu sunt atât de tari /atât de inarmati/ pentru a face un război ca să ducă la un sfârsit favorabil lor. Stiu despre dl. CAMIL DEMETRESCU că lipsea foarte des dela Minister după ce a fost mutat de dl. TATARASCU la directiunea politică.-

Iar când venea la Minister putea fi găsit numai pe la orele 12. Dl. CAMIL DEMETRESCU, a fost ultima dată cu noi in luna Mai, de atunci nu l-am mai văzut.

Dl. GEORGE BARBUL, secretar de legatiune repartizat la Directiunea Politică venea deasemeni la noi mai rar insă decât ceilalti doi. Imi amintesc de unele conversații făcute de Dl. BARBUL si sotul meu la care lua parte si Dl. CAMIL DEMETRESCU sau Dl. ROIU sau alții domni care s'ar fi găsit la noi in acel moment Ex: Familia D-lui BARBUL este in relatii foarte bune cu Dl. GROZA, pentrucă D-na BARBUL a ajutat pe Dl. GROZA când acesta era inchis de către Maresalul ANTONESCU.

./.

Dl.GROZA vorbea de familia sa de copii săi pe care vro ia să-i trimită din România,am auzit că unul dintre fii era student la Moscova,altul in Elvetia şi alt fiu se află in România.Tot dela dânsul am auzit că Dl.GROZA ar fi tinut ca una din ficele sale să se mărite cu Dl.BARBUL.Am auzit vorbindu-se şi de Dl.RIPOSANU că ar fi fost rechemat in urma unei neintelegeri ce ar fi avut loc intre el si Dl.RALEA.Că la aceasta rechemare ar fi contribuit si o anumită atitudine răuvoitoare a D-lui RIPOSANU,in legatură cu misiunea sa in străinătate. Mai exact,că ar fi vorbit ceiace nu trebuia,fată de unele cercuri din Wasinghton.Dl.BARBUL in legătură cu unele svonuri care circulau pe atunci /primăvara anului 1947/ in Bucuresti că ar fi o schimbare de Guvern in care Dl.GROZA nu ar mai lua parte,mi-a povestit o conversatie a sa cu Dl.GROZA,in care acesta din urmă spunea că nu se poate intâmpla lucru acesta,deoarece guvernul actual este prea bine alcătuit pentru a suferi vre'o schimbare.Pe plan politic Dl.BARBUL,avea aceiasi păreri care erau in general de acord cu acele ale sotului meu.-

Activitatea D-lui BARBUL in Minister in ultimul timp era la Directiunea Politică.Lipsea insă aproape mereu. In 1944, lucra la Directia Cifrului.~~xxxxxx~~ A fost apoi mutat la Directia Politică la sectia Păcii.unde a făcut o lucrare foarte apreciată de Dl.FILOTY.-

Complectez cele spuse de Dl.MURES AXENTE că pachetele primite dela Dna SMARANDA RIOSANU,actualmente functionară la Oslo,a fost trimise fratelui D-sale dar nu prin curierul externelor.-

Am auzit dela D-na FLORICA ISPIRESCU,steno,dactilografă la Cabinetul D-lui TATARASCU că D-na RIOSEANU ar fi foarte apreciată de Dl.Ministru VALIMARESCU.Acelasi lucru mi la spus si D-na RIOSEANU intr'o mică scrisoare pe care am primit-o dela dânsa prin curierul Ministerului,odacă cu unele pachete de şocolată.-

D-na FLORICA SPIRESCU a fost la noi in casa de două ori insotită de Dl.Ministru TELEMAC.Si dânsa ne povestea diferite comunicări din Minister despre rechemări,despre numiri noui in Minister.şi dânsa mi-a spus de rechemarea D-lui RIPOSANU de venirea D-lui VASILE STOICA dela Haga si că dânsa crede că nu ar mai pleca inapoi in post.Ne-a povestit de o chestiune neplăcută care s'ar fi intâmplat la legatia din Praga dintre Domnul Ministru HORIA GIRGORESCU si functionara de acolo,Dna

./.

GRAZIELA OPRESCU ,care s'ar fi rezolvat cu strămutarea Dnei OPRESCU la Budapesta.

Cu ocazia venirei Dnei SPIRESCU la noi am rugat-o în mos insistent să favorizeze aprobarea unui ajutor mai mare bănesc,fostului sofer al nostru STEFAN STAMATE,care se află in ultimul grad de boală.

Mi-a povestit deasemeni de activitatea sa in sindicatul Ministeruluicum se ocupă de functionare,că sindicatul a cumpărat o vilă la Carmen Sylva.N-ea vorbit de Dl PAIN,care se ocupă cu chestiuni de sindicat in Minister,intermeni foarte buni,ca fiind un om capabil si in legătură cu aceasta despre ultima epurare din Minister,in ceacexfxx priveste functionarii ca fiind foarte just si potrivit făcută.-

Compectez la cele spuse despre Dl OPRISANcă acesta a făcut o lucrare despre Doborgea pe care mi-a incredintat-o mie in primăvara anuhui 1946, pentru a o transmite sotului meu si pentru ca sotul meu citind-o să spună dacă este o lucrare bună dacă nu ar mai fi ceva de adăugat.-

Dl FLORIN MIRONESCU secretar de legatiune la sectia păcii a fost decâteva ori in casa sotului meu dein Parcul Jianu,in anul 1945-1946.- A făcut o lucrare in care era vorba despre Dunăre. Această lucrare a adus-o el sotului meu. Imi amintesc că sotul meu a găsit această lucrare foarte bună desi necompletă.Dex fiecare dată a veniri sale la sotul meu nu au vorbit decât despre acestă lucrare,stiu acest lucru pentru că pleca dela Minister cu masina sotului meu sineram de fată la conversatie.-Vorbeau in calitate de tehnicemi deoarece si sotul meu a inceput si el o lucrare tot despre Dunăre,lucrare care a fost inceputǎ pentru sectia păcii si care după câte l-am auzit nu ar fi terminat-o.

Dl CALIN BOTEZ numit de curând Consul in Minister a fost de câteva ori la noi,odată insotit de D-l OPRISAN cu care este foarte bun prieten si in alte câteva dăti a venit singur.

In primăvara aceasta Dl BOTEZ a plecat din tară pentru a-si aduce sotia.El a plecat in calitate de curier cu această ocazie l-am rugat să-mi facă unele comusioane.Mi-a adus dela Paris un pachet cu naftalină.La intoarcerea sa ne-a spus că l-a văzut pe cumnatul meu TITU RADULESCU POGONEANU la Paris.Sotul meu s'a interesat foarte mult de sănătatea lui TITU,stiu că si el nu este prea sănătos.Dl CALIN BOTEZ ne-a adus si câteva reviste" Life" si câteva corpuri din diverse

./.

ziare americane : " NEW-YORK TIMES" si alte ziare. Aceste corpuri i-au fost restituite.-

Dl Consul CHINEZU a fost la sotul meu odată sau de două ori a venit mai ales pentru a vorbi cu cumnata mea in legătură cu unele cărti.- Eu i-am impurmutat o carte de a amea

Dl Ministru ELEFTERESCU a fost o singură dată la noi acasă in strada LOUIS BLANK.Nu am asistat la conversatia sotului meu cu el,eram bolnavă in camera de alături. Am auzit crâmpeie din conversatia lor despre situatia politică in general. Sotul meu si-a mentinut părerile sale mai ales in legătură cu problema războiului. Dl ELEFTERESCU nu a stat mult la noi.

Dl Consul CRUCEANU a fost o singură dată la noi,la această conversatie nu am asistat.

In afară de acestia veneau foarte des la noi in casă Dl DORIN ILIESCU,Dl EUGEN POPP, avocatii acestia se ocupau cu chestiuni in legătură cu succesiunea si cu alte chestiuni ale mamei sotului meu si ale lui.-

Dl dr. TIBERIU IONESCU prieten cu sotul meu si doctorul său. Dl NEAMTU prieten cu sotul meu si cu Dl TIBERIU IONESCU Dl NEMATU venea destul de rar la noi ai atunci vorbea cu sotul meu despre o lucrare a s a .Si-a luat doctoratul in vara acesat si se consulta cu sotul meu inprivinta subiectului si a cărtilor in legătură cu acest doctorat.-

Aceasta imineste declaratia in 5 pagini pe care o sustin si semnez.-

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

13 August 1947.-

224

10 1.

13 August 1947

225

Declaraţie.

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu declar în continuare şi în completare următoarele:
Persoanele care veneau în casa noastră din Str. Arhitect Louis Blanc din Ministerul de Externe sunt: Florin Roiu şi Camil Demetrescu. Aceştia doi erau des la noi în casă, fiind şi prietenii mai apropiaţi ai soţului meu. Conversaţiile cari aveau loc între ei şi soţul meu erau mai ales în legătură cu Ministerul de Externe cu oamenii din acest minister. Dl Florin Roiu nu povestea fapte din minister, în afară de cele pe care le-am declarat.

Dl Camil Demetrescu, (fost secretar de legaţiune) venea deseori la noi în casă, domnul însă nu era atât de preocupat de cancanurile din Minister, discutam mai ales de situaţia politică şi era de părerea soţului meu ~~în diferitele faze~~. Vorbeam despre evoluţia politică, în ~~[illegible]~~ privinţa unui viitor război şi el spunea că nu se va întâmpla căci ar fi o prea mare nebunie ca lumea să nu ajungă la o catastrofă. Că Anglo-Americanii nu sunt atât de tari (atât de înarmaţi) pentru a face un război care să-l ducă la un sfârşit favorabil lor. Ştiu despre Dl. Camil Demetrescu că lipsea foarte des de la minister după ce a fost mutat de Dl. Tătărăscu la direcţiunea Politică. Iar când venea la ~~[illegible]~~ Minister ~~apărea~~ şi [illegible] numai pe la orele 12. Dl Camil Demetrescu a fost ultima dată la noi în luna Mai, de atunci nu l-am mai văzut.
Dl George Barbul secretar de legaţiune ~~[illegible]~~ repartizat la direcţiunea politică venea deseori la noi mai rar însă

~~[illegible]~~ Cecilia Rădulescu-Pogoneanu

2/ decât ceilalţi doi. Îmi amintesc de unele conversaţii între Dl Barbul şi tatăl meu la care luam parte şi Dl Camil Dumitrescu sau Dl Rosie sau alţi domni care s'ar fi găsit la noi în acel moment. Ex. Familia dlui Barbul este în relaţii foarte bune cu Dl Groza, pentrucă Dna Barbul a ajutat ~~pe~~ Dl Groza când acesta a fost închis de către Mareşalul Antonescu. Dl Groza vorbea de familia sa de copiii săi pe care voia să-i trimită din România, am auzit că unul din fii, era student la Moscova, altul în Elveţia, şi alt fiu se află în România. Tot dela Domnul am auzit că Dl Groza ar fi trimis ~~cu una~~ din fiicele sale să se mărite cu dl. Barbul. Am auzit vorbindu-se şi de Dl Riposanu, că ar fi fost rechemat în urma unei neînţelegeri ce ar fi avut loc între el şi Dl Ralea. Că la această rechemare ar fi contribuit şi o anumită atitudine răuvoitoare a Dnului Riposanu ~~faţă~~ în legătură cu misiunea sa în străinătate. Mai exact, că ar fi vorbit ceva cam neplăcut, faţă de anumite cercuri din Washington. Dl Barbul în legătură cu unele zvonuri care circulau pe atunci (primăvara anului 1947) în Bucureşti că ar fi o schimbare de guvern în care Dl Groza nu ar mai lua parte, ne-a povestit o conversaţie a sa cu Dl Groza, în care acesta din urmă spunea că nu se poate întâmpla lucrul acesta, deoarece guvernul actual este prea bine alcătuit pentru a suferi o schimbare. Pe plan politic Dl Barbul avea aceeaşi păreri, care erau în general de acord cu acele ale tatălui meu.

Activitatea Dl Barbul în minister în ultimul timp era la direcţiunea Politică. Lipsea însă aproape mereu. În 1947 lucra la Dir. Cifrului - A fost apoi numit la Dir. Politică la Secretar Păcii, unde a făcut

Cecilia Rădulescu - [illegible]

3/° o lucrare foarte apreciată de Dl Filotti.

Completez cele spuse despre Dl Min. Arsenie că pachetele trimise dela Dna Smaranda Riosceanu, actualmente funcționară la Haga, au fost trimise fratelui ei sale, dar nu prin curierul al Externelor. Am aflat dela Dna Florica Spiescu ~~dela~~ steno-dactilografă la cabinetul Dl. Tătărăscu, că Dna Riosceanu ar fi foarte apreciată de Dl Ministru Vălimărescu. Acelaș lucru mi l-a spus și dna Riosceanu într'o unică scrisoare pe care am primit-o dela dânsa prin curierul Ministerului, odată cu multe pachete de ciocolată. *

Dna Florica Spiescu a fost la noi în casă de două ori invitată de dl. Ministru Telemac. Și dânsa ne povestea diferite cancanuri din minister despre rechemări, despre numiri noi în minister. Și dânsa ne-a spus de rechemarea Dl. Rifoveanu, de ~~[illegible]~~ Dl. de Veniaca Dl. Vasile Stoica dela Haga și că dânsa crede că nu ar mai pleca înapoi în post. Ne-a povestit de o chestiune neplăcută care s'ar fi întâmplat la leg. din Praga între Dl. Ministru Ania Grigorescu și funcționara de acolo, Dna Graziella Opreșcu, care s'ar fi rezolvat cu strămutarea Dnei Oprescu la Buda Pesta. ~~Cu această ocazie~~ Cu ocazia venirei Dnei Spiescu la noi am rugat-o în mod insistent să-i favorizeze aprobarea unui ajutor mai mare bănesc, fostului șofeur al nostru ~~Dl~~ Ștefan Stamate, care se află în ultimul grad de boală.

Ne-a povestit deasemeni de activitatea sa în Sindicatul Ministerului, cum se ocupă de funcționare, că Sindicatul a cumpărat o vilă la Comen-Sylvia. Ne-a vorbit de Dl Paia, care se ocupă cu chestiuni de sindicat în minister, în termeni foarte buni, ca fiind un om capabil și în legătură cu acesta despre epurarea din minister, în ceeace privește funcționarii, ca fiind foarte just și potrivit făcută.

Completez la cele spuse despre Dl. Oprișan că acesta a făcut o lucrare despre Dalhoyea pe care mi-a încredințat-o mie în primăvara anului 1946 pentru a o transmite soțului meu și pentru ca soțul meu citind-o să spună dacă este o lucrare bună, dacă nu ar mai fi ceva de adăugat.

Cecilia Rădulescu. Bo[...]

4/. Dl Florin Ionescu secretar de Legațiune la ~~[illegible]~~ Secția Păcii a fost de câteva ori în casa soțului meu din Parcul Jianu, în anii 1945 și 1946. A făcut o lucrare în care era vorba despre Dunăre. Această lucrare a adus-o el soțului meu. Îmi amintesc că soțul meu a găsit această lucrare foarte bună deși necompletă. De fiecare dată a venirii sale la soțul meu nu au vorbit decât despre această lucrare, știu acest lucru pentrucă ~~a~~ pleca dela minister cu mașina soțului meu și eram de față la conversație. Vorbeau în calitate de tehnicieni (la început domnul și soțul meu) și el o lucrare tot despre Dunăre, lucrare care a fost începută tot pentru ~~[illegible]~~ Secția Păcii, și care după câte l'am auzit nu ar fi terminat-o

Dl Călin Botez ~~[illegible]~~ numit de curând consul în minister a fost de câteva ori la noi, odată însoțit de Dl. Oprișan cu care este foarte bun prieten și în alte câteva dăți a venit singur. În primăvara aceasta Dl Botez a plecat din țară pentru a-și aduce soția. El a plecat în calitate de curier, cu această ocazie l'am rugat să-mi facă unele comisioane. Mi-a adus dela Paris un pachet cu naftalină. La întoarcerea sa mi-a spus că l-a văzut pe cumnatul meu Titu Rădulescu Pogoneanu la Paris. Soțul meu s'a interesat foarte mult de sănătatea lui Titu. Știu că și el este prea sănătos. Dl Călin Botez ne-a adus și câteva reviste „Life" și câteva cupuri din diverse ziare americane: „New-York Times" și alte ziare. Aceste cupuri i-au fost restituite.

Dl. consul Chinezu a fost la soțul meu o dată sau de două ori și venit mai ales pentru a vorbi cu cumnata mea în legătură cu unele

[illegible] Rădulescu Pogoneanu.

Cărți. Eu i-am împrumutat o carte de-a mea. –
Dl. Ministru Elefterescu a fost o singură dată la
noi acasă în Str. Louis Blanc. Nu am asistat la
conversația soțului meu cu el, eram bolnavă în
camera de alături. Am auzit crâmpee din conversația
lor despre situația politică în general. Soțul meu
și-a menținut părerile sale mai ales în legătură
cu problema războiului. Dl. Elefterescu nu a stat
mult la noi.

Dl Colonel Cruceanu a fost o singură dată la
noi, la această conversație nu am asistat.
În afară de aceștia veneau foarte des la noi în
casă Dl Dorin Iliesar, Dl Eugen Pop asociați aceștia
se ocupau cu chestiuni în legătură cu succesiunea
mea și cu alte chestiuni ~~în legătură~~ ale mamei
soțului meu și ale lui.
Dl. doctor Tiberiu Ionescu, prieten cu soțul meu
și doctorul său.
Dl. Neamțu prieten cu soțul meu și cu Dl Tiberiu
Ionescu. Dl Neamțu venea destul de rar la noi
și atunci vorbea cu soțul meu despre o lucrare a
sa. Și-a luat doctoratul în vara aceasta și se
consulta cu soțul meu în privința ~~[illegible]~~ subiectului
și a cărților în legătură cu acest doctorat.

Aceasta îmi este declarația în 5 pagini
pe care o susțin și semnez.

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu.

13 August 1947.

6

13 aug. 1947

226

228

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU-POGONEANU născută in ziua de 3 Octombrie 1919, fica lui Gh. Sorescu si Filofteia Bărbulescu, de profesiunea casnică, căsătorită cu VICTOR RADULESCU POGONEANU, copii nu am, condamnată nu am fost, ultim domiciliu in strada Arhidect Blank 19 declar următoarele :

Că Dl FLORIN ROIU este prieten cu sotul meu din Ministerul Afacerilor străine unde amândoi au lucrat impreună la Directiunea Cifrului si a Cabinetului incă din anul 1944 inainte de data de 23 August, in timp ce Ministerul de Externe era dispersat la Snagov.-

După 23 August 1944 a fost numit din nou la Directiunea Cabinetului sub Ministru NICULESCU BUZESTI, a fost in acesta functiune si sub domnul VISOIANU si Dl TATARASCU.

Dl ROIU venea la noi des in locuinta din arhidect Blank unde stăteam de vorbă fără caracter politic special insă vorbeam de politică in general.

Am auzit vorbindu-se de un grup de oameni din străinătate Dl GAFENCU, VISOIANU, BUZESTI, ultimi doi fiind fosti colaboratori ai sotului meu si Dlui ROIU, conversatia nu avea un caracter politic special. Despre Dl MANIU si MIHALACHE am auzit vorbindu-se tot pe plan politic general dar niciodată nu am auzit vorbindu-se la mine in casă in special despre ei. Dl ROIU ne aduce pachete dela economatul Ministerului, cu alimente si stofă, venea cu ziarele care veneau la Minister: Universul, Timpul, Liberalul si vorbeam despre articolele care apăreau in aceste ziare.

Primeam ziarul " Le Literaire" la care eram abonati Domnul ROIU aducea ziare cu scopul de a fi comentate de sotul meu si el iar eu ascultam conversatia lor.

5

227 229

Se comenta că ziarele nu erau independente,că erau in slujba guvernului. Referitor la ziarul Liberalul si Dreptatea era făcut-ă o dinstinctie anume că Dreptatea nu era un ziar serios ci un ziar de duzină in schimb ziarul Liberarul era socotit ca fiind mult mai bine scris si mai elegant si ca un ziar mai liber. Am văzut la noi in casă un număr de ziare" La Roumanie Independente" in care se găsea un articol care vorbea de Dl RADESCU, care era socotit neserios. Acest ziar a fost adus de un functionar dela externe numele lui nu mi-l aduc aminte Articoăul a fost comentat de sotul meu impreună cu aducătorul ziarului Dl CESIANU, comentarii la care a participat si Dl ROIU.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si o semnez.-

/ss/ CECILIA RADULESCU
POGONEANU.-

13. 8. 47

13. August 1954 Dați în [illegible]

228

260

Declarație

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu născută în 1908 ziua 3 Octombrie fiica lui Gh. Ionescu și Filoftea Bărbulescu de profesiune casnică. căsătorită cu Victor Rădulescu-Pogoneanu, copii nu am, condamnată nu am fost, ultimul domiciliu în Str. Arhitect Louis Blank 13, declară următoarele:

Că Domnul Flaviu Roiu este prieten cu soțul meu din Ministerul Afacerilor Străine, unde amândoi au lucrat împreună la direcțiunea Cifrului și a Cabinetului din anul 1944 înainte de data de 23 August, în timp ce Ministerul de Externe era dispersat la Snagov.

După 23 August 1944 a fost numit din nou la direcțiunea Cabinetului sub ministrul Niculescu-Buzești, a fost în această funcțiune și sub Dl. Vișoianu și Dl. Tătărăscu.

Dl. Roiu venea la noi des în locuința ~~din~~ din Arhitect Blank unde stăteam de vorbă fără ~~[illegible]~~ caracter politic. special ~~[illegible]~~ însă vorbeam de politică în general. am auzit vorbindu-se de un grup de oameni din străinătate, Dl. Gafencu. Vișoianu, Buzești, ultimii doi fiind foști colaboratori ai soțului meu și ai Dl. Roiu, conversația nu avea un caracter politic special. Despre Dl. Maniu și Mihalache am auzit vorbindu-se tot pe plan politic general dar niciodată nu am auzit vorbindu-se la mine în casă în special despre ei. Dl. Roiu ne aducea pachete dela Economatul Ministerului, cu alimente și stofă, venea cu ziarele care veneau la minister: Mondial, Timpul, Liberalul și vorbeam despre articolele care apăreau în aceste ziare

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu

Primeam ziarul „~~[illegible]~~ Le Littéraire" la care eram abonați. Domnul Rosin aducea ziare cu scopul de a fi comentate de soțul meu și de el dar eu ascultam conversația lor. ~~Se~~ Se comenta că ziarele nu erau independente că erau în slujba guvernului. Referitor la ziarul Liberalul și Dreptatea era făcută o distincție anume că Dreptatea nu era un ziar serios ci un ziar de ~~[illegible]~~ ziua [illegible] ziarul Liberalul era ~~mai~~ socotit ca fiind mult mai bine scris și mai elegant și ca un ziar mai liber. Am văzut la noi în casă un număr din ziarul „La Roumanie Indépendante" ~~era comentat cu un ziar [illegible]~~ în care se găsea un articol care vorbea de Dl Rădescu, care era socotit necesar. Acest ziar a fost adus de un funcționar dela Externe al cărui nume nu mi-l aduc aminte. Articolul a fost comentat de soțul meu împreună cu educatorul ziarului Dl [illegible], ședinței la care ~~a~~ a participat și Dl Rosin.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.

[illegible] Rădulescu-Pogoneanu

13. August 1947

3

229

D E C L A R A T I E

Subsemnata CECILIA RADULESCU POGONEANU, am transportat dela Ministerul de Externe in toamna anului 1945 două valize /geamantane/continând hainele sotului meu.

Odată cu aceste 2 valize am mai transportat si 3 sau 4 valize mici negre care contineau hărti si care ulterior au fost predate Dlui IOANITIU, iar valizele negre au fost inapoiate la Minister si predate la Directiunea Cifrului, unde se află si astăzi.

Numerile valizelor după câte imi amintesc sunt intre 15,16,18 si 2o.

Rectific că una dintre aceste valize mi se pare că era de culoare maron, foarte uzată, numărul nu mi-l reamintesc.

/ss/ CECILIA RADULESCU POGONEANU

Luni 11 August 1947.-

✓

11 August 1947 ~~230~~

232

Declarație

Subsemnata Cecilia Rădulescu-Pogoneanu am transportat dela Ministerul de Externe în toamna anului 1945 două valize (geamantane) conținând hainele soțului meu. Odată cu aceste două valize am mai transportat și trei sau patru valize - mici negre care conțineau hârtii și care ulterior au fost predate Domnului Ioanițiu, iar valizele negre au fost înapoiate la minister și predate la Direcțiunea Cifrului, unde se află și astăzi. Numerele valizelor după câte îmi amintesc sunt între 15, 16, ~~[illegible]~~ 18 și 20. Rectific că una dintre aceste valiză mi se pare că era de culoarea maron, foarte uzată / numărul nu mi-l reamintesc.

Cecilia Rădulescu-Pogoneanu

Luni 11 August 1947.

[...]ALUL MILITAR CO[...]
— Parchetul Mi[...]

NALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~ Regiunea 2 Militară

— Parchetul Militar —

15

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 3045 233

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi General de Div. S. Pretorian, Procuror Militar, Special pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~ Regiunii 2 Militare.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui POGONEANU CICILIA din Bucuresti Str. Nr. sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de Uneltire contra ordinei Siguranţei Statului

prev. şi pen. de art.

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Octombrie 1947

Dat în Bucureşti astăzi 15 Octombrie /947.

Procuror Militar, Special

General de Div. Pretorian

Am luat cunoştinţă învinuit

RPUL II ARMATA

itar —

288

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 3024

Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I. 234

de dir S. Petrescu Procuror Militar, pe lângă Parchetul

ilitar al Corpului II Armată Militară

t. 143/din C. J. M., având în vedere că în contra lui ~~POGONEANU~~

/162 din ~~Bucuresti~~ Str.

icii de vinovăţie pentru fapta de ~~uneltire contra ordinei şi~~

~~ntei statului~~

de art.

vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Di-

erale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de 30

vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

turor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Mi-

cerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 pe

fului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile

ela 15 sept 1947

ucureşti astăzi 15 sept /947.

Militar, Special

de dir. Petrescu

Am luat cunoştinţă învinuit

Regiunea 2 Militară.

TRIBUNALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~

— Parchetul Militar —

2132

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 235

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi — — — — — — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~. *Regiunea 2 Militară.*

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui POGONEANU CECILIA — — — — din Bucuresti — — — Str. — — — — — — — —

Nr.— sunt indicii de vinovăție pentru fapta de uneltire intru distrugerea unitatii Statului — — — — —

prev. și pen. de art.— — — — — — — — — — — —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Directiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de — 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 36 — pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 August 1947 — — — —

Dat în București astăzi — — — 15 August — /947.

Procuror Militar, *Special*

General de Div. *[signature]*

Am luat cunoștință invinuit

____

2863

236

POPESCU N.NICULAE

60

D E C L A R A T I E

Subsemnatul N.N. POPESCU, de ani 41, născut în comuna Cocivă Jud. Ilfov, fiul lui Nicolae şi al Eufrosinei, serv. militar satisfăcut cu gradul de sergent T.R., de profesiune funcţionar, întrebat cu privire la obiectele care aparţin D-lui VICTOR RADULESCU POGONEANU şi care mi-au fost lăsate în păstrare, declar că ele sunt acelea de faţă pe care la invitaţia Dvs., le-am predat şi care au fost consemnate în Procesul-Verbal ce s'a semnat de către mine.-

ss. N.N. Popescu.

20 August 1947

-2886

20 August 1947

239

Declarație.

Subsemnatul, N. N. Ionescu, de ani 41, născut în Com. Cocor jud. Ilfov, fiul lui Nicolae și al Eufrosinei, serviciul militar satisfăcut cu gradul de sergent t.r. de profesiune funcționar, întrebat cu privire la obiectele care aparțin d-lui Victor Rădulescu Pogoneanu și care mi-au fost lăsate în păstrare declar că ele sunt acelea de față pe care la invitația D-voastră le-am predat și care au fost consemnate în procesul verbal ce s'a semnat de către mine —

20. August 1947

N. N. Ionescu

DECLARAȚIE

Subsemnatul N.N.POPESCU,de ani 41,născut în comuna Cociove Jud.Ilfov,fiul lui Nicolae și al Eufrosinei,serv. militar satisfăcut cu gradul de sergent T.R.,de profesiune funcționar,domiciliat în Str.Medic Lt.Zlătescu Nr.30,întrebă cu privire la modul în care a ajuns la mine un plic și una casetă metalică ce aparține D-lui VICTOR RADULESCU POGONEANU declar următoarele:

Cu câteva zile înainte de a se produce arestarea D-lui POGONEANU,urmând ca Dl.POGONEANU să plece la Sinaia, m'a rugat să trec pe la D-sa,dorind să mi roage ceva .Mergând la D-sa,m'a rugat să merg a doua zi dimineața la Dl. DORIN ILIESCU acasă,de unde să iau un plic și un pachet pe care să le țin la mine câteva zile și anume până când D-sa pleacă la Sinaia.-

Am luat aceste obiecte dela Dl.DORIN ILIESCU,fără să cer nici un fel de alte lămuriri D-lui ILIESCU și convins să fac un serviciu amical fără nici o altă semnificație D-lui POGONEANU.-

După câteva zile în care timp nu l-am mai văzut pe Dl.POGONEANU am aflat că D-sa a plecat la Sinaia,fără să ia obiectele lăsate la mine,dar la câteva zile după această călătorie la Sinaia Dl.POGONEANU s'a reîntors în Capitală și eu am avut ocaziunea să-l văd la masă în ziua de 6 August la Dl.OCTAVIAN NEAMTU,împreună și cu alte persoane,masa fiind organizată ca o sărbătorire a călătoriei recente a D-lui NEAMTU.-

Plecând pe la ora 5 p.m.Dl.POGONEANU dela dl.NEAMTU m'a rugat să-l însoțesc.L-am condus acasă și apoi m'a rugat, dându-mi și o cheie să deschid pachetul în care voi găsi o casetă metalică,să o descui și dintr'un plic mic care spunea D-sa că se află în casetă .Să scot patru monede de aur pe ca

./.

238

241

să i le încredinţez D-lui DORIN ILIESCU - şi chiar să i-o restitui prin şofeur. Am predat cum mi-a spus fără să cunosc nici cu ocazia aceasta conţinutul casetei convins că acolo se află documente şi lucruri de valoare ale familiei.

Joi dimineaţa s'a produs arestarea D-lui POGONEANU. Acest lucru m'a surprins necunoscând nici o activitate a D-lui POGONEANU care să aibă asemenea consecinţe. Relaţiunile dintre mine şi Dl. POGONEANU a fost totdeauna de strânsă prietenie, am fost totdeauna gata să-i dau tot ajutorul prietenesc în nevoile lui personale fără să am cu D-sa niciun contact de ordin politic.

Lucrurile le-am predat imediat ce am avut posibilitatea să-l văd pe Dl. Consilier LEPADATESCU pe care îl cunoşteam, şi căruia i-am relatat şi toate cele de mai sus. Deasemenea i-am spus că speriat de ideea că în casetă s'ar putea afla lucruri compromiţătoare care dacă se găsesc la mine m'ar putea implica într'o chestiune cu care nu am nimic deafacs, am transportat caseta la Ploeşti şi i-am spus că am făcut-o tot cu gândul că îi voi putea explica totul - ceiace am şi făcut - Transportându-ne Marţi 19 CRT, la Ploeşti am predat D-lui LEPADATESCU lucrurile.

Aceasta îmi este declaraţia în care am cuprins tot ce aveam de spus.

ss/ N.N.Popescu

20 August 1947.

11

20 August 194?
Văzut

242

2839

Declarație

Subsemnatul, N. N. Popescu, de ani 41, născut în Com. Cociove jud. Ilfov, fiul lui Nicolae și al Eufrosina; serviciul militar satisfăcut cu gradul de sergent T.R. de profesiune funcționar, domiciliat în Str. Medic Gh. Zlătescu Nr. 39. întrebat cu privire la modul în care au ajuns la mine un plic și una cartă metalică ce aparține dlui Victor Radulescu Pogoneanu, declar următoarele:

Cu câteva zile înainte de a se produce arestarea dlui Pogoneanu, urmând ca dl. Pogoneanu să plece la Franța mi-a rugat să trec pe la dsa, dorind să mă roage ceva. Mergând la dsa m-a rugat să merg a doua zi dimineața la dl. Darie Iliescu acasă de unde să iau un plic și un pachet pe care să le țin la mine câteva zile și anume până când dsa pleacă la Franța.

Am luat aceste obiecte dela dl. Darie Iliescu fără să cer niciun fel de alte lămuriri. Dl. Iliescu și convins că fac un serviciu amical fără nici o altă dumificație dlui Pogoneanu

După câteva zile în care timp nu l-am mai văzut pe Dl. Săgoreanu am aflat că D-sa a plecat la Sinaia fără să ia obiectele lăsate la mine, dar la câteva zile după această călătorie la Sinaia Dl. Săgoreanu s'a reîntors în Capitală și eu am avut ocaziunea să-l văd la masă în ziua de 6 August la Dl. Octavian Neamțu împreună și cu alte persoane, masă fiind organizată ca o sărbătorire a căsătoriei recente a Dlui Neamțu -

Plecând pe la ora cinci p.m. Dl. Săgoreanu dela Dl. Neamțu m'a rugat să-l însoțesc - L'am condus acasă și apoi m'a rugat, dându-mi și o cheie să deschid pachetul în care era și o casetă metalică, să o deschid și dintr'un plic mic care ținea [illegible] că se află în casetă să scot toate monedele de aur pe care să i le încredințez Dlui Dorin Iliescu - și cheia să i-o restitui prin șofer - Am procedat cum mi-a spus fără să cercetez nici cu ocazia aceasta conținutul casetei

VI

243

convins că acolo se află documente şi lucruri de valoare ale familiei.—

Fiind Dumneata s'a produs arestarea Dlui Sogoneanu. Acest lucru m'a surprins, recunoscând aici o activitate a Dlui Sogoneanu care să aibă asemenea consecinţe. Relaţiunile dintre mine şi Dl. Sogoneanu a fost totdeauna de strânsă prietenie, am fost totdeauna gata să-i dau tot ajutorul prietenesc în nevoile lui personale fără să am cu Dsa nici un contact de ordin politic.—

Lucrurile le-am predat imediat ce am avut posibilitatea să-l văd pe Dl. Consilier Căpăţânescu pe care-l cunoşteam, şi căruia i-am relatat şi toate cele de mai sus. Deasemenea i-am spus că speriat de ideea că în cartea s'ar putea afla lucruri compromiţătoare care dacă se găsesc la mine m'ar putea implica într'o chestiune cu care nu am nimic de a face, am transportat cartea la Ploeşti şi i-am spus că am făcut-o tot cu gândul că îi voi putea explica totul —, ceeace am şi făcut. Transportându-ne hârtii ş.a. etc. la Ploeşti am predat Dlui Căpăţânescu lucrurile.—

./.

4.

Aceasta îmi este declarația în care am cuprins tot ce aveam de spus —

[illegible]

20 August 1947

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Nicolae N.Popescu, în vârstă de 41 ani, domiciliat în str.Lt.Medic Zlătescu Nr.39, de profesiune funcţionar, la Fundaţia Regele Mihai I,Director la Direcţia Economică, declar următoarele :

In completarea declaraţiei şi memoriului pe care le-am dat în cursul lunei August la Ministerul de Interne, Direcţia Poliţiei de Siguranţă precizez operaţiunile pe care le-am făcut cu caseta predată subsemnatului de către dl.Victor Rădulescu Pogoneanu după cum urmează :

La sfârşitul lunei Iulie a.c. am fost chemat telefonic la Fundaţia Regală Regele Mihai I unde eram la serviciu, de către Victor Rădulescu Pogoneanu, rugându-mă să viu imediat la el acasă.

M'am dus către ora 12 a.m.

Cu acest prilej m'a rugat să mă duc a doua zi la avocatul Iliescu Dorin şi înainte de ora 7 dimineaţa, căci după această oră dl.Iliescu pleacă şi să iau dela D-sa o casetă pe care să o păstrez câteva zile până când dl.Pogoneanu pleacă la Sinaia când o va lua cu d-sa.

Am ridicat a doua zi dela dl.Iliescu caseta şi am dus-o acasă.

La două sau trei zile după aceasta dl.Pogoneanu tot prin telefon m'a chemat la d-sa. Mi-a dat cheia dela casetă şi m'a rugat să scot din ea un plic care era sigilat şi să îl aduc acasă. Am făcut această operaţiune şi tot în aceiaşi zi, după amiază i-am dus acasă plicul. Se mai găsea la dl.Pogoneanu un domn z zugrav, cu care dl.Pogoneanu trata zugrăvirea casei din Parcul Jianu. Am lăsat plicul la dl.Pogoneanu care m'a rugat ca a doua zi tot de dimineaţă să trec pe la avocatul Dorin Iliescu şi să iau plicul şi să-l pun din

M.C.

./.

nou în casetă. In acest scop mi-a lăsat şi cheia dela casetă.

A doua zi am luat plicul dela Dorin Iliescu, l-am pus în casetă şi am reţinut cheia urnând să o predau în cursul zilei următoare când era fixată masa la dl.Octavian Neamţu masă la care eram invitat şi eu şi dl.Pogoneanu.

Miercuri, când a avut loc masa, la sfârşitul ei, către ora 5-6, dl.Pogoneanu m'a rugat să-l însoţesc acasă, rugându-mă ca după ce îl las acasă să mă duc,să deschid din nou caseta, să desfac plicul mic care se găseşte deasupra, să iau din el patru monede de aur care se găseau în plic şi să i le dau lui Dorin Iliescu şi să-i trimit cheia prin şofer.

Am însoţit pe dl.Pogoneanu acasă unde l'am lăsat dimpreună cu soţia lui, m'am dus acasă am luat banii şi cu aceeaşi maşină m'am dus la dl.Octavian Neamţu unde se mai găsea dl. Dorin Iliescu, am predat cheia şoferului pentru a fi înapoiată dlui Pogoneanu şi am dat banii dlui Dorin Iliescu. Aceşti bani spunea dl. Pogoneanu, că urmează să fie daţi de către dl.Dorin Iliescu zugravului care făcea lucrările la casa din Parcul Jianu. Deci în total am umblat în casetă de două ori: odată când am adus dlui Pogoneanu plicul cerut şi a doua oară când am scos banii pe care i-am predat dlui Dorin Iliescu.

Asupra întrebării de când îl cunosc pe dl. Pogoneanu şi ce relaţii am avut cu dsa declar următoarele:

Cunosc pe dl.Pogoneanu din anul 1929 când am luat parte dimpreună cu dsa la campania monografică din satul Drăguş Făgăraş organizată de către Institutul Social Român şi Seminarul de Sociologie al Facultăţii de Litere şi Filozofie din Bucureşti, condusă de către dl.Prof.Gusti.

In această campanie am fost încartiruiţi la aceeaşi gazdă dimpreună cu Octavian Neamţu şi Roman Cresiu. Cu această ocaziune şi în aceste împrejurări

am legat prietenie cu Victor Rădulescu Pogoneanu. L'am revăzut după câteva ani la Facultate, la cursuri când prietenia noastră a continuat apoi la celelalte campanii monografice dela Runcu - Gorj şi Cornova-Orhei, când prietenia noastră a continuat. +

Din anul 1934 ne-am despărţit; eu plecând la Ploeşti şi dl.Pogoneanu în străinătate.

Ne-am revăzut după câţiva ani când d-sa s'a întors bolnav la Bucureşti.

Relaţiunile mele cu dl.Pogoneanu au fost de pură amiciţie. Nici d-sa nici eu n'am luat parte la activităţile profesionale ale fiecăruia din noi. Eu n'am făcut niciodată nici un fel de politică şi ştiam că nici D-sa nu face politică. N'am avut niciodată preocupări politice şi niciodată nu am avut cu dl.Pogoneanu şi nici nu am luat parte la convorbiri politice din care să rezulte o atitudine a dlui Pogoneanu.

In chestiunea manipulării casetei mai adaug:

După arestarea dlui Pogoneanu care a avut loc a doua zi după masa dela dl.Octavian Neamţu şi după arestarea dlui Neamţu care s'a produs, Vineri, adică a doua zi după arestarea Dlui Pogoneanu, am socotit că vor fi arestaţi toţi prietenii care au luat parte la masa oferită de către dl.Octavian Neamţu şi care-şi sărbătorea căsătoria D-sale. In acest moment am bănuit că pe lângă banii din casetă dl.Pogoneanu mai păstrează în ea şi alte lucruri compromiţătoare. Pentru a nu fi găsit cu această casetă asupra mea şi convins fiind că în acest caz nimeni nu va putea crede că eu nu am nimic comun cu conţinutul acelei casete, m'am gândit să mă scap de ea într'un chip oarecare. Deocamdată singura soluţie rapidă la care m'am oprit a fost să ascund această casetă. In acest scop, Vineri după amiază m'am transportat cu ea la Ploeşti unde în curtea caselor părinteşti de acolo aveam un garaj în care ţineam lucrurile gospodăreşti rămase şi pe care nu le-am putut aduce la Bucureşti. Acolo sub o masă, am depus caseta şi am aco-

./.

perit-o cu pământ din garaj, pentru a nu fi găsită d cineva care s'ar fi introdus în Garaj prin uşile sparte şi dărîmate ale Garajului.

Intorcându-mă la Bucureşti, am aflat că dl. Neamţu a fost pus în libertate şi a doua zi, Sâmbătă, l'am întâlnit la Fundaţie.

Cu acest prilej l'am rugat să-mi acorde o întrevedere având a-i face comunicări confidenţiale.

Intrucât la Fundaţie era lume multă, m'a rugat să trec a doua zi, Duminică la Dsa acasă.

M'am dus a doua zi şi i-am comunicat că dl. Pogoneanu mi-adat în păstrare o casetă în care bănuesc că se află lucruri care se leagă de arestarea d-sale şi i-am comunicat hotărîrea mea de a preda această casetă. Dl.Neamţu m'a înştiinţat atunci că la Ministerul de Interne a fost anchetat de către dl.Consilier Mircea Lepădătescu pe care amândoi îl cunoşteam din timpul Serviciului Social, când D-sa a fost directorul Fundaţiei la Craiova şi că ar fi bine să-l anunţăm pe Dsa. Am rugat pe dl.Neamţu să ia legătura cu dl. Mircea Lepădătescu şi să-i comunice din partea mea că am să-i fac comunicări în legătură cu Pogoneanu. Stiu că dl.Neamţu l-a căutat la telefon în câteva rânduri pe dl.Lepădătescu, fără să-l poată găsi. Joi sau Vineri 14 sau 15 August, dl. Neamţu a fost din nou chemat la Ministerul de Interne pentru complectarea declaraţiei sale prime.

A cerut imediat să vorbească cu dl.consilier Lepădătescu pe care nu l-a putut vedea însă decât Marţi 19 August dimineaţa şi căruia i-a comunicat cererea mea de a mă primi. In aceiaşi zi pela ora 11 am primit un telefon dela dl.Lepădătescu, la Fundaţie, chemându-mă la Minister.

Am comunicat cu acest prilej dlui Lepădătescu că am asupra mea, încredinţată de către dl.Pogoneanu o casetă şi am indicat locul unde se află. M'am deplasat dimpreună cu d-sa la Ploeşti şi i-am predat caseta care a fost deschisă la Bucureşti cu care ocazie s'a făcut inventarierea conţinutului şi s'a încheiat cuvenitul

./.

proces de predare şi primire şi când am semnat toate actele care s'au găsit în casetă. In aceeaşi seară mi s'a dat drumul acasă urmând a trece a doua zi Miercuri 20 August la ora 13 ca să dau declaraţia cuvenită. Am venit conform înţelegerii şi dl. Lepădătescu m-a amânat până seara la ora 18 când am revenit din nou la Minister şi am făcut două declaraţii. Din aceeaşi seară am fost reţinut dimpreună cu Octavian Neamţu.

In complectare mai adaug. In ziua când am ridicat caseta a venit la mine acasă dl. Pogoneanu dimpreună cu dl. Emil Lăzărescu pe care menţionez că îl vedeam pentru a 4-a sau a 5-a oară în viaţa mea. Mi-a spus că dl. Lăzărescu lucrează la o istorie a evenimentelor dela 23 August şi căruia i-a dat nişte hârtii care spunea că îi sunt necesare la întocmirea acestei cărţi.

Dl. Lăzărescu a plecat foarte repede şi dl. Pogoneanu care a mai rămas la mine ca să trieze acest material mi-a dat un plic închis pe care a doua zi dl. Lăzărescu l-a ridicat dela mine dela Fundaţie.

Aceasta-mi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez propriu.

ss. N. Popescu.

2 Septemvrie 1947.

2 Septembrie 1947
Scris în fața noastră
[illegible]

246

249

Declarație

Subsemnatul Nicolae N. Popescu, în vârstă de 41 ani, domiciliat în Str. Lt. Mitică Zlătescu No. 89, de profesiune funcționar, la Fundația Regele Mihai I, director la Dir. Economică, declar următoarele:

În completarea declarației și memoriului pe care le-am dat în cursul lunii August la Ministerul de Interne, direcția poliției de siguranță, precizez operațiunile pe care le-am făcut cu cartea predată subsemnatului de către Dl. Victor Rădulescu Pogoneanu după cum urmează:

La sfârșitul lunii Iulie a.c. am fost chemat telefonic la Fundația Regală Regele Mihai I unde eram la serviciu, de către Dl. Victor Rădulescu Pogoneanu, rugându-mă să vin imediat la el acasă.

M'am dus către ora 12 a.m.

Cu acest prilej m'a rugat să mă duc a doua zi la avocatul Dorin Iliescu, înainte de ora 7 dimineața, căci tocmai aceasta oră Dl. Iliescu, pleacă și să iau dela dsa o carte pe care să o păstrez câteva zile până când Dl. Pogoneanu pleacă la Sinaia când o va lua cu dsa.—

[illegible] Pogoneanu —

1

Am ridicat a doua zi dela d-l Iliescu caseta și am dus-o acasă.

La două sau trei zile după aceasta d-l Sapuneanu tot prin telefon m'a chemat la d-sa. Mi-a dat cheia dela casetă și m'a rugat să scot din ea un plic care era sigilat și să i-l aduc acasă. Am făcut această operațiune și tot în aceeași zi, după amiază i-am dus acasă plicul cerut. Se mai găsea la d-l Sapuneanu un domn Jupsor, cu care d-l Sapuneanu trata închirierea casei din Parcul Jianu. Am lăsat plicul la d-l Sapuneanu care m'a rugat ca a doua zi tot de dimineață să trec pe la avocatul Dorin Iliescu și să iau plicul și să-l pun din nou în casetă. În acest scop mi-a lăsat și cheia dela casetă.

A doua zi am luat plicul dela Dorin Iliescu, l-am pus în casetă și am reținut cheia urmând să o predau în cursul zilei următoare când era fixată masa la d-l Octav-Ion Sireanu masă la care eram invitat și eu și d-l Sapuneanu.

Miercuri, când a avut loc masa, la sfârșitul ei, către ora 5-6, d-l Sapuneanu m'a rugat să-l însoțesc acasă, rugându-mă ca după ce îl las acasă să mă duc, să deschid din nou caseta, să desfac plicul mic care se găsea înăuntru, să iau din el patru monede de aur care se găseau în plic și să i le [illegible]

[illegible]

III

Primit cheia prin șofer—

Am însoțit pe Dl. Saponeanu acasă unde l'am lăsat împreună cu soția lui, m-am dus acasă am luat banii și ~~[illegible]~~ cu aceiași mașină m'am dus la Dl. Octavian Neamțu unde se mai găsea Dl. Dan Iliescu, am predat cheia seifului pentru a fi înapoiată Dlui Saponeanu și am dat banii Dlui Dan Iliescu. Acești bani spunea Dl. Saponeanu, că urmează să fie dați de către Dl. Dan Iliescu Zugravului care făcea lucrările la casa din Parcul Jianu— Deci în total am umblat la caseta de fier de două ori: odată când am adus Dlui Saponeanu plicul cerut și a doua oară când am scos banii pe care i-am predat Dlui Dan Iliescu—

Apoi întrebării de când îl cunosc pe Dl Saponeanu și ce relații am avut cu D-sa declar următoarele:

Cunosc pe Dl. Saponeanu din anul 1929 când am luat parte împreună cu D-sa la campania monografică din satul Drăguș, Făgăraș, organizată de către Institutul Social Român și Seminarul de Sociologie al Facultății de Litere și Filosofie din București, condusă de către Dl. Prof. Gusti.

În această ~~campanie~~ am fost încartiruiți la aceiași gazdă împreună cu Octavian Neam[illegible]

[illegible]

şi Roman Cresin. Cu această ocaziune şi în aceste împrejurări am legat prietenie cu doctor Rădulescu Sagoneanu. L'am revăzut după câţiva ani la Facultate, la cursuri când prietenia noastră a continuat apoi la celelalte campanii monografice de la Runcu-Gorj şi Cornova-Orhei, când prietenia noastră a continuat.

În anul 1934 ne-am despărţit; eu plecând la Cluj şi dl. Sagoneanu în străinătate.

Ne-am revăzut după câţiva ani când d-sa s'a întors bolnav la Bucureşti.

Relaţiunile mele cu dl. Sagoneanu au fost de pură amiciţie. Nici d-sa nici eu n'am luat parte la activităţile profesionale ale fiecăruia dintre noi. Eu n'am făcut niciodată nici un fel de politică şi ştiam că nici d-sa nu face politică. N'am avut niciodată preocupări politice şi niciodată nu am avut cu dl. Sagoneanu şi nici nu am luat parte la convorbiri politice din care să reflecte o atitudine a dlui Sagoneanu—

În chestiunea manipulării cărţii mai adaug:

După arestarea dlui Sagoneanu care a avut loc a doua zi după moartea dlui Octavian Neamţu şi după arestarea dlui Neamţu care l'a predat, Vineri; adică a doua zi după arestarea

Ctin. Cojocaru

V

Dlui Pogoneanu, am socotit că ar fi arătat toți prietenii care au luat parte la masa oferită de către Dl. Octavian Neamțu și care-și sărbătorea căsătoria joile. In acest moment am bănuit că pe lângă banii din carte Dl. Pogoneanu mai păstrează în ea și alte lucruri compromițătoare. Pentru a nu fi găsit cu această carte asupra mea și convins fiind că în acest caz nimeni nu va putea crede că eu nu am nimic comun cu conținutul acelei carte, m'am gândit și cum să scap de ea într'un chip oarecare — [illegible] singura soluție rapidă la care m'am oprit a fost să ascund această carte. In acest scop, a doua zi după amiază m'am transportat cu ea la Ploești unde în curtea casei părinților de acolo avem un garaj în care țineam lucrurile gospodărești rămase și de care nu le-am putut aduce la București. Acolo sub o masă, am depus carte și am acoperit-o cu pământ din garaj pentru a nu fi găsită de cineva care s'ar fi ~~[illegible]~~ introdus în garaj prin ușile sparte și dărâmate ale garajului. —

Întorcându-mă la București, am aflat că Dl. Neamțu a fost pus în libertate și a doua zi, Sâmbătă, l'am întâlnit la ~~[illegible]~~ Fundație.

Cu acest prilej l'am rugat să-mi acorde o întrevedere având a-i face comunicări confidențiale.

Întrucât la Fundație era lume multă, m-a rugat să trec a doua zi, Duminică la el acasă

[signature]

VI

M'am dus a doua zi și i-am comunicat că d-l Pătrășcanu mi-a dat în păstrare o cutie în care bănuesc că se află lucruri care se leagă de arestarea d-sale și i-am comunicat hotărârea mea de a preda această cutie. D-l Neamțu m-a instruit atunci că la Ministerul de Interne a fost anchetat de către d-l consilier Mircea Lepădătescu pe care amândoi îl cunoșteam din timpul Serviciului Social, când d-sa a fost directorul Fundației la Craiova și că ar fi bine să-l anunțăm pe D-sa. Am rugat pe d-l Neamțu să ia legătura cu d-l Mircea Lepădătescu și să-i comunice din partea mea că am să-i fac comunicări în legătură cu Pătrășcanu. Știu că d-l Neamțu l-a căutat la telefon în câteva rânduri pe d-l Lepădătescu, fără să-l poată găsi. Joi sau Vineri 14 sau 15 August, d-l Neamțu a fost din nou chemat la Ministerul de Interne pentru completarea declarației sale prime.

A cerut insistent să vorbească cu d-l consilier Lepădătescu pe care nu ~~l~~ l-a putut vedea însă decât Marți 19 August dimineața și căruia i-a comunicat cererea mea de a mă primi. În aceiași zi pe la ora 11 am primit un telefon dela d-l Lepădătescu, la Fundații, chemându-mă la Minister.

Am comunicat cu acest prilej d-lui Lepădătescu că am asupra mea, încredințată de către d-l Pătrășcanu

[illegible]

o casetă şi am ridicat locul unde se află.
M'am deplasat împreună cu Pr. la Ploeşti şi i-am predat caseta care a fost destinată la Bucureşti cu care ocazie s'a făcut inventarierea conţinutului şi s'a încheiat cuvenitul proces de predare şi primire şi când am semnat toate actele care s'au găsit în casetă. În aceeaşi seară mi s'a dat ~~[illegible]~~ drumul acasă urmând să trec a doua zi Miercuri 20 August la ora 13 ca să dau declaraţia cuvenită. Am venit conform înţelegerii şi Dl. Lepădătescu m-a amânat până seara la ora 18 când am revenit din nou la Minister şi am făcut două declaraţii. Din aceeaşi seară am fost reţinut împreună cu Dl. Octavian Neamţu.—

În completarea mai sus. În timp când am ridicat caseta a venit la mine acasă Dl. Poponeanu împreună cu Dl. Emil Lăzărescu pe care menţionez că îl vedeam pentru a 4-a sau a 5-a oară în viaţa mea. Mi-a spus că Dl. Lăzărescu lucrează la o istorie a evenimentelor dela 23 August şi căruia i-a dat niste hărţi care spunea că îi sunt necesare ~~la~~ la întocmirea acestei cărţi.—

Dl. Lăzărescu a plecat foarte repede şi Dl. Poponeanu care a mai rămas la mine ca să triaze acest material mi-a lăsat un plic închis pe care a doua zi Dl. Lăzărescu l-a ridicat

[illegible]

dela unire dela Frăţie —

Aceasta-mi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez propriu —

[illegible] A. Popescu

2 Septembrie 1942
Dată faţa noastră
[illegible]

254

~~237~~

PROCES VERBAL

Astăzi 19 August 1947

Noi Comisar ŞIPOS NICOLAE din Directia Politiei de Siguranţă ,constatăm că astăzi orele 13 invitând pe Dl N.N. POPESCU domiciliat in Bucuresti str. Medic Lt. Zlătescu nr. 39 si intrebându-l asupra lucrurilor care iau fost date in păstrare de către numitul VICTOR RADULESCU POGONEANU,Dl. POPESCU ne predă una casetă metalică inchisă.

Procedând în prezenţa şi cu încuviinţarea Dlui N.N. POPESCU la desfacerea acestei casete,consemnăm următorul conţinut :

1.- una bancnotă de 10 dolari americani.
2.- una bancnotă de 1000 franci elvetieni.
3.- două bancnote a 500 franci elevetieni.-
4.- sapte bancnote a o sută franci elvetieni
5.- două bancnote a 50 franci elevetieni.-
6.- patru banconote a 20 franci elvetieni.-

Deci in total zece dolari americani si două mii opt sute optzeci franci evletieni .

7.- un passport diplomatic pe numele GEORGE CRETZANU.-

8.- un pasaport diplomatic pe numele VICTOR RADULESCU POGONEANU.-

9.- un passport diplomatic pe numele CECILIA SORESCU.-

10.- una lucrare sapilografiată cu titlul La ROUMANIE DEVANT LA CONFERENCE DE LA PARIX 1946 Bessarabie et Bukovine du Nord,cuprinzând 91 pagini.-

11.- una lucrare tiărită LA ROUMANIE DEVANT LA CONFERENCE DE LA PAIX Paris 1946 cuprinzând 147 pagini si 6 hărti.

12.- una lucrare OBSERVATIONS SUR LE PROJET DE TRAITE DE PAIX AVEC LA ROUMANIE Paris Octombre 1946 cuprinzând 31 pagini.-

./.

13.- una lucrare cu titlul DELEGATION BESSARABIENNE:LES ROUMAINS DEVANT LE CONGRES DE LA PAIX.LA QUESTION DE LA BESSARABIE Paris Septembre 1919,cuprinzând 26 de pagini.-

14.- una lucrare cu titlul ASSOCIATION DES EVACUES DE LA DOBROUDJA DU SUD (QUADRILATERE) MEMOIRE SUR LA DOBROUDJA DU SUD (QUADRILATERE)PRESENTE A LA CONFERENCE LA PAIX DE PARIS BUCAREST 1946,cuprinzând 41 pagini si una hartă.-

15.- un memorandum in limba engleză cu data de 30 Septembrie 1946 cuprinzând 14 file.-

16.- un număr de 14 /patrusprezece/ scrisori originale .-

17.- una copie depe o scrisore semnată Gr. N. Buzesti,datată Berne 3 Aprilie 1947 cuprinzând trei file, cu titlul Domnule Presedinte.-

18.- una dare de seamă cuprinzând sase pagini datată Paris 15 Octombrie 1946 Hotel Lancaster .-

19.- una lucrare in limba engleză cuprinzând cinci file bătute la masină intitulată RESUME MINUTES OF THE MEETING 18.IX.946 .-

20.- una lucrare in limba franceză bătută la masină cuprinzând 8 file datată Bucarest,le Juin 1945.-

21.- una lucrare in limba engleză,bătută la masină,cuprinzând două file,datată Bucarest July 1945.-

22.- un exemplar din JOURNAL DE GENEVE cu data 25 Septembre 1946.-

23.- una traducere dintr'un articol cu titlul SACUL POSTAL apărut in NEW-YORG HERALD TRIBUNE,PARIS, Vineri 27 Septembrie 1946.-

24.- un comunicat al delegatiei permanente a partidului national tărănesc cu data de 24 August 1946, cuprinzând trei file bătute la masină.-

25.- un exemplar din Declaratiile domnului IULIU MANIU făcute la 8 August 1946 in legătură cu proectul Tratatului de Pace, cuprinzând 11 file.-

26.- Una scrisoare / copie/ datată Paris le 20 Septembre 1946,in limba franceză semnată NICOLAS DIANO.

27.- una lucrare sapilografiată in limba franceză cuprinzând trei file incepând cu cuvintele Le signature du traite de paix avec la Roumanie...

./.

256

259

28.- una lucrare cuprinzând notele stenografice a unei conferinte ţinute de Dl. Ministru EUGEN FILOTI cuprinzând 28 de pagini .-

29.- una lucrare cuprinzând a doua expunere a Dlui ministru FILOTI in 2o de pagini bătute la masină.-

3o.- una lucrare cuprinzând expunerea Dlui ministru ION CRISTU in 17 pagini bătute la masină .-

31.- una lucrare cu data Paris 31 Octomvrie 1946 cuprinzând Note explicative asupra activităţii comisiunei economice a delegaţiei României la Conferinţa dela Paris in 8 pagini bătute la maşină semnată /ss/ D.G. DANIELOPOL.-

32.- două tăieturi din ziare englezeşti cuprinzând două articole semnate ALEXANDER CRETZANU.-

Drept care am dresat prezentul Proces-verbal in patru exemplare.-

Comisar,

Sipos Nicolae

Predător,

Martori asistenţi,

257

260

PROCES VERBAL

Astăzi 19 August 1947

Noi Comisar SIPOS NICOLAE din Directia Politiei de Sigurantă ,constatăm că astăzi orele 13 invitând pe Dl N.N. POPESCU domiciliat in Bucuresti str. Medic Lt. Zlătescu nr. 39 si intrebându-l asupra lucrurilor care iau fost date in păstrare de către numitul VICTOR RADULESCU POGONEANU,Dl. POPESCU ne predă una casetă metalică inchisă.

Procedând în prezența și cu încuviințarea Dlui N.N. POPESCU la desfacerea acestei casete,consemnăm următorul conținut :

1.- una bancnotă de lo dolari americani.
2.- una boncnotă de looo franci elvetieni.
3.- două bancnote a 5oo franci elevetieni.-
4.- sapte bancnote a o sută franci elvetieni
5.- două bancnote a 5o franci elevetieni.-
6.- patru banconote a 2o franci elvetieni.-

Deci in total zece dolari americani si două mii opt sute optzeci franci evletieni .

7.- un passport diplomatic pe numele GEORGE CRETEANU.-

8.- un pasaport diplomatic pe numele VICTOR RADULESCU POGONEANU.-

9.- un pasaport diplomatic pe numele CECILIA SORESCU.-

lo.- una lucrare sapilografiată cu titlul Le ROUMANIE DEVANT LA CONFERENCE DE LA PARIX 1946 Bessarabie et Bukovine du Nord,cuprinzând 91 pagini.-

11.- una lucrare tiărită LA ROUMANIE DEVANT LA CONFERENCE DE LA PAIX Paris 1946 cuprinzând 147 pagini si 6 hărti.

12.- una lucrare OBSERVATIONS SUR LE PROJET DE TRAITE DE PAIX AVEC LA ROUMANIE Paris Octombre 1946 cuprinzând 31 pagini.-

./.

258

261

13.- una lucrare cu titlul DELEGATION BESSARABIENNE!LES ROUMAINS DEVANT LE CONGRES DE LA PAIX.LA QUESTION DE LA BESSARABIE Paris Septembre 1919,cuprinzând 26 de pagini.-

14.- una lucrare cu titlul ASSOCIATION DES EVACUES DE LA DOBROUDJA DU SUD (QUADRILATERE) MEMOIRE SUR LA DOBROUDJA DU SUD (QUADRILATÈRE)PRESENTE A LA CONFERENCE LA PAIX DE PARIS BUCAREST 1946,cuprinzând 41 pagini si una hartă.-

15.- un memorandum in limba engleză cu data de 3o Septembrie 1946 cuprinzând 14 file.-

16.- un număr de 14 /patrusprezece/ scrisori originale .-

17.- una copie depe o scrisore semnată Gr. N. Buzesti,datată Berne 3 Aprilie 1947 cuprinzând trei file, cu titlul Domnule Presedinte.-

18.- una dare de seamă cuprinzând sase pagini datată Paris 15 Octombrie 1946 Hotel Lancaster .-

19.- una lucrare in limba engleză cuprinzând cinci file bătute la masină intitulată RESUME MINUTES OF THE MEETING 18.IX.946 .-

2o.- una lucrare in limba franceză bătută la masină cuprinzând 8 file datată Bucarest,le Juin 1945.-

21.- una lucrare in limba engleză,bătută la masină,cuprinzând două file,datată Bucarest July 1945.-

22.- un exemplar din JOURNAL DE GENEVE cu data 25 Septembre 1946.-

23.- una traducere dintr'un articol cu titlul SACUL POSTAL apărut in NEW-YORK HERALD TRIBUNE,PARIS, Vineri 27 Septembrie 1946.-

24.- un comunicat al delegatiei permanente a partidului national tărănesc cu data de 24 August 1946, cuprinzând trei file bătute la masină.-

25.- un exemplar din Declaratiile domnului IULIU MANIU făcute la 8 August 1946 in legătură cu proectul Tratatului de Pace, cuprinzând 11 file.-

26.- Una scrisoare / copie/ datată Paris le 2o Septembre 1946,in limba franceză semnată NICOLAS DIANO.

27.- una lucrare sapilografiată in limba franceză cuprinzând trei file incepând cu cuvintele La signature du traite de paix avec la Roumanie...

./.

 259

28.- una lucrare cuprinzând notele stenografice a unei conferinte tinute de Dl. Ministru EUGEN FILOTI cuprinzând 28 de pagini .-

29.- una lucrare cuprinzând a doua expunere a Dlui ministru FILOTI in 2o de pagini bătute la masină.- 262

3o.- una lucrare cuprinzând expunerea Dlui ministru ION CRISTU in 17 pagini bătute la masină .-

31.- una lucrare cu data Paris 31 Octomvrie 1946 cuprinzând Note explicative asupra activitătii comisiunei economice a delegatiei României la Conferinta dela Paris in 8 pagini bătute la maşină semnată /ss/ D.G. DANIELOPOL.-

32.- două tăieturi din ziare englezeşti cuprinzând două articole semnate ALEXANDER CRETEANU.-

Drept care am dresat prezentul Proces-verbal in patru exemplare.-

Comisar,

Sipos Nicolae   Predător,

Martori asistenţi,

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

260

MANDAT DE DEŢINERE Nr, 263

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi General div. I. Petrescu Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Regiunii 2 Militare.

In baza art. 143/162 din C. J. M., având în vedere că în contra lui NICOLAE N POPESCU din Bucuresti Str. Nr. sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de uneltire contra ordinei şi siguranţei statului

prev. şi pen. de art.

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 22 sept 1947

Dat în Bucureşti astăzi 22 sept /947.

Procuror Militar, Special
General de div. Petrescu

Am luat cunoştinţă invinuit

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

261

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 3014

264

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi — — — — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Corpului II Armată.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui POPESCU — N. Nicolae — — — din — — — — — — — Str. — — — — — — — Nr. — sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de — — — — — — — uneltire împtriva unitatii Statului — — — — — — —

prev. şi pen. de art. — — — — — — — — — — — —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 36 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 22 August 1947 — — — — —

Dat în Bucureşti astăzi — — 22 August — — /947.

Procuror Militar, Special
General de Div. Petrescu

Am luat cunoştinţă învinuit

NEAMTU OCTAVIAN

11

264

267

D E C L A R A T I E

Subsemnatul NEAMTU GH OCTAVIAN, domiciliat in Bucuresti str. Doctor Drăghescu nr. 9 de profesiune profesor secundar, indeplininâd in prezent functiunea de Director General al Fundatiei Regele Mihai I, in vârstă de 26 ani, căsătorit cu serviciul militar satisfăcut.-

Privitor la Dl VICTOR I RADULESCU POGONEANU, declar următoarele:

Cunosc pe Dl POGONEANU din Facultate unde am fost colegi, in cursul anilor de studentie m'am imprietenit cu Dl POGONEANU si am păstrat această legătură până azi.

In ultimi ani intr'cât Dsa a functionat mai mult in străinătate relatiunile noastre au mai rare, deasemenea si recent Dsa fiind suferind de picioare, iar eu fiind absorbit cu acivitatea de conducere a Institutiei Fundatia Regele Mihai I, ne-am văzut foarte rar.

Intrebat dacă vreo dată Dl POGONEANU a depozitat la mine vre'un fel de material declar că niciodată nu a depozitat la mine nici un fel de material. Este adevărat că odată, acum circa un an un an si jumătate Dl POGONEANU m'a intrebat dacă ar putea sau nu lăsa la mine câteva zile niste materiale in legătură cu 23 August 1944, actiune la care Dsa a participat in mod activ, iar eu i-am răspuns că nu pot să primesc aceasta neintelegând să am nici un amestec in vreo chestiune de acet fel.

In ziua de Miercuri 6 August 1947 l-am văzut pe Dl POGONEANU ultima dată ca invitat al meu la mine acasă, impreună cu sotia sa, cu ocazia primei vizite ce mi-au făcut-o după căsătoria mea, petrecută recent si anume la 4 Iunie a.c.

./.

'10

265

Nu era singurul invitat, deoarece am folosit acest prilej ca să mă achit de mai multe obligatiuni sociale pe care le aveam.

268

Drept care semnez această declaratie, propriu astăzi 8 August 1947.-

/ss/ OCTAVIAN NEAMTU

1

8 August 1947

266

269

Declarație

Subsemnatul Neamțu G. Octavian, domiciliat în București, Str. Dr. Drăghiescu, 9, de profesiune profesor secundar, îndeplinind în prezent funcțiunea de director general al Fundației Regele Mihai I, în vârstă de 36 ani, căsătorit, cu serviciul militar satisfăcut.

Privitor la d. Victor I. Rădulescu-Pogoneanu, declar următoarele: cunosc pe d. Pogoneanu din facultate unde am fost colegi; în cursul anilor de studenție m-am împrietenit cu d. Pogoneanu și am păstrat această legătură de prietenie până azi.

În ultimii ani întrucât dsa a funcționat mai mult în străinătate relațiunile noastre au fost mai rare; deasemenea și recent dsa fiind suferind de picioare, iar eu fiind absorbit cu activitatea de conducere a instituției Fundația Regele Mihai I, ne-am văzut ~~foarte~~ rar.

~~Întrebat dacă vreodată~~ d. Pogoneanu a depozitat la mine vreun fel de material, declar că niciodată nu a depozitat la mine nici un fel de material. Este adevărat că odată, acum cca un an un an și jumătate d. Pogoneanu m-a întrebat dacă ar putea sau nu lăsa la mine câteva zile niște materiale în legătură cu 23 August, 1944, acțiune la care dsa a participat în mod activ, iar eu i-am răspuns că nu pot să primesc aceasta, neînțelegând să am nici un amestec în vreo chestiune de acest fel.

În ziua de miercuri, 6 August 1947 l-am văzut pe d. Pogoneanu ultima dată, ca invitat al meu la mine acasă, împreună cu soția sa, cu ocazia primei vizite ce mi-au făcut după căsătoria mea, petrecută recent și anume la 4 Iunie, a.c. Nu era singurul invitat, deoarece am folosit acest prilej ca să mă achit de mai multe obligațiuni sociale pe care le aveam.

Drept care semnez această declarație, proprie, astăzi 8 August, 1947.

Octavian Neamțu

270

D E C L A R A T I E .

Subsemnatul NEANTU G. OCTAVIAN, născut in Caransebes judetul Severin ,anul 1916, luna Decembrie, ziua 6, fiul Gheorghe si al Elisabetei, căsătorit cu ELENA GAVRILESCU, copii nu am, de profesiune profesor, in prezent directorul Fundatiei Regele Mihai I, serviciul militar satisfăcut, cu gradul caporal T.R., la Centrul de Instructie A.C.G., condamnat nu am fost, ultimul domiciliu Str. Drăghicescu 9, declar următoarele :

In complectarea declaratiei mele anterioare declar următoarele cu privire la intrebarea relativ la o valiză pe care am avut-o in păstrare dela Dl VICTOR POGONEANU

Când d. POGONEANU mi-a cerut să iau in păstrare unele documente in legătură cu evenimentele dela 23 August ,1944 eu am refuzat să-mi iau o asemenea răspundere.

Intr'un alt moment, si anume in epoca dinainte de căsătoria sa, când d POGONEANU si-a manifestat si dorinta de a se muta la mine pentru câtva timp, lucru pe care nu-l puteam refuza, dar asupra căruia am arătat imprejurarea că locuinta mea nu corespunde nevoilor sale, dată fiind starea sănătăţii sale, d. POGONEANU a venit intr'o zi la mine cu masina, a lăsat o valiză si m'a anuntat că va veni să stea totusi la mine câteva zile. Nu am intrebat ce contine valiza, care a fost depusă de sofer in Hallul locuintei mele si nici nu stiu ce continea. Am presupus că sunt lucrurile Dlui POGONEANU pentru mutarea sa la mine. După câteva zile -două sau trei- cel mult patru m'a anuntat că va ridica valiza intrucât va locui in Palatul STIRBEY, ceacea s'a si intâmplat, nu-mi amintesc dacă a ridicat personal valiza ori numai prin sofer.-

Aceasta este declaratia mea pe care o sustin si o semnez propriu.-

15 August 1947.- /ss/ OCTAVIAN NEANTU,

20

288

Dată în fața noastră
azi 15 August 1947
Com. Șef
[signature]

271

Declarație

Subsemnatul Neamțu G. Octavian, născut în Caransebeș, județul Severin, anul 1910, luna decembrie, ziua 6, fiul lui Gheorghe și al Elisabetei, căsătorit cu Elena Gavrilescu, copii nu am, de profesiune profesor, în prezent directorul Fundației Regele Mihai I, serviciul militar satisfăcut, cu gradul caporal T.R., la Centrul de Instrucție A.C.G., condamnat nu am fost, ultimul domiciliu Str. Dr. Drăghicescu, 9, declar următoarele:

În completarea declarației mele anterioare declar următoarele cu privire la întrebarea relativă la o valiză pe care am avut-o în păstrare dela d. Victor Pogoneanu:

Când d. Pogoneanu mi-a cerut să iau în păstrare unele documente în legătură cu evenimentele dela 23 August, 1944, eu am refuzat să-mi iau o asemenea răspundere.

Într-un alt moment, și anume în epoca dinainte de căsătoria sa, când d. Pogoneanu și-a manifestat și dorința de a se muta la mine pentru câtva timp, lucru pe care nu-l puteam refuza, dar asupra căruia am arătat împrejurarea că locuința mea nu corăspunde nevoilor sale, dată fiind starea sănătății sale, d. Pogoneanu a venit într-o zi la mine cu mașina, a lăsat o valiză,

Octavian Neamțu

şi m-a anunţat că va veni să stea totuşi la mine câteva zile. Nu am întrebat ce conţine valiza, care a fost depusă de şofer în hallul locuinţei mele şi nici nu ştiu ce conţinea. Am presupus că sunt lucrurile d-lui Rogoveanu pentru mutarea sa la mine. După câteva zile – două sau trei – cel mult patru – m-a anunţat că va ridica valiza întrucât va locui în Palatul Ştirbey, ceeace s-a şi întâmplat. Nu-mi amintesc dacă a ridicat personal valiza ori numai prin şofer.

Aceasta este declaraţia mea pe care o susţin şi o semnez propriu.

[illegible signature]

15 August, 1947.

19

269

272

D E C L A R A Ţ I A

1.- In continuarea celor arătate cu privire la convorbirea "despre "Planul MARCHAL" lacererea Dvs.,adaug următoarele: Concluzia pentru mine asupra acestei discuţii este că după.părerea exprimată de dl.POGONEANU,cu acest prilej,conflictul între U.R.S.S.,deoparte şi Anglia şi America de altă parte,era "amânat",dar inevitabil.-

2.- Despre dl.MIRCEA GRIGORESCU şi ziarul "Ecoul",îndată după 23 August,dl POGONEANU,către urmare la demersul făcut de mine la dânsul în acest scop mi-a spus:

"Nu eu am cerut suprimarea ori suspendarea "Ecoului" (nu-mi amintesc exact cuvântul),deşi orice părere am despre MIRCEA GRIGORESCU,ci tocmai acei care au fost în Redacţia ziarului său.Dealtfel,chiar dacă aşi încerca eu să fac ceva în favoarea "Ecoului",nu cred că aşi reuşi,(sau "nu aş reuşi") ,deoarece se opune Partidul Comunist.-"

3.- Cu ocaziunea atacului îndreptat împotriva mea de dl. STEFAN IACOBESCU,funcţionar concediat de mine,dela Fundaţia "Regele Mihai I.",şi membru al P.N.Ţ.,(MANIU),m'am adresat lui POGONEANU ca să mă ajute în această împrejurare în care sunt calomniat de un om pornit împotriva mea.Dl.POGONEANU mi-a făgăduit să vorbească în favoarea mea cu dl.BERCOVICI dela ziarul "Liberalul" şi cu dl.IULIU MANIU,ca să înceteze aceasta campanie pe care şi dl.POGONEANU o considera nedreaptă.

4.- Cu ocaziunea atacurilor îndreptate de "Ardealul" gazeta D-lui ANTON IONEL MUREŞANU,împotriva lui POGONEANU,am făcut un demers în favoarea lui POGONEANU în următoarele împrejurări:

Mă aflam în preajma sărbătorilor Crăciunului şi am fost solicitat de ziarul "Ardealul" ca şi de alte gazete,să dau un interviu pentru pagina culturală,referitor la activitatea Fundaţiei Regele Mihai I.,

Producându.se amintitele atacuri de presă contra lui POGONEANU când dl.GIURGIUCA,redactorul paginei "Literare" a venit să-mi ceară răspunsurile,am declarat că nu sunt dispus

./.

să le dau din cauza din cauza atitudinii nedrepte pe care ziarul o are față de dl.POGONEANU. Dl.GIURGIUCA a declarat că va vorbi în această privință cu dl.A.I.MURESANU,și după două-trei zile și-a anunțat la mine vizita d.A.I.MURESANU și dl. GIURGIUCA. Am spus d-lui A.I.MURESANU părerea mea și mi-a răspuns:"Dle NEAMTU,în această chestiune mi-au vorbit și d-nii IULIU MANIU și MIHAI POPOVICI,dar eu cred că redactorii mei au documente în sprijinul afirmațiunilor lor,deaceea cred că voi continua".

Ulterior,după câteva luni,când am revăzut pe dl. MURESEANU,dl.MURESEANU mi-a spus:"Ați avut dreptate în privința d-lui POGONEANU,dl.MANIU mi-a spus că are o părere foarte bună despre dânsul și că îl consideră un om perfect cinstit".

Declar,susțin,semnez.

/ss/Octavian Neamțu

15 August 1947

17 271

Scris în fața noastră, azi 15.8.1947
Com. [signature]

274

Declarație

1. În completarea celor arătate cu privire la convorbirea despre „Planul Marshall", la cererea D-v. adaug următoarele: concluzia pentru mine asupra acestei discuții este că după părerea exprimată de d. Pogoneanu, cu acest prilej, conflictul între URSS de o parte și Anglia și America de altă parte era „amânat", iar „inevitabil".

2. Despre d. Mircea Grigorescu și ziarul „Ecoul", îndată după 23 August, d. Pogoneanu, ca urmare la demersul făcut de mine la dânsul în acest scop, mi-a spus: „Nu eu am cerut suprimarea sau suspendarea „Ecoului" (nu-mi amintesc exact cuvântul), deși știi ce părere am despre Mircea Grigorescu, ci tocmai acei care au fost în redacția ziarului său. Dealtfel, chiar dacă aș încerca eu să fac ceva în favoarea „Ecoului", nu cred că aș reuși, (sau „nu aș reuși"), deoarece se opune partidul comunist."

3. Cu ocaziunea atacului îndreptat împotriva mea de d. Ștefan Iacobescu, funcționar concediat de mine dela Școala Regele Mihai I și membru al partidului național țărănist (Maniu), m'am adresat lui Pogoneanu ca să mă ajute în această împrejurare în care sunt calomniat de un om pornit împotriva mea. D. Pogoneanu mi-a făgăduit să vorbească în favoarea mea cu d. Bercovici dela ziarul „Liberalul" și cu d. Iuliu Maniu, ca să înceteze această campanie pe care și d. Pogoneanu o considera nedreaptă.

Leonida Neamțu

4. Cu ocaziunea atacurilor îndreptate de „Ardealul", gazeta dlui Anton Ionel Mureșanu, împotriva dlui Pogoneanu, am făcut un demers în favoarea dlui Pogoneanu în următoarele împrejurări:

Ne aflam în preajma sărbătorilor Crăciunului și am fost solicitat de ziarul „Ardealul" ca și de alte gazete, să dau un interview pentru pagina culturală, referitor la activitatea Fundației Regele Mihai I. Producându-se amintitele atacuri de presă contra dlui Pogoneanu, când d. Giurgiuca, redactorul paginei literare, a venit să-mi ceară răspunsurile, am declarat că nu sunt dispus să le dau din cauza atitudinii nedrepte pe care ziarul o are față de d. Pogoneanu. D. Giurgiuca a declarat că va vorbi în această privință cu d. A. I. Mureșanu, și după două-trei zile mi-a anunțat la mine vizita d. A. I. Mureșanu și d. Giurgiuca. Am spus dlui A. I. Mureșanu părerea mea și mi-a răspuns: „D-le Neamțu în această chestiune mi-au vorbit și d-nii Iuliu Maniu și Mihai Popovici, dar eu cred că redactorii mei au documente în sprijinul afirmațiunilor lor, deaceea cred că voi continua."

Ulterior, după câteva luni, când am revăzut pe d. Mureșanu, d. Mureșanu mi-a spus: „Ați avut dreptate în privința dlui Pogoneanu, d. Maniu mi-a spus că are o părere foarte bună despre dânsul și că îl consideră un om perfect cinstit."

Declar, susțin, semnez.

Leonida Neamțu

15 August, 1947.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul NEAMTU G.OCTAVIAN, in continuare declar următoarele:

Inainte de a merge mai departe, amintindu-mi o întrebare pusă de D. Secretar General Bunaciu, precizez următoarele referitor la relaţiile dintre mine şi Palat.

Deşi lucrez din 1934 la Fundaţia Regela Mihai I. relaţiunile mele cu Palatul au fost extrem de rare, mai rare chiar decât era obligatoriu faţă de funcţiunea pe care o îndeplinesc din 1941 înceace. Astfel: pe timpul domniei Regelui Carol II, adică din 1934 şi până la abdicarea sa nu am vorbit cu Regele Carol II. nici o singură dată, nu am avut nici o audienţă, toate relaţiile cu Palatul erau purtate exclusiv de Prof.D.Gusti, iar in timpul absenţei sale de Emanuil Bucuţa, Ap. D.Culea sau D.G.Banu, care aveam delegaţie de suplinire; decând am fost numit ca director delegat şi apoi ca director titular (1945) am fost primit de Majestatea Sa numai de două ori, odată ca director delegat (1942 sau 1943) în audienţă comună şi cu ceilalţi directori de Fundaţii şi odată ca director titular, pentru buget în Mai 1946. Nu cunosc pe nimeni din cercurile Palatului, în afară de d.Mareşal Negel la care am fost numai în rare ocaziuni şi numai pentru chestiuni de serviciu. Tot aşa am cunoscut şi pe d.Ion Mocsonyi Stârcea când era Mareşal al Curţii M.S.Regelui, şi tot numai pentru chestiuni de serviciu; când am vorbit pentru întâia oară cu d. Mocsonyi Stârcea, chemat de Dsa, în chestiuni de serviciu, la încheierea audienţei am spus: "Daţi-mi voe să vă spun că avem câteva cunoştinţe comune: Pichi Pogoneanu, Brutus Coste, Titu Pogoneanu". Mi-a răspuns: "Da! Imi pare bine".

In cursul activităţii mele la Fundăţia Regele Mihai I. d. Mocsonyi Stârcea susţinea activitatea mea faţă de încercările D-lui D.Caracostea, care era Director General al Uniunii Fundaţiilor Regale, de a hitleriza şi activitatea noastră, cum a făcut cu Revista Fundaţiilor Regale pe care o conduce al (D.Caracostea). Aceasta a dus la legea din 13 Mai 1944, care a desfiinţat Uniunea Fundaţiilor Regale şi a contopit Fundaţia Regală pentru literatură şi artă cu Fundaţia

..//..

Regele Mihai I; această contopire a durat până la 16 Iunie 1945, când cele două Fundaţii s'au despărţit din nou.-

In prezent sunt director numai la Fundaţia Regele Mihai I.-

+

Continui acum povestirea făcută în declaraţia anterioară.

Ne aflăm după 23 August, 1944. Eu eram directorul Fundaţiei Regele Mihai I., care inglobase /prin legea din 13 Mai 1944) şi Fundaţia pentru literatură şi artă, şi aveam enorm de mult de lucru.-

Printre primele măsuri ce am luat a fost să schimb şi să indrept ce stricase d. Caracostea. Am redat Revistei Fundaţiilor Regale Comitetul ei de direcţie şi am încredinţat din nou redactarea ei Dlui Camil Petrescu şi Dlui Petre Comarnescu; am chemat la conducerea editurii pe d.Prof. Tudor Vianu, actualul ambasador al României la Belgrad; am reînfiinţat premiile pentru scriitorii tineri, etc. Eram absorbit de această muncă, şi o implineam cu drag.

Pichi Pogoneanu era directorul presei şi informaţiilor in Ministerul Afacerilor Străine, în care se inglobase fostul Minister al Propagandei, desfiinţat. Fundaţia Regele Mihai I. depindea de acest Minister şi de această direcţie a presei şi informaţiilor.-

Intr'o dimineaţă, prin Septembrie - Octombrie 1944, Pichi m'a chemat la el la Direcţie, care funcţiona in Palatul Ugir, şi mi-a cerut, din partea Ministerului, să demisionez din postul de director al Propagandei şi să mă dedic exclusiv Fundaţiei Regele Mihai I. Am primit aceasta cu cea mai mare bucurie; dorinţa mea era să desvolt o activitate socială şi culturală ca aceea dela Fundaţie, nu o activitate administrativă ori politică într'un departament.

Pichi Pogoneanu a mărit şi subvenţia pentru Fundaţia Regele Mihai I., subvenţie care era luată în bugetul Direcţiei Presei şi Informaţiilor din Ministerul Afacerilor Străine, situaţie, desigur, provizorie, până la trecerea noastră în bugetul Ministerului de Finanţe, unde figurăm cu subvenţiişi azi.

In această epocă Pichi era extrem de ocupat; locuia chiar la Minister, chiar în camera în care-şi avea biroul. Nu l-am prea văzut în această vreme.-

Ocaziunile în care am mers la dânsul sunt următoarele: - Odată am fost rugat să stărui pe lângă Pichi să accep-

te ca d. Alex. Bădăuţă să-şi dea demisia din Minister ca să nu fie epurat. Pichi a protestat: "Să nu vii la mine cu asemenea intervenţii. Nu vreau să ştiu de Bădăuţă. Trebue să fie epurat." Am stăruit, dar fără succes. Ulterior au intervenit pentru d. Bădăuţă şi alţii prieteni ai săi,care erau şi prietenii lui Pichi (Buzdugan,Filotti,Dragu) şi astfel,demisia lui Bădăuţă s'a acceptat.-

- Altădată, am mers la Pichi pentru ziarul "Ecoul" care urma să fie suspendat ori suprimat. Am susţinut "Ecoul" ca pe singurul ziar care, în epoca dictaturii antonesciene, a avut un ton de reţinere clară şi de pregătire a opiniei publice în vederea schimbărilor care urmau să se producă şi care prin "Mersul războiului", prin "situaţia internaţională" prin "chenarele" sale, ca şi prin articolele sale, era un ziar cu atitudine favorabilă ruperii de alianţa cu germania hitleristă. Pichi nu a primit nici această cerere a mea, pe care am repetat-o,motivând că totuşi el consideră pe Mircea Grigorescu, directorul "Ecoului", ca un om interesat şi de veniturile pe care i le aducea gazeta. "Dealtfel,a adăogat Pichi,nici nu aş putea face nimic. Suspendarea "Ecoului" nu e cerută de mine ci de N.Carandino şi de foştii redactori ai "Ecoului". Pichi făcea aluzie la d.G.Macovescu care era în Comisiunea respectivă. In încheiere Pichi a adăogat : "Nici nu aş putea face nimic; se opune partidul comunist."

- Un alt demers, de astă dată telefonic, am făcut la Pichi, tot în răstimpul 1944-45, în împrejurarea următoare: un denunţ făcut împotriva mea de nişte funcţionari concediaţi de mine dela Fundaţie, mă pusese în situaţia de a fi ridicat şi dus la Prefectura sau la lagărul dela cazarma "Tudor Vladimirescu". Am chemat pe Pichi la telefon acasă şi i-am spus situaţia în care mă aflu. Era pe vremea în care d.N.Penescu era Ministru al Afacerilor Interne. In urma demersurilor făcute de Pichi - mi-a spus că a vorbit cu d.Ministru Dămăceanu şi cu d. Bălăceanu,care era la cancelaria Palatului. In urma acestor demersuri,d.Director Manolescu (aşa cred că se numea) dela Prefectura Poliţiei a chemat la telefon pe agentul care venise la mine. Am rămas pe loc la birou, am mers după masa la Prefectură şi am dat acolo o declaraţie în care am arătat că nu am făcut nici odată, nici o politică şi mai ales că nu am fost niciodată legionar, nici măcar simpatizant.-

..//..

In vremea aceasta contact personal cu Pichi nu am prea avut; el era mereu cu cercul său de prieteni şi de colaboratori dela Ministerul Afacerilor Străine, în deosebi cu G.Niculescu-Buzeşti, Camil Demetrescu,Cecilia Sorescu,Emil Lăzărescu. Nu-mi părea curios acest lucru. Pichi avea nevoe ca să fie mereu cineva cu dânsul,din cauza stării sănătăţii sale; boala era rea,mersul tot mai defectuos şi mai greu. Socoteam că acesta e şi motivul pentru care câte unul din cei arătaţi (Camil Demetrescu, Emil Lăzărescu, Florin Roiu) adeseori rămâneau şi peste noapte la dânsul. Telefonând la Pichi îi găsiam acolo; ei răspundeau la telefon.

Am mers şi eu cu Pichi adeseori la croitor,la bărbier, după cumpărături; deasemenea, i-am împrumutat foarte-foarte des automobilul de care dispuneam la Fundaţia Regele Mihai I. Toate acestea le făceam cu drag, ca pentru un prieten bun, care are nevoe de ajutorul prietenilor săi, pe care şi el i-ar ajuta la nevoe.

Din punct de vedere politic în această vreme Pichi era în intregime alături de G.Niculescu Buzeşti,pe care-l iubea ca prieten şi îl stima ca diplomat. Ori de câte ori pomenea de G.Niculescu Buzeşti spunea: "Este un om foarte bine". Deasemenea, cred că se vedea in această epocă cu D.C.Vişoianu şi Savel Rădulescu. Stiu aceasta,adică pot afirma aceasta, bazat pe faptul că uneori când îmi cerea maşina şi eu nu eram în situaţia de a i-o putea da imediat,spunea: "Fă cumva,fiindcă trebue să-l văd neapărat pe Vişoianu" sau altădată, "trebue să merg neapărat la Savel."

Nu mi-a spus nici odată ce anume vorbeşte cu ei; odată, doar l-am rugat să-i vorbească despre mine lui Savel Rădulescu, despre care auzisem că este în termeni foarte amicali cu d.Mareşal Negel, ca d.Mareşal Negel să nu dea crezare tuturor denunţurilor ce se fac împotriva mea de funcţionarii concediaţi de mine.

La 16 Iunie 1945,am fost numit director titular al Fundaţiei Regele Mihai I. Numirea mea s'a făcut la propunerea D-lui Ministru Lucreţiu Pătrăşcanu, de care depinde,conform legii, Fundaţia Regele Mihai I. Nu cunoşteam personal pe d. Ministru Pătrăşcanu; l-am cunoscut personal abia după ce am fost numit. Cred că d.Ministru Pătrăşcanu mă cunoştea dela prietenii comuni Dr.Lena Constanţe şi d.H.Brauner şi cred că numirea mea îşi avea justificarea în împrejurării ca cele

..//..

următoare: atitudinea mea clară din timpul dictaturilor, care nu am simpatizat; ajutorul dat de mine multor oameni de stânga cunoscuţi, ajutor dat fără ezitare şi cu riscuri mari personale din partea mea: am intervenit pentru Traian Selmaru, am ajutat pe G.Ivaşcu, am ajutat mult pe Aurel Baum, am făcut servicii mari inginerului V.Borsan, membru de partid, am avut în trecut (1934-1935). o ~~activitatea~~atitudine neşovăitoare în chestiuni care priveau pe H.Brauner şi l-am ajutat într'o împrejurare foarte grea în vara 1944; m'am oferit să iau sub adăpostirea mea un membruu marcant al partidului comunist, al cărui nume nu mi s'a comunicat şi nici nu am insistat să mi se comunice (Solicitarea mi s'a făcut prin d.ing.H.Zilber în 1944 primăvara); nu am hitlerizat în nici un fel Fundaţia Regele Mihai I; am rostit cuvântarea dela Craiova, manifestare clară în favoarea M.S.Regelui, care simboliza pentru toată lumea opunerea faţă de hitlerism; munca devotată şi consacrată exclusiv Fundaţiei Regele Mihai I., adică satelor şi ţărănimii şi dusă într'un spirit democratic şi progresist; ajutorul dat unor oameni orientaţi spre stânga, precum Stanciu Stoian, Ion Berca, Iorgu Stoian, etc.etc.- ceiace reprezenta un stat de serviciu bogat şi clar, şi la care se poate adăoga scrisul meu la "Timpul" şi "Ecoul", sau ajutorul dat în timpul legionarilor Dlui Prof, Tudor Vianu, şi alte multe fapte, pe care mi-e greu să le amintesc, fiindcă nu le-am făcut cu gândul să le citez vreodată şi nici nu credeam că voi ajunge în situaţia de a le pomeni în apărarea mea.-

Am fost foarte bucuros de numirea ce mi s'a făcut; ea insemna pentru mine implinirea unei aspiraţii de muncă. ~~Fap~~ Faptul că ea mi s'a făcut de guvernul democraţic al epocei de după 6 Martie 1945 constituia pentru mine o obligaţie morală, pe care am înţeles s'a respect.-

Si am lucrât în acest spirit. Nu am lăsat să pătrundă în lucrările Fundaţiei nici un ţară, nici în provincie, nimic împotriva guvernului şi am luptat cu tact, cu răbdare, dar continuu să aduc această activitate, aşa de răspândită pe toată suprafaţa ţării, spre linia cerută de vremuri şi de guvernul ţării. Nu este o muncă uşoară să realizez această lucrare, într'o activitate care inglobează sute de preoţi, învăţători, ţărani şi chiar unii, pe care Fundaţia este nevoită să-i primească aşa cum sunt şi cărora trebue să le comunice ţelurile ei şi spiritul ei. Pot afirma însă

că s'a făcut enorm în acest sens şi că eu eram pe acest drum. Unde au fost ezitări sau greşeli din partea mea, aceasta nu pornea din alt motiv decât grija de a nu strica o operă în care mai ales tactul şi răbdarea puteau fi utile.-

Programul de editură pe care l-am întocmit cu d. Tudor Vianu a fost prezidat şi el de acest spirit.- La conlucrarea organismelor judeţene ale Fundaţiei au fost aleşi pretutindeni domnii prefecţi ai judeţelor, iar din partea Fundaţiei am păstrat la conducerea treburilor judeţene numai oameni cu care domnii prefecţi erau dispuşi să lucreze; în foarte multe cazuri domnii prefecţi au păstrat chiar pe vechii colaboratorii ai Fundaţiei, fiindcă nu li s'au putut imputa greşeli împotriva spiritului progresist şi democratic.

In acest spirit lucram şi în această atmosferă clară, orientată în sensul regimului democratic, când s'a produs faptul de care sunt învinovăţit azi, fără să am aici o vină, fiindcă Pichi nu mi-a spus ce face, ci m'a pus într'o situaţie rea:

Intr'o convorbire, pe care o situez în toamna din 1945, Pichi mi-a spus că el crede că va avea o perchiziţie şi că ar vrea să pună în siguranţă unele materiale privind actul dela 23 August şi că s'a gândit că le lasă câteva zile la mine. "Poate - a spus Pichi - odată voi scrie şi eu cu Buzeşti o istorie a lui 23 August şi atunci aş vrea ca aceste documente să fie la noi". I-am răspuns că nu cred nimerit să aducă acest material la mine şi i-am arătat că eu însumi - după cum, dealtfel, ştia - am avut perchiziţii (în legătură cu nişte pretinse materiale de captură germană, ce s'ar afla la mine; lucrul s'a dovedit a nu fi adevărat), şi sunt mereu denunţat de funcţionarii concediaţi.

Atunci Pichi a zis că "dacă va putea (el Pichi) nu-l va aduce la mine. Totuşi, după câteva zile dela această convorbire, Pichi a venit la mine cu maşina sa, nu s'a dat jos, am eşit eu la el în Stradă şi mi-a spus că vrea să lase un geamantan la mine. Geamantanul a fost dat jos din maşină de şofer (Stefan), căruia i-am spus să-l pună în hall-ul locuinţei mele din Str. Dr. Drăghicescu, 9, unde ne aflam, şi unde locuesc şi azi.-

Asupra datei când s'au petrecut cele de mai sus am avut unele ezitări, în cursul declaraţiilor mele; ele au următoarea explicaţie: dacă nu s'ar fi produs cele ce s'au

intâmplat cu Pichi, nu m'aş fi gândit poate nici odată la această chestiune, care nu era prezentă in nici un fel în memoria mea, in cursul discuţiunilor cu D. Consilieri Rădescu am putut rectifica data şi modul cum s'au petrecut lucrurile.

Resping însă in mod hotărât şi acum afirmaţia lui Pichi despre faptul că eu aş fi cunoscut vreodată conţinutul valizei ce a lăsat la mine. Afirm în mod clar că nici odată nu am cunoscut conţinutul valizei lăsate de Pichi la mine, nici măcar din spusele lui Pichi, necum din văzute; valiza a rămas acolo unde a fost pusă de şofer, până când a fost ridicată, după câteva zile, tot de şofer.

Nu ştiam care este activitatea lui Pichi în această epocă, după plecarea lui din Ministerul Afacerilor Străine. Cum am arătat, el în această vreme el era în contact permanent mai ales cu colaboratorii săi din Minister. In toată epocă dela 1945 toamna şi până în prezent, ocaziunile în care eu m'am văzut cu el au fost rare, iar in ultimul timp, din toamnă 1946 şi până azi chiar foarte rare, din imposibilitatea de a comunica: nici eu nici el numai aveam maşini, iar distanţa dintre noi foarte mare - eu stau în Cotroceni la Scoala de războiu, iar el în Parcul Jianu şi în Parcul Filipescu.-

Totuşi, ca fapte care, în lumina celor ce le cunosc azi ar putea avea o semnificaţie, relatez următoarele, fără să am certitudinea că voi fi în stare să le pun în ordine cronologică, dar relatările vor fi exacte:

- După conferinţa de pace, când s'a întors delegaţia de experţi, Pichi mi-a spus că ar dori să vadă pe D.H. Zilber şi pe d. Golopenţia, care făcuseră parte din tehnicienii delegaţiei române şi care sunt prieteni ai noştri. Atunci am convocat la mine la masă pe cei arătaţi, precum şi pe d.H. Brauner, cred că şi pe d.D.Georgescu dela Institutul de Statistică. Masa a decurs amical, fără discuţiuni politice. Despre Paris s'a vorbit în general d.Zilber elogiind contribuţia D-lui Golopenţia, iar d.Golopenţia spunând cuvinte foarte bune despre activitatea D-lui Zilber. Nu ştiu dacă în particular Pichi le-a cerut şi alte informaţiuni despre lucruri sau persoane.-

In toamna 1946 - iarăşi spun data după memorie şi dacă cercetările vor dovedi că a fost în alt moment rog să fiu crezut că nu am avut intenţia de a nu spune lucrurile exact - in toamna 1946 aşadar, am fost anunţat, într'o dimi-

neaţă, de Dş. Sorescu actuala doamnă Victor Pogoneanu, că Pichi va veni după masa la mine. Nici odată Pichi nu s'a anunţat in acest mod la mine; obicnuit telefonic, dş.Sôrescu nu fusese nici odată la mine, în nici o chestiune.

După masa Pichi a venit la mineL am deschis eu, căci servitoare nu aveam. L-am primi şi mi-a spus că a venit la mine nu atât pentru mine ci pentru că are de discutat nişte chestiuni de afaceri cu d.Jon Moosonyi Stârcea, care nu voia să-l viziteze acasă şi atunci al (Pichi) s'a gândit să vie la mine. Mi-a părut ciudată chestiunea, dar nu am cerut explicaţii. Curând a sunat cineva şi au sosit, pe rând,mi se pare,d.Ing.Radu Buzeşti şi D.Camil Demetrescu. Cred că pe d. Inginer Buzeşti l-am cunoscut atunci, primindu-l la uşă. Apoi am văzut trecând pe stradă pe d. Stârcea, cu dş.Sorescu, am eşit în stradă şi i-am strigat (Allo!Allo! Aici!) au întrat, am schimbat câtêva vorbe convenţionale şi apoi Pichi mi-a cerut să pun patefonul (pickupp), mi-a spus că dânşii doresc să discute nişte chestiuni care nu mă privesc, anume afaceri şi că mă roagă să nu mă supăr, dar să-i las singuri, să închid uşa şi sş stau în cealaltă cameră cu Dş.Sorescu. Nimic din toate acestea nu-mi convenea,dar eram pus în faţa unui fapt implinit. Am luat în celelalte cameră cu Dş.Sorescu am jucat cărţi. Nu ştiu ce s'a discutat; nu am auzit nici o singură vorbă. Inainte de a pleca dela mine, am fost chemaţi înăuntru eu şi dş.Sorescu; le-am oferit câte o felie de cozonac; s'au schimbat iarăşi câteva vorbe convenţionale şi au plecat.

A doua zi dimineaţa am fost vizitat de cineva care spunea că vine dela circumscripţie pentru fişa de imobil; nu aveam fişa de imobil, deoarece proprietarul nu era acasă. Dar cel care venise s'a mulţumit să ştie cine stă la parter, adică era vorba despre mine. Am pus aceasta în legătură cu vizita din ajun a lui Pichi.-

Faptul acesta m'a speriat, dar m'a şi bucurat deoarece aveam un motiv têmeinic ca să-i pûn în vedere lui Pichi să nu mai facă aşa ceva, fiindcă nu voiam să dau ocazia la nici un fel de suspiciuni pe seama mea. Deacea, telefonic am chemat la mine la birou pe d.Camil Demetrescu şi l-am rugat să pună în vedere lui Pichi toate acestea,ca să nu mi se creeze,fără motiv, o situaţie neplăcută. "Nu ştiu

ce vorbiţi şi ce discutaţi - am spus - şi nici nu mă priveşte. Cred că sunt prostii. Dar modul acesta de a proceda dă de bănuit şi ne vreua să am neplăceri". d.Camil Demetrescu a răspuns: "Am să-i comunic lui Pichi, dar să ştii că nu ai nici un motiv de îngrijorare, nu e nimic nepermis (sau compromiţător, nu reţin exact termenul folosit de d.Camil Demetrescu)".

Totuşi, Pichi a repetat această întâlnire a sa cu cei arătaţi în ziua următoare, sau după o zi, nu ştiu exact. Nici de astădată nu am asistat nici o clipă la convorbiri.Mai mult,de astădată, ca să nu fiu deranjat de sgomotul pickupp-ului am cerut voe proprietarului să stau într'o garsonieră liberă a sa, situată tot la parter, dar despărţită printr'un hall şi două uşi de locuinţa mea.- La plecare i-am condus până la poartă şi ne-am despărţit,fără cea mai mică aluzie la ceeace au vorbit.-

Repetarea acestui lucru care nu mi-a plăcut m'a indispus şi m'a îngrijorat.Deaceea, am rugat pe prietenul nostru comun d.N.N.Popescu să-i comunice lui Pichi părerea mea că eu nu am voe să accept asemenea vizite şi că îl rog să nu mă mai pună în asemenea situaţii,deşi - aşa cum spunea Pichi - este vorba de afaceri comerciale ale D-lui Ion Stârcea - Mocsonyi şi de nimic altceva. Nu ştiu dacă d.Popescu a transmis sau nu acestea, dar nici o asemenea vizită nu s'a mai repetat.

Dealtfel, şi din cauza comunicaţiilor grele nu ne-am mai văzut decât rar.

După mutarea sa în Palatul Stirbey Pichi m'a chemat odată la el.

Reamintesc aici că, la un moment dat şi anume prin vara-toamna lui 1946, când lui Pichi i s'a rechiziţionat o cameră,el a luat hotărârea, împreună cu familia sa să se mute în Str.Arh.Lonis Blank,la unchiul său, şi să închirieze casa din Parcul Jianu. Atunci,Pichi mă rugase ca,pentru un timp, să-l adăpostesc la mine. Fără să-l refuz - ceeace dată fiind prietenia dintre noi, nu aş fi putut face în niciun caz,i-am arătat că locuinţa mea nu este convenabilă pentru el care are nevoe de atâtea îngrijiri.

Ulterior m'a anunţat că nu mai e nevoe să facă apel la mine,deoarece va locui în Palatul Stirbey,unde va fi găzduit de d.Niculescu-Buzeşti.-

Acolo m'a chemat într'o dimineaţă şi mi-a spus că s s'a logodit şi se va căsători cu Dş.Sorescu. I-am spus că mă

bucură aceasta şi că sunt sigur că viaţa de om căsătorit îi va face bine.-

Curând după aceasta s'a căsătorit. Am asistat la căsătorie în casa prietenului nostru comun d.Dr.Dorin Iliescu.

După câteva zile m'a chemat Picki din nou şi mi-a spus că doreşte să se sfătuiască cu mine cu privire la situaţia lui materială. Imi dădeam seama că are greutăţi materiale. Am crezut că doreşte să-i ofer un post la Fundaţie. Mi-a spus că nici nu se gândeşte la aşa ceva, ca nucumva să-mi cauzeze greutăţi, el fiind o persoană cunoscută ca ostilă Guvernului şi dată fiind prietenia lui cu d.Niculescu Buzeşti. Am mai propus să roage pe d.Pavel Rădulescu, sau pe d.Creţeanu dela Banca Românească, pe care ştiam că-i cunoaşte, ori pe d.Vişoianu, dar mi-a spus că se jenează să le ceară un asemenea serviciu şi că poate va obţine un post în cadrul intreprinderilor D-lui Ion Mocsonyi Stârcea, ceeace cred că s'a şi realizat, fiindcă ulterior m'a rugat să stărui pe lângă prietenul nostru d.Ing.Zilber să se aprobe cererea de imprumut prezentată la CEC de d.Stârcea. "Spune-i a spus Pichi - că îmi face mie un serviciu dacă se aprobă împrumutul acesta". Data fiind situaţia sănătăţii lui Pichi toţi căutam să-l ajutăm şi ne părea rău că se încăpăţinează într'o atitudine de opoziţie fără nici un rost şi fără nici o justificare.

Apoi l-am revăzut înainte de a pleca şi el şi eu în vacanţa de Crăciun. Eş pleca împreună cu soţia sa la Bulci la d.Stârcea, eu la Caransebeş la tatăl şi la sora mea. Pichi m'a chemat ca să-mi ceară maşina pentru gară.

La intoarcerea din vacanţă l-am văzut din nou; era bine dispus, sănătatea se ameliorase; stătea la sora lui şi la unchiul său in Str.Arh.Lonis Blank,19. Ne-am bucurat mult că arată bine şi am comunicat aceasta şi prietenilor comuni, ocazional, Dlui Golopenţia, Brauner, N.N.Popescu.

In Str.Arh.Lonis Blank, ne-am văzut rar. Eu eram extrem de ocupat la birou, nu aveam mijloc de transport şi eram foarte preocupat de problemele vieţii mele personale, fiind în pragul căsătoriei. Căsătoria mea s'a petrecut în condiţiuni grele, deacea acest fapt mi-a rèţinut luni de zile toată atenţiunea. La 4 Iunie 1947 m'am căsătorit; apoi la 30 Iunie, 1947 mi-am trecut doctoratul în filosofie.

Aceste două acte mi-au ocupat toată viaţa şi toate preocupările în tot cursul anului 1946/1947.

..//..

După căsătorie și după doctorat Pichi m'a chemat adeseori la telefon, dorind să ne vedem. Am avut conversații de ordin amical, fără discuțiuni de ordin politic. El știa că eu am mers tot mai mult pe linia legăturilor tot mai adânci cu Guvernul, iar eu știam că el se află în opoziție cu Guvernul, deaceea, și unul și altul am evitat subiectele de natură a sublinia deosebirile dintre noi.

Amintesc din ocaziunile în care am văzut pe Pichi în cursul verii și primăverii 1947, următoarele:

Odată am mers eu la el ca să-l vizitez la întoarcerea din vacanța de Crăciun, fără conversații politice;

Odată m'a chemat el ca să mă roage să intervin, prin prietenul nostru d.H.Brauner, ca d.Av.Pop să fie primit de către d.Ministru Pătrășcanu, privitor la o nedreptate care se făcea unui client al D-lui Av.Pop;

Altădată m'a chemat ca să intervin în favoarea nepoatei sale, fiica sorei lui Pichi, Viorica, ce se află la studii în Elveția, ca să se bucure de avantajul de schimb acordat studenților români din străinătate. In această chestiune Pichi m'a chemat de multe ori la telefon și cred de două trei ori la el acasă. Vizitele mele erau foarte scurte.-

Altădată am fost invitat de Sora lui Pichi, Dna Anina Rădulsecu-Pogoneanu, la o după masă literară, cu mulți invitați, unde s'au cetit poezii. Erau de față: Pichi, Anina, Lia Pogoneanu-măm, Sisi Pogoneanu, Ana Gherghinescu-Vania, o poetă și traducătoare italiană, Cicu Barbul, Sandu Tzigara Samurcaș, o vară a lui Pichi, soră cu d.Mitica Popescu, etc.

Intr'o altă ocaziune, am mers eu la Pichi spre a-l ruga ca, dacă cunoaște pe cineva, să intervie pentru mine la Soc.de Asigurări "Naționala" sau la Banca Românească (de care depinde Soc.Națională), ca să primesc un post acolo, leafa modestă dela Fundație fiindu-mi insuficientă, cum sunt acum căsătorit.-

Precizez că postul mi-a fost propus de d.Mihai Pop, director la fabrica de ciment Fieni, prieten al meu; și deasemenea, precizez că, prin prietenul meu d.H.Brauner; am cerut și am primit încuviințarea d-lui Ministru Pătrășcanu, ca să pot funcționa și acolo.

Pichi mi-a spus că va interveni ocazional la d. George Crețianu și apoi mi-a telefonat și mai târziu mi-a spus și verbal că a vorbit și crede că voi primi postul so-

..//..

licitat. In epoca în care s'a produs deţinerea mea,286 ca s eu să fac, în acest scop,un stagiu de practică la Soc.de Asigurări "Agricola".

In această epocă (primăvara 1946 şi vara 1947) la Pichi întâlneam în mod obicinuit pe : Camil Demetrescu,Florin Roiu, Dodu Georgescu, de două ori pe Rici Hillard, odată pe d. Gicu Barbuli de trei sau patru ori pe d.Inginer Buzeşti odată pleca dela Pichi, în momentul în care am sosit eu la Pichi,d.Melbourne dela misiunea americană;de câteva ori pe d.Av.Dorin Iliescu,odată sau de două ori pe d.Av.Pop,chemat de Pichi în legătură cu rechiziţionarea casei lui din Parcul Jianu,chestiune care a determinat atunci şi chemarea mea la el.

In prezenţa mea ei nu au discutat politică nici odată. Dealtfel,în general,ori eu plecam când veneau ei,ori ei plecau la sosirea mea. Incidental ei pomeneau despre chestiuni de serviciu,despre oameni şi colegi din Ministerul de Externe pe care nu-i cunosc,chestiuni indiferente,la care nu eram atent,şi la care nu participam.

Din această vreme reţin unele afirmaţiuni ale lui Pichi care învederează unele poziţii politice ale lui,fără a putea preciza când anume au fost pronunţate; când îmi amintesc de martorii conversaţiilor le voi cita.

Când l-am întrebat odată dacă face parte din Partidul Naţional-Ţărănesc (Maniu) mi-a spus că nu,dar că el (Pichi) preţueşte mult pe d.Maniu pe care-l consideră un om politic de seamă. Deasemenea,a adăogat,că faptul că d.Niculescu Buzeşti s'a înscris nu înseamnă că este şi el înscris. "De altfel,a adăogat răzând,ce mă mai întrebi ? Sti că eu nu fac politică".

Altădată,după plecarea lui din Ministerul Afacerilor Externe, mi-a spus că a avut o conversaţie cu d.Tătărăscu în care i-a comunicat părerile sale politice deosebite de ale D-lui Tătărescu.

Discuţia am deschis-o eu, întrebându-l de ce a plecat din Minister şi spunându-i că eu cred că era mai bine să rămână la cariera lui şi să lucreze în cadrul regimului şi cu Guvernul.

Nu mi-a relatat conversaţia în amănunt,mi-a spus doar că a spus dlui Tătărescu că el (Pichi) e deacord să rămână în Minister, dar că nu înţelege să-şi schimbe părerile

politice pe care d.Tătărescu le cunoaşte. Mi-a mai spus că apoi şi-a adunat colaboratorii şi le-a comunicat că va pleca. Am spus: "Crezi că mai era nevoe şi de asta? De ce să ai un ae aer provocator?" Pichi a răspuns că el aşa înţelege să procedeze.

Am considerat că,încăodată,Pichi "îşi dă importanţă" şi că bravează numai de dragul de a face fraudă.-

Altădată, aceasta în mai multe ocaziuni,când întâmplător era vorba de chestiuni politice,Pichi îşi exprima convingerea că un conflict între puterile Anglo-Americane şi U.R.S.S. va isbucni în mod cert. In aceste ocaziuni Pichi preciza chiar şi date,după el,probabile când ar fi să se producă conflictul: primavara spunea - "până în vară", vara spunea "până în toamnă", etc.-

Cred că a fost ultima noastră convorbire (Luni sau Marţi) înainte de arestarea lui, adică la 4 sau 5 August,1947, Eram la el, unde se afla şi d-rul Tiberiu Ionescu. Provocat de Drul Tiberiu Ionescu,Pichi a spus că el rămâne convins că vom avea conflict şi că este inevitabil conflictul,dar că discuţiunile ocazionate de Planul Marschall au darul să mai amâne acest conflict inevitabil.

Atunci am combătut punctul său de vedere,spunându-i că face foarte rău că se agaţă de asemenea idei, în loc să lucreze constructiv aşa cum ar putea-o face cu darurile şi pregătirea sa, i-am spus că toate aceste agitaţii politice provocate de d.Maniu sunt un rău pentru ţară şi pentru oameni care se pierd în închisori,în loc să lucreze; i-am spus că ţara are nevoe de oameni cu adevărat capabili pentru muncă, nu pentru agitaţii sterile; şi am mai spus că "d.Maniu nu avea decât să-şi facă singur cu o dactilografă protestele,şi trebuia să lase oamenii în pace".

Mi-a răspuns că nici nu mai discută cu mine,că am adoptat limbajul "Scânteii" şi că el nu-i de părerea mea,care mă conduc - a zis el - după proverbul "capul plecat,sabia nu-l tae".

Când era vorba despre conflictul care "se va produce" dar nu se producea, Pichi o punea ori pe seama pregătirilor anglo-americane neîncheiate de ordin militar,ori pe seama curentelor de opinie,încă deosebite,din U.S.A; spunea că opinia publică americană are o evoluţie lentă,dar că el e convins că se merge spre conflict.-

..//..

In politca internă Picki protesta impotriva a ceace el considera tendinţă ~~xxxxxxxx~~ partidului comunist de a decide in toate chestiunile,de orice ordin fără a ţine seama de alte opinii.

Pe această linie de gândire şi atitudine politică se afla Pick. Lucruri mai precise nu pot comunica fiindcă lucruri mai precise nu cunosc, aceste chestiuni nu intrau in ordinea preocupărilor mele si nici nu am căutat să le cunosc mai deaproape.-

Cred că atitudinea lui Picki are, asa cum am caracterizat-o şi in fata Dlui secretar general BUNACIU,următoarele caractere şi următoarea ~~xxxxxxx~~ cazalitate ;

- Credinţa lui Pici in rostul " Carieri" si al oamenilor din carieră ca să conducă ; deaceea si grupul de oameni cu care a rămas legat in dtoată activitatea lui ;

- formaţia lui Pichi de democraţie genevează " spiritul genevei" care l-a legat de ceeace azi se numeste " democraţie de tip occidental ".-

Ataşamentul lui prieten faţă de G. NiculescuBBuzesti pe care a inteles săăl reprezinte şi in lipsa acestuia dinaTară;

- adaug si faptul psihologic că, după 23 August, după ce a avut un rol in acest act, Pichi se considerea ca obligat să rămână in luptă politică şi să reprezinte puteri proprii.-

Niciodată nu am crezut că politica pe care o face Pichi il va duce la acte care să-l aducă in fata justiţiei. Când combăteam ceeace făcea o făceam cu respectul că, un om capabil se iroseste intr'o agitaţie necontructivă,in vizite si conversatii, in loc să producă in cadrul nei activităţi constructive.-

Nu am avut nici un amestec,niciodată in nimic din ceace a făcut şi nici nu am dorit să am. I-am arătat lui Pichi preietenie,fără nici un angajament sau orientare politică de felul celei practicată de el.-

Am mers pe o linie de muncă pozitivă,loaial si corect faţă de regimul care mi-a incredintat un post de lucru si am înţeles şi înţeleg să adâncesc această legătură,fără nici un echivoc,dorind să muncesc cinstit şi corect,acolo unde voi fi pus aşa cum am declarat Dlui Secretar General Bunaciu.-

Ar fi nedrept să fiu aruncat intr!o tabără cu care nu am avut deaface si in care nu am ce căuta ; doresc să-mi inchin viaţa şi munca,poporului pe care l-am slujit şi până acum in mod devotat,cinstit si cu respectarea legilor Tării.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin si o semnz propriu.-

/ss/ Neamtu Octavian

26 August 1947,

Scris în fața noastră azi 26 August 1947

286

289

Declarație

Subsemnatul Neamțu G. Octavian, în continuare declar următoarele:

Înainte de a merge mai departe, amintindu-mi o întrebare pusă de d. Secretar General Bunaciu, precizez următoarele referitor la relațiile dintre mine și Palat.

Deși lucrez din 1934 la Fundația Regele Mihai I relațiunile mele cu Palatul au fost extrem de rare, mai rare chiar decât era obligatoriu față de funcțiunea pe care o îndeplinesc din 1941 încoace. Astfel: pe timpul domniei Regelui Carol II, adică din 1934 și până la abdicarea sa nu am vorbit cu Regele Carol II nici o singură dată, nu am avut nici o audiență, toate relațiile cu Palatul erau purtate exclusiv de Prof. D. Gusti, iar în timpul absenței sale de Emanoil Bucuța, Ap. D. Culea sau de G. Banu, care aveau delegație de suplinire; de când am fost numit ca director delegat și apoi ca director titular (1945) am fost primit de Majestatea Sa numai de două ori, odată ca director delegat (1942 sau 1943) în audiență comună și cu ceilalți directori de Fundații și odată ca director titular, pentru buget în mai 1946. Nu cunosc pe nimeni din cercurile Palatului, în afară de d. Mareșal Negel la care am fost numai în rare ocaziuni și numai pentru chestiuni de serviciu. Tot așa am cunoscut și pe d. Ion Mocsonyi Stârcea când era Mareșal al Curții M. S. Regelui, și tot numai pentru chestiuni de serviciu; când am vorbit

Octavian Neamțu

pentru întâia oară cu d. Mocsonyi Stârcea, chemat de Sa, în chestiuni de serviciu, la încheierea audienţei am spus: „Daţi-mi voie să vă spun că avem câteva cunoştinţe comune: Lili Pogoneanu, Brutus Coste, Titu Pogoneanu". Mi-a răspuns: „Da! Îmi pare bine."

În cursul activităţii mele la Fundaţia Regele Mihai I d. Mocsonyi Stârcea susţinea activitatea mea faţă de încercările lui D. Caracostea, care era Director general al Uniunii Fundaţiilor Regale, de a hitleriza şi activitatea noastră, cum a făcut cu Revista Fundaţiilor Regale pe care o conducea el (D. Caracostea). Aceasta a dus la legea din 13 mai, 1944, care a desfiinţat Uniunea Fundaţiilor Regale şi a contopit Fundaţia Regală pentru Literatură şi Artă cu Fundaţia Regele Mihai I; această contopire a durat până la 16 Iunie 1945, când cele două Fundaţii s-au despărţit din nou.

În prezent sunt director numai la Fundaţia Regele Mihai I.

x

Continui acum povestirea făcută în declaraţia anterioară.

Ne aflăm după 23 August, 1944. Eu eram directorul Fundaţiei Regele Mihai I, care înglobase (prin legea din 13 mai, 944) şi Fundaţia pentru literatură şi artă, şi aveam enorm de mult de lucru.

Dintre primele măsuri ce am luat a fost să schimb şi să îndrept ce stricase d. Caracostea. Am redat Revistei Fundaţiilor Regale comitetul ei de direcţie şi am încredinţat din nou redactarea ei d-lui Camil Petrescu şi lui Petru Comarnescu; am chemat la conducerea editurii pe d. Prof. Tudor Vianu, actualul ambasador al României la Belgrad, am reînfiinţat premiile pentru scriitorii tineri, etc. Eram absorbit de această muncă, şi o împlineam cu drag.

[illegible]

Luată în folo ... nr. ... 1944 [illegible] 2.

~~287~~ 290

Richi Pogoneanu era directorul presei și informațiilor în Ministerul Afacerilor Străine, în care se înglobase fostul minister al Propagandei, desființat. Fundația Regele Mihai I depindea de acest minister și de această direcție a presei și informațiilor.

Într'o dimineață, prin Septembrie - Octombrie 1944, Richi m'a chemat la el la direcție, care funcționa în Palatul Agir, și mi-a cerut, din partea ministerului, să demisionez din postul de director al Propagandei și să mă dedic exclusiv Fundației Regele Mihai I. Am primit aceasta cu cea mai mare bucurie; dorința mea era să desvolt o activitate socială și culturală ca aceea dela Fundație, nu o activitate administrativă ori politică într'un departament.

Richi Pogoneanu a mărit și subvenția pentru Fundația Regele Mihai I, subvenție care era luată în bugetul Direcției Presei și Informațiilor din Ministerul Afacerilor Străine, situație, desigur, provizorie, până la trecerea noastră în bugetul Ministerului de Finanțe, unde figurăm cu subvenție și azi.

În această epocă Richi era extrem de ocupat; locuia chiar la minister, chiar în camera în care-și avea biroul. Nu l-am prea văzut în această vreme.

Ocaziunile în care am mers la dânsul sunt următoarele:

- Odată am fost rugat să stărui pe lângă Richi să accepte ca d. Alex. Bădăuță să-și dea demisia din minister ca să nu fie epurat. Richi a protestat: „Să nu vii la mine cu asemenea intervenții. Nu vreau să știu de Bădăuță. Trebue să fie epurat." Am stăruit, dar fără succes. Ulterior au intervenit pentru d. Bădăuță și alți prieteni ai săi, care erau și prietenii lui Richi (Budugan, Filotti, Dragu) și astfel, demisia lui Bădăuță s'a acceptat.

[illegible] Neamțu

[illegible] 1947 3 288

2291

- Altădată, am mers la Lichi pentru ziarul „Ecoul" care urma să fie suspendat sau suprimat. Am susținut „Ecoul" ca pe singurul ziar care, în epoca dictaturii antonesciene, a avut un ton de reținere clară și de pregătire a opiniei publice în vederea schimbărilor care urmau să se producă și care prin „mersul războiului", prin „situația internațională", prin „chenarele" sale, ca și prin articolele sale, ca un ziar cu atitudine favorabilă ruperii de alianță cu Germania hitleristă. Lichi nu a primit nici această cerere a mea, pe care am repetat-o, motivând că totuși el consideră pe Mircea Grigorescu, directorul „Ecoului", ca un om interesat și de veniturile pe care i le aducea gazeta. „Dealtfel, a adăugat Lichi, nici nu aș putea face nimic. Suspendarea „Ecoului" nu e cerută de mine ci de N. Carandino și de foștii redactori ai „Ecoului". Lichi făcea aluzie la d. G. Macovescu care era în comisiunea respectivă. În încheiere Lichi a adăugat: „Nici nu aș putea face nimic; se opune partidul Comunist."

- Un alt demers, deastădată telefonic, am făcut la Lichi, tot în răstimpul 1944-45, în împrejurarea următoare: Un denunț făcut împotriva mea de niște funcționari concediați de mine dela Fundație, mă punea în situația de a fi ridicat și dus la Prefectură sau la lagărul dela cazarma „Tudor Vladimirescu". Am chemat pe Lichi la telefon acasă și i-am expus situația în care mă aflu. Era pe vremea în care d. N. Penescu era ministrul al Afacerilor Interne. În urma demersurilor făcute de Lichi - mi-a spus că a vorbit cu d. ministru

[illegible]

Stimiceanu și cu d. Bălăceanu, care era la cancelaria Palatului. În urma acestor demersuri, d. director Marolescu (așa cred că se numea) dela Prefectura Poliției a chemat la telefon pe agentul care venise la mine. Am rămas pe loc la birou, am mers după masa la Prefectură și am dat acolo o declarație în care am arătat că nu am făcut niciodată, nici o politică și mai ales că nu am fost niciodată legionar, nici măcar simpatizant.

În vremea aceasta contact personal cu Lichi nu am prea avut; el era mereu cu cercul său de prieteni și de colaboratori dela Ministerul Afacerilor Străine, îndeosebi cu G. Niculescu-Buzești, Camil Demetrescu, Cecilia Ionescu, Emil Lăzărescu. Nu-mi părea curios acest lucru. Lichi avea nevoe ca să fie mereu cineva cu dânsul, din cauza stării sănătății sale; boala era rea, mersul tot mai defectuos și mai greu. Credeam că acesta e și motivul pentru care câte unul din cei arătați (Camil Demetrescu, Emil Lăzărescu, Florin Roiu) adeseori rămâneau și peste noapte la dânsul. Telefonând la Lichi îi găseam acolo; ei răspundeau la telefon.

Am mers și eu cu Lichi adeseori la croitor, la bărbier, după cumpărături; deasemenea, i-am împrumutat foarte-foarte des automobilul de care dispuneam la Fundația Regele Mihai I. Toate acestea le făceam cu drag, ca pentru un prieten bun, care are nevoe de ajutorul prietenilor săi, pe care și el îi ar ajuta la nevoe.

Din punct de vedere politic în această vreme Lichi

Constantin Neamțu

Scris în [illegible] azi 26 August 1947 [illegible] 4

era în întregime alături de G. Niculescu Buzești, pe care-l iubea ca prieten și îl stima ca diplomat. Ori de câte ori pomenea de G. Niculescu Buzești spunea: „Este un om foarte bun". Deasemenea, cred că se vedea în această epocă cu d. C. Vișoianu și Savel Rădulescu. Din aceasta, adică pot afirma aceasta, bazat pe faptul că uneori când îmi cerea mașina și eu nu eram în situația de a i-o putea da imediat, spunea: „Fă cumva, fiindcă trebue să-l văd neapărat pe Vișoianu" — sau altă dată, „trebue să merg neapărat la Savel".

Nu mi-a spus niciodată ce anume vorbește cu ei; odată, doar, l-am rugat să-i vorbească despre mine lui Savel Rădulescu, despre care auzisem că este în termeni foarte amicali cu d. Mareșal Alegel, ca d. Mareșal Alegel să nu dea crezare tuturor denunțurilor ce se fac împotriva mea de funcționarii concediați de mine.

La 16 Iunie 1945, am fost numit director titular al Fundației Regele Mihai I. Numirea mea s-a făcut la propunerea lui Ministru Lucrețiu Pătrășcanu, de care depinde, conform legii, Fundația Regele Mihai I. Nu cunoșteam personal pe d. Ministru Pătrășcanu; l-am cunoscut personal abia după ce am fost numit. Cred că d. Ministru Pătrășcanu mă cunoștea de la prietenii comuni d-șoara Lena Constante și d. H. Brauner și cred că numirea mea își avea justificarea în împrejurări ca cele următoare: atitudinea mea clară din timpul dictaturilor, cu care nu

lucrasem [illegible]

289

292

am simpatizat; ajutorul dat de mine unor oameni de stânga cunoscuți, ajutor dat fără ezitare și cu riscuri mari personale din partea mea: am intervenit pentru Traian Șelmaru, am ajutat pe G. Ivașcu, am ajutat mereu pe Aurel Banh, am făcut servicii mari inginerului V. Bostan, membru de partid, am avut în trecut (1934-1935) o atitudine nesovăitoare în chestiuni care priveau pe H. Brauner și l-am ajutat într-o împrejurare foarte grea în vara 1944; mi-am oferit să iau sub ocrotirea mea un membru marcant al partidului comunist, al cărui nume nu mi s-a comunicat și nici nu am insistat să mi se comunice (solicitarea mi s-a făcut prin d. ing. H. Zilber în 1944 primăvara); nu am hitlerizat în nici un fel Fundația Regală Mihai I; am scris Cuvântarea dela Craiova, manifestare clară în favoarea M. S. Regelui, care simboliza pentru toată lumea opunerea față de hitlerism; munca devotată și consacrată exclusiv Fundației Regale Mihai I, adică satelor și țărănimii și dusă într-un spirit democratic și progresist; ajutorul dat unor oameni orientați spre stânga, precum Stanciu Stoian, Ion Berca, Iorgu Stoian; etc. etc. — ceeace reprezenta un stat de servicii bogat și clar, și la care se poate adăuga scrisul meu la „Timpul" și „Ecoul", sau ajutorul dat în timpul legionarilor lui Prof. Tudor Vianu, și alte multe fapte, pe care mi-e greu să le amintesc, fiindcă nu le-am

Dată în fotocopie azi 26 August 1947 Conform

5.

făcut cu gândul să le citez vreodată și nici nu credeam că voi ajunge în situația de a le pomeni în apărarea mea.

293

Am fost foarte bucuros de numirea ce mi s'a făcut; era deasemenea pentru mine împlinirea unei aspirații de muncă. Faptul că ea mi s'a făcut de guvernul democratic al epocei de după 6 martie 1945 constituia pentru mine o obligație morală, pe care am înțeles s'o respect.

Și am lucrat în acest spirit. Nu am lăsat să pătrundă în lucrările Fundației nici în țară, nici în provincie, nimic împotriva guvernului și am luptat cu tact, cu răbdare, dar continuu să aduc această activitate, așa de răspândită pe toată suprafața țării, spre linia cerută de vremuri și de guvernul țării. Nu este o muncă ușoară să realizez această lucrare, într'o activitate care înglobează sute de preoți, învățători, țărani și chiar mii, pe care Fundația este nevoită să-i primească așa cum sunt și cărora trebue să le comunice țelurile ei și spiritul ei. Pot afirma însă că s'a făcut enorm în acest sens și că eu eram pe acest drum. Unde au fost ezitări sau greșeli din partea mea, aceasta nu pornea din alt motiv decât grija de a nu strica o operă în care mai ales tactul și răbdarea puteau fi utile.

Programul de editură pe care l-am întocmit cu

secretarii generali

d. Tudor Vișan a fost prezidat și el de acest spirit. La conducerea organizațiilor județene ale Frăției au fost aleși pretutindeni domnii prefecți ai județelor, iar din partea Frăției am păstrat la conducerea treburilor județene numai oameni cu care domnii prefecți erau dispuși să lucreze; în foarte multe cazuri domnii prefecți au păstrat chiar pe vechii colaboratori ai Frăției, fiindcă nu li s-au putut imputa greșeli împotriva spiritului progresist și democratic.

În acest spirit lucram și în această atmosferă clară, orientată în sensul regimului democratic, când s-a produs faptul de care sunt învinovățit azi, fără să am nici o vină, fiindcă Pichi nu mi-a spus ce face, ci m-a pus într-o situație grea:

Într-o convorbire, pe care o situez în toamna anului 1945, Pichi mi-a spus că el vede că va avea o percheziție și că ar vrea să pună în siguranță unele materiale privind actul de la 23 August și că s-a gândit să le lase câteva zile la mine. „Poate – a spus Pichi – odată voi scrie și eu cu Busegă o istorie a lui 23 August și atunci aș vrea ca aceste documente să fie la noi". I-am răspuns că nu cred nimerit să aduci acest material la mine și i-am arătat că eu însumi – după cum, de altfel, știa – am avut percheziții (în legătură cu niște pretinse materiale de captură germană, ce s-ar afla la mine; lucrul s-a dovedit a nu fi adevărat), și sunt mereu denunțat de funcționari concediați.

[illegible]

Dată în fotomontaj art. 16 lit. 1947 Căp. Şef [signature] 6.

Atunci Pichi a zis că „dacă va putea (el Pichi) nu-l va aduce la mine. Totuşi, după câteva zile dela această convorbire, Pichi a venit la mine cu maşina sa, nu s'a dat jos, am eşit eu la el în stradă, şi mi-a spus că vrea să lase un geamantan la mine. Geamantanul a fost dat jos din maşină de şofer (Ştefan), căruia i-am spus să-l pună în hall-ul locuinţei mele din Str. Dr. Brătianu, 9 unde ne aflam, şi unde locuesc şi azi.

Asupra datei când s'au petrecut cele de mai sus am avut unele ezitări, în cursul declaraţiilor mele; ele au următoarea explicaţie: dacă nu s'ar fi petrecut cele ce s'au întâmplat cu Pichi, nu m'aş fi gândit poate niciodată la această chestiune, care nu era prezentă în nici un fel în memoria mea; în cursul discuţiunilor cu d. consilier Rădescu, am putut rectifica data şi modul cum s'au petrecut lucrurile.

Resping însă în mod hotărît şi acum afirmaţia lui Pichi despre faptul că eu aş fi cunoscut vreodată conţinutul valizei ce a lăsat la mine. Afirm în mod clar că niciodată nu am cunoscut conţinutul valizei lăsate de Pichi la mine, nici măcar din spusele lui Pichi, necum din vizite; valiza a rămas acolo unde a fost pusă de şofer, până când a fost ridicată, după câteva zile, tot de şofer.

Nu ştiam care este activitatea lui Pichi în această epocă, după plecarea lui din Ministerul Afacerilor Străine. Cum am arătat, el în această vreme

Verso: ne am [...]

el era în contact permanent mai ales cu colaboratorii săi din minister. În toată epoca dela 1945 toamna şi până în prezent, ocaziunile în care eu m'am văzut cu el au fost rare, iar în ultimul timp, din toamna 1946 şi până azi chiar foarte rare, din imposibilitatea de a comunica: nici eu nici el numai aveam maşini, iar distanţa dintre noi foarte mare - eu stau în Cotroceni la Şcoala de război, iar el în Parcul Jianu şi în Parcul Filipescu.

Totuşi, ca fapte care, în lumina celor ce le cunosc azi ar putea avea o semnificaţie, relatez următoarele, fără să am certitudinea că voi fi în stare să le pun în ordine cronologică; dar relatările vor fi exacte:

- După conferinţa de pace, când s'a întors delegaţia de experţi, Fichi mi-a spus că ar dori to vadă pe d. H. Zilber şi pe d. Golopenţia, care făcuseră parte din tehnicienii delegaţiei române şi care sunt prieteni ai noştri. Atunci am convocat la mine la masă pe cei arătaţi, precum şi pe d. A. Brauner, cred că şi pe d. I. Georgescu dela Institutul de Statistică. Masa a decurs amical, fără discuţiuni politice. Despre Paris s'a vorbit în general d. Zilber elogiind contribuţia Dlui Golopenţia, iar d. Golopenţia spunând cuvinte foarte bune despre activitatea Dlui Zilber. Nu ştiu dacă în particular Fichi le-a cerut şi alte informaţiuni despre lucruri sau persoane.

Leonida Neamţu

Dată în fila dosarului 26 August 1947 Cpt. Şef [illegible]

7.

— În toamna 1946 – iarăşi spun data după memorie şi, dacă cercetările vor dovedi că a fost în alt moment, rog să fiu crezut că nu am avut intenţia de a nu spune lucrurile exact – în toamna 1946 ~~[illegible]~~ deci, am fost anunţat, într-o dimineaţă, de d-şoara Sorescu, actuala doamnă Victor Pogoneanu, că Richi va veni după masă la mine. Nici odată Richi nu s-a anunţat în acest mod la mine; obicinuit telefona. D-şoara Sorescu nu fusese nici odată la mine, în nici o chestiune.

După masă Richi a venit la mine, am deschis eu, căci servitoare nu aveam. L-am primit şi mi-a spus că a venit la mine nu atât pentru mine ci pentru-că are de discutat nişte chestiuni de afaceri cu d. Cornel Mocsonyi Stârcea, care nu voia să-l viziteze acasă şi atunci el (Richi) s-a gândit să vie la mine. Mi-a părut ciudată chestiunea, dar nu am cerut explicaţii. Curând a sunat cineva şi au sosit, pe rând, mi se pare, d. Ing. Radu Brezeşti şi d. Camil Demetrescu. Cred că pe d. Inginer Brezeşti l-am cunoscut atunci, primindu-l la uşă. Apoi am văzut trecând pe stradă pe d. Stârcea, cu d-şoara Sorescu; am eşit în stradă şi i-am strigat (Allo! Allo! Aici!). Au intrat, am schimbat câteva vorbe convenţionale şi apoi Richi mi-a cerut să pun patefonul (pick upp), mi-a spus că dânşii doresc să discute nişte chestiuni care nu mă privesc, anume afaceri şi că mă roagă să nu mă supăr, dar să-i las singuri, să închid uşa şi să stau în cealaltă cameră cu d-şoara Sorescu. Nimic din toate acestea nu-mi convenea, dar eram pus în faţa unui fapt împlinit. Am luat luat în cealaltă cameră cu d-şoara Sorescu, am jucat cărţi. Nu ştiu ce s-a discutat; n-am auzit nici

[illegible]

o singură vorbă. Înainte de a pleca dela mine, au fost chemați înăuntru cu d-l Sorescu; le-am oferit câte o felie de cozonac; s-au schimbat iarăși câteva vorbe convenționale și au plecat.

A doua zi dimineața am fost vizitat de cineva care spunea că vine dela circumscripție pentru fișa de imobil; nu aveam fișa de imobil, deoarece proprietarul nu era acasă. Dar cel care venise s-a interesat să știe cine stă la parter, adică era vorba despre mine. Am pus aceasta în legătură cu vizita din ajun a lui Lichi.

Faptul acesta m-a speriat, dar m-a și bucurat deoarece aveam un motiv temeinic ca să-i pun în vedere lui Lichi să nu mai facă așa ceva, fiindcă nu voiam să dau ocazia la nici un fel de suspiciuni pe seama mea. Deaceea, telefonic am chemat la mine la birou pe d. Camil Demetrescu și l-am rugat să pună în vedere lui Lichi toate acestea, ca să nu mi se creeze, fără motiv, o situație neplăcută. „Nu știu ce vorbiți și ce discutați – am spus – și nici nu mă privește. Cred că sunt prostii. Dar modul acesta de a proceda e tot de bănuit, și nu vreau să am neplăceri." d. Camil Demetrescu a răspuns: „Am să-i comunic lui Lichi, dar să știi că nu ai nici un motiv de îngrijorare, nu e nimic nepermis (sau compromițător, nu rețin exact termenul folosit de d. Camil Demetrescu)."

Totuși, Lichi a repetat această întâlnire a sa cu cei arătați în ziua următoare, sau după o zi, nu știu exact. Nici de astădată nu am

Traian Neamțu

8.

asistat nici o clipă la convorbiri. Mai mult, deastă-dată, ca să nu fiu deranjat de zgomotul pick-up-ului am cerut voe proprietarului să stau într-o garsonieră liberă a sa, situată tot la parter, dar despărțită printr-un hall și două uși de locuința mea. La plecare i-am condus până la poartă și ne-am despărțit, fără cea mai mică aluzie la ceeace au vorbit.

Repetarea acestui lucru care nu mi-a plăcut m'a indispus și m'a îngrijorat. Deaceea, am rugat pe prietenul nostru comun d. N. N. Popescu să-i comunice lui Lichi părerea mea că eu nu am voe să accept asemenea vizite și că îl rog să nu mă mai pună în asemenea situații, deși - așa cum spunea Lichi - era vorba de afaceri comerciale ale dlui Ion Stircea-Mocsonyi și de nimic altceva. Nu știu dacă d. Popescu a transmis sau nu aceasta, dar nici o asemenea vizită nu s'a mai repetat.

Dealtfel, și din cauza comunicațiilor grele nu ne-am mai văzut decât rar.

- După mutarea sa în Palatul Știrbey Lichi m'a chemat odată la el.

Reamintesc aici că, la un moment dat, și anume prin vara-toamna lui 1946, când lui Lichi i s'a rechiziționat o cameră, el a luat hotărîrea, împreună cu familia sa să se mute în str. Arh. Louis Blanc, la unchiul său, și să închirieze casa din Parcul Jianu. Atunci Lichi mă rugase ca, pentru un timp, să-l adăpostesc la mine. Fără să-l refuz - ceeace

[illegible]

dată fiind prietenia dintre noi, nu aş fi putut face
în nici un caz, i-am arătat că locuinţa mea nu
este convenabilă pentru el care are nevoie de atâtea
îngrijiri.

Ulterior m'a anunţat că nu mai e nevoie să facă
apel la mine, deoarece va locui în Palatul
Stirbey, unde va fi găzduit de d. Niculescu-
Buzeşti.

Acolo m'a chemat într'o dimineaţă şi mi-a spus
că s'a logodit şi se va căsători cu dş. Sorescu.
I-am spus că mă bucură aceasta şi că sunt sigur
că viaţa de om căsătorit îi va face bine.

Curând după aceasta s'a căsătorit. Am asistat
la căsătorie în casa prietenului nostru comun
d. Dr. Dinu Iliescu.

După câteva zile m'a chemat Fielki din nou şi mi-a
spus că doreşte să se sfătuiască cu mine cu privire
la situaţia lui materială. Îmi dădeam seama că
are greutăţi materiale. Am crezut că doreşte să-i
ofer un post la Fundaţie. Mi-a spus că nici
nu se gândeşte la aşa ceva, ca nu cumva să-mi
cauzeze greutăţi, el fiind o persoană cunoscută
ca ostilă guvernului şi dată fiind prietenia lui
cu d. Niculescu Buzeşti. Am mai propus că trage
pe d. Pavel Rădulescu, sau pe d. Gheţeanu dela
Banca Românească, pe care ştiam că-i cunoaşte,
şi pe d. Vizoianu, dar mi-a spus că se jenează să
le ceară un asemenea serviciu, şi că poate va obţine

Leraionie Neamţu

Dată în fața martorilor la August 1947 Constantin...

un post în cadrul întreprinderilor dlui Ion Mocsonyi-Stârcea, ceeace cred că s'a și realizat, fiindcă ulterior m'a rugat să stărui pe lângă prietenul nostru d. Ing. Zilber să se aprobe cererea de împrumut prezentată la CEC de d. Stârcea. „Spune-i – a spus Lichi – că îmi face mie un serviciu dacă se aprobă împrumutul acesta". Dată fiind situația sănătății lui Lichi toți căutam să-l ajutăm și ne părea rău că se încăpățânează într'o atitudine de opoziție fără nici un rost, și fără nici o justificare.

Apoi l-am revăzut înainte de a pleca și el și eu în vacanța de crăciun. El pleca împreună cu soția sa la Bulci la d. Stârcea, eu la Caransebeș la tatăl și la sora mea. Lichi m'a chemat ca să-mi ceară mașina pentru gară.

La întoarcerea lui din vacanță l-am văzut din nou: era bine dispus, sănătatea se ameliorase; stătea la sora lui și la unchiul său în str. Arh. Louis Blanck, 19. Ne-am bucurat cu toții că arată bine și am comunicat aceasta și prietenilor comuni, ocazional, dlui Golopenția, Brauner, și N. Popescu.

În str. Arh. Louis Blanck, ne-am văzut rar. Eu eram extrem de ocupat la birou, nu aveam mijloc de transport și eram foarte preocupat de problemele vieții mele personale, fiind în pragul

căsătoriei noastre;

căsătoriei. Căsătoria mea s'a petrecut în condițiuni grele, deaceea acest fapt mi-a reținut luni de zile toată atențiunea. La 4 Iunie 1947 m'am căsătorit, apoi la 30 Iunie, 1947 mi-am trecut doctoratul în filosofie.

Aceste două acte mi-au ocupat toată viața și toate preocupările în tot cursul anului 1946/1947.

– După căsătorie și după doctorat Pichi m'a chemat adeseori la telefon, dorind să ne vedem. Am avut conversații de ordin amical, fără discuțiuni de ordin politic. El știa că eu am mers tot mai mult pe linia legăturilor tot mai adânci cu guvernul, iar eu știam că el se află în opoziție cu guvernul, deaceea, și unul și altul am evitat subiectele de natură a sublinia deosebirile dintre noi.

– Amintesc din ocaziunile în care am văzut pe Pichi în cursul verii și primăverii 1947, următoarele:

× odată am mers eu la el ca să-l vizitez la întoarcerea din vacanța de crăciun, fără conversații politice.

× odată m'a chemat el ca să mă roage să intervin, prin prietenul nostru d. H. Brauner, ca d-l Av. Pop să fie primit de către d. ministru Pătrășcanu, privitor la o nedreptate care se făcea unui client al d-lui Av. Pop,

× altădată m'a chemat ca să intervin în favoarea

Lucian Vianu

Dată în fața noastră azi 26 August 1947

repoatei sale, fiica sorei lui Pichi, Viorica, ce se află la studii în Elveția, ca să se bucure de avantajele de schimb acordat studenților români din străinătate. În această chestiune Pichi m-a chemat de multe ori la telefon și cred de două trei ori la el acasă. Vizitele mele erau foarte scurte.

x Altădată am fost invitat de sora lui Pichi, d-na Irina Rădulescu Pogoneanu, la o după masă literară, cu mulți invitați, unde s-au citit poezii. Erau de față: Pichi, Irina, d-na Pogoneanu-mama, Sisi Pogoneanu, d-na Gheorghiu(?)-Venis, o poetă și traducătoare italiană, Tina(?) Badea(?), Sanda(?) Sigara(?) Samurcaș, o vară a lui Pichi soră cu d. Mitică Popescu, etc. atașat de mine.

x Într-o altă ocaziune, am mers eu la Pichi spre a-l ruga ca, dacă cunoaște pe cineva, să intervie pentru mine la Soc. de Asigurări „Națională" sau la Banca Românească (de care depinde Soc. Națională), ca să primesc un post acolo, leafa modestă dela Facultate fiindu-mi insuficientă, cum sunt acum căsătorit.

Precizez că postul mi-a fost propus de d. Mihai Pop, director la fabrica de ciment Fieni, prieten al meu; și deasemenea, precizez că, prin prietenul meu d. H. Brauner, am cerut și am primit încuviințarea dlui ministru Pătrășcanu, ca să pot funcționa și acolo.

Pichi mi-a spus că va interveni ocazional la d. George Crețianu și apoi mi-a telefonat și mai târziu mi-a spus și verbal că a vorbit și crede că voi primi postul solicitat. În epoca în care s-a produs deținerea mea, urma ca eu să fac, în acest

demersurile necesare,

scop, un stagiu de practică la Soc. de Asigurări „Agricola".

- În această epocă (primăvara 1946 și vara 1947) la Lichi întâlneam în mod obicinuit pe: Camil Demetrescu, Florin Roiu, Lali Georgescu; de două ori pe Rici Villard, odată pe d. Grigu Bărbuli; de trei sau patru ori pe d. Inginer Broscă; odată pleca dela Lichi, în momentul în care am sosit eu la Lichi, d. Melbourne dela misiunea americană; de câteva ori pe d. Dr. Ionel Iliescu, odată sau de două ori pe d. Dr. Pop, chemat de Lichi în legătură cu rechiziționarea casei lui din Parcul Filaret, chestiune care a determinat atunci și chemarea mea la el.

În prezența mea ei nu au discutat politică nici odată. Dealtfel, în general, ori eu plecam când veneau ei, ori ei plecau la sosirea mea. Incidental ei pomeneau despre chestiuni de serviciu, despre oameni și colegi din ministerul de externe pe care nu-i cunosc, chestiuni indiferente, la care nu eram atent, și la care nu participam.

- Din această vreme rețin unele afirmațiuni ale lui Lichi care învederează unele poziții politice ale lui, fără a putea preciza când anume au fost pronunțate; când îmi amintesc de martorii conversațiilor le voi cita.

× Când l-am întrebat odată dacă face parte din Partidul Național Țărănesc (Maniu) mi-a spus că nu,

[signature]

289

11.

dar că el (Lichi) prețuește numai pe d. Maniu pe care-l consideră un om politic de seamă. Deasemenea, a adăugat, că faptul că d. Micalescu Brezești s-a înscris nu înseamnă că este și el înscris. „De altfel, a adăugat râzând, ce mă mai întrebi? Știi că eu nu fac politică."

x Altădată, după plecarea lui din Ministerul Afacerilor externe, mi-a spus că a avut o conversație cu d. Tătărescu, în care i-a comunicat părerile sale politice deosebite de ale d-lui Tătărescu.

Discuția am deschis-o eu, întrebându-l de ce a plecat din minister și spunându-i că eu cred că era mai bine să rămână la cariera lui și să lucreze în cadrul regimului și cu guvernul.

Nu mi-a relatat conversația în amănunt, mi-a spus doar că a spus d-lui Tătărescu că el (Lichi) e de acord să rămână în minister, dar că nu înțelege să-și schimbe părerile politice pe care d. Tătărescu le cunoaște. Mi-a mai spus că apoi și-a adunat colaboratorii și le-a comunicat că va pleca. Am spus: „Crezi că mai era nevoie și de asta? De ce să ai un aer provocator?" Lichi a răspuns că el așa înțelege să procedeze.

Am considerat că, încăodată, Lichi „își dă importanță" și că bravează numai de dragul de a face frondă.

x Altădată, aceasta în mai multe ocaziuni, când întâmplător era vorba de chestiuni politice, Lichi își exprima convingerea că un conflict între puterile

democrațiilor [illegible]

Anglo-Americane și URSS va izbucni în mod cert.
În aceste ocaziuni Pichi preciza chiar și date, după el, probabile când ar fi să se producă conflictul: primăvara spunea – „până în vară", vara spunea – „până în toamnă", etc.

Cred că a fost ultima noastră convorbire (Luni sau Marți) înainte de arestarea lui, adică la 4 sau 5 August, 1947. Eram la el, unde se afla și domnul Tiberiu Ionescu. Provocat de domnul Tiberiu Ionescu, Pichi a spus că el rămâne convins că vom avea conflict și că este inevitabil conflictul, dar că discuțiunile ocazionate de Planul Marshall au darul să mai amâne acest conflict inevitabil.

Atunci am combătut punctul său de vedere, spunându-i că face foarte rău că se agață de asemenea idei, în loc să lucreze constructiv așa cum ar putea-o face cu darurile și pregătirea sa. I-am spus că toate aceste agitații politice provocate de d. Maniu sunt un rău pentru țară și pentru oamenii care se pierd în închisori, în loc să lucreze; i-am spus că țara are nevoie de oamenii cu adevărat capabili pentru muncă, nu pentru agitații sterile; și am mai spus că „d. Maniu nu avea decât să-și facă singur cu o dactilografă protestele, și trebuia să lase oamenii în pace."

Mi-a răspuns că nici nu mai discută cu mine, că am adoptat limbajul „Scânteii" și că el nu-i de părerea mea, care mă conduc – a zis el – după proverbul – „capul plecat, sabia nu-l taie."

[illegible] Neamțu

dată în folia nouă azi 26 Aug 1947.

300

Când era vorba despre conflictul care „se va produce" dar nu se producea, Sichi o punea pe seama pregătirilor anglo-americane neîncheiate de ordin militar, ori pe seama curentelor de opinie, încă deosebite, din USA; spunea că opinia publică americană are o evoluție lentă, dar că el e convins că se merge spre conflict.

(adăugat de mine)

× În politica internă Sichi protesta împotriva a ceeace el considera tendința partidului comunist de a decide în toate chestiunile, de orice ordin, fără a ține seama de alte opinii.

Pe această linie de gândire și atitudine politică se afla Sichi. Lucruri mai precise nu pot comunica fiindcă lucruri mai precise nu cunosc; aceste chestiuni nu intrau în ordinea preocupărilor mele și nici nu am căutat să le cunosc mai deaproape.

Cred că atitudinea lui Sichi are, așa cum am caracterizat-o și în fața dlui Secretar General Bunaciu, următoarele caractere și următoarea cauzalitate:

- credința lui Sichi în rostul „carierei" și al oamenilor din „carieră" ca să conducă; deaceea și grupul de oameni cu care a rămas legat în toată activitatea lui;
- formația lui Sichi de „democrație genoveză", „spiritul Genevei", care l-a legat de ceeace azi se numește „democrație de tip occidental";
- atașamentul lui de prieten față de G. Niculescu-Buzești pe care a înțeles să-l reprezinte și în lipsa acestuia din țară;

Traian Neamț

-adaog și faptul psihologic că, după 23 August, după-ce a avut un rol în acest act, Lichi se considera ca obligat să rămână în lupta politică și să reprezinte păreri proprii.

Nici odată nu am crezut că politica pe care o face Lichi îl va duce la acte care să-l aducă în fața justiției. Când comentam ceeace făcea o făceam cu regretul că, un om capabil se irosește într-o agitație neconstructivă, în vizite și conversații, în loc să producă în cadrul unei activități constructive.

Nu am avut nici un amestec, niciodată în nimic din ceeace a făcut, și nici nu am dorit să am. I-am arătat lui Lichi prietenie, fără nici un angajament sau orientare politică de felul celei practicate de el.

Am mers pe o linie de muncă pozitivă, loial și corect față de regimul care mi-a încredințat un post de lucru și am înțeles și înțeleg să adâncesc această legătură, fără nici un echivoc, dorind să muncesc cinstit și corect, acolo unde voi fi pus, așa cum am declarat d-lui Secretar General Bunaciu.

Ar fi nedrept să fiu aruncat într-o tabără cu care nu am avut de-a face și în care nu am ce căuta, doresc să-mi închin viața și munca, poporului pe care l-am slujit și până acum în mod devotat, cinstit și cu respectarea legilor țării.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și o semnez propriu.

[illegible]

26 August, 1947.

III

298

301

DECLARATIE

Subsemnatul Nemțu Octavian, în continuare declar următoarele :

Față de precizările cerute de Dl. Consilier Rădescu, privitor la cuprinsul declarațiunilor mele anterioare, adaug următoarele :

-Privitor la atitudinea lui Pichi Pogoneanu față de guvern, ce era o atitudine de desaprobare, Pichi considera guvernul ca aservit sovietelor " Tu nu vezi că nu se face nimic decât așa cum cer rușii" zicea el, în acest mod el manifesta ostilitatea sa față de guvern. Considera că cele două guverne Sănătescu au greșit în plitică lăsând posibilitate partidului comunist să ia rol conducător în politică. " A fost o alegere greșită" spunea Pichi despre generalul Sănătescu. Am comunicat aceasta Dlui Secretar General BUNACIU.-

- Ca și în epoca dinainte de 23 August, Pichi manifesta adeseori un aer " misterios" al omului care știe mai mult decât spune, și care nu poate spune tot ce știe. In discuțiuni zicea : " Am eu informațiunile mele " " Stiu eu mai bine " Consideram că prin aceasta ori face aluzie la publicații străine din care se informează, ori la oamenii cu care se vede și cu care discută. Primea regulat buletinele " Rador" rezervat. Nici pe acestea nu am avut curiozitatea să le citesc la dânsul sau în altă parte. Acest aer misterios era accentuat în deosebi în ultima vreme. Deasemenea, în ultima vreme manifesta, ca și după 23 August, o anumită rigiditate sau intoleranță, caracteristică lui, dar accentuată acum, față de oameni și situații . Am comunicat aceasta Dlui Secretar General Bunaciu.-

- In ce privește ideia conflictului între puterile anglo-americane și U.R.S.S., în ultima fază, această idee apărea la Pichi nu numai ca o concluzie bazată pe o judecată politică a lui, dar și ca o idee de care se agăța ca de o morbie sufletească.

./.

Această idee apărea ca o certitudine pe care Pichi şi-a făurise pentru sine. Nu pot căta cazuri, ceace afirmasem este o judecată a mea asupra lui Pichi, la care m'am gândit in ultima vreme, cu regretul că se iroseşte intr'o atitudine negativă şi ale cărui opinii mi le-au trecut prin memorie şi le-am judecat în lumina cunoştinţei mele despre Pichi." Nu se poate să nu se producă acest conflict. Poate să fie in execuţie , dear dacă el se va produce "- zicea el cu hotărâre.-

- Stiu că Pichi se vedea cu străini, l-am auzit spunând : " Am luat masa la club / Prietenii Naţiunilor Unite / cu un străin, sau cu nişte străini" Nu am intrebat cu cine. Altă l-am auzit spunând : " Am luat masa cu Elisabet Barker / aşa cred că se numea/ o ziaristă americană " - sau " Nu pot mâine seară,iau masa cu Elissbeth Bertkor ". Se deducea dintre aste că Pichi se vede cu străini şi considerau că aşa este şi una din modurile sale de a se informa in politică.

- Stiam,deasemene , că primeşte ştiri dela prietenii săi din străinătate, Eram convins că le primeşte prin fratele său Titu, care se află în Elveţia. Când îl întrebam dacă mai are ştiri dela Titu sau dela Brutus Costé, îmi răspundea simplu : " De am mai primit unele veşti bune " - sau " Nu mai am nici-o veste" ~~xxxxxxxxxxxxxxxxx~~ Intrebările mele priveau viaţa personală şi sănătatea acestor cunoscuţi ai mei, nu chestiuni politice.- Nu l-am intrebat pe Pichi cum primeşte aste veşti,adică pe ce cale le primeşte.

M'am intebat insă eu şi am socotit că le primeşte pe calea curierului Ministerului de Externe, in care Pichi urmărea stâţia prieteni. Am comunicat aceasta in convorbirea avută cu Dl Secretar General Bumbciu.- Aceasta imi este declaraţia pe care o susţin şi pe care o semnez propriu.

/ss/ Neamtu Octavian

27 August 1947.-

Dată în fața noastră azi: 27 August 1947.

300 303

Declarație

Subsemnatul Ioanițiu Octavian, în continuare declar următoarele:

Față de precizările cerute de d. consilier Rădescu, privitor la cuprinsul declarațiunilor mele anterioare, adaug următoarele:

– Privitor la atitudinea lui Pichi Logoneanu față de Guvern, ea era o atitudine de desaprobare; Pichi considera guvernul ca aservit sovietelor. „Tu nu vezi că nu se face nimic decât așa cum cer rușii” – zicea el; în acest mod el manifesta ostilitatea sa față de guvern; considera că cele două guverne Sănătescu au greșit în politică lăsând posibilitate partidului comunist să ia rol conducător în politică. „A fost o alegere greșită” – spunea Pichi despre generalul Sănătescu. Am comunicat aceasta d-lui Secretar general Bunaciu.

– Ca și în epoca dinainte de 23 August, Pichi manifesta adeseori un aer „misterios” al omului care știe mai mult decât spune, și care nu poate spune tot ce știe. În discuțiuni zicea: „am eu informațiunile mele”, „știu eu mai bine”. Consideram că prin asta ori face aluzie la publicații străine din care se informează, ori la oamenii cu care se vede și cu care discută. Primea regulat buletinele „Rador” – rezervate. Nici pe acestea nu am avut curiozitatea să le citesc la domnul, sau în altă parte. Acest aer misterios era accentuat îndeosebi în ultima vreme. Deasemenea, în ultima vreme manifesta, ca și după 23 August, o anumită rigiditate sau intoleranță, caracteristică lui, dar accentuată acum, față de oameni și situații. Am comunicat aceasta d-lui Secretar General Bunaciu.

Ioanițiu Octavian

1

- În ceeace priveşte ideea conflictului între puterile anglo-americane şi URSS, în ultima fază, această idee apărea la Pichi nu numai ca o concluzie bazată pe o judecată politică a lui, dar şi ca o idee de care se agăţa ca de o nevoie sufletească. Această idee apărea ca o certitudine pe care Pichi şi-o făurise pentru sine. Nu pot cita cazuri; ceeace afirm este o judecată a mea asupra lui Pichi, la care m'am gândit în ultima vreme, cu regretul că se iroseşte într'o atitudine negativă, şi ale cărui opinii mi le-am trecut prin memorie şi le-am judecat în lumina cunoaşterii mele despre Pichi. „Nu se poate să nu se producă acest conflict. Poate să fie în execuţie lată, dar el se va produce" – zicea el, cu hotărîre.

— Ştiu că Pichi se vedea cu străini. L-am auzit spunând: „Am luat masa la club („Prietenii Statelor Unite) cu un străin, sau cu nişte străini." Nu am întrebat cu cine. Altă dată l-am auzit spunând: „Am luat masa cu Elisabeth Barker (aşa cred că se numea) o ziaristă americană" – sau „Nu pot mâine seară, iau masa cu Elisabeth Barker." Deduceam din asta că Pichi se vede cu străini şi consideram că asta este şi una din modurile sale de a se informa în politică.

— Ştiam, deasemenea, că primeşte ştiri dela prietenii săi din străinătate. Eram convins că le primeşte prin fratele său Titu, care se află în Elveţia. Când îl întrebam dacă mai are ştiri dela Titu sau dela Brutus Coste, îmi răspundea simplu: „Da am mai primit unele veşti bune" – sau „Nu mai am nici o veste." Întrebările mele priveau viaţa personală şi sănătatea acestor cunoscuţi ai mei, nu chestiuni politice. Nu l-am întrebat pe Pichi cum primeşte aceste veşti, adică pe ce cale le primeşte. M'am întrebat însă eu şi am socotit că le primeşte pe calea curierilor Ministerului de Externe, în care Pichi numără atâţia prieteni. Am comunicat aceasta în convorbirea avută cu d. Secretar General Bunaciu. – Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi pe care o semnez propriu. [illegible]. 27 August 1947.

27 August 4

111

~~201~~ 301

304

DECLARATIE

Subsemnatul Neamțu Octavian, in completarea Declarațiilor mele referitoare și la intrebarea Dlui Consilier Lepădătescu declar următoarele :

Pentru Dl. Pogoneanu ideea conflictului intre U.R.S.S. și puterile anglo-americane apărea, in prima faz[a] a vederilor lui, ca o concluzie logică a raporturilor dintre aceste puteri. Intr'o fază, recentă, această idee e[ra] era pentru D. Pogoneanu mai mult decât o deducție logică a judecății ce el făcea asupra situației politice să ea apărea ca o idee care era necesară Dlui Pogoneanu in insa[și] și judecata lui generală, in asa măsură că ea era cheia opiniilor lui politice : " Nu se poate ca acest conflict să nu se producă. Nu se produce acum, se va produce in toamnă, sau la primăvara, dar el se va produce.-

Aceasta imi este declaratia pe care o sustin s[i] o semnez propriu.-

/ss/ Octavian Neamțu.-

1 Septembrie 1947.-

1 Sept. 1947

305

Declarație

Subsemnatul Neacșu G. Octavian, în completarea declarațiilor mele anterioare și la întrebarea d-lui Căpitan Lepădătescu declar următoarele:

Pentru d. Pogoneanu ideea conflictului între URSS și puterile anglo-americane apărea, în prima fază a vederilor lui, ca o concluzie logică a raporturilor dintre aceste puteri. Într-o nouă fază, recentă, această idee era pentru d. Pogoneanu mai mult decât o deducție logică a judecății ce el făcea asupra situației politice și ea apărea ca o idee care era necesară d-lui Pogoneanu în toată judecata lui generală, în așa măsură că ea era cheia opiniilor lui politice: „Nu se poate ca acest conflict să nu se producă. Nu se produce acum, se va produce în toamnă, sau la primăvară, dar el se va produce."

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și o semnez propriu.

Octavian Neacșu

1 Septembrie, 1947

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA

— Parchetul Militar —

306

MANDAT DE DEȚINERE Nr. ______

In virtutea Legii şi în numele M. Ș. Regelui Mihai I.

Noi Gral de Div. I. Pretoreanu — Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~ Regiunei Militare

In baza art. 143/162 din C. J. M., având în vedere că în contra lui NEAMTU OCTAVIAN din Bucuresti Str. — Nr.— sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de uneltire contra ordinei şi sigurantei statului

prev. şi pen. de art. —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 22 Sept 1947

Dat în Bucureşti astăzi 22 Sept /947.

Procuror Militar, Special

General Pretoreanu

Am luat cunoştinţă învinuit

____

TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA
— Parchetul Militar —

307

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 3014

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi — — — — — — — — — — — — —, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Corpului II Armată.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui NEAMTU — — OCTAVIAN — — — din Bucuresti — — — Str. — — — — — — — — Nr. — sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de — — — — — — — — — — — — — — — Uneltire impotriva unitatii Statului — — — — — —

prev. şi pen. de art. — — — — — — — — — — — — —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de — 30 — zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 36 — pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 — zile cu începere dela 22 August 1947 — — — — — —

Dat în Bucureşti astăzi — — 22 August — — — /947.

Procuror Militar, Speciale
General de div. Petrovicescu

Am luat cunoştinţă învinuit

su

508

309

ŢINCU CONSTANTIN

310

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONSTANTIN TINCU, consul în Ministerul Afacerilor Străine cu serviciul la Subdiviziorul Vizelor domiciliat în str. Aviator Mircea Zorileanu 86, născut în București, 9 Iunie 1908 declar următoarele:

1.- Sunt funcționar în M. Af. Străine din anul 1938, am intrat cu gradul de șef de birou prin transferare dela Ministerul de Finanțe, am lucrat la Dir. Contabilității din Ministerul Afacerilor Străine obținând între timp gradul de șef se secție la 1 Aprilie 1943 am fost numit pe lângă Leg Română din Budapesta funcționar în gradul de șef se secție ; pe data de 1 Mai 1943 am fost trecut în corpul Consulilor în gradul de Consul II rămânând în post la Budapesta până la data de 23 August 1944, când am fost internați la început de către unguri iar apoi în Decembrie 1944, am fost duși în Germania/tot personalul Legației Române din Budapesta, precum și funcționarii și personalul fostelor Consulate Române dela Cluj și Oradea circa 100 de persoane/ și internați în Silesia în localitatea Obăr Schreiberler. Am rămas în Silezia până în anul 1945, când am fost îmbarcați în tren

In tren am stat timp de circa două luni făcând următorul traseu. Schuiberlau-Dresda-Eisenstein-Sugite-Regen.-

Dela Regen jumătate din grupul de mai sus am fost internați intr'o școală primară în cătunul Hochbruk

La Hochbruk am rămas până în luna Septembrie 1945, când am fost repatriați prin Lintz-Budapesta-Arad cu un tren numai cu repatriați români organizat de americani până la Budapesta, unde ne aștepta o garnitură românească care ne-a adus până la Arad.-

./.

308

311

La înapoierea în Ministerul Afacerilor Străine am fost repartizat la Biroul Vizelor având ca şef direct pe dl. Consul General CARSTIUC. In Iunie 1946 Dl. CARSTIUC fiind numit consul general la Viena am rămas şeful acestei Subdiviziuni.-

2.- Am cunoscut pe Dl. POGONEANU înainte de plecarea mea la Budapesta Dlui lucând în minister. Raporturile mele cu Dsa au fost de serviciu înainte de plecarea mea la Budapesta. La înapoierea din Germania Dl. POGONEANU nu mai lucra în minister. L-am văzut de două ori în legătură cu repararea unei maşini D.K.W mergând la Dlui acasă.-

3.- Cu FLORIN ROIU sunt în raporturi de prietenie. Il caracterizez ca un funcţionar foarte bun fiind totdeauna apreciat în minister, ca moralitate este un om cinstit onest, corect în toate relaţiunile.-

4.- Niciodată nu mi s'a cerut şi nu am dat Dlui POGONEANU sau ROIU nici un fel de document aparţinând serviciului meu sau altui serviciu din Minister.-

Nu am văzut, nu am avut şi nu am predat nimănui nici un fel de convenţie economică.-

Aceasta este declaraţia pe care o semnez.-

/ss/ C. TINCU

22 IX 947

22 Sept 1947
Văzut
1

309
312

Declarație

Subsemnatul Constantin Tincu consul în Ministerul Afacerilor Străine cu serviciul la Subdiviziunea Vizelor, domiciliat în str. Aviator Mircea Zorileanu 86, născut în București 9 Iunie 1908 declar următoarele:

1/ Sunt funcționar în M. Af. Străine din anul 1938; am intrat cu gradul de Șef de birou prin transferare dela Ministerul de Finanțe, am lucrat la Dir. Contabilității din ministerul af. Străine obținând între timp gradul de Șef de secție; la 1 Apr. 1943 am fost numit pe lângă Leg. Română de la Budapesta funcționar în gradul de Șef de secție, și la data de 1 Mai 1943 am fost trecut în corpul consular în gradul de Consul al II rămânând de fapt la Budapesta până la data de 23 Aug 1944 când am fost internat la început de către Unguri iar apoi în Decembrie 1944 am fost adus

Cluj

2/

în Germania (tot personalul Sig.
Român din Budapesta precum și
funcționarii și personalul fabricilor
cam toți românii dela Cluj-
Oradea circa 100 de persoane
internați în Silezia localitatea
Ober Schreiberhau. Am rămas în
Silezia până în Februarie 1945 când
am fost îmbarcați în tren.
În tren am stat timp de circa o lună
făcând următorul traseu: Schreiberhau
-Dresda - Eisenstein - Susite - Regen.
Dela Regen jumătate din grupul
de mai sus am fost internați într-o
școală primară în cătunul Hochbruck.
La Hochbruck am rămas până
luna Septembrie 1945 când am fost
repatriați prin Linz - Budapesta
- Arad cu un tren numai cu
repatriați români organizat de
americani până la Budapesta
unde a așteptat o garnitură românească
care ne-a adus până la Arad

C. Ștef…

3/

La înapoierea în Ministerul Af. Străine am fost repartizat la Biroul Vizelor având ca șef direct pe D. Consul General Căiștiuc. In Iunie 1946 D. Căiștiuc fiind numit Consul G. la Viena am rămas șeful acestui Subdiviziuni.

2/ Am cunoscut pe D-l Pogoneanu înainte de plecarea mea la Budapesta D-sa lucrând în Minister. Raporturile mele cu D-sa au fost obișnuite înainte de plecarea mea la Budapesta. La înapoierea din Germania D. Pogoneanu nu mai lucra în Minister. L'am văzut de 2 ori în legătură cu reparația unei mașini D.K.W. mergând la D-lui acasă.

3/ Cu Florin Roiu sunt în raporturi de prietenie. Il caracterizez ca un funcționar foarte bun fiind totdeauna apreciat în Minister, ca moralitate este un om cinstit și corect în toate relațiunile.

4/ Nici odată nu mi s'a cerut și nu am dat D-l Pogoneanu sau Roiu nici un fel de document

4/ apartinând serviciului meu
s'au altui serviciu din minister.
Nu am văzut, nu am avut și
nu am predat nimănui nici
un fel de convenții economice.
Aceasta este declarația pe
care o semnez.

22. IX 1947

[signature]

314

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONSTANTIN TINCU, consul în Ministerul Aafacerilor Străine domiciliat în Bucureşti str. av. Zorileanu 86 declar următoarele :

1.- In Ministerul Afaceerilor Străine ROIU FLORIN ducea o activitatea de convingere şi coptarea anumitor persoane pentru mişcarea de rezistență din care făcea parte.-

Acea activitatea era dusă după părerea subsemnatului, de către CAMIL DEMETRESCU, BARBU probabil şi alţii. Seful pentru care lucrau era POGONEANU.-

2.- La insistenţele lui ROIU repetate am fost convins şi înşelându-mi-se buna credinţă am fost atras să le fac diferite servicii.-

Astfel ROIU mi-a cerut insistent să-i procur convenţia economică încheiată de guvern la Moscova în anul 1947. Fiind prieten bun cu dl. Octav Constantinescu din Ministerul de Finainţe m'am dus la acesta şi l-am rugat să-mi împrumute convenţia pentru o jumătate de zi, afirmându-i că Ministerul Afacerilor Străine, are nevoie de ea la bireul Păcii. Dl. Constantinescu mi-a dat convenţia şi i-am predat-o lui ROIU. Convenţia a fost copiată ROIU mi-a predat textul înapoi ,care mi-a afirmat că o va duce lui Pogoneanu şi apoi Americanilor.-

Mai târziu i-am predat lui Roiu un rezumat sumat al convenţiilor feroviare.-

Alte documente nu i-am mai predat.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez.-

/ss/ C. TINCU

23 SEPTEMBRIE 1947.-

312 315

Declaraţie

Subsemnatul Constantin Tincu [?] consul în M. Af. Străine, domiciliat în Bucureşti 11, Str. Zorileanu 86, declar următoarele:

1/ În M. Af. Străine Roiu Florin ducea o activitate de convingere şi captarea anumitor persoane pentru crearea de rezistenţi din con[?] parte.

Această activitate se ducea după ştiinţa [?] subsemnatului, de către consulul Dumitrescu Barbu probabil şi alţii, şeful pentru care lucrau era Pogoneanu.

2/ La insistenţele lui Roiu repetate am fost convins şi susţinându-mi-se bune cunoştinţe am fost atras să le fac diferite servicii.

Astfel Roiu mi-a cerut insistent să-i procur convenţia economică încheiată de guvern la Moscova în anul 1947. Fiind prieten bun cu Dl. Octav Constantinescu din Ministerul de Finanţe m-am dus la acesta şi l-am rugat să-mi împrumute convenţia pentru

Când [?]

o primit-o tot de zi, afirmându-mi
că Ministrul A. J. Stroia ar mai
da-o la Biroul Păcii. D-l Constantinescu
mi-a dat convenția și i-am predat-o
lui Roiu. Convenția a fost copiată.
Roiu mi-a predat textul înapoi
care mi-a afirmat că îl va da
lui Pogonaru și apoi Americanilor.
Mai târziu i-am predat lui
Roiu un rezumat sumar al
convențiilor feroviare.
Alte documente nu i-am mai
predat.
Aceasta-i îmi este declarația pe care
o susțin și o semnez.

C. [illegible]

313

316

P R O C E S - V E R B A L

de confruntare.

Astăzi 25 Septemvrie 1947, noi Inspector general Mihalcea Constantin şi Inspector Dobre Nicolae, procedând la confruntarea dintre dl. Constantinescu Octav şi dl. Tincu Carol, am constatat următoarele :

DL' TINCU CONSTANTIN :

Imi menţin declaraţia dată la data de 24 Sept. 1947 şi precizez următoarele :

La inceputul lunei Iulie 1947 am fost la dl. Constantinescu, i-am cerut convenţia economică cu U.R.S.S. şi mi-a spus că nu mi-o poate da că are nevoie de ea.

Mi-a cerut să-i aduc o adresă oficială, eu am insistat însă spunând că este urgent şi că nu o reţin decât 1/2 zi.

Mi-a spus să viu a doua zi dimineaţă, am venit aproximativ la orele 10, s'a dus în alt birou şi mi-a adus'o într'un plic. Nu era nimeni de faţă când mi-a dat-o.

Când mi-a dat-o mi-a atras atenţia că este secretă, să am grije de ea şi să i-o restitui cât mai repede.

In aceeaşi zi seara i-am adus-o la birou, unde l'am găsit singur şi i-am dat-o în acelaş plic. A scos-o a verificat lucrarea şi apoi, fără alte discuţii în această direcţie am plecat.

ss. Insp. Grl Mihalcea. ss. C. Tincu.
ss. Insp. Dobre.

DL CONSTANTINESCU OCTAV :

Nu recunosc nimic din acuzaţiile ce mi se aduc.

ss. Constantinescu Oct.

ss. Insp. Gral Mihalcea. ss. Insp. Dobre.

./.

M.C.

~~314~~ 317

Drept care am dresat prezentul proces verbal, spre cele legale.

INSPECTOR GENERAL,
ss. Mihalcea.

INSPECTOR,
ss. N.Dobre.

Regiunea 2 Militare ‒ 12

NALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~

— Parchetul Militar —

MANDAT DE DEȚINERE Nr. 3045 318

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi General de Div. S. Pretorian, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al Regiunii II ~~Armată~~ Militară.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui TINCU CONSTANTIN din Bucuresti Str. — Nr. — sunt indicii de vinovăție pentru fapta de Uneltire contra ordinei Sigurantei Statului

prev. și pen. de art. —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcțiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 34 — pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Octombrie 1947

Dat în București astăzi 15 Octombrie /947.

Procuror Militar, Special

General de Div. Pretorian

Am luat cunoștință învinuit

ARMATA

NDAT DE DEȚINERE Nr, 3030

319

315

în numele M. S. Regelui Mihai I.

I. Bâlteanu Procuror Militar, pe lângă Parchetul Corpului II Armată Militar

din C. J. M., având în vedere că în contra lui TINCU din Bucuresti Str.

vinovăție pentru fapta de uneltire contra ordinei și statului

că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Di- Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de 30

art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Mi- Internelor din București Strada Academiei Nr. 34 pe

arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile

20 Sept. 1947

ști astăzi 20 Sept. /947.

ar, Special

div. Petrovici

Am luat cunoștință învinuit

Parchetul

In virtut
Noi —
unalului
in baza

RADULESCU MIHAIU

6

III

S

3810

344

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Mihai Rădulescu, ataşat de legaţiune, declar următoarele :

L-am cunoscut pe Camil Demetrescu după intrarea mea în Ministerul Afacerilor Interne, la 1 August 1946. La începutul lunii Octomvrie 1946 am fost repartizat la secţiunea juridică, unde Camil Demetrescu era director-adjunct şi unde am lucrat până la sfârşitul lunii Noemvrie - cu care prilej l-am cunoscut mai îndeaproape. Niciodată această cunoştinţă nu a avut un efect sau un subiect politic. L-am văzut dealtfel foarte puţin înafară de minister în tot acest timp cred că până la Crăciun o singură dată. De Crăciun trebuia să mergem împreună pe munte, la o tabără de sky a Ministerului. Inainte de plecare mi-a spus că nu mai poate merge, şi după câte ştiu, a rămas în Bucureşti, unde l-am revăzut la întoarcere.

In cursul iernii şi a primăverii 1947 l-am văzut destul de des, fără ca să-mi comunice încă niciodată date precise asupra activităţii lui politice - date pe care dealtfel nici nu le-am cerut. Prietenia noastră a avut un caracter pur personal, şi nu a implicat din partea mea nici o legătură cu vreun grup politic.

In primele zile ale lui Mai a.c. mi-a spus că se duce la ţară la o doamnă Stoika (pe care nu o cunosc) pentru două zile. Dat fiind că după o săptămână nu revenise încă, m'am interesat la părinţii lui cari mi-au spus că se făcuse între timp o perchiziţie la domiciliul lor, că fiul lor fusese căutat, că tatăl său declarase că se află la moşia Strejeşti (cu această ocazie am aflat cu precizie locul unde fusese) şi că după aceea îl anunţaseră acolo, de unde plecase. Nu mi-a spus unde anume plecase.

Nu l-am mai văzut după aceea până la începutul lunii Iulie, când a început din nou să circule: a venit la Minister (de unde fusese între timp comprimat) pentru a

./.

pune la punct unele chestiuni de serviciu - şi mi-a spus că peste câteva zile pleacă la Buşteni împreună cu părinţii lui, dat fiind că are impresia că nu mai este căutat şi că în Mai a fost vorba de o simplă percheziţie fără urmări, deoarece nu se găsise nimic compromiţător. Mai mult mi-a spus că în luna August, când eu trebuia să-mi iau concediu dela Minister, ar vrea să meargă împreună cu mine la mare unde ştia că am intenţia să mă duc - şi mi-a propus că dacă până atunci trec prin Buşteni, să viu să îl văd.

La 25 Iulie a.c. am făcut o excursie pe munte; am urcat dela Buşteni la Dihamul şi apoi m'am înapoiat prin Predeal. La trecerea prin Buşteni, l-am văzut pe Camil Demetrescu care circula în oraş, mi-a spus că persistă în ideia de a merge la mare şi îmi va da un semn la sosirea lui în Bucureşti în primele zile ale lui August. Aceasta a fost ultima dată când l-am văzut.

Intr'una din primele zile ale lui August (nu-mi reamintesc exact ziua, dar cred că era înainte de 10 August am primit un telefon dela părinţii lui, cari mi-au spus să trec pe la ei. Când i-am văzut, erau foarte îngrijoraţi pentrucă Camil Demetrescu fusese căutat din nou, imediat după reîntoarcerea lor în Bucureşti, şi prietenii lui mai apropiaţi fuseseră arestaţi. Mi-au spus că nu mai putea fi vorba de proectul lui de vacanţă, în aceste condiţii. Nu am insistat să aflu unde se găseşte, pentrucă părinţii lui aveau aerul, faţă de mine, că nu ştiu nici ei unde se află şi mi-am dat seama că chiar dacă ar fi ştiut n'ar fi fost dispuşi să-mi spună (îi vedeam pentru a doua oară de când îi cunoşteam şi mă chemaseră numai ca să-mi comunice chestiunea cu vacanţa, pentru ca să nu aştept zadarnic).

La câteva zile după aceea (13 August) am plecat singur la Carmen Sylva, la colonia Ministerului Afacerilor Străine, unde am stat până la 24 August. Am revenit la aceastǎ dată în Bucureşti, am trecut pe la Minister în ziua de 25 August spre a-mi lua un acont din salariu, şi apoi, în ziua de 26 August, am plecat la ţară la un unchi al meu, la Fundulea, spre a-mi termina acolo concediul. De acolo am fost ridicat astăzi, 3 Septemvrie 1947.

./.

3412
346

Despre activitatea politică a lui Camil Demetrescu ştiu doar lucruri foarte vagi, care erau curente în Ministerul Afacerilor Străine. Stiam că cei cari fuseseră membri ai Cabinetului Ministrului Niculescu - Buzeşti, când acesta era ministru de externe, erau denumiţi "cabinetul negru" fiindcă păstraseră între ei legături şi alcătuiau un "cabinet în ....." în cazul când Niculescu Buzeşti ar fi redevenit ministru de externe. Dintre membri acestui grup, pe dl.Buzeşti nu l-am cunoscut niciodată, pe dl.Pogoneanu l'am văzut o singură dată, acum câţiva ani (cred că înainte de armistiţiul 1944) în casa unor prieteni. Pe dl.Roiu nu l'am văzut niciodată în afară de minister, şi chiar în minister foarte rar. Pe dl.Barbul l-am văzut de câteva ori: fiind foarte amator de muzică şi având o colecţie de discuri, am ascultat muzică la el de două trei ori. Afară de Camil Demetrescu este singurul membru al aşa zisului "grup" pe care l'am frecventat fiindcă era cel mai bun prieten al lui Camil Demetrescu.

Dat fiindcă n'am manifestat niciodată intenţia de a pătrunde în acest grup sau măcar de a-i cunoaşte activitatea, nu am fost "iniţiat" în niciun fel în această activitate. Stiu numai că duceau o politică "de opoziţie" dela 6 Martie, decând conducerea Ministerului de Externe se schimbase, şi că, prin dl.Buzeşti, luaseră poziţie în favoarea partidului naţional ţărănesc. Afară de aceasta nu am mai aflat decât câteva fapte care erau general cunoscute: plecarea dlor Buzeşti şi Vişoianu în străinătate, de pildă. Nu am luat cunoştinţă de nicio dată concretă asupra activităţii lor: Camil Demetrescu, singurul membru al grupului cu care eram prieten (căci cu Barbul nu aveam decât foarte neînsemnate relaţii) era foarte discret în această privinţă, şi n'am căutat niciodată să forţez această discuţie, întrucât nu aveam nici un motiv să o fac şi ţineau chiar ca să nu dea prieteniei noastre pur personale niciun fel de substrat politic.

Aceasta este declaraţia pe care o dau, semnez propriu

ss.Mihai Rădulescu.

3 Septemvrie 1947.

3 Sept. 1947
Văzut [signature]

343

347

<u>Declarație.</u>

Subsemnatul Mihai Rădulescu, atașat de legațiune, declar următoarele:

L-am cunoscut pe Camil Demetrescu după intrarea mea în Ministerul Afacerilor Străine, la 1 Aug. 1946. La începutul lunii Octombrie 1946 am fost repartizat la secțiunea juridică, unde Camil Demetrescu era director-adjunct, și unde am lucrat până la sfârșitul lunii Noembrie — cu care prilej l-am cunoscut mai îndeaproape. Niciodată această cunoștință nu a avut un aspect sau un substrat politic. L-am văzut dealtfel foarte puțin în afară de Minister în tot acest timp — cred că până la Crăciun o singură dată. De Crăciun trebuia să mergem împreună pe munte, la o cabană de schi a Ministerului. Înainte de plecare mi-a spus că nu mai poate merge, și după câte știu, a rămas în București, unde l-am regăsit la întoarcere.

În cursul iernii și al primăverii 1947 l-am văzut destul de des, fără ca să-mi comunice însă niciodată date precise asupra activității lui politice — date pe care dealtfel nici nu le-am cerut. Prietenia noastră a avut un caracter pur personal și nu a implicat din partea mea nicio legătură cu vreun grup politic.

În primele zile ale lui Mai a.c. mi-a spus că se duce la țară la o d-nă Sterike (pe care nu o cunosc) pentru două zile. Dat fiind că după o săptămână nu revenise încă, m-am interesat la părinții lui cari mi-au spus că se făcuse între timp o percheziție la domiciliul lor, că fiul lor fusese căutat, că tatăl său declarase că se află la moșia Strejești (cu această ocazie am aflat cu precizie locul unde fusese) și că după aceea îl anunțaseră acolo de unde plecase. Nu mi-au spus unde anume plecase.

Nu l-am mai văzut după aceea până la începutul lunii Iulie, când a început din nou să circule: a venit la Minister (de unde fusese între timp comprimat) pentru a pune la punct unele chestiuni de serviciu — și mi-a spus că peste câteva zile pleacă la Bușteni împreună cu părinții lui, dat fiind că are in-

presă că nu mai este căutat și că în Mai a fost vizitat de o simplă percheziție fără urmări, deoarece nu se găsise nimic compromițător. Mai similt - mi-a spus că în luna August, când eu trebuia să-mi iau concediu dela Minister, ar vrea să meargă împreună cu mine la mare, unde știa că am intenția să mă duc; mi-a propus ca, dacă până atunci trec prin Bușteni, să vin să-l văd.

La 25 Iulie a.c. am făcut o excursie pe munte: am urcat dela Bușteni la Dihamul și apoi m-am înapoiat prin Predeal. La trecerea prin Bușteni, l-am văzut pe Camil Demetrescu care circula în oraș; mi-a spus că persistă în ideea de a merge la mare și îmi va da un semn la sosirea lui în București în primele zile ale lui August. Aceasta a fost ultima dată când l-am văzut.

Într-una din primele zile ale lui August (nu-mi reamintesc exact ziua, dar cred că era înainte de 10 Aug.) am primit un telefon dela părinții lui, cari mi-au spus să trec pe la ei. Când i-am văzut, erau foarte îngrijorați pentrucă Camil Demetrescu fusese căutat din nou, imediat după reîntoarcerea lor în București, și prietenii lui mai apropiați fuseseră arestați. Mi-au spus că nu mai putea fi vorba de proectul lui de vacanță, în aceste condiții. Nu am insistat să aflu unde se găsește, pentrucă părinții lui aveau aerul, față de mine, că nu știu nici ei unde se află – și mi-am dat seama că chiar dacă ar fi știut n'ar fi fost dispuși să-mi spună (îi vedeam pentru a doua oară de când îi cunoscusem și mă chemaseră numai ca să-mi comunice chestiunea cu vacanța, pentru ca să nu aștept zadarnic).

La câteva zile după aceea (13 Aug.) am plecat, singur, la Carmen-Sylva, la colonia Ministerului Afacerilor Străine, unde am stat până la 24 Aug. Am revenit la această dată în București; am trecut pe la Minister în ziua de 25 Aug. spre a-mi lua un acont din salariu, și <u>apoi</u>, în ziua de 26 Aug., am plecat la țară la un unchiu al meu, la Tunduleea, spre a-mi termina acolo concediul. De acolo am fost ridicat astăzi, 3 Septembrie 1947.

Despre activitatea politică a lui Camil Demetrescu știu doar lucruri foarte vagi, care erau curente în Ministerul Afacerilor Străine. Știam că cei cari fuseseră membri ai cabinetului ministrului Nicolescu-Buzești, când acesta era ministru de externe, erau denumiți „cabinetul negru" fiindcă păstraseră între ei legături

strânse și alcătuiau un „cabinet în spe" în cazul când Nicu-lescu-Buzești ar fi redevenit Ministru de Externe. Dintre membrii 345
acestui grup, pe d-l Buzești nu l-am cunoscut niciodată, pe d-l Lofoneanu l-am văzut o singură dată, acum câțiva ani (cred 219
că înainte de armistițiul 1944) în casa unor prieteni. Pe d-l Rom[illegible] nu l-am văzut niciodată în afară de Minister și chiar în Minister foarte rar. Pe d-l Sorbul l-am văzut de câteva ori: fiind foarte amator de muzică și având o colecție de discuri, am ascultat muzică la el de două sau trei ori. Afară de Camil Demetrescu este singurul membru al așa-zisului „grup" pe care l-am frecventat, fiindcă era cel mai bun prieten al lui Camil Demetrescu.

Dat fiind că n'am manifestat niciodată intenția de a pătrunde în acest grup sau măcar de a-i cunoaște activitatea, nu am fost „inițiat" în niciun fel în această activitate. Știu numai că ducea o politică „de opoziție" dela 6 Martie, de când conducerea Ministerului de Externe se schimbase, și că, prin d-l Buzești, lucra pozitiv în favoarea partidului național-țărănesc. Afară de aceasta nu am mai aflat decât câteva fapte care erau general cunoscute: plecarea d-lor Buzești și Vișoianu în străinătate, de pildă. Nu am luat cunoștință de nicio dată concretă asupra activității lor: Camil Demetrescu, singurul membru al grupului cu care eram prieten (căci cu Sorbul nu aveam decât foarte neînsemnate relații) era foarte discret în această privință, și n'am căutat niciodată să forțez această discreție, întrucât nu aveam niciun motiv să o fac și țineam chiar ca să nu dea prieteniei noastre pur personale niciun fel de substrat politic.

Aceasta este declarația pe care o dau, ~~[illegible]~~ proprie

Mihai Rădulescu

3 Septembrie 1947.

TRIBUNALUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~ Reg. a 2 Militară

— Parchetul Militar —

356

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 3030

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi General de div. I. Potârcă, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armata~~ Reg. a 2 Militară

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui RADULESCU MIHAI din Bucuresti Str. Nr. sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de uneltire contra ordinei şi sigurantei statului prev. şi pen. de art.

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 3 Sept. 1947

Dat în Bucureşti astăzi 3 Sept. /947.

Procuror Militar, Special

General de div. Potârcă

Am luat cunoştinţă învinuit

~~353~~

357

0

Ordonanța

Sentințe

SPIRESCU FLORICA

355

369

DECLARATIE

Subsemnatal FLORICA SPIRESCU,funcţionară în Ministerul Afacerilor Străine cu gradul de şefă de cabinet,născută în 1909 comuna Predea domiciliată în Bucuresti Bd. Banu Manta nr 24 declar următoarele:

1.- In cursul anului 1945 aproximativ în luna Iunie,Dl Florin Reiu mi-a adus 3 documente rugându-mă să i le copiez. Documentele mi-au fost aduse în trei date succesive la mine acasă. După câte îmi amintesc cele trei documente aveau un caracter economic. Dl. Reiu mi-a spus că lucrarea este pentru dl. Pogoneanu şi că mi-o aduce s'o copiez,intrucât contează în discreţia mea.-

2.- Dl. Reiu mi-a cerut în numele Dlui Pogoneanu să-i dau în copie documentele sau răspunsul guvernului Român la diferitele proteste ale anglo-americanilor,care se lucrau la cabinet.-

Ca răspuns la aceste cereri am predat Dlui Reiu pentru dl. Pogoneanu următoarele documente.-:

a.- Nota Guvernului referitoare la libertatea alegerilor.-

b.- Protocolul dintre Guvernul român şi Jugoslav incheiat la Belgrad.-

c.-Convenţia dintre Guvernul român şi guvernul Bulgar incheiată la Sofia in 1947.-

d.- In plus am mai predat in 1946 un discrus al Dlui Tătărăscu ţinut la Cameră,Partid sau Presă / nu-mi amintesc conţinutul/ Deasemenea în primăvara anului 1947,cunoscutul memoriu al Dlui Tătărăscu.-

3.- Recunosc că predarea acestor documente constitue o culpă foarte grea cu atât mai mult cu cât

ele trebuiau să ajungă la dl. Pegeneanu,care fusese îndepărtat din M.A.S. şi nu avea deci calitatea să ia cunoştinţă de ele.-

Din discuţiile avute cu dl Pegeneanu am dedus că pe Dsa îl interesau aceste documente pentru a urmări activitatea Lui Tătărăscu. N'am ştiut niciodată că aceste documente serveau în realetate unor scopuri subversive de care iau cunoştinţă abea acum.-

Am făcut tetuşi greşeala xxxx de a preda documentele de mai sus pe considerentul unor puternice sentimente de afecţiuni şi admiraţie faţă de dl.Pegeneanu care mi-a fost multă vreme şef.-

4.-Imi amintesc că documentele cu caracter economic pe care le-am copiat acasă şi pe care le-am arătat la punct. I al acestei declaraţii se refereau la livrările de toate felurile in cadrul armistiţiului.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o semnez şi o susţin.-

/ss/ Florica Spirescu

24 Septembrie 1947.-

24 Sept. 947 357

361

Declarație

Subsemnata Florica Spirescu, funcționară în Ministerul Afacerilor Străine cu gradul de Șefă de Cabinet născută în 1909 comuna Predeal, domiciliată în București Bd. Banu Manta Nr. 24 declar următoarele:

1) In cursul anului 1945 aproximativ în luna Iunie, Dl. Florin Roiu mi-a adus 3 documente rugându-mă să i le copiez. Documentele mi-au fost aduse în trei dăți succesive la mine acasă. După câte îmi amintesc cele 3 documente aveau un caracter economic. Dl. Roiu mi-a spus că lucrarea este pentru Domnul Păjoreanu și că mi-a adus s'o copiez, întrucât contează în discrețiunea mea.

2) Dl. Roiu mi-a cerut în numele D-lui Păjoreanu să-i dau în copie documentele sau răspunsul Guvernului Român la diferitele proteste ale anglo-americanilor, care se lucrau la Cabinet.

Ca răspuns la aceste cereri am predat D-lui Roiu, pentru Dl. Păjoreanu următoarele documente:

a) Nota Guvernului Român referitoare la libertatea alegerilor

b) Protocolul dintre Guvernul Român și Iugoslav încheiat la Belgrad –

c) Convenția dintre Guvernul Român și Guvernul Bulgar încheiată la Sofia în 1947.

Fl. Spirescu

II

b) In plus am mai predat în 1946 un discurs al Dlui Tătărescu ţinut la Cameră, Partid sau Presă (nu-mi amintesc conţinutul). Deasemenea în primăvara anului 1947, cunoscutul Memoriu al Dlui Tătărescu.)

362

3) Recunosc că predarea acestor documente constituia o culpă foarte gravă cu atât mai mult cu cât ele trebuiau să ajungă la Dl. Pojoneanu, care fusese îndepărtat din M.A.S. şi nu avea deci calitatea să ia cunoştinţă de ele.

Din discuţiile avute cu Dl. Pojoneanu am dedus că pe D-sa îl interesau aceste documente pentru a urmări activitatea Dlui Tătărescu. N'am ştiut niciodată că aceste documente serveau în realitate unor scopuri subversive de care iau cunoştinţă abea acum.

Am făcut totuşi greşala de a preda documentele de mai sus pe considerentul unor puternice sentimente de afecţiune şi admiraţie faţă de Dl. Pojoneanu care mi-a fost multă vreme şef.

4) Îmi amintesc că documentele cu caracter economic pe care le-am copiat acasă şi pe care le-am arătat la pct. Nr. I al acestei declaraţii se refereau la lucrările de toate felurile făcute în cadrul Armistiţiului.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o recunosc şi susţin

Fl. Spirescu

24 Sept 1947.

~~TRIBUNALUL MILITAR CORPUL II ARMATA~~ Regiunea a 2-a Militara

— Parchetul Militar —

363

~~363~~

~~359~~

MANDAT DE DEŢINERE Nr. 3030

In virtutea Legii şi în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi Gral de div. I. Poteanu Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~ Regiunii Militare

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui SPIRESCU FLORICA din Bucuresti Str. Nr. sunt indicii de vinovăţie pentru fapta de uneltire contra ordinei şi siguranţei statului

prev. şi pen. de art.

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcţiunei Generale a Poliţiei este nevoe de deţinerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 şi 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenţilor forţei publice să reţină şi să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din Bucureşti Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem şefului arestului să-l primească şi să-l reţină pe timp de 30 zile cu începere dela 21 Sept. 1947

Dat în Bucureşti astăzi 21 Sept. /947.

Procuror Militar, Special

General de Div. Poteanu

Am luat cunoştinţă învinuit

____

~~360~~

364

361

365

CÂRJA NICOLAE

366

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Nicolae Cârja,născut în anul 1913, Decemvrie 3,în Statele Unite,comuna Whitman,Statul West Virginia, jud.Logan,ţin să declar următoarele:

Sunt căsătorit cu un copil de doi ani şi jumătate,domiciliat în Bucureşti,str.Alexandru Dobescu Nr.11,etaj III,

Am funcţionat la ServiciulSpecial de Informaţii,din anul 1939-1945,având calitatea de translator de l engleză şi referent politic (gradul agent principal).

In Iunie 1945,am fost epurat.De atunci şi până în anul 1946,luna Aprilie,când am fost angajat la "Lido",ca director din partea Misiunei Militare Americane,am fost şomer,fiind intreţinut cu multe greutăţi de către neobosita mea soţie,Matilda,care este funcţionară la CFR.

Nu mult după epurare,la sfatul soţiei mele,m'am adresat Dlui Ing.Vidrighin,pe atunci preşdintele consiliului de administraţie al Soc.Astra Vagoane şi fost director general al C.F.R.-ului,solicitându-i un post.I-am spus că soţia mea este funcţionară la CFR,că sunt ardelean,cunosc limba engleză,n'am serviciu şi că vreau să muncesc.I-a plăcut aceasta când a auzit că vreau să muncesc,urmând să-mi dea răspunsul peste câteva zile.

Când m'am prezentat a doua oară,mi-a spus să mă duc la fiul său d.Gh.Vidrighin,care e procurist la Soc.Titan-Gălan Nadrag.

In ziua următoare m'am dus la dl Gh.Vidrighin,când am şi făcut cunoştinţă cu dânsul pentru prima dată,asigurându-mă că va vorbi cu d.Rică Georgescu,directorul general al Soc.de petrol "Româno-Americana",din Calea Victoriei Nr. 126,pentru un serviciu de corespondenţă engleză.

Nu peste mult timp,m'am prezentat la d.Rică Georgescu,care actualmente e plecat la New York,fiind numit în postul de reprezentant general al Soc.Standard Oil din New York (Centrala Soc.Româno-Americana,din Bucureşti) la Haga D.Rică m'a pus în contact cu d.Iuca,dela direcţia personalului.Cum d.Iuca mi-a spus că nu are loc vacant pentru mine la Bucureşti,ci numai la Teleajen,adică la schelele Soc. Româno-Americana,am renunţat.

In toamna aceluiaş an,aproximativ Oct-Nov,am făcut o cerere de serviciu adresat Misiunei Militare Americana,din str.Oţetari.Cum nu aveam cine să mi-i prezinte,m'am dus la d. Vidrighin,pe care îl cunoşteam acum,să-l întreb dacă eventual cunoaşte pe cineva ca să intervină la Misiune să mă numească într'un serviciu.

Mi-a răspuns că are pe cumnatul său Alimănişteanu,care lucrează acolo şi că va vorbi cu el.

Ducându-mă din nou la dl Vidrighin,acesta mi-a spus să trec pe la d.Alimănişteanu,cu care a vorbit în prealabil.

M'am prezentat la d.Alimănişteanu cu cererea care a dat-o la personal,după care întorcându-se mi-a spus că nu sunt locuri vacante deocamdată şi când vor fi locuri libere mă vor anunţa.

Nu m'am mulţumit cu acest răspuns şi peste câteva zile m'am dus la d.Vidrighin să-l întreb de ce nu vor să mă primească la Misiune şi dânsul mi-a răspuns că nu trebuia să pun în cerere Serviciul unde am lucrat,pentrucă acest lucru

. / .

inspiră neincredere americanilor.

Nu m'am mai interesat de cerere, care urma să fie rezolvată favorabil altădată, după cum voi arăta ceva mai târziu.

La inceputul primăverii anului 1946 sau poate era chiar iarna din cei comprimaţi din serviciu, precum şi cei din alte servicii, ne intâlneam pe Calea Victoriei.

Intre timp, unul din aceştia, d. Lascăr zis şi Lăzărescu, mi-a făcut propunerea să lucrez pentru decedatul Georgescu, in vederea obţinerii de informaţiuni din cercurile anglo-americane. I-am spus că nu am legături cu aceste cercuri şi nu văd cum aş putea să-mi indeplinesc o atare misiune. De atunci, nu mi-a mai făcut vreo ofertă.

Apoi, după aceasta am făcut cunoştinţă tot pe Calea Victoriei, cu dl Stelian Bălănescu, fost comisar şef -cum afirma dânsul- la Siguranţă, care era deasemeni epurat.

Intâlnindu-ne in mod obişnuit in plimbările noastre fără rost pe Calea Victoriei, d. Bălănescu ne-a făcut cunoscut că are legături cu un oarecare domn Senti, inspector şi colonel de Stat Major şi că acesta are intenţia să formeze un serviciu de informaţii pentru d. Mihalache, vice preşedinte al P.N.T.-ului, sigurându-ne că vom avea perpective mari şi că vom fi plătiţi.

Am fost prezentaţi Dlui Senti de către d. Bălănescu mai mulţi inşi printre care subsemnatu, Elefterescu, Vasilescu, Ciobanu, Dăscălescu (prieten cu Elefterescu), Dăscălescu Costel, adus de mine, Năstase Nicolae, Stefan Dorobanţu, care se cunoştea mai dinainte cu d Senti, pe când era la Statul Major, etc.

D. Senti afirmând că este inspector şi colonel in M. St. M., precum şi administrator al blocului din Piaţa Rosseti Nr..., unde eram adunaţi, ne-a făcut cunoscut că are intenţia de a creia un organ informativ, pentru d. Mihalache, numai din băieţi buni, în care scop se inţelesesă cu dânsul. Deasemeni d. Senti mai afirma că d. Mihalache nu inţelege să preia internele, fără numirea dânsului ca director general la Siguranţă.

Intr'una din seri, am fost prezentaţi Dlui Mihalache de către d. Senti, la locuinţa sa din str. Berna Nr. 3.

D. Mihalache ne-a primit cu multă ospitalitate şi era chiar măgulit de oferta făcută de d. Senti, căruia d. Mihalache ii spunea d. Stefănescu sau d. Inspector Stefănescu. Se cunoşteau mai dinainte.

D. Senti i-a infăţişat Dlui Mihalache modul cum vor lucra fiecare, adunând material informativ de ordin politic, economic şi militar, iar eu care cunosc l. engleză m'am oferit să redactez un buletin de sinteză a situaţiei internaţionale săptămânale, in baza audiţiilor şi comentariilor posturilor de radio streine, in special cele anglo-americane.

D. Mihalache a acceptat această propunere făcută de d. Senti care a mai ţinut să adaoge că eu cunosc limba engleză. La aceasta d. Mihalache m'a intrebat dacă am legături cu americanii. Eu i-am răspuns că nu am. D. Mihalache mi-a spus pe urmă că nu strică să am legături cu Misiunea Americană.

Peste circa o săptămână ne-am intrunit din nou in blocul din Piaţa Rosseti Nr. 3, unii cu material alţii fără material informativ, iar eu cu buletinul de sinteză a situaţiei internaţionale săptămânale, care prezenta evident situaţia internaţională in favoarea anglo-americanilor, ca de pildă ilustrarea situaţiei din Spania, despre care afirmam că regimul franchist spaniol se menţine ferm la putere, generalul Franco bucurându-se de sprijinul necondiţionat al mişcării falan-

. / .

~~364~~ 368

gişte şi a ofiţerimii şi in deosebi fiind favorizat de actuala conjunctură internaţională,când anglo-americanilor nu le-ar conveni răsturnarea unui regim favorabil lor,cu un altul comunist,fapt ce implicit ar duce la supravegherea liberei treceri a flotei anglo-americane prin Gibraltar.

D.Senti avea deasemeni note şi piese dela Statul Major, printre altele ce am putut vedea o hartă germană cu operaţiuni militare din timpul răsboiului trecut,etc.

Ne-am dus iarăşi la d.Mihalache,care a frunzărit in faţa noastră cele câteva note informative.Ne-a mulţumit pentru ele.

Inainte de a părăsi locuinţa,d.Bălănescu a propus dlui Mihalache infiinţarea unei gărzi personale,propunere la care s'a asociat şi d.Senti şi incă vreo doi inşi.D.Mihalache a spus că aceasta rămâne să o decidă d.Stefănescu,adică d. Senti.

Tot atunci s'a mai hotărât să avem fiecare câte un nume conspirativ,ca atunci când vorbim cu d.Mihalache, la telefon, să nu fim descoperiţi.D.Mihalache a propus cifre,1,2,3,,etc. Eu i-am propus intr'o altă intrevedere ca să mă cheme pe numele de Ardeleanu,ca să ştie dinainte când ii aduc buletinul.

Printre alte comentarii ale situaţiei internaţionale imi amintesc că d.Mihalache afirma că "Ruşii duc un răsboiu al vorbelor".

Am mai fost odată câţiva la d.Mihalache,fără d.Senti. De astădată,ne-a primit cu rezervă,nu ştiu din ce motiv.

După aceasta,m'am prezentat singur la d.Mihalache de vreo două sau trei ori cu buletinul despre care spunea că este bun şi util,insă aceasta impune muncă şi ca atare trebuie plătit.

Deaceea,m'am sfătuit să mă duc la d.Serdici,pentru a aranja această chestiune.I-am dus şi Dlui Serdici vreo dou buletine şi la rândul său,mi-a spus că trebuie să vorbească cu d.Mihăescu,casierul general al P.N.T.-ului.

In cele din urmă,d.Serdici,~~xixixpx~~ mi-a făcut cunoscut că partidul nu are fonduri şi deci nu mă poate plăti.

Am plecat dela d.Serdici,nici pela d.Mihalache nu am fost şi cu aceasta nu ştiu dacă d.Santi şi ceilalţi au mai fost la d.Mihalache.Nici pela d.Senti nu m'am mai dus.

La cele de mai sus ţin să mai adaog că motivul pentru care m'am hotărât să duc personal buletinul la d.Mihalache, era că d.Santi ţinea acest buletin la dânsul şi-l ducea probabil in altă parte,in timp când lipsea d.Mihalache din Capitală.

In legătură cu plecările Dlui Mihalache in provincie, tot d.Senti afirma că dânsul a sugerat ideea ca să nu se dea la ziar localitatea exactă,aşa de exemplu d.Mihalache pleacă la Dobreşti,să se anunţe Timişoara,etc.

La formarea acestui grup informativ,ni s'a dat asigurări din partea dlui Mihalache,prin d.Senti că vom fi repuşi in locurile noastre,cu câştigarea tuturor drepturilor din urmă,Chiar d.Mihalache a afirmat aceasta şi că vor fi reabilitaţi şi ceilalţi funcţionar epuraţi.

Nu se precizase definitiv cum trebuia să fie format acest grup sau serviciu informativ al dlui Mihalache,Unii eram pentru redactarea unui buletin informativ zilnic şi pe baza acestor buletine să se intocmească un buletin informativ săptămânal.Alţii,printre care eram şi eu,erau de părerea ca acest serviciu să fie impărţit in trei secţii: Secţia buletin informativ,Secţia filaj,Secţia gardă personală a dlui Mihalache.

./.

Or,după cum mi s'a spus şi de dnii Elefterescu,Dăscălescu (prietenul lui Elefterescu),Dorobanţu,acest serviciu n'a mai luat fiinţă,din cauza că fiecare pe rând l'a părăsit pe d.Senti,despre care se aflase că nu avea funcţia de inspector şi colonel la M.St.M.,ci ceva mai mic in grad,ca agent,etc.

Nu pot să afirm cu certitudine dacă ceilalţi mai mergeau sau nu la d.Senti sau d.Mihalache,şi dacă activau pe linia de mai sus.

In ce priveşte strângerea materialului informativ,orice interesa,fie politic,fie economic sau fie militar,precum şi cele din tabăra adversă partidului.

In ce priveşte filajul membrilor din cadrul P.N.T-ului, nu-mi aduc aminte să se fi discutat când eram eu de faţă. Poate să ştie celelalte persoane care il frecventau pe d. Senti.

Referitor la natura informaţiilor aduse nu pot deasemeni să precizez,pentrucă notele erau inmânate personal Dlui Senti,care le băga intr'un plic mare.Aceasta ar putea să o spună persoanele respective.Una dacă nu mă inşel,pe care mi-a arătat-o d.Elefterescu sau prietenul lui d.Dăscălescu, se referea la cazarea unor unităţi sovietice intr'o cazarmă sau altă instituţie asemănătoare.

Pe d.Serdici l'am cunoscut prima dată la recomandaţia dată de d.Boşca Mălin,care il ştiam redactor la ziarul "Dreptatea" şi cunoscut cu fratele meu.Aceasta prin iarna anului 1945-46.

Cum d.Boşca Mălin nu putea să-mi ofere un loc de translator din limba engleză la redacţie,m'a trimis la d.Serdici,dându-mi adresa din strada Cristian Tell Nr lo.

M'am prezentat a doua zi la d.Serdici adresându-mă in limba engleză,ca să se convingă după cum imi spusese d. Boşca Mălin că ştiu limba enbleză.Apoi,i-am spus că sunt fără serviciu şi că poate ar avea nevoie de mine să-i lucrez la biroul dânsului.I-am mai spus că mă cunoaşte şi d.Mihalache era pe vremea când mergeam cu grupul Senti la vice preşedintele P.N.T-ului -prin d.inspector Stefănescu sau Senti,despre care spunea: mise pare că nu-l cunoaşte. Ii spusam că că acest inspector a hotărât să formeze un serviciu de informaţie pentru d.Mihalache.D.Serdici mi-a răspuns atunci că nu-l interesează ce face d.Mihalache şi a continuat" eu sunt omul partidului şi lucrez pentru el." In sfărşit,d.Serdici mi-a spus că o să mai vadă şi să mai dau pe la dânsul.

Intre timp,am făcut cunoştinţă cu d.lt.col.Mihăilescu Ctin,cumnat cu un prieten de al meu care acum e notar public la Zalău,pe nume Gogu Ioan.In cursul unei discuţii,am aflat că lt.col.Mihăilescu este bun prieten cu d.Serdici şi l'am rugat să-mi pună o vorbă ca să mă angajeze intr'un serviciu la partid.I-am spus că am fost la d.Serdici şi că probabil nu are incredere in mine.

La cele spuse,d.lt.col.Mihăilescu mi-a promis că o să mă recomande ceeace a şi făcut.

Nu am fost angajat nici atunci şi nici când m'a trimis d.Mihalache,din motivul că partidul nu are bani,după cum spunea d.Serdici.

După cum am amintit mai sus,circa prin luna Oct-Nov, 1945,am făcut o cerere adresată Misiunei Americane Militare, care am predat-o prin d.Alimănişteanu.Nu am primit nici un răspuns afirmativ atunci.

./.

A trecut circa două luni şi prin Ian-Febr., după câte imi amintesc, a venit la mine acasă un militar cu gradul de caporal sau sergent pe nume.........?, cu o recoamdnaţie dela un văr al meu, Alexe Burz, căpitan in armata americană in vremea aceea la Paris, care imi aducea totodată salutări din partea lui.

Mi-a spus că a venit cu un camarad de arme intr'un concediu in România şi că face o călătorie de studii informative, in care sens dacă l'aş putea servi cu date politice, economice şi militare, pentru orientare, ca de pildă: politice: partidele politice din România şi şefii lor, ideologiile lor politice, ce orientare politică are d.dr.Petru Groza. Economice Resursele natruale ale ţării, ce se produce, datorii de răsboiu. Militare: Unităţi militare româneşte şi sovietice, efectivul lor, depozite, aeroporturi, ce fel de unităţi au ruşii in ţară la noi şi denumirile.

I-am spus că nu aceste date la indemână, dar o să incerc să-i fac acest serviciu, amintindu-i in schimb că am o cerere la Misiune dată mai de mult şi să mi-o susţie cu recomandaţia lui. Mi-a promis că va face acest lucru, ceeace a şi făcut.

Cum nu aveam datele necesare afară doar de cele câteva politice, m'am adresat dlui Vidrighin şi i-am spus despre ce este vorba şi dacă mi-ar putea da relaţii economice, fie personal, sau dela cunoştinţele pe care le are in rândul P.N.T.-ului.

Intr'adevăr mi-a spus că are pe cineva şi anume pe d. Emil Ghilezan, fost subsecretar de Stat la Finanţe, la care ne-am şi dus. După ce m'a prezentat d.Vidrighin şi i-a spus scopul vizitei noastre, d.Emil Ghilezan a inceput să-mi dicteze următoarele: Bogăţiile ţării constau in vite, lemn, petrol, cărbune, fier, etc. România dispune de o producţie puţin desvoltată in fier, lemn, petrol, cărbune, textile. Iar situaţia economică in loc să prospereze, regresează. La fel băncile româneşti au inceput să fie achiziţionate de elementele comuniste. Apoi, situaţia economică a ţării nu poate prospera din cauza condiţiunilor grele impuse de armistiţiu, că prin diferite procedee de calcul sovietice, nu ştim ce avem de plată dela o lună la alta, din care cauză volumul cererilor sovietice de mărfuri româneşti sunt din ce in ce mai exagerate că pentru a ne putea reface avem nevoie de ajutor şi imprumut american.

D. Ghilezan mi-a dat şi următoarele politice:

Dintre partidele existente in România, pe primul plan se situază partidul naţional ţărănist, de sub şefia dlui Iuliu Maniu, care se bucură de adeziunea masselor largi populare, că ideologia partidului este situată la mijlocul celor două extreme, având o concepţie de organizare corporatistă ţărănească a Statului, că d.Maniu nutreşte idei şi sentimente filo-anglo-americane, că este contra ideologiei comuniste şi extremiste.

Apoi, partidul liberal de sub şefia Dlui Dinu Brătianu, care este al doilea după cel ţărănist, având o ideologie liberală şi simpatii faţă de puterile democratice apusene. Este socotit partidul clasei aristporatico-burgheze.

Al treilea, este partidul social democrat de sug şefia dlui Titel Petrescu, cu ideologie socialistă deosebită de cea comunistămcă are de luptat cu elementele de extremă stângă din partid.

Partidul Liberal al dlui Tătărescu, care este o dezidenţă a vechiului partid liberal, având aceeaşi ideologie politic

./.

Frontul Plugarilor al Dlui dr.Petru Groza P.N-T.-Alexandrescu şi Social Democrat Lotar Rădăceanu-Voitec,socotite anexe ale Partidului Comunist Român.

In sfârşit Partidul Comunist Român,socotit de d.Ghilezan ca fiind cel mai mic,cu ideologie net de stânga şi simpatii vădite faţă de Uniunea Sovietică.

Acest partid,spunea d.Ghizelan in acel raport pe care l'a prezentat ameircanului,urmăreşte acapararea băncilor şi capitalului românesc şi instaurarea dictaturii proletariatului.

Pentru informaţiunile militare m'am adresat Dlui Senti care in timpul când mergeam la dânsul a insistat in reptate rânduri să-k introduc in cercurile anglo-americane,spunând că poate furniza informaţiuni preţioase dela M.St.M. şi despre N.K.V.D, Ii spuneam atunci că nu am nicio legătură. Tot atunci imi spunea că are pe cineva cunoscut la Misiúnea Americană şi m'a poftit cu dânsul să trecem prin faţa Misiunei din Oţetari.Am trecut pe acolo şi nu am găsit pe cine căuta,nu ştiu pe ce american avea acolo.

Insă cum spusei mai sus,având acum cunoscut pe un american trimis cu recomandaţie de vărul meu,m'am adresat dlui Senti pentru informaţiunile militare.

D.Senti mi-a comunicat următoarele din câte imi amintesc: Efectivul armatei române este de circa 150-200.ooo oameni,nu ştiu câţi ofiţeri, numărul şi felul regimentelor.

Apoi,că M.St.M. este controlat de comandamentul sovietic,că ruşii dispun de un aeroport militar prin apropiere de Pipera,că au depozite ascunse,nu-mi amintesc unde,prin Muntenia sau Oltenia,că cazărmele şi depozitele de armamentx din regiunea Dunării au fost ocupate comandamentul sovietic,că pe malul Mării Negre se construesc cazemate de ruşi.

In ce priveşte N.K.V.D.-ul,acesta are ca şef pe un maior ....?,pe care spunea d.Senti că-l cunoaşte personal şi că acest organ informativ sovietic are ramificaţie in S.S.I.,Siguranţă şi M.St.M.

Toate acéstea date le-am adunat şi le-am tradus in limba engleză şi le-am prezentat impreună cu d.Senti americanului respectic,la hotel Stănescu,fiind invitaţi la masă seara,la luase parte şi camaradul acestui american,tot militar.

După terminarea mesei,am mers cu toţii sus in camera lor şi cu ajutorul unei hărţi militare pe care o aveau americanii,d.Senti le-a dat lămuririle complimentare,fiind eu interpret,deoarece nu ştia nici englezaa şi nici franceză, după cum le spusese americanilorkcă ştie să vorbească franţuzeşte.

Americanii au aflat multe lucruri pe care nu le cunoşteau.

După ce am plecat,d.Senti mă tot intreba şi era revoltat că de ce nu ne plăteşte americanul,pentrucă el a făcut multe cheltuieli deplasându-se pentru informaţii-mi se pare in direcţia Olteniţa,pentru a verifica construirea de depozite sovietice subterane.

Eu i-am spus că mi-e jenă să le cer,dacă nu oferă de bună voie.Nu voiam să-i spun că americanul mi-a promis in schimb că-mi face rost de serviciu la Misiune.

După aceasta am mai dat de câteva ori pe la hotel "Stănescu",cax să mă interesez cea făcut americanul pentru mine, dacă are vreun rezultat.Mi-a spus să mai aştept şi mi-a dat telefonul dela cu numele unui maior............?,care imi scapă,şi că să ţin contactul cu el prin telefon că imi va face cunoscut.

./.

Intre timp americanul a părăsit România şi cam pe la inceputul lunei Martie 1946, dând un telefon maiorului respectiv mi-a spus ca să mă intâlnesc a doua zi la cofetăria din Academiei de lângă Biserica Enei, cu sergentul Jimmy Bolog, pe care il voiu recunoaşte uşor fiind singurul american care va intra la acea oră (circa ora 9(in cofetărie.

A doua zi dimineaţa, l-am intâlnit la cofetărie, de unde m'am dus cu el pe urmă la hotel Stănescu in camera lui şi m'a intrebat dacă pot să-i furnizez date in legătură cu persoanele care lucrează in afară şi in interiorul Misiunei, contra Misiunei Americane. I-am spus că o să văd poate că personal nu o să pot, ci prin altcineva şi anume un prieten bun al meu, d. Stefan Dorobanţu, fost la Siguranţa Statului Major şi Siguranţa Poliţiei.

Pe d. Dorobanţu il cunosc de mult, de vreo 15 ani. A fost epurat şi arestat vreo 7 luni de zile, la Curtea Marţială. Nu avea serviciu ca şi mine şi mereu mi se plângea că o duce greu şi cum am putea să lucrăm la Misiunea Americană.

Astfel la oferta sergentului Jimmy Bolog, l'am încunoştiinţat numai decât pe d. Dorobanţu şi l'am dus de l'am prezentat sergentului Jimmy.

D. Dorobanţu a inceput să lucreze. Sergentul Jimmy ii dădea spre verificare diferite nume de persoane care lucrau in misiune şi afară de Misiune, in sensul dacă aceste persoane lucrează contra intereselor Misiunei Americane in România. I dădea chestiunea de felul acesta şi poate altele pe care nu mi le arăta. D. Dorobanţu ştie mai bine acestea.

Eu cum nu puteam să lucrez in direcţia aceasta, am stat aşa fără serviciu, urmând ca sergentul Jimmy să mă anunţe prin d. Dorobanţu, cpnd se va ivi un loc liber pentru mine la Misiune.

Mă interesam mereu dela d. Dorobanţu despre numirea mea, până când la sfârşitul lunei Martie şi inceputul lunei Aprilie, dânsul mi-a spus că probabil voiu fi numit ca director la bazinul "Lido", după cum i-a spus sergentul Jimmy.

Am mai aşteptat câtevax zile, apoi după inştiinţarea dlui Dorobanţu am mers la Misiune, la lt. asimilat Warren Wilkinson, şeful personalului, căruia m'a prezentat sergentul Jimmy Bolog.

Am complectat un formulat de angajare (numele, locul naşterii, semne particulare), fiind cu aceasta numit la data de 16 Aprilie 1946, director la "Lido", unde am luat in primire supravegherea lucrărilor de reparaţii ale bazinului.

Incepând activitatea la "Lido", lcul de intâlnirea dintre sergentul Jimmy şi Stefan Dorobanţu era aici şi chiar in camera mea. D. Dorobanţu a continuat să lucreze până la inchiderea "Lido"-ului, când după puţin timp a plecat şi sergentul Jimmy, in American.

D. Dorobanţu a incetat să lucreze cu Jimmy, cu ceva inainte de plecarea acestuia in American, după cum spunea d. Doribanţu, - fiindcă sergentul Jimmy işi terminase misiunea la biroul investigaţiilor, din Misiunea Americană. Aşa că d. Dorobanţu fără serviciu. Deasemeni, am rămas şi eu fără serviciu la inchiderea bazinului.

Cea mai mare parte din timp am stat la "Lido", unde dormeam şi noaptea. Nu mă duceam acasă de teama să nu fiu arestat, aşa se svonezxx cel puţin la Misiune, după cum mi-a spus mai intâiu Dra Brotmam şi lt. Warren Wilkinson.

Afară de d. Dorobanţu am primit vizita următoarelor persoane vizate şi de serviciu:

./.

Stelian Bălănescu. Acesta după câte îmi amintesc a fost de vreo două sau trei ori. Mă întreba mereu ce mai fac americanii, ce mai vorbesc despre situaţia politică. Odată mi-a adus şi o notă informativă pe care a scris-o în cameră la mine. Precis nu-mi aduc aminte despre ce era vorba, parcă de d. Văleanu, despre care spunea că obţine informaţii dela americani prin d. Pavelescu. Aceasta mi se pare că am dato dlui Dorobanţu, ca să o dea lui Jimmy sau am dat-o chiar eu. Nu-mi amintesc pentrucă eram câteodată foarte ocupat cu bazinul şi intrarea.

Ultima dată văzându-l pe d. Văleanu că vine la "Lido", s'a înfricat şi mi-a spus că nu mai vine pela mine ca să-mi-l semnaleze d. Văleanu, care lucrează la Siguranţă. Nici n'a mai venit.

Iaroslavici (N'a venit la mine în vizită). Acesta a venit odată ştiu cu unchiul său d. Asderban, unul din coproprietarii "Lidoului", care m'a rugat să-i dau voie să intre după ce d. Asderban mi-l prezentase. Nu ştiu dacă a mai venit vreodată pentrucă nu l'am mai văzut la Lidoc.

Mai târziu l'am văzut venind la Soc. Româno-Americană. La. văzut prima dată aici, în a unul numirii mele la această societate, în Noemvrie 1946, m'a recunoscut dânsul şi m'a întrebat ce caut aici. I-am spus că un post. D. Iaroslavici s'a oferit să pună o vorbă la d. Rică Georgescu pentru mine, i. am mulţumit şi i-am spus că nu e nevoie pentrucă sunt ca şi angajat.

L'am mai văzut venind de câteva ori pe la societate, probabil că la d. Rică Georgescu. În ultimul timp nu l'am mai văzut.

Cezar Pavelescu zis Puiu (Nu m'a vizitat pe mine). D. Pavelescu lucra înainte la Misiunea din Oţetari, apoi a venit la "Lido", de subdirector. Nu ştiu care a fost cauza mutării lui aici.

Pe dânsul îl vizita mereu aici d. Văleanu dela Siguranţă, mai ales în cursul dimineţii, când se instalau la o masă pe terasă şi discutau discret. La aceste discuţii lua parte de multe ori şi americanul John Popa, care era civil.

Pe d. Văleanu nu l'am cunoscut personal ci numai din văzute. Odată m'a întrebat dacă e la Lido d. Pavelescu şi mi-a cerut voie să-l las să intre.

Deasemeni nu l'am cunoscut personal pe americanul John Popa, cu toate că venea aproape în fiecare zi la bazin.

Ion Stoica. Este redactor la ziarul "Liberalul". L'am cunoscut în împrejurarea următoare;

La începutul lunei Septemvrie 1946, am organizat o petrecere dată în folosul copiilor orfani de răsboiu şi al angajaţilor dela "Lido" care urmau să rămână fără serviciu la închiderea bazinului.

Din partea ziarului "Liberalul", am invitat un reporter, am invitat şi dela "Timpul", "Universul" şi "Dreptatea". A venit numai din partea ziarului "Liberalul", un reporter, în persoana dlui Ion Stoica, care e şi student, mic de statură, fire visătoare. Atunci l'am cunoscut prima dată.

Cu ocazia petrecerii organizate la Lido, a dat un reportaj la ziarul "Liberalul", despre reuşita acesteia şi despre organizatorul ei care eram eu.

Apoi, într'un alt număr a publicat un interview-ul luat tot cu ocazia acelei petreceri, cu câţiva ofiţeri americani prin mine, şi care declarau că se simt încântaţi de România.

M'am împrietenit cu d. Stoica şi venea din când în când

./.

pe la mine, in cele două săptămâni câte au mai rămas până la inchiderea bazinului. Il serveam cu câte o bere in trecere spre casă.

Cpt. Sandru. A venit la "Lido", tot cu ocazia petrecerii de mai sus împreună cu cpt. Ginga. Au stat până a doua zi când au făcut baie. A mai venit odată cu Cpt. Ginga să facă baie. S'au desbrăcat in cameră la mine. Găcându-mi-se observaţia că de ce ii las să intre fără a fi insoţiţi de americani sau de persoane care posedă tichet de intrare nu i-am mai putut lăsa să facă baie impreună, ci mai veneau din când in când pe rând de făceau baie.

Pe cpt. Sandru il cunosc de vreo doi ani, prin intermediul cpt. Ginga, pe care la rândul lui, l'am cunoscut prin d. Ion Mihălţeanu, fost coleg de birou cu mine la serviciu. Trecea la baie şi să facă baie. ~~Ădatăxxaxmai~~ impinsa şi de curiozitatea de mai vedea câte o femeie la baie. Odată a mai venit la mine să mă intrebe dacă nu ştiu pe cineva amator să cumpere vase de aluminiciu, avea de vânzare.

Si cpt. Ginga trecea pe la "Lido", de obiceiu seara, in trecere spre casă, locuia pe strada Maria Rosseti, la un cămin, după câte imi amintesc. Odată mi-a lăsat o scrisoare să i-o dau colonelului Emmens, din aviaţie. Erau prieteni buni, după cum imi spunea cpt. Ginga de când era ofiţer de legătură la Misiune. In scrisoarea aceasta pe care mi-a cetit-o şi mie cerea un serviciu, nu specifica ce anume la misiune.

Cum colonelul Emmens a plecat intre timp in streinătate iar cpt. Ginga la părinţi, jud. Arad, nu am mai avut cui să o dau şi a rămas in sertarul biroului dela Lido.

Bogdan. Nu ştiu cum ii mai spune. A fost in serviciu. E un băiat inalt, căsătorit cu una din Galaţi sau Brăila şi cumnat cu d. Munteanu dela Siguranţă, fost in serviciu.

Acesta mi-a scris o notă in camera mea de dormit mi se pare tot despre d. Văleanu că vine la Lido şi spionează pe americani şi că are doi fraţi in armata sovietică, apoi de cimantul său că lucrează pentru ruşi. Erau in ceartă. Această notă i-am dat-o d. Dorobanţu ca să o dea lui Jimmy.

Dl. Lt. Col. Rădulescu. Pe dl lt. col. Rădulescu, fostul meu şef dela Secţia I-a a Serviciului, l'am intâlnit in una din zile prin faţa bazinului Lido, in stradă, impreună cu soţia dânsului. M'a intrebat de fac. I-am spus că sunt la Lido, din partea Misiunei Americane şi l'am invitat să vină pe la mine.

A venit peste câteva zile la mine, odată in ziua de 20 Sept. 1946 şi mi-a spus că are un aparat de fotografiat de vânzare marcă elveţiană, de mare valoare, cum rar se găseşte in ţară şi că ar vrea să-l vândă la americani, că numai aceştia pot să ofere un preţ bun. I-am spus să-l aducă la Lido, la care dânsul mi-a răspuns că nu poate, că-l ţine in safe. In cele din urmă i-am spus că nu cred să-i intereseze pe americani, fiindcă ei toţi cam au aparate de fotografiat.

După toate acestea m'a intrebat dacă aş putea să-l pun in contact cu cineva mare dela Misiune, pentru a-i da informaţiuni foarte importante, cum nici nu bănuesc ei. L'am intrebat ce anume, piese originale, documente, etc. Dânsul mi-a răspuns atunci, ceva foarte foarte important, ce poate servi pentru americani şi pe care nu le pot obţine din altă parte.

I-am spus că o să vorbesc cu un sergent Jimmy ca să-i inlesnească contactul cu unul din ofiţerii superiori ai Misiunei care se ocupă cu aşa ceva.

Aducându-i aceasta la cunoştinţa lui Jimmy, mi se pare că era de faţă şi d. Dorobanţu, acesta s'a interesat la Misiune chiar la maiorul despre care am amintit mai sus, al cărui nume imi scapă.

./.

Rezultatul a fost că Jimmy trebuia să ia contactul cu d.lt.col.Rădulescu,însă dânsul a refuzat neavând incredere in"omul mic".

A mai venit odată sau de două ori să se intereseze de vânzarea aparatului și in legătură cu informațiile.Nu l-am putut aranja nimic fiindcă refuza să stea de vorbă cu sergentul Jimmy.

Pe urmă l'am mai intâlnit pe d.lt.col.Rădulescu,intr'o seară când mergeam spre casă dela Soc.Româno-Americană,asta prin luna Noemvrie 1946.Aceasta era pe Calea Victoriei in ~~dr~~ dreptul blocului situat peste drum in dreptul străzii ce duce spre Piața Amzei.M'am luat și m'a dus sus la etajul II,să mi arate biroul dânsului unde lucrează pentru a societate de textile sau zahăr,nu-mi amintesc precis,ce societate mi-a spus. In orice caz imi părea suspect biroul și nu mă simțeam liniștit,deoarece observasem că mă ducea foarte discret.

In biroul dânsului mi-a făcut aceeași ofertă dela Lido, adică să lucreze pentru americani.I-am spus atunci că nu am cum pentrucă am plecat de acolo.

I-am mai intâlnit odată pe d.lt.col.pe Calea Victoriei l'am salutat și atâta tot.

Tot in legătură cu d.lt.col.Rădulescu trebue să amintesc că Misiunea se interesa prin Jimmy de Georgescu,fostul director dela serviciu.Era de față și dl Dorobanțu,când ne intreba Jimmy despre el cum poate să fie recrutat și ce sentimente are.

Nu ne-am interesat de Georgescu pentrucă nu eram sigur de sentimentele lui și ne era teamă ca să nu ne divulge la serviciul

Am omis să adaog mai sus că atunci când eram la Lido, am primit dela d.Serdici,prin secretara dânsului-nu-i amintesc numele-o parte dintr'un memoriu referitor la situația numerică a elementului maghiar in Transilvania și drepturile istorice ale românilor asupra acestei provincii,pentru a fi tradus in limba engleză.Cum nu a mai venit după el,l'am aruncat la gunoi.

După cum am amintit la inceputul declarației mele, recomandația pentru d. Rică Georgescu, de numire la Soc.Româno-Americana,mi-a făcut-o d.Vidrighin,însă nu am vrut să mă angajez atunci,pe motivul că nu era loc vacant la București, decât la Telejen.

A doua recommandație am avut-o dela d.Serdici,la interval de o lună după ce am plecat dela Lido,adică pe la inceputul lunei Noemvrie.Scrisoarea de recommandație dela d.Serdici am primit-o,am primit-o prin dactilografa la locuința acesteia din str.Visarion Nr.8,după câte imi amintesc.

N'am mers acasă la d.Serdici după scrisoarea de recomandație pentrucă locuia d.Maniu acolo și mi-e era frică să nu fiu filat.

Această scrisoare de recomandație după ce a citit-o, d.Rică Georgescu a distrus-o,spunând că nu are nevoie de recomandație deoarece,mă cunoaște,adică de când mă recomandase d.Vidrighin.I-am spus că am fost la Lido și cum fiind acum inchis am rămas fără serviciu.Mi-a reproșat că de ce n'am știut să-l invit pe dânsul la "Lido",să facă baie.

Cu acestea am fost numit la soc.Româno-Americana,in calitate de dactilograf poliglot,pentru traduceri de corespondență,legi din Monitoare Oficiale,etc.

Am inceput să lucrez,fiind cercetat intre timp de d. Dorobanțu,care rămăsese fără serviciu de când cu plecarea lui Jimmy in American,care mă ruga să-i fac rost de angajare la societate.L'am dus la d.Iuca,directorul personalului,recomandându-l ca epurat fără serviciu,bun prieten cu mine și că

ar putea să indeplinească serviciu de contabilitate,având rutină zin acest domeniu.A complectat un formular,însă a primit mai târziu un răspuns negativ,din cauza că nu erau locuri.

A mai venit pe la mine d.Vasiliu,care in ultima vreme fusese numit subdirector la Lido,in locul dlui Pavelescu,care acum era mutat la garajul Misiunei,deasemeni cu rugămintea să-i fac rost de un serviciu.A complectat un ~~afar~~ formulat, însă nu a fost angajat din lipsă de locuri.

Deasemeni au mai venit alţii ca: Ion Crăciun,fost chelner la Lido,Ion Barbu,fost cabinier la Lido,şoferul Moraru (zis Creţu),cpt.Sandru,toţi aceştia au venit ca să le fac rost de serviciu.

Cpt.Sandru voia să găsească un post de translator.A mai venit de vreo două sau trei ori.Se indrăgostise de o doamnă din birou dela mine cu numele de Malvina Dumitriu. Nu i-am prezentat-o personal,ci venea să o vadă dela distanţă prin geamul biroului,lucru despre care ştia şi doamna Dimitriu.Cpt.Sandru m'a intrebat de câteva ori prin telefon in limba engleză că ce face fetiţa şi că ar vrea să o mai vadă dar n'ar haine aşa bune.Sunt câteva luni de când cpt. Sandru n'a mai dat pe la mine pe la societate.

Cei care m'au vizitat mai des la societate a fost tot d.Dorobanţu şi mai târziu cu unul Gheorghe Drăgănescu, dela Secţia a II-a M.St.M.,depsre care voiu arăta mai jos in ce imprejurare l'am cunoscut.

Cum zic veneau mereu pe la mine şi mă pisau-afirm pisau- pentrucă cânşilor le atribui cele ce am făcut mai jos. Mă indemnau insistent să fac tot posibilul să le mijlocesc să lucreze cu Misiunile anglo-americane.

Pe d.Gh.Drăgănescu il ştiam din auzite că lucrează pentru M.St.M.,iar pe d.Dorobanţu incepusem să-l bănuiesc că după ce a plecat dela Lido colabora cu d.Drăgănescu şi pe urmă să lucreze pentru Prefectura Poliţiei Capitalei,in care sens i-am dat nişte note cu invenţii in industria petrolului american.

Aşadar,venind mereu pe la mine,d-Dorobanţu mi-a făcut cunoscut intr'una din zile că vrea să mă pună in contact cu un domn Drăgănescu dela M-St.M.,despre care afirma că mi l'a mai prezentat odată pe Calea Victoriei sau Ţelefoane.Aceasta era prin iarna anului 1946-47.

Intrebându-l despre ce este vorba,d.Dorobanţu mi-a spus că d.Drăgănescu lucrează cu d.Victor Ionescu sub ordinele Mareşalului Negel,in vederea creiării unui organ informativ pentru Rege,din oameni pregătiţi şi că s'au gândit şi la mine ca să mă recruteze.

Mi s'a părut suspectă afacere şi l'am intrebat atunci pe d.Dorobanţu cum o să lucreze acest serviciu clandestin sau cu asentimentul regimului.Mi-a spus-după cum i-a comunicat şi d.Drăgănescu- că organele de Siguranţă ştiu despre acest lucru şi sunt de acord,aşa că nu e niciun pericol.

Ne-am fixat o intâlnire intr'una din seri,cu d. Dorobanţu şi d.Drăgănescu,in hall la sediul partidului liberal Tătărescu,fiind un punct central.

Intâlnindu-ne toţi trei,dDrăgănescu mi-a făcut cunoscut rostul acestui serviciu informativ condus de dl Mareşal Negel,cu a cărei organizare şi recrutare de elemente a fost insărcinat şi d.Victor Ionescu,care lucrează după directivele dlui Negel.

In ce priveşte rostul serviciului,d.Drăgănescu spunea că se urmăreşte informarea reală a Regelui din toate punc-

./.

tele de vedere, adunare de tot felul de material informativ, fie in favoarea sau defavoarea ruşilor, fie in favoarea sau in defavoarea anglo-americanilor, etc. şi că acest serviciu este cunoscut şi de celelalte organe.

Dl Drăgănescu mai spunea că pentru a fi primiţi in acest serviciu trebue să prezentăm material de probă şi dacă vom reuşi să trecem acest examen, vom ajunge la situaţii bune şi bine retribuiţi. Mi-a făcut propunerea să lucrez şi eu, adunând dacă se poate informaţii din cercurile anglo-americane, etc. şi că voiu fi plătit la inceput cu 80.000 lei lunar.

I-am spus in cele din urmă că accept, deşi nu am deocamdată surse de informaţii, rămânând ca să vorbească cu d. Victor Ionescu şi să-i aduc ceva material pe rândul viitor.

Am inceput să adun ceva material de prin buletine mai vechi de ştiri in limba engleză, pe care le ave in colecţie la RomânoAmericana. Atât d. Drăgănescu cât şi d. Dorobanţu ştiau că sursa mea erau buletinele englezeşti.

După câte imi amintesc din aceste buletine de radio ascultare in limba engleză am dat odată cu pregătirile militare americane din Alaska, dotarea trupelor americane cu echipament militar de iarnă, construirea de şosele, aeroporturi, baze navale, instrucţia de paraşuta, etc.

Altădată am dat o notă in legătură cu infiinţarea unui serviciu secret la Departamentul de Stat american, cunoscut sub numele de Nia, care are o secţie internă de legătură cu anumite departament americane ca: războiu, marină, aer, etc. şi o secţie externă menită să se ocupe cu organizare de servicii informative in toate ţările acolo unde Statele Unite au sau urmează să se infiinţeze legaţii.

Am dat de vreo 2-3 ori asemenea note, urmând ca să primesc răspuns de angajare, impreună cu d. Dorobanţu şi d. Drăgănescucare dădeau note, insă nu ştiu ca de ce natură.

In cele din urmă, răspunsul a fost negativ, pentrucă după cum ne spunea d. Drăgănescu -că se ştiau de lucrurile pe care le dădeam deoarece le dăduse o domnişoară cu ceva mai dinainte. După aceasta nu am mai dat note, cât priveşte pe ceilalţi doi, nu pot să ştiu. Imi spuneau că nici dânşii nu mai da note.

Pe la sârşitul iernii trecute, am aflat prin d. Ion Mihălţeanu, că a venit la Misiunea Americană un fost coleg de liceu cu mine la Turda, sergentul Alexandru Popa. Mi-s spus să trec pe la hote Stănescu că am să-l găsesc acolo.

M'am dus la hotel Stănescu şi ne-am revăzut după circ 98 ani de când a plecat in American, unde se născuse. Venise din Germania pentru câteva săptămâni la Misiunea din Bucureşti.

L'am invitat la masă şi din vorbă in vorbă mi-a spus că lucrează ca interpret la biroul ataşatului militar colonel Lovell. Aflând aceasta, i-am spus să vorbească cu colonelul dacă l'ar interesa obţinerea de informaţii, pentrucă am doi prieteni care au material şi tot insistă să le mijlocesc contactul cu Misiunea Americană sau Engleză.

Mi-a spus că se va interesa, reuşind să-mi fixeze o intâgnire cu colonelul la Misiune intr'o seară, unde m'am şi prezentat. Cum insă colonelul era ocupat cu lucrul şi nu avea timp să mă primească, a rămas ca sergentul Alexandru Popa să mă introducă la dl. Iohn Popa, in birou. Eu am refuzat motivând că nu am incredere in dânsul deoarece il ştiam că se intâlneşte cu dnii Pavelescu şi Văleanu şi mi-e era teamă să nu mă divulge lor.

In cele din urmă colonelul a lăsat lucrul şi a trimis pe serg. Alexadru Popa să mă cheme sus in biroul dân-

./.

sului,unde lucra numai cu secretara.Pe masă avea o mulţime de hârtie,note,buletine,purtând stampila secret pe ele.

După ce m'a prezentat serg.Alexandru Popa,i-am expus scopul vizitei mele,acela de a mă oferi cu doi prieteni ai mei să-i procur orice fel de informaţiuni de care ar avea nevoie. M'a intrebat ce fel de informaţiuni pot să-i dau.Eu i-am spus că orice il interesează,pentrucă am doi prieteni care lucrează la sursă,unul la M.St.M. şi celălalt la Prefectura Poliţiei.

Colonelul a intrebat atunci pe prietenul meu Alexandru Popa dacă are incredere in mine şi răspunzând,desigur da, acesta mi-a zis bine să-mi aduc următoarele informaţiuni:Organisarea şi funcţionarea serviciilor de siguranţă ale Statului N.K.V.D.,care conspirative sovietice,persoane care lucrează pentru ruşi şi contra americanilor şi cum . recrutează ruşii oamenii pentru serviciilor lor de spionaj.

După aceasta am plecat,după ce mi-a luat numele pe care l'a scris pe o hârtieşi l'a dat secretarei să-l pună la secretul cel mai strict (top secret).A rămas să trec peste lo zile cu materialul şi să-i telefonez in prealabil sub numele de Nick,dela românescul Nicolae pe care l'am propus eu.

Am luat contact cu dnii Dorobanţu şi Drăgănescu,cărora le-am spus că am reuşit să aranjez ca să lucreze pentru Misiunea Americană şi anume cu ataşatul militar căruia i-am vorbit despre dânşii.Le-a părut bine şi mi-au spus că-şi dau şi legitimaţiile dacă e nevoie,ca să vadă colonelul că unde lucrează dânşii.

Le-am dat chestionarul la care au răspuns prezentând materialul in decurs de circa lo zile,pe care l'am tradus şi bătut la maşină in limba engleză,aproximativ,după cum urmează:

S.S.I. In ce priveşte organizarea acestui serviciu,am dat şi următoarele informaţiuni: Director General D.Mihăilescu (?) Secţia I.)Informaţii) Director d.Rârsan (Barbu),Secţia II-a C.I. (Contra informaţii) Secţia C.Sp.Director Georgescu,Secţia Coordonării,d.Stroescu,Secţia Radio,Secţia Desen,Secţia Garaj, Secţia Economat,etc.Restul mi se pare au fost complectate de Dnii Drăgănescu şi Dprobanţu,care arătau deasemeni că S.S.I. este controlat de ruşi prin secţia sau Direcţia Coordonării, că are legătură cu celalte organe de siguranţă,despre care lucru am putut afla şi dela d.Negoescu,care mi-a făcut cunoscut datele de mai sus,atunci când m'a determinat să mă duc cu dânsul la Themes,după cum arăt in altă parte.

<u>Secţia II-a M.St.M.</u> Condus de Col.Evulescu şi diferite birouri cu şefii lor pe care le-a dat d.Drăgănescu.

<u>Prefectura Poliţiei Capitalei.</u> Cum este organizată pe brigăzi şi de cine sunt conduse aceste brigăzi date de d.Dorobanţu. Cu ce se ocupă fiecare brigadă in parte.etc.

<u>Siguranţa.</u> Cum este organizată şi şefii date cu amănunte, probabil de amândoi.

<u>N.K.V.D.</u> Dat de amândoi sau d.Drăgănescu Sef: general Zabelin,pe urmă şeful de Stat Major,colonel........?.apoi diferite birouri şi agenturi conduse de diferiţi ofiţeri de care nu-mi mai amintesc.Numere de două trei telefoane şi automobile,la fel pe care iarăşi nu le ţin minte.

<u>Case Conspirative:</u> Au dat mai multe case conspirative sovietice : Marmorosch Blank,Dumbrava Roşie,Băneasa,Casa saz Villa Jalea,despre care auzeam şi eu inainte,un bloc in Batiştei,apoi alte case particularepe care nu le mai ţin minte.

<u>Persoane care lucrează pentru ruşi şi contra americanilor</u> Col.Almăjeanu,Boroescu şi Rădulescu dacă nu mă inşel,apoi Joe Reiningher,muzicantul,proprietarul casei unde locuia col.

./.

Farnsworth,persoane din Misiune,etc. şi chiar din provincie cum ar fi de exemplu la Braşov.

Recrutarea persoanelor.După d.Drăgănescu,Ruşii recrutează elemente din acele persoane care datorită trecutului lor dubios sunt vulnerabili şi elemente româneşti şi evreeşti care nu prezintă garanţii morale trădându-i pe toată linia.

Apoi,persoana recrutată trebue să complecteze,să facă un "curriculum vitae",scris de mână.

In ce priveşte informaţiile,aceste deasemeni trebue să fie scrise de mână,inducându-se persoana dela care s'a obţinut această informaţie şi cine era de faţă.

Prezentând acest material,pe care dnii Drăgănescu şi Dorobanţu spun că l'au adunat in decurs de mai mult timp,d. Colonel Lovell a rămas profund impresionat exlamând "fantastic" şi că o să protesteze la ruşi.

Pe urmă,colonelul adresânru-se mie a zis: Nick,vezi acel tablou (pe peretele din faţa lui dela masa de lucru era tabloul generalului Eisenhower),acela imi este şeful şi lucrez pe faţă şi noi n'am aici să spionăm,să cumpărăm informaţii,pentru care nu avem fonduri speciale.Noi am venit aici ca să apărăm interesele.Când vreau un lucru mă duc şi-l cer dela general Ionescu,şeful Marelui Stat Major Român.Il intreb cum se prezintă armata,ce fel de echipament are şi de care are nevoie,care sunt metodele de instrucţie,pentrucă şi eu vreau să-i arăt care sunt metodele şi armamentul perfecţionat dela noi,cu documente,filmen,etc.Sau dacă am nevoie de informaţii mă duc la autoritatea respectivă şi-i pretind acest lucru.L'am intrebat şi dacă nu o să isbutiţi să obţineţi acest lucru?.A răspuns:Atunci plec cu soţia mea şi voiu face cunoscut că nu mi se dă concursul şi că nu mi se dă putinţa să colaborez in cadrul misiunei mele.

Am rămas profund stupefiat la cele auzite şi i-am răspuns : Colonele,Dvoastră mi-aţi cerut ce v'am adus şi nu pot să cred ce spuneţi pentrucă Dvs ca ataşat militar aveţi neapărată nevoie de infromaţii.La aceasta dpnsul mi-a răspuns inainte de a ieşi pe uşă.Bine,Nick,iţi mulţumesc şi o să te mai văd.

Toate cele petrecute le-am povestit dlor Dorobanţu şi Drăgănescu,rămânând şi dânşii miraţi.Cu colonelul nu m'am mai intâlnit şi nici dânsul nu m'a chemat.

Peste câteva zile au venit din nou la mine,la societate,dnii Dorobanţui şi Drăgănescu.D.Drăgănescu a zis că ar fi bine să mă interesez la Misiunea Engleză că sunt mai serioşi decât americanii.Am fost şi eu de aceeaşi părere.M'am dus la Misiunea Militară engleză,unde aveam cunoscut acolo pe lt.aviator Duval,care pe lângă sbor era insărcinat cu conducerea secţiei sportive a misiunei britanic.Pe acesta l'am cunoscut in felul următor:

După ce am terminat cu "Lido",rămânând astfel fără serviciu,m'am dus şi Misiunea Britanică din Jules Michelet pentru ca să solicit un post dela d.Ministru Hollma,pe care il cunoşteam şi mă cunoştea dela "Lido",unde venea să facă baie,de obiceiu dimineaţa.Cum dânsul era ocupat şi pe punctul de a pleca,dela informaţii m'am indreptat la consilierul Porter.M'am prezentat acestuia,spunându-i cine sunt,că am fost la Lido şi că mă cunoaşte d.Ministru Hollman.Acum fiind Lido inchis,am rămas fără serviciu şi dacă ar avea un loc liber să lucrez la birou,garaj sau oriunde.D. porter mi-a spus că acum nu au nevoie locurile fiind ocupate,dar mă indrumează la cineva dela Misiunea Militară Engleză,la Lt.Duval (sport flight lieutenant =locotenet aviator şi sport).

. / .

Prezentându-mă şi la acesta,mi-a spus că nu au deocam dată locuri libere,insă se va interessa pentru Predeal,dacă va găsi acolo un loc pentru mine,in cadrul sporturilor de iarnă, ale Misiunei,fânsul fiind insărcinat şi cu secţia sportivă. Intre timp a mai dat pe la Misiune să mă interesez dacă are vreun rezultat pentru mine şi cum se intârzia cu răspunsul la locotenentul plecând in concediu in Anglia,cu timpul am fost angajat la Româno A,ericana.

Cum zic,m'am dus,după ce am abandonat Misiunea Americană şi la sugestia dlor Drăgănescu şi Dorobanţu,la Misiunea Britanică să vorbesc cu lt.Duval. Acesta mi-a spus să trec a doua zi să vorbească cu cineva mai intâiu.Am fost a doua zi dimineaţa,lt.Duval venind jos in hall cu un maior cu ochelari,căruia i-am spus scopul pentru care am venit,Dânsul mi-a spus că nu interesează şi cu aceasta am plecat fără rezultat pentru dnii Dorobanţu şi Drăgănescu,care continuau să vină pe la mine,la birou.

Intr'o zi,d.Drăgănescu spune,de faţă fiind şi d.Dorobanţu că acum ar fi momentul să dăm informaţiuni la Misiunile anglo-americane că are multe şi le-ar interesa.Spunea că ar trebuiz să găsim pe cineva de incredere şi introdus bine la americani,care să ne recomande.Eu atunci le-am sugerat ideea să mă duc la d.Serdici,că-i naţional ţărănist,cunoaşte engleza şi trebue să aibă cunoştinţe.

M'am dus la d.Serdici,inainte Paşte ac. şi i-am spus că am doi prieteni,unul la Secţia II-a M.St.M. şi altul la Prefectura Poliţiei,care ar putea să furnizeze informaţiuni pentru Misiunile anglo-americane.

D. Serdici a fost imediat de acord,spunând să aducă ceva materiale de probă şi dacă e bun imediat intră aceştia in Intelligence Sercie.Să aducă informaţiuni cu privire la persoanele care urmăresc Misiunile,influenţa economică sovietică in România,cam astea mi le-a cerut d.Serdici.Mi-a mai spus să aduc două exemplare in limba engleză,iar unul in româneşte ca să-l citească dânsul şi apoi il va duce personal la dl Maniu ca să-l citească,apoi il va distruge ca să nu-l citească nimeni altul.

Dnii Drăgănescu şi Dorobanţu mi-au dat acelaşi material pe care l'am dat ataşatului american,cu mici modificări, insă fără acea problemă economică pe care o ceruse d.Serdici.

Peste câteva zile,am dat acest material tradus in limba engleză şi bătut la maşină de mine,precum şi un exemplar in limba română.Două exemplare englezeşti erau destinate Misiunilor respective.

I-am atras atenţiunea să nu cumva să dea cineva peste acest material că-i pericol,la care d.Serdici mi-a răspuns, ce vrei,d. Cârja,ştiu eu ce fac,nu vreau să ajung in Siberia. După toate acestea d.Serdici mi-a spus să trec peste câteva zile să văd de rezultat,rămânând să aduc şi cele două "curiiculum vitae " ale dlor Dorobanţu şi Drăgănescu.

Peste câteva zile am fost din nou la d.Serdici cu cele două "curriculum vitae" şi cu cele două legitimaţii ale dlor Drăgănescu şi Dorobanţu,care mă aşteptau afară,lângă Biserica Amzei.

Cele două "Curriculum vitae",cuprindea date personale studii,pregătire,funcţiuni ocupate.I-am arătat dlui Serdici şi cele două legitimaţii.A rămas apoi să mai aştept rezultatul dela Misiunile respective,iar d.Serdici să ducă cele două "curriculum" traduse de mine in limba engleză.Si la plecare d.Serdici imi spune: Vezi dle Cârja,spune băeţilor să se intereseze de arestări dacă se mai fac,partidul plăteşte bine astfel de informaţiuni.

Am fost din nou la d.Serdici,ducând şi o notă informativă din partea dlui Drăgănescu,nu îmi amintesc de cuprindea,era o chestiune ce interesa partidul.De astădată,d. Serdici mi-a zis că a dat cele două "Curriculum" şi că băeţii să aştepte rezultatul acasă,că-i va anunţa din partea Misiunilor.

Cred că dnii Drăgănescu şi Dorobanţu nu au primit niciun răspuns,pentrucă alt fel îmi făceau cunoscut.

Acestea s'au petrecut înainte de Paşte,când am plecat în concediu forţat,fără salariu,de 21 zile,din cauza că mi-e era teamă să nu mă aresteze,după cum mă anunţase d Uţă,fost dactilograf la Personalul Serviciului,că i-ar fi comunicat cineva dela serviciu.

De atunci nu am mai dat pe la locuinţa dlui Serdici, despre care am aflat din gazete că este arestat.

Incă o chestiune pe care ţin să o amintesc:

~~Rrx~~ In primăvara acestui an am primit dela un văr al meu din America,un articol decupat din ziarul american "Detroit News",intitulat "Astăzi Rege" mâine poate nu" şi sub titlu "Mihai se teme că va fi detronat de Roşii",iscălit de un corespondent din Bucureşti,cu nume grecesc care îmi scapă.In cadrul articolului,este înfăţişată şi fotografia Regelui,împreună cu câinele favorit,mare negru.

In acest articole se spune în esenţă următoarele:

Regele Mihai al Românei se teme că va fi detronat de Roşii.Deaceea el stă izolat cu Mama sa Elena pe care o adoră. în castelul său "Peleş" din Sinaia,munţii Carpaţi şi meditează asupra dilemei sale.Deşi se bucură de simpatia poporului său, acesta nu este suficent.El este îngrijorat de felul cum va şti să iasă din încurcătură,fără a târî poporul într'o baie de sânge.

El nu este prea inteligent,însă are simţul realităţii.

In anul 1945,d Vişânsckî,lunându-şi sborul dela Moscova a venit la Bucureşti şi bătând cu pumnul în masa tânărului Rege,l'a obligat să numească guvernul prezidat de dl dr. Petre Groza.

In ce priveşte viaţa mondenă,el păşeşte pe urma tatălui său,fostul Rege Carol II,prima aventură având loc la vârsta de 17 ani.

Ii stă cu mult mai bine în uniformă decât în costum civil,care îi scoate în evodenţă burta.

Acest articol pe care l'am traduc în româneşte,am dat un exemplar dlui Serdici,înainte Paşte,iar originalul cu traducerea l'am dlui consul general Naum Ionescu,dela Palat pe care îl cunoşteam de când era consul general la Rusciuk, trecând pe acolo în calitate de curir.De când eram curier nu l'am mai văzut,până acum cu ocazia înmânării respectivului articole care l'a prezentat Regelui.

După aceste declaraţii în care m'am străduit să fiu cât mai complect şi după cât îmi ajută memoria să le redau în ordine cronologică şi cu toată sinceritatea,mai adaog în încheiere următoarele:

După ce am fost epurat din serviciu,am înaintat acestuia un memoriu prin d.Bârsan dela Secţia I-a pe care îl cunoşteam din timpul curieratului la Sofia.

Acest memoriu,în care arătam situaţia mea dela serviciu şi intenţia mea de a lucra mai departe în folosul serviciului,precum şi sentimentele mele antihitleriste din timpul războiului trecut,când odată am afirmat că nemţii vor pierde războiul,după cum de altfel prevedeam acest lucru în rapoartele pe care le făceam în timpul curieratului în Apus,în mo-

mentul când se dădea bătălia la Stalingrad,am fost de multe ori calificat de comunist (expresia decedatului lt.col.N.Reit, etc),a fost respins.Nu mă intreb care a fost motivul.

Si o mărturisire:

Omul,in imprejurări grele ale vieţii sale,caută prin insăşi natura lui de a fi,să se apere.

In ce mă priveşte,eu nu voiu face acest lucru,ci voiu recunoaşte că am făcut aceeaşi continuă greşeală,aceea a fi cu sufletul deschis,sincer şi cu intenţii binevoitoare,atât faţă de prietenii mei,cât şi faţă de duşmanii mei.

Pe aproapele meu in sugerinţă şi lipsuri,am căutat să-l ajut intotdeauna cu vorba şi cu fapta pe cât posibil şi de cele mai multe ori am cules roadele invidiei şi răutăţii.

Tot ce am făcut până acum imi va fi pentru viitor o aspră invăţătură.Cer iertare.Rog,Serviciul,unde mi-am inceput cariera in viaţă şi unde vreau să o continuu,să-mi redea libertatea,să fiu lângă scumpa mea soţie şi copilaşul meu drag, pentru a căror existenţă grea mă sbat,cerând cu toată hotărârea să fiu reprimit in serviciu,căruia să-i dedic cu devotament toate puterile mele de muncă pentru ridicarea nivelului acestuia cât mai sus,menit să joace,astăzi un rol atât de important la consolidarea regimului nostru democratic de tip nou şi la apărarea securităţii Statului nostru.

Aceasta imi este declaraţia pe care o semnez.

14 Septemvrie 1947.

ss.N.Cârja

ANEXA LA DECLARATIA N.CARJA
din 14 SEPTEMVRIE 1947.

Pe locotenentul de marină american Themes l'am cunoscut la următoarea imprejurare:

După epurarea mea din serviciu-aproximativ la două sau trei săptămâni,a venit la mine d.N.Negoescu,care lucra sub ordinele dlui Victor Ionescu,spunându-mi că de ce nu intru la americani,mai ales acum când nu am serviciu.Dânsul nu era in vremea aceea epurat.I-am răspuns că nu cunosc pe nimeni la Misiune.Nu s'a oprit aici.

A venit la mine de mai multe ori cu insistenţe ca să intru la Misiune,că vrea să lucreze şi el şi că o să vorbească pentru amândoi,cu un maior.........?.cu care a lucrat din partea Serviciului,după 23 August 1945,Nu-i mai reţin numele.

Deşi ezitam să merg la Misiune,d. Negoescu continua să insiste-fapt pe care nu poate să-l nege-,ceeace mă făcea să bănuesc că o fi având o misiune din partea Serviciului.

M'am dus cu dânsu,in cele din urmă,intr'o seară la locuinţa maiorului........,din str.Dumbrava Roşie Nr....,când nu era acasă,fiind plecat in streinătate,după câte ni s'a spus, şi că locul maiorului il ţine un locotenent cu numele de Themes.

D.Negoescu a venit şi m'a luat intr'una din zilele următoare să merg cu dânsul la Misiune,la Themes,căruia după ce ne-am prezentat şi i-am arătat cine suntem şi că d.Negoescu a lucrat inainte cu maiorul.......din partea S.S.I-ului,lt.Themes ne-a poftit in birou.

După ce i-am arătat biroul populaţiei,iar d.Negoescu legitimaţia dela serviciu,i-am spus că doresc să lucrez la Misiune,ori unde va fi un loc pentru mine,iar d.Negoescu ,care continuă să lucreue la serviciu,le oferă serviciile mai departe in sensul in care a lucrat cu maiorul.........La aceasta lt.Themes a cerut din nou legitimaţia d.Negoescu şi adresa,precum şi adresa mea deşi se vedea că nu-i prezint un aşa de mare interes.Cu aceasta am plecat,urmând ca să ne anunţe acasă lt.Themes rezultatul.

După câteva zile a venit din nou la mine d.Negoescu cu o cerere,in care după câte imi amintesc,dădea şi câteva date informative mi se pare in legătură cu organizarea serviciului,că d. Stroescu a fost numit director al Coordonării,care face elgătura cu ruşii,etc.Această notă informativă prezentată şi sub formă de cerere,am tradus-o intr'o dimineaţă la Lacta Bar,unde d.Negoescu spunea ca să intru,că-i este foame.

Cu aceasta s'a prezentat la Misiune,unde mai avea cunoscut şi pe unul Jan de care imi spunea că-l cunoaşte.

Nu ştiu ce a mai aranjat cu lt.Themes,eu nu am mai primit nici un răspuns din partea lui.

Intâlnindu-l după aceea,la vreo lună l'am intrebat ce a aranjat cu Themes.Spunea că a inceput să lucreze pentru Themes, e tare incuiat şi că nu-i plăteşte.De altfel d.Negoescu se lăuda că lucrează pentru americani,făcea şi risipă de parale şi se intrebau că de unde are atâţia bani.

Acestea sunt imprejurările in care l'am cunoscut pe lt.Themes şi prin care nu am reuşit să ocup un serviciu la Misiune.

Aceasta imi este declaraţia pe care o semnez propriu.
14 Septemvrie 1947.

ss.N.Cârja

14 Sept 1947

384

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Nicolae Cârja, născut în anul 1913, Decembrie 3, în Statele Unite, comuna Whitman, Statul West Virginia, jud. Logan, ţin să declar următoarele :

Sunt căsătorit, cu un copil de doi ani şi jumătate, domiciliat în Bucureşti, Strada Alexandru Odobescu No.11, etaj III.

Am funcţionat la Serviciul Special de Informaţii, din anul 1939-1945, având calitatea de translator de l.engleză şi referent politic(gradul agent principal).

In Iunie 1945, am fost epurat. De atunci şi pînă în anul 1946, luna Aprilie, când am fost angajat la "Lido", ca director din partea Misiunei Militare Americane, am fost şomer, fiind întreţinut cu multe greutăţi de către neobosit mea soţie, Matilda, care este funcţionară la CFR.

Nu mult după epurare, la sfatul soţiei mele, m'am adresat d-lui Ing. Vidrighin, pe atunci preşedintele consiliului de administraţie al Soc. Astra Vagoane şi fost director general al C.F.R.-ului, solicitându-i un post. I-am spus că soţia mea este funcţionară la CFR, că sunt ardelean, cunosc limba engleză, n'am serviciu şi că vreau să muncesc. I-a plăcut aceasta când a auzit că vreau să muncesc, urmând să-mi dea răspunsul peste câteva zile.

Când m'am prezentat a doua oară, mi-a spus să mă duc la fiul său, d. Gh. Vidrighin, care e procurist la Soc. Titan-Călan-Nadrag.

In ziua următoare m'am dus la d.Gh.Vidrighin, când am şi făcut cunoştinţă cu dânsul pentru prima dată, asigurându-mă că va vorbi cu d. Rică Georgescu, directorul general al Soc. de petrol "Romăano-Americana", din Calea Victoriei No.126, pentru un serviciu de corespondenţa engleză.

Nu peste mult timp, m'am prezentat la d. Rică Georgescu, care actualmente e plecat la New York, fiind numit în postul de reprezentant general al Soc.Standard Oil din New York(Centrala Soc. Româno-Americana, din Bucureşti), la Haga.D. Rică m'a pus în contact cu d. Iuca, dela direcţia personalului. Cum d. Iuca mi-a spus că nu are loc vacant pentru mine la Bucureşti, ci numai la Teleajen, adică la schelele Soc. Româno-Americana, am renunţat.

In toamna aceluiaşi an, aproximativ Oct.-Nov., am făcut o cerere de serviciu adresat Misiunei Miliatare Americane, din str. Oţetari. Cum nu aveam cine să mi-i prezinte, m'am dus la d. Vidrighin, pe care îl cunoşteam acum, să-l întreb dacă eventual cunoaşte pe cineve ca să intervină la Misiune să mă numească într'un serviciu.

./.

N. Cârja

381

Mi-a răspuns că are pe cumnatul său Alimănişteanu care lucrează acolo şi că va vorbi cu el. 333

Ducându-mă din nou la d. Vidrighin, acesta mi-a spus să trec pela d. Alimănişteanu, cu care a vorbit în prealabil.

M'am prezentat la d. Alimănişteanu cu cererea care a dat-o la personal, după care întorcându-se mi-a spus că nu sunt locuri vacante deocamdată şi când vor fi locuri libere mă vor anunţa.

Nu m'am mulţumit cu acest răspuns şi peste câteva zile m'am dus la d. Vidrighin să-l întreb de ce nu vor să mă primească la Misiune şi dânsul mi-a răspuns că nu trebuia să pun în cerere Serviciul unde am lucrat, pentrucă acest lucru inspiră neîncredre americanilor.

Nu m'am mai interesat de cerere, care urma să fie rezolvată f favorabil altădată, după cum voiu arăta ceva mai târziu.

La începutul primăverii anului 1946 sau poate era chiar iarna din cei comprimaţi din Serviciu, precum şi cei din alte Servicii, ne întâlneam pe Calea Victoriei.

Intre timp, unul din aceştea, d. Lascăr zis şi Lăzărescu, mi-a făcut propunerea să lucrez pentru decedatul Georgescu, în vederea obţinerii de informaţiuni din cercurile anglo-americane. I-am spus că nu am legături cu aceste cercuri şi nu văd cum aşi putea să-mi îndeplinesc o atare misiune. De atunci, nu mi-a mai făcut vreo ofertă.

Apoi, după aceasta am făcut cunoştinţă tot pe Calea Victoriei, cu d. Stelian Bălănescu, fost comisar şef -cum afirma dânsul- la Siguranţă, cace era deasemeni epurat..

Intâlnindu-ne în mod obişnuit în plimbările noastre fără rost pe Calea Victoriei, d. Bălănescu ne-a făcut cunoscut că are legături cu un oarecare domn Senti, inspector şi colonel de Stat Major şi că acesta are intenţia să formeze un serviciu de informaţii pentru d.Mihalache, vice preşedinte al P.N.T.-ului, asigurâandu-ne că vom avea perspective mari şi că vom fi plătiţi.

Am fost prezentaţi d-lui Senti de către d.Bălănescu mai mulţi inşi printre care subsemnatul, Elefterescu, Vasilescu, Ciobanu, Dăscălescu(prieten cu Elefterescu), Dăsălescu Costel, adus de mine, Năstase Nicolae, Stefan Dorobanţu, care se cunoştea mai dinainte cu d. Senti, pe cînd era la Statul Major,etc.

D. Senti afirmând că este inspector şi colonel în M.St.M., precum şi administrator al blocului din Piaţa Rosseti No..., unde eram adunaţi, ne-a făcut cunoscut că are intenţia de a creia un organ informativ pentru d. Mihalache, numai din băieţi buni, în care scop se înţelesese cu dânsul. Deasemeni, d. Senti mai afirma că d. Mihalache nu înţelege să preia Internele, fără numirea dânsului ca director general la Siguranţă.

Intr'una din seri, am fost prezentaţi d-lui Mihalache de către d.Senti, la locuinţa sa din strada Berna No.3.

N. Câja

./.

D.Mihalache ne-a primit cu multă ospitalitate şi era chiar măgulit de oferta făcută de d. Senti, căruia d. Mihalache îi spunea d. Stefănescu sau d. Inspector Stefănescu. Se cunoşteau mai dinainte

D. Senti i-a înfăţişat d-lui Mihalache modul cum vom lucra fiecare, adunând material informativ de ordin politic, economic şi militar iar eu care cunosc l.engleză m'am oferit să redactez un buletin de sinteză a situaţiei internaţionale săptămânale, în baza audiţiilor şi comentariilor posturilor de radio străine, în special cele anglo-americane.

D. Mihalache a acceptat această propunere făcută de d. Senti care a mai ţinut să adaoge că eu cunosc limba engleză. La aceasta, d. Mihalache m'a întrebat dacă am legături cu americanii. Eu i-am răspuns că nu am. D. Mihalache mi-a spus pe urmă că nu strică să am legături cu Misiunea Americană .

Peste circa o săptămână, ne-am întrunit din nou în blocul din Piaţa Rosseti No.3, unii cu material alţii fără material informativ, iar eu cu buletinul de sinteză a situaţiei internaţionale săptămânale, care prezenta evident situaţia internaţională în favoarea anglo-americanilor, ca de pildă ilustrarea situaţiei din Spa nia, despre care afirmam că regimul franchist spaniol se menţine ferm la putere, generalul Franco bucurându-se de sprijinul necondiţionat al mişcării falangiste şi a ofiţerimii şi în deosebi fiind favorizat de actuala conjunctură internaţională, când anglo-americanilor nu le-ar conveni răsturnarea unui regim favorabil lor, cu un altul comunist, fapt ce implicit ar duce la supravegherea liberei treceri a flotei anglo-americane prin Gibraltar.

D.Senti avea deasemeni note şi piese dela Statul Major, printre altele ce am putut vedea o hartă germană cu operaţiuni miliare din timpul răsboiului trecut, etc.

Ne-am dus iarăşi la d. Mihalache, care a frunzărit în faţa noastră cele câteva note informative. Ne-a mulţumit pentru ele.

Inainte de a părăsi locuinţa, d. Bălănescu a propus d-lui Mihalache înfiinţarea unei gărzi personale, propunere la care s'a asociat şi d. Senti şi încă vreo doi inşi. D.Mihalache că aceasta rămâne să o decidă d. Stefănescu adică d, Senti.
Tot atunci s'a mai hotărît să avem fiecare câte un nume conspirativ, ca atunci când vorbim cu d. Mihalache la telefon, să nu fim descoperiţi. D. Mihalache a propus cifre:1, 2, 3, etc. Eu i-am propus într'o altă întrevedere ca să mă cheme pe numele de Ardeleanu, ca să ştie dinainte când îi aduc buletinul.

Printre alte comentarii ale situaţiei internaţionale îmi amintesc că d. Mihalache afirma că "Ruşii duc un răsboiu al vorbelor".

Am mai fost odată câţiva la d. Mihalache, fără d. Senti. De astădată, ne-a primit cu rezervă, nu ştiu din ce motiv.

./.

N. Câja

După aceasta, m'am prezentat singur la d. Mihalache de vreo două sau trei ori cu buletinul despre care spunea că este bun şi util, însă aceasta impune muncă şi ca atare trebuie plătit.

Deaceea, m'a sfătuit să mă duc la d. Serdici pentru a aranja această chestiune. I-am dus şi d-lui Serdici vreo două buletine şi la rândul său, mi-a spus că trebuie să vorbească cu d. Mihăescu, casierul general al P.N.T.-ului.

In cele din urmă, d. Serdici mi-a făcut cunoscut că partidul nu are fonduri şi deci nu mă poate plăti.

Am plecat dela d. Serdici, nici pela d. Mihalache nu am fost şi cu aceasta nu ştiu dacă d. Senti şi ceilalţi au mai fost la d.Mihalache. Nici pela d.Senti nu m'am mai dus.

La cele de mai sus ţin să mai adaog că motivul pentru care m'am hotărît să duc personal buletinul la d.Mihalache, era că d. Senti ţinea acest buletin la dânsul şi-l ducea probabil în altă parte, în timp când lipsea d. Mihalache din Capitală

In legătură cu plecările d-lui Mihalache în provincie, tot d. Senti afirma că dânsul a sugerat ideea ca să nu se dea la ziar localitatea exactă , aşa de exemplu d. Mihalache pleacă la Dobreşti, să se anunţe Timişoara, etc.

La formarea acestui grup informativ ni s'a dat asigurări din partea d-lui Mihalache, prin d. Senti, că vom fi repuşi în locurile noastre, cu câştigarea tuturor drepturilor din urmă. Chiar d. Mihalache a afirmat aceasta şi că vor fi reabilitaţi şi ceilalţi funcţioanri epuraţi.

Nu se precizase definitiv cum trebuia să fie format acest grup sau serviciu informativ al d-lui Mihalache. Unii eram pentru redacterea unui buletin informativ zilnic şi pe baza acestor buletine să se întocmească un buletin informativ săptămânal. Alţii, printre care eram şi eu, erau de părerea ca acest serviciu să fie împărţit în trei secţii :Secţia buletin informativ, Secţia filaj, Secţia gardă personală a d-lui Mihalache.

Or, după cum mi s'a spus şi de dnii Elefterescu, Dăscălescu (prietenul lui Elefterescu), Dorobanţu, acest serviciu n'a mai luat fiinţă, din cauz că fiecare pe rând l-a părăsit pe d. Senti, despre care se aflase că nu avea funţia de inspector şi colonel la M.St.M., ci ceva mai mic în grad, ca agent, etc.

Nu pot să afirm cu certitudine dacă ceilalţi mai mergeau sau nu la d,Senti sau d. Mihalache, şi dacă activau pe linia de mai sus.

In ce priveşte strângerea materialului informativ, orice interesa, fie politic, fie economic sau fie militar, precum şi cele din tabăra adversă partidului .

./.

U. Câţu

In ce priveşte filajul membrilor din cadrul P.N.Ţ.-ului, nu-mi aduc aminte să se fi discutat când eram eu de faţă. Poate să ştie celelalte persoane car îl frecventau pe d. Senti.

Referitor la natura informaţiilor aduse nu pot deasemeni să precizez, pentrucă notele erau înmânate pesonal d-lui Senti, care le băga într'un plic mare. Aceasta ar putea să o spună persoanele respective. Una dacă nu mă înşel, pe care mi-a arătat-o d.Elefterescu sau prietenul lui d.Dăscălescu, se referea la cazare unor unităţi sovietice într'o cazarmă sau altă instituţie asemănătoare.

Pe d. Serdici l-am cunoscut prima dată la recomandaţia dată de d. Boşca Mălin, care îl ştiam redactor la ziarul "Dreptatea" şi cunoscut cu fratele meu .Aceasta prin iarna anului 1945-46.

Cum d. Boşca Mălin nu pute să-mi ofere un loc de translator de limba engleză la redacţie, m-a trimis la d. Serdici, dându-mi adresa din strada Cristian Tell No.10.

M'am prezentat a doua zi la d. Serdici adresându-mă în limba engleză, ca să se convingă-după cum îmi spusese d. Boşca Mălin, că ştiu limba engleză. Apoi, i-am spus că sunt fără serviciu şi că poate ar avea nevoie de mine să-i lucre la biroul dânsului. I-am mai spus că mă cunoaşte şi d.Mihalache- era pe vremea când mergeam cu grupul Senti la vice preşedintele P.N.T.-ului,-prin d. inspector Stefănescu sau despre care spunea;mi se pare,că nu-l cunoaşte'Ii spuneam că acest inspector a hotărît să formeze un serviciu de informaţie pentru d.Mihalache. D. Serdici mi-a răspuns atuni că nu-l intereseaază ce face d. Mihalache şi a continuat"Eu sunt omul partidului şi lucrez pentru el." Insfârşit, d. Serdici mi-a spus că o să mai vadă şi să mai dau pela dânsul

Intre timp, am făcut cunoştinţă cu d.lt.col. Mihăilescu C-tin, cumnat cu un priten de al meu care acum e notar public la Zălau, pe nume Gogu Ioan. In cursul unei discuţii, am aflat că lt.col. Mihăilescu este bun prieten cu d. Serdici şi l-am rugat să-mi pună o vorbă ca să mă angajeze într'un serviciu la partid.I-am spus că am fost la d. Serdici şi că probabil nu are încredere în mine.

La cele spuse, d.lt.col.Mihăilescu mi-a promis că o să mă recomande ceeace a şi făcut.
Nu am fost angajat nici atunci şi nici când m'a trimis d. Mihalache, din motivul că partidul nu are bani, după cum spunea d. Serdici

După cum am amintit mai sus, circa prin luna Oct.-nov.,1945, am făcut o cerere adresată Misiunei Americane Militare, care am predat-o prin d. Alimănişteanu. Nu am primit nici un răspuns afirmativ atunci.

A trecut circa două luni şi prin Ian.-Febr., după câte îmi amintesc, a venit la mine acasă un militar cu gradul de caporal sau sergent pe nume..................?, cu o recomandaţie dela un văr al meu, Alexe Burz, căpitan în armata americană în vremea aceea la Paris, care îmi aducea totodată salutări din partea lui.

./. H. Câţa

Mi-a spus că a venit cu un camarad de arme întru'un concediu în România şi că face o călătorie de studii informative, în care sens dacă l-aşi pute servi cu date politice, economice şi militare, pentru orientare, ca de pildă : politice : partidele politice din România şi şefii lor, ideologiile lor politice, ce orientare politică are d. Dr. Petru Groza. Economice. Resursele naturale ale ţării, ce se produce, datorii de răsboiu. Militare=Unităţi militare româneşti şi sovietice, efectivul lor, depozite, aeroporturi, ce fel de unităţi au Ruşii în ţară la noi şi denumirile.

I-am spus că nu am aceste date la îndemână, dar o să încerc să-i fac acest serviciu, amintindu-i înschimb că am o cerere la Misiune dată mai de mult ş să mi-o susţie cu recomandaţia dui. Mi-a promis că va face acest lucru, ceeace a şi făcut

Cum nu aveam datele necesare afară doara de cele câteva politice, m'am adresat d-lui Vidrighin şi i-am [spus] despre ce este vorba şi dacă mi-ar putea da relaţii economice, fie personal sau dela cunoştinţele pe care le are în rândul P.N.T.-ului.

Intr'adevăr, mi-a spus că are pe cinva şi anume pe d. Emil Ghilezan, fost subsecretar de Stat la Finaţe, la care ne-am şi dus. După ce m'a prezentat d. Vidrighin şi i-a expus scopul vizitei noastre, d. Emil Ghilezan a început să-mi dicteze următoarele : Bogăţiile ţării constau din vite, lemn, petrol, cărbune, fier, etc. România dispune de o producţie puţin desvoltată în fier, lemn, petrol, cărbune, textile. Iar situaţia economică în loc să prospereze, regresează. La fel băncile româneşti au început să fie achizţionate de elementele comuniste. Apoi, situaţia economică a ţării nu poate prospera din cauza condiţiunilor grele impuse de armistiţiu, că prin diferite procedee de calcul sovietice, nu ştim ce avem de plată dela o lună la alta, din care cauză volumul cererilor sovietice de mărfuri româneşti sunt din ce în ce mai exagerate, că pentru a ne putea reface avem nevoie de ajutor şi împrumut american.

D.Ghilezan mi-a dat şi următoarele politice :

Dintre partidele existene în România, pe primul plan se situiză Partidul Naţioanl Tărănist, de sub şefia d-lui Iuliu Mainu, care se bucură de adeziunea maselor largi poupulare, că ideologia partidului este sitută la mijlocul celor două extreme, având o concepţie de organizare corporatistă ţărănească a Statului, că d. Maniu nutreşte idei şi sentimente filo-anglo-americane, că este contra ideologiei comuniste şi extremiste.

Apoi, Partidul Liberal de sub şefia d.lui Dinu Brătianu, care este al doilea după cel ţărănist, având o ideologie liberală şi simpatii faţă de puterile democratice apusene. Este socotit partidul clasei aristocratico-burgheze.

Al treilea, este Partidul Social Democrat de sub şefia d-lui Titel-Petrescu cu ideologie socialistă deosebită de cea comunistă, că are delluptat cu elementele de extremă stângă din partid.

./.

N. Caja

Partidul Liberal al d-lui Tătărescu, care este o dezidenţă a vechiului partid liberal, avân aceeaşi ideologie politică

Fronţul Plugarilor al d-lui Dr. Petru Groza, P.N.T.-Alexandrescu şi Social emocrat Lotar Rădăceanu-Voitec, socotiţi anexe ale Partidului Comunist Romăan.

Insfârşit, Partidul Comunist Romăan, socotit de d. Ghilezan, ca fiind cel mai mic, cu ideologie net de stânga şi simpatii vădite faţă de Uniunea Sovietică.

Acest partid, spunea d. Ghilezan în acel raport pe care l-a prezentat americanului, urmăreşte acaprarea băncilor şi capitalului româ nesc şi instaurarea dictaturii proletariatului.

Pentru informaţiunile militare m'am adresat d-lui Senti, care în timpul când mergeam la dânsul a insistat în repetate rânduri să-l întroduc în cercurile anglo-americane, spunând că poate furniza informaţiuni preţioase dela M.St.M. şi despre N.K.V.D. Ii spuneam atunci că nu am nicio legătură. Tot atunci îmi spunea că are pe cineva cunoscut la Misiunea Americană şi m'a poftit cu dânsul să trecem prin faţa Misiunei din Oţetari. Am trecut pe acolo şi nu am găsit pe cine căuta, nu ştiu pe ce american avea acolo=

Insă cum spusei mai sus, având acum cunoscut pe un americane trimis cu recomandaţie de vărul meu, m'am adresat d-lui Senti pentru informaţiunile militare.

D.Senti mi-a comunicat următoarel din câte îmi amintesc: Efectivul armatei române este de circa 150-200.000 oameni, nu ştiu câţi ofiţeri, numărul şi felul regimentelor.

Apoi, că M.St.M. est controlat de comandamentul sovietic, că Ruşii dispun de un aeroport militar prin apropiere de Pipera, că au depozite ascunes, nu-mi aminetesc unde, prin Muntenia sau Oltenia, că cazărmele şi depozitele de armament din regiunea Dunării au fost ocupate comandamentul sovietc, că pe malul Mării Negre se construesc cazemate de Ruşi.

In ce priveşte N.K.V.D.-ul, acesta are ca şef pe un maior ....? pe care spunea d. Senti că-l cunoaşte personal şi că acest organ informativ sovietic are ramificaţie î S.S.I., Siguranţă şi M.St.M.

Toate acestea date le-am adunat şi le-am tradus în limba engleză şi le-am prezentat împreună cu d. Senti americanului respectiv, la hotel Stănescu, fiind invitaţi la masă seara, la care luase parte şi camaradul acestui american, tot militar.

După terminare mesei, am mers cu toţii sus în camera lor şi cu ajutorul unei hărţi militare pe care o aveau americanii, d. Senti le-a dat lămurile complimentare fiind eu interpret, deoarece nu ştia nici engleza şi nici franceză după cum le spusese americanilor, că ştie să vorbească franţuzeşte.

./.

H. Cârja

DECLARATIE

Subsemnatul Nicolae Cârja, născut în Statele Unite, comuna Whitman, Statul West Virginia, jud. Logan, anul 1913, Decembrie 3, ţin să declar următoarele :

Sunt căsătorit cu un copile de 2X/2

Americanii au aflat multe lucruri pe care nu le cunoşteau.

După ce am plecat, d. Senti mă tot întreba şi era revoltat că de ce nu ne plăteşte americanul, pentrucă el a făcut multe cheltuieli deplasându-se pentru informaţii- mă se pare în direcţia Olteniţa, pentru a verifica construireade depozite sovietice subterane.

Eu i-am spus că mi-e jenă să le cer, dacă nu oferă de bună voie. Nu voiam să-i spun că americanul mi-a promis în schimb că-mi face rost de serviciu la Misiune.

După aceasta am mai dat de câteva ori pela hotel "Stănescu", ca să mă interesez ce a făcut americanul pentru mine, dacă are vreun rezultat. Mi-a spus să mai aştept şi mi-a dat telefonul dela cu numele unui maior.............? care îmi scapă, şi că să ţin contactul cu el prin telefon că îmi va face cunoscut.

Intre timp, americanul a părăsit România şi cam pela începutul lunei Martie 1946, dând un telefon maiorului respectiv mi-a spus ca să mă întâlnesc a doua zi la cofetăria din Academiei de lângă Biserica Enei, cu sergentul Jimmy Bolog, pe care îl voiu recunoaşte uşor fiind singurul american care va intra la acea oră(circa ora 9), în cofetărie.

A doua zi dimineaţa, l-am întâlnit la cofetărie, de unde m'am dus cu el pe urmă la hotel Stănescu în camera lui şi m'a întrebat dacă pot să-i furnizez date în legătură cu persoanele care lucrează în afară şi în interiorul Misunei, contra Misiunei Americane. I-am spus că o să văd poate că personal nu o să pot, ci prin altcineva şi anume un prieten bun al meu, d. Stefan Dorobanţu, fost la Siguranţa Statului Major şi Siguranţa Poliţiei.

Pe d. Dorobanţu îl cunosc de mult,de vreo 15 ani. A fost epurat şi arestat vreo 7 luni de zile, la Curtea Marţială. Nu avea serviciu ca şi mine şi mereu mi se plângea că o duce greu şi cum am putea să lucrăm la Misiunea Americană.

Astfel, la oferta sergentului Jimmy Bolog, l-am încunoştiinţat numai decât pe d.Dorobanţu şi l-am dus de l-am prezentat sergentului Jimmy.

D. Dorobanţu a început să lucreze. Segentul Jimmy îi dădea spre verificare diferite nume de persoane care lucrau în Misiune şi afară de Misiune, în sensul dacă aceste persoane lucrează contra intereselor Misiunei Americane în România. Ii dădea chestiunea de felul acesta şi poate altele pe care nu mi le arăta. D.Dorobanţu ştie mai bine acestea.

Eu cum nu puteam să lucrez în direcţia aceasta, am stat aşa fără serviciu, urmând ca sergentul Jimmy să mă anunţe prin d.Dorobanţu, când se va ivi un loc liber pentru mine la Misiune.

Mă interesam mereu dela d.Dorobanţu despre numirea mea, până când la sfârşitul lunei Martie şi începutul lunei Aprilie, dânsul mi-a spus că probabil voiu fi numit ca director la bazinul "Lido", după cum i-a spus sergentul Jimmy.

./.

N. Cârja

Am mai aşteptat câteva zile, apoi după înştiinţarea d-lui Dorobanţu am mers la Misiune, la lt.asimilat Warren Wilkinson, şeful personalului, căruia m'a prezentat sergentul Jimmy Bolog.

Am complectat un formular de angajare(numele, locul naşterii semne particulare), fiind cu aceasta numit la data de 16 Aprilie 1946, director la "Lido", unde am luat în primire supraveghbarea lucrărilor de reparaţii ale bazinului.

Incepând activitatea la "Lido", locul de întâlnire dintre Sergentul Jimmy şi Ştefan Dorobanţu era aici şi chiar în camera mea. D. Dorobanţu a continuat să lucreze până la închiderea"Lidoului", când după puţin timp a plecat şi sergentul Jimmy,în America.

D.Dorobanţu a încetat să lucreze cu Jimmy, cu ceva înainte de plecarea acestuia în America-după cum spunea d. Dorobanţu-, fiindcă sergentul Jimmy îşi terminase misiunea la Biroul Investigaţiilor, din Misiunea Americană. Aşa că d. Dorobanţu fără serviciu. Deasemeni, am rămas şi eu fără serviciu la închiderea bazinului.

Cea mai mare parte din timp am stat la "Lido" unde dormeam şi noaptea. Nu mă duceam acasă de teama să nu fiu arestat, aşa se svonea cel puţin la Misiune, după cum mi-a spus mai întâiu d-şoara Brotmam şi lt.Warren Wilkinson.

Afară de d.Dorobanţu, am primit vizita următoarelor persoane vizate şi de Serviciu :

Stekian Bălănescu .- Acesta după câte îmi amintesc a fost de vreo două sau trei ori. Mă întreba mereu ce ma fac americanii, ce mai vorbesc despre situaţia politică. Odată mi-a adus şi o notă informativă pe care a scris-o în cameră la mine. Precis nu-mi aduc aminte despre ce era vorba, parcă de d.Văleanu, despre care spunea că obţine informaţii dela americani prin d. Pavelescu. Aceasta mi se pare că am dat-o dlui.Dorobanţu ca să o dea lui Jimmy sau am dat-o chiar eu. Nu-mi aminitesc pentrucă eram câteodată foarte ocupat cu bazinul şi intrarea

Ultima dată văzându-l pe d. Văleanu că vine la "Lido", s'a înfricat şi mi-a spus că nu mai vine pela mine ca să nu-l semnaleze d.Văleanu, care lucrează la Siguranţă. Nici n'a mai venit.

Iaroslavici(N'a venit la mine în vizită). Acesta a venit odată ştiu cu unchiul său, d. Asderban, unul din coproprietarii "Lidoului" care m'a rugat să-i dau voie să intre după ce d. Asderban mi-l prezentase. Nu ştiu dacă a mai venit vreodată pentrucă nu l-am mai văzut la Lido.
Mai târziu l-am văzut venind la Soc. Româno-Americana. L-am văzut prima data aici, în ajunul numirii mele la această societate, în Noembrie 1946, m'a recunoscut dânsul şi m'a întrebat ce caut aici. I-am spus că un post. D.Iaroslavici s'a oferit să pună o vorbă la d. Rică Georgescu pentru mine, i-am mulţumit şi i-am spus că nu e nevoie pentrucă sunt ca şi angajat.
L-am mai văzut venind de câteva ori pela societate, probabil că l-a d. Rică Georgescu. In ultimul timp nu l-am mai văzut.

N. Căța

./.

Cezar Pavelescu zis Puiu(Nu m'a vizitat pe mine). D.Pavelescu lucra înainte la Misiunea din Oţetari, apoi a venit la "LIdo" de subdirec tor. Nu ştiu care a fost cauza mutării lui aici.

Pe dânsul îl vizita mereu aici d. Văleanu dela Siguranţă, mai ales în cursul dimineţii, cînd se instalau la o masă de pe terasă şi discutau discret. La aceste discuţii la parte de multe ori şi americanul John Popa, care era civil.

Pe d. Văleanu nu l-am cunoscut personal ci numai din văzute. Odată m'a întrebat dacă e la Lido d. Pavelescu şi mi-a cerut voie să-l las să intre

Deasemeni, nu l-am cunoscut personal pe americanul John Popa, cu toate că venea aproape în fiecare zi la bazin.

Ion Stoica. Este redactor la ziarul "Liberalul". L-am cunoscut în împrejurarea următoare :

La începutul lunei Septembrie 1946, am organiizat o petrecere dată în folosul copiilor orfani de război şi al angajaţilor dela "Lido" care urmau să rămână fără serviciu la închiderea bazinului.

Din partea ziarului"Liberalul" am invitat un reporte, am invitat şi dela"Timpul", "UNiversul" şi "Dreptatea". A venit numai din partea ziarului "L.beralul" un reporter, în persoana d lui Ion Stoica, care e şi student, mic de statură, fire visătoare. Atunci l-am cunoscut prima dată.

Cu ocazia petrecerii organizate la Lido, a dat un reportaj la ziarul "Liberalul" despre reuşita acesteia şi depsre organizatorul ei care eram eu.

Apoi, într'un alt număr a publicat un interview-ul luat tot cu ocazia acelei petreceri,cu câtiva ofiţeri americani, prin mine, şi care declarau că se simt încântaţi de România.

M'am împrietenit cu d. Stoica şi venea din când în când pela mine, în cele două săptămâni câte au mai rămas până la inchiderea bazinului. Il serveam cu câte o bere în trecere spre casă.

Cpt.Sandru. A venit la "LIdo" tot cu ocazia petrecerii de mai sus împreună cu cpt.Ginga. Au stat până a doua zi cândnau făcut baie. A mai venit odată cu cpt. Ginga să facă baie. S'au desbrăcat în cameră la mine. Făcându-mi-se observaţia că de ce îi las să intre făra a fi însoţiţi de americani sau de persoane care posedă tichet de intrare nu i am mai putut lăasa să facă baia împreună, ci mai veneau din când în când pe rând de făceau baie.

Pe cpt. Sandru îl cunosc de vreo doi ani, prin intermediul cpt.Ginga, pe care, la rândul lui, l-am cunoscut prin d.Ion Mihălţeanu, fost coleg de birou cu mine la S rviciu. Trecea pela mine împins şi de curiozitatea de mai vedea câte o femeie la baie şi să facă baie.Odată a mai venit la mine să mă întrebe dacă nu ştiu pe cineva amaor să cumpere vase de aluminiu, avea de vânzare .

./.

N. Câyă

Si cpt. Ginga trecea pela Lido, de obiceiu seara, în trecere spre casa, locuia pe trada Maria Rosseti, la un cămin, după câte îmi amintesc. Odată mi-a lăsat o scrisoare să i-o dau colonelului Emmens, din aviaţie. Erau prieteni buni, după cum îmi spunea cpt.Ginga, de căn era ofiţer de legătură la Misiune. În scrisoarea aceasta pe care mi-a cetit-o şi mie, cerea un serviciu, nu specifica ce anume la Misiune.

Cum colonelul Emmens a plecat între timp în străinătate, iar iar cpt.Ginga la părinţi, jud. Arad, nu am mai avut cui să o dau şi a rămas în sertarul biroului dela Lido.

Bogdan. Nu ştiu cum îi mai spune. A fost în Serviciu. E un băiat înalt, căsătorit cu una din Galaţi sau Brăila şi cumnat cu d.Munteanu dela Siguranţă, fost în Serviciu.

Acesta mi-a scris o notă în camera mea de dormit mi se pare tot despre d.Văleanu că vine la Lido şi spionează pe americani şi că are doi fraţi în armata sovietică, apoi de cimantul său că lucrează pentru Ruşi. Erau în ceartă. Această notă i-am dat_o d.Dorobanţu ca să o dea lui Jimmy.

Lt.Col.Rădulescu. Pe d. Lt.Col.Rădulescu, fostul meu şef dela Secţia I-a a Serviciului, l-am întâlnit în una din zile prin faţa bazinului Lido, în strada, împreună cu soţia dânsului M'a întrebat ce fac. I-am spus că sunt la Lido, din part5a Misiunei Americane şi l-am invitat să vină pela mine.

A venit peste câteva zile la mine, odată în ziua de 20 Sept. 1946 şi mi-a spus că are un aparat de fotografiat de vânzare marcă elveţiană, de mare valoare, cum rar se găseşte în ţară şi că ar vrea dă l vândă la americani, că numai aceştea pot să ofere un preţ bun. I-am spus să-l aducă la Lido, ls care dânsul mi-a răspuns că nu poate, că-l ţine în safe. In cele din urmă i-am că nu cred să-i intereseze pe americani, fiincă ei toţi cam aparate de fotografiat.

După toate acestea m'a întrebat dacă aşi puteassă_l pun în contact cu cineva mare dela Misiune, pentru a-i da informaţiuni foarte importante, cum nici nu bănuesc ei. L-am întrebat ce anume, piese originale, documente, etc. Dânsul mi-a răspuns atunci, ceva foarte, foarte important, ce poate servi pentru americani şi pe care nu le pot obţine din altă parte.

I-am spus că o să vorbesc cu un sergent Jimmy ca să-i înlesnească contactul cu unul din ofiţerii superiori ai Misiunei care se ocupă cu aşa ceva.

Aducându-i aceasta la cunoştinţa lui Jimmy, mi se pare că era de faţă şi d. Dorobanţu, acesta s'a interesat la Misiune chiar la maiorul depsre care am aminit mai sus, al cărui nume îmi scpă.

Rezultatul a fost că Jimmy trebuia să ia contactul cu d. lt-col.Rădulescu, însă dânsul a refuzat neavând încredere în"unul mic"

./.

N. Cârja

A mai venit odată sau de două ori să se intereseze de vânzarea aparatului şi în legătură cu informaţţile. Nu i-am putut aranja nimic fiindcă refuza sş stea de vorbă cu sergentul Jimmy.

Pe urmă l-am mai întâlnit pe d.lt.col.Rădulescu, într'o seară când mergeam spre casă dela Soc.Româno-Americana, asta prin luna Noembrie 1946. Aceasta era pe Calea Victoriei în dreptul blocului situat peste drum în drptul străzii ce duce spre Piaţa Amzei. M'a luat şi m'a dus sus la etajul II, să mi arate biroul dânsului unde lucrează pentru o societate de textile sau zahăr, nu-mi amintesc precis, ce societate mi-a spus. In orice caz îmi părea suspect biroul şi nu mă simţe liniştit, deoarece observasem că mă ducea foarte discret.

In biroul dânsului mi-a făcut aceeaşi ofertă dela Lido, adică să lucreze pentru americani. I-am spus atunci că nu am cum pentrucă am plecat de acolo şi pe i

L-am mai întâlnit odat pe d.lt.col. pe Calea Victoriei, l'am salutat şi aâta tot.

Tot în legătură cu d.ltçol.Rădulescu, trebue să amintesc că Misiunea se interesa prin Jimmy de Georgescu, fostul director dela Seviciu. Era de faţă şi d. Dorobanţu, când ne întreba Jimmy despre el cum poate să fie recruta şi ce sentimente are.

Nu ne-am interesat de Georgescu pentrucă nu eram sigur de sentimentele lui şi ne era teamă ca să nu ne divulge la Serviciu.

Am omos să adaog mai sus că atunci când eram la Lido, am primit dela d.Serdici, prin secretara dânsului-nu-i aminitesc numele-o parte dintr'un memoriu referitor la situaţia numerică a elementului maghiar în Transilvania şi drepturile istorice ale Românilor asupra acestei provincii, pentru a fi trdus în limba engleză, Cum nu a mai ven: venit după el, l-am aruncat la gunoi.

După cum am amintit la începutul declarţiei mele, recomandaţia pentru d. Rică Georgescu, de numire la Soc.Româno-Americana, mi-a făcut-o d.Vidrighin, însă nu am vrut să mă angajez atunci, pe motivul că nu era loc vacant la Bucureşti, decât la Ţeleajen.

A doua recomandaţie am avut-o dela d. Serdici, la interval de o lună după ce am plecat dela Lido, adică pe la începutul lunei Noembrie. Scrisoareade recomandaţie dela d. Serdici am primiţ-o am primit-o prin dactilografa la locuinţa acesteia din strada Visarion No.8, după câte îmi amintesc.

N'am mers acasă la d. Serdici după scrisoarea de recomandaţie pentrucă locuia d.Maniu acolo şi mi-e era frică să nu fiu filat.

Această scrisoare de recomandaţie după ce a cetit-o, d. Rică Georgescu a distrus-o, spunând că nu are nevoie de recomandaţie deoarece mă cunoaşte, adică de când mă recomandase d.Vidrighin. I-am sous că am fost la Lido şi cum fiind acum închis am rămas fără serviciu. Mi-a reproşat că de ce n'am ştiut să-l invit pe dânsul la "LIdo", să facă baie.

./.

U. Câŗa

Cu acestea am fost numit la soc.Româno-Americana, în calitate de dactilograf poliglot, pentru traduceri de corespondenţă, legi din Monitoare Oficiale, etc.

Am început să lucrez,fiind cercetat între timp de d. Dorobanţu, care rămăsese fără serviciu de când cu plecarea lui Jimmy în America, care mă ruga să-i fac rost de angajare la societate.
L-am dus la d.Iuca , directorul Personalului, recomandându-l ca epurat fără serviciu, bun prieten cu mine şi că ar putea să îndeplinească serviciu de contabilitate, având rutină în acest domeniu. A complectat un formular, însă a primit mai târziu un răspuns negativ, din cauza că nu erau locuri.

A mai venit pela mine d. Vasiliu, care în ultima vreme fusese numit subdirector la LIdo, în locul d lui Pavelescu, care acum era mutat la garajul Misiunei, deasemeni cu rugămintea să-i fac rost de un srviciu. A complectat un formular, însă nu a fost angajat din lipsă de locuri.
Deasemeni, au mai venit alţii ca : Ioan Crăciun , fost chelner la Lido, Ion Barbu, fost cabinier la Lido, şoferul Moraru(zis Creţu), cpt. Sandru, toţi aceştea au venit ca să le fac rost de serviciu.

Cpt. Sandru voia să găsească un post de translator. A mai venit de vreo două sau trei ori. Se îndrăgostise de o doamnă din birou dela mine cu numele de Malvina Dimitriu. Nu i-am prezentat-o personal, ci venea să o vadă dela distanţă prin geamul biroului, lucru despre care ştia şi doamna Dimitriu. Cpt.Sandru m'a întrebat de câteva ori prin telefon în limba engleză că ce face fetiţa şi că ar vrea să o mai vadă dar n'are haine aşa bune.Sunt câteva luni de când cpt. Sandru n'a mai dat pela mine pela societate.

Cei care m'au vizitat mai des la Societate a fost tot d. Dorobanţu şi mai târziu cu unul Gheorghe Drăgănescu , dela Secţia a IIa M.St.M., despre care voiu arăta mai jos în ce împrejurare l-am cunoscut.

Cum zic veneau mereu pela mine şi mă pisau-afirm pisaupentrucă dânşilor le atribui cele ce am făcut mai jos. Mă îndemaun insistent să fac tot posibilul să le mijlocesc să lucreze cu Misiunile anglo-americane.

Pe d. Gh.Drăgănescu îl ştiam din auzite că lucrează pentru M.St.M., iar pe d. Dorobanţu îmi pusem să-l bănuesc că după ce a plecat dela Lido colabora cu d.Drăgănescu şi pe urmă să lucreze pentru Prefectura Poliţiei Capitalei, în care sens i-am dat nişte note cu investiţii în industria petrolului american.

Aşadar, venind mereu pela mine, d. Dorobanţu mi-a făcut cunoscu într'una din zile că vrea să mă pună în contact cu un domn Drăgănescu del M.St.M., despre care afirma că mi l-a mai prezentat odată pe Calea Victoriei sau Telefoane.Aceasta era prin iarna anului 194687.
Intrebându-l despre ce este vorba, d. Dorobanţu mi-a spus că d. Drăgănescu lucrează cu d.Victor Ionescu sub ordinele Mareşalului Negel, în vederea creiării unui organ informativ pentru Rege, din oameni pregătţi şi că s'au gândit şi la mine ca să mă recruteze.

./.

N. Căija

Mi s'a părut suspectă această afacere şi l-am întrebat atunci pe d. Dorobanţu cum o să lucreze acest serviciu clandestin sau cu asentimentul regimului. Mi-a spus-după cum i a comunicat şi d. Drăgănescu- că organele de Siuranţă ştiu despre acest lucru şi sunt de acord, aşa că nu e niciun pericol.

Ne-am fixat o întâlnire într'una din seri, cu d. Dorobanţu ş d. Drăgănescu. în hall la sediul Partidului Liberal-Tătărăscu, fiind un punct central.

Intâlnindu-ne toţi trei, d. Drăgănescu mi-a făcut cunoscut rostul acestui serviciu informativ condus de d.Mareşal Negel, cu a cărei organizare şi recrutare de elemente a fost însărcinat şi d.Victor Ionescu, care lucrează după directivele d-lui Negel.

In ce priveşte rostul serviciului, d. Drănescu spunea că se urmăreşte informarea reala a Regelui din toate punctele de vedere, adunare de tot felul de material informativ, fie în favoarea sau defavoarea Ruşilor, fie in favoarea sau în defavoarea anglo-americanilor, etc. şi că acest serviciu este cunoscut şi de celelalte organe.

D.Drăgănescu mai spunea că pentru a fi primiţi în acest serviciu trebue să prezentăm material de probă şi dacă vom reuşi să trecem acest examen , vom ajunge la situaţii bune şi bine retribuiţi. Mi-a făcut propunerea să lucrez şi eu, adunând dacă se poate informaţi uni din cercurile anglo-americane,etc. şi că voiu fi plătit la început cu 80.000 lei lunar.

I-am spus în cele din urmă că accept, deşi nu am deocamdată surse de informaţii, rămânçnd ca să vorbească cu d. Victor Ionescu şi să-i aduc ceva material pe rândul viitor.

Am început să adun ceva material de prin buletine mai vechi de ştiri în limba engleză, pe care le avem în colecţie la Romăno Americana. Atât d. Drăgănescu cât şi d. Dorobanţu ştiau că sursa mea erau buletinele englezeşti.

După câte îmi amintesc din aceste buletine de radio ascultare în limba engleză, am dat odată cu pregătirile militare americane din Alaska, dotarea trupelor americane cu echipamwnt militar de iarnă, construirea de şosele, aeroporturi, baze navale, instrucţia cu parşuta, etc.

Altădată am dat o notă în legătură cu înfiinţarea unui serviciu secret la Departamentul de Stat american, cunoscut sub numele de NIA, care are o secţie internă de legătură cu anumite departamente americane ca: răsboiu, marină, aer, etc. şi o secţie externă menită să se ocupe cu organizarea de servicii informative în toate ţările acolo unde Statele Unite au sau urmează să se infiinţeze legaţii.

Am dat de vreo 2-3 asemenea note, urmând ca să primesc răspuns de angajare, împreună cu d.Dorobanţu şi d. Drăgănescu care dădeau note, însă nu ştiu cam de ce natură.

./.

N. Cânja

398

394

In cele din urmă, răspunsul a fost negativ, pentrucă după cum ne spunea d.Drăgănescu-că se ştiau de lucrurile pe care le dădeam deoarece le dăduse o d-şoară cu ceva mai dinainte. După aceasta nu am mai date note, cât priveşte pe ceilalţi doi , nu pot să ştiu. Imi spuneau că nci dânşii nu mai dau note.

Pela sfârşitul iernii trecute, am aflat prin d. Ion Mihălţeanu, că a venit la Misiunea Americană un fost coleg de liceu cu mine la Turda, sergentul Alexandru Popa. Mi-a spus să trec pela Hotel Stănes că am să-l găsesc acolo.

M-am dus la hotel Stănescu şi ne-am revăzut după circa 8 ani de când a plecat în America, unde se născuse. Venise din Germania pentru câteva săpămâni la Misiunea dim Bucureşti.

L-am invitat la masă şi din vorbă în vorbă mi-a spus că lucrează ca interpret la biroul ataşatului militar colonel Lovell.Aflân Aflând aceasta, i-am spus vorbească cu colonelul dacă l-ar interesa obţinerea de informaţii, pentrucă am doi prieteni care au material şi tot insistă să le mijlocesc contactul cu Misiunea Americană sau Engleză

Mi-a spus că se va interesa, reuşind să-mi fixeze o întâlnire cu colonelul la Misiune intr'o seara, unde m'am şi prezentat. Cum însă colonelul era ocupat cu lucrul şi nu avea timp să mă primească, a rămas ca sergentul Alexandru Popa să mă întroducă la d.John Popa, în birou. Eu am refuzat motivând că nu am încredere în dânsul deoarece îl ştiam că se întâlneşte cu dnii. Pavelescu şi Valeanu şi mi-e era teamă să nu mă divulge lor.

In cele din urmă colonelul a lăsat lucrul şi a trimis pe serg.Alexandru Popa să mă cheme sus în biroul dânsului, unde lucra numa cu secreatră. Pe masă avea o mulţime de hârtie, note, buletine, purtând stampila secret pe ele.

După ce m'a prezentat serg Alexandru Popa, i-am expus scopul vizitei mele , acela de a mă oferi cu doi prieteni ai mei să-i procur orice fel de informaţiuni de care ar avea nevoie. M-a întrebat ce fel de informaţiuni pot să-i dau. Eu i-am spus că orice îl interesează, pentrucă am doi prieteni care lucrează la sursă, unul la M.St.M. şi celălalt la Prefectura Poliţiei.

Colonelul a întrebat atunci pe prietenul meu Alexandru Popa dacă are încredere în mine şi răspunzând,desigur,da, acesta mi-a zis bine să-mi aduci următoarele informaţiuni: Organizarea şi functioanrea serviciilor de siguranţă ale Statului. N.K.V.D., case conspirative sovietice, persoane care lucrează pentru Ruşi şi contra Americanilor, şi cum recrutează Ruşii oameniipentru serviciile lor de spionaj.

Dupaceasta am plecat, după ce mi-a luat numele pe care l-a scris pe o hârtie şi l-a dat secreatarei să-l pună la secretul cel mai strict (top secret).A rămas să trec peste 10 zile cu materialul şi să-i telefonez în prealabil sub numele de Nick, dela românescul Nicolae pe care l-am propus eu.

./.

N. Caţa

Am luat contact cu dnii.Dorobanţu şi Drăgănescu, cărora le-am spus că am reuşit să aranjez ca să lucreze pentru Misiunea Americană şi anume cu ataşatul militar căruia i-am vorbit despre dânşii. Le-a părut bine şi mi-au spus că-şi dau şi legitimaţiile dacă e nevoie, ca să vadă colonelul că unde lucrează dânşii.

Le-am dat chestionarul la care au răspuns prezentând materialul în decurs de circa 10 zile, pe care l-am tradus şi bătut la maşină în limba engleză, aproximativ după cum urmează :

S.S.I.In ce priveşte organizarea acestui Serviciu am dat şi eu următoarele informaţiuni : Director General :D.Mihăilescu(?), Secţia I(Informaţii) :Director d.Bârsan(Barbu), Secţia II-a C.I.(Contra Informaţii), SEcţia C.Sp., director Georgescu, Secţia Coordonării, d.Stroescu, Secţia Radio, Secţia Desen, Secţia Garaj, Secţia, Economat, etc. Restul mi se pare au fost complectate de dnii Drăgănescu şi Dorobanţu, care arătau deasemeni că S.S.I. este controlat de Ruşi prin Secţia sau Direcţia Coordonării, că ară ~~celelalte~~ organe de siguranţă, despre care lucru am putut afla şi dela d. Negoescu, care mi-a făcut datele de mai sus atunci când m'a determinat să mă duc cu dânsul la Themes, după cum arăt în altă parte.

Secţia II-a M.St.M.Condus de Col.Etulescu şi diferite birouri cu şefii lor pe care le-a dat d. Drăgănescu.

Prefectura Poliţiei Capitalei. Cum este organizată pe brigăzi şi de cine sunt conduse aceste brigăzi date de d. Dorobanţu. Cu ce se ocupă fiecare brigadă în parte, etc.

Siguranţa.Cum este organizată şi şefii date cu amănunte, probabil de amândoi.

N.K.V.D. Dat de amândoi sau d.Drăgănescu. Sef : general Zabelin, pe urmă şeful de Stat Major, colonel.........?, apoi diferite birouri şi agenturi conduse de diferiţi ofiţeri de care nu-mi mai amintesc. Numere de două treitelefoane şi automobile,la fel pe care iarăşi nu le ţin minte.

Case Conspirative:Au dat mai multe case conspirative sovietice: Marmorosch Blank, Dumbrava Roşie, Băneasa-Casa sau Villa Jalea, despre care auzisem şi eu înainte, un bloc în Batiştei, apoi alte case particulare pe care nu le mai ţin minte

Persoane care lucrează pentru Ruşi şi contra Americanilor. Col.Almăjeanu, Borcescu şi Rădulescu dacă nu mă înşel, apoi Joe Reiningher, muzicantul, proprietarul casei unde locuia col.Farnsworth, persoane din Misiune, etc., şi chiar din provincie cum ar fi de exemplu la Braşov.

Recrutarea persoanelor. După d. Drăgănescu, Ruşii recrutează elemente din acele persoane care datorită trecutului lor dubios sunt vulnerabili şi elemente româneşti şi evreşti care nu prezintă garanţii morale trădându-i pe toată linia.

Aoi, persoana recrutată trebue să complecteze, să facă un "curriculum vitae", scris de mână

./.

N. Căpâ

In ce priveşte informaţiile, aceste deasemeni trebue să fie scrise de mână, indicându-se persoana dela care s'a obţinut această informaţie şi cine era de faţă.

Prezentând acest material, pe care dnii Drăgănescu şi Dorobanţu spun că-l au adunat în decurs de mai mult timp, d. Colonel Lovell a rămas profund impresionat exclamând "fantastic" şi că o să protesteze la Ruşi.

Pe urmă, colonelul adresându-se mie a zis : Nick, vezi acel tabou(pe peretele din faţa lui dela masa de lucru era taboul generalului Eisenhower), acela îmi este şeful şi luc ez după ordinele date de el. Nu mă interesează ce fac Ruşii. Eu lucrez pe faţă şi noi n'am aici să spionăm, să cumpărăm informaţii, pentru care nu avem fonduri speviale. Noi am venit aici ca să vă apărăm interesele. Când vreau un lucru mă duc şi-l cer dela general Ionaşcu, şeful Marelui Stat Major Român. Il întreb cum se prezintă armata, ce fel de echipament are şi de care are nevoie, care sunt metodele de instruţie, pentrucă şi eu vreau să-i arăt care sunt metodele şi armamentul perfecţionat dela noi, cu documente, filme, etc. Sau dacă am nevoie de informaţii mă duc la autoritatea respectivă şi-i pretind acest lucru. L-am întrebat, şi dacă nu o să isbutiţi să obţineţi acest lucru ? A răspuns: Atunci, plec cu soţia mea şi voiu face cunoscut că nu mi sedă concursul şi că nu mi se dă putinţa să colaborez în cadrul misiunei mele

Am rămas profun stupefiat la cele auzite şi i-am răspuns, Colnele, D-voastră mi-aţi cerut ce v'am adus şi nu pot să cred ce spuneţi pentrucă d-vs. ca ataşat miliar aveţi neaparată nevoie de informaţii. La aceasta dânsul mi-a răspuns înainte de a ieşi pe uşă. Bine, Nick îţi mulţumesc şi o să te mai văd.

Toate cele petrecute le-am povestit d-lor Dorobanţu şi Drăgănescu, rămând şi dânşii miraţi. Cu colonelul nu m'am mai întâlnit şi nci dânsul nu m'a chemat.

Peste câteva zile au venit din nou la mine, la Societate, dnii Dorobanţu şi Drăgănescu. D.Drăgănescu a zis că ar fi bine să mă interesez la Misiunea Engleză că sunt mai serioşi decât americanii. Am fost şi eu de aceeaşi părere. M-am dus la Misiunea Militară engleză, unde aveam cunoscut acolo pe lt.aviator Duval, care pe lângă sbor era însărcinat cu conducere secţiei sportive a Misiunei Britanic. Pe acesta l-am cunoscut în felul următor :

După ce am terminat cu "Lido", rămânând asfel fără serviciu m'am dus şi Misiune Britanică din Jules Michelet, pentru ca să solicit un post dela d.ministru Hollman pe care îl cunoşteam şi mă cunoştea dela "Lido", unde venea să facă baie, de obiceiu dimineaţa. Cum dânsul era ocupat şi pe punctul de a pleca, dela informaţii m'au îndreptat la consilierul Porter. M'am prezentat acestuia, spunându-i cine sunt, că am fost la Lido şi că mă cunoaşte d. ministru Hollman. Acum fiind Lido închis, am rămas fără serviciu şi dacă ar avea un loc liber să lucrez la birou, garaj sau oriunde. D.Porter mi-a spus că acum nu au nevoie locurile fiind ocupate, dar mă îndrumează la cineva dela Misiunea Militară Engleză, la lt.Duval(sport flight lieutenant =locotenent aviator şi sport).

./.

N. Caşa

Prezentându-mă şi la acesta, mi-a spus că nu au deocamdată locuri libere, însă se va interesa pentru Predeal, dacă va găsi acolo un loc pentru mine, în cadrul sporturilor de iarnă ale Misiunei, dânsul fiind însărcinat şi cu secţia sportivă. Intretimp a mai dat pela Misiune să mă interesez dacă are vreun rezultat pentru mine şi cum se întârzia cu răspunsul iar locotonentul plecând în concediu în Anglia, cu timpul am fost angajat la Româno-Americana.

Cum zic, m'am dus, după ce am abandonat Misiunea Americană şi la sugestia dlor.Drăgănescu şi Dorobanţu, la Misiunea Britanică să vorbesc cu lt.Duval. Acesta mi-a spus să trec a doua zi să vorbească cu cineva mai întâiu. Am fost a doua zi dimineaţa, lt.Duval venind jos în hall cu un maior cu ochelari, căruia i-am spus scopul pentru care am venit. Dânsul mi-a spus că nu intereseazā şi cu aceasta am plecat fără rezultat pentru dnii Dorobanţu şi Drăgănescu, car continuau să vină pela mine, la birou.

Intr'o zi, d. Drăgănescu spune,de faţă fiind şi d.Dorobanţ că acum ar fi momentul să dă m informţiuni la Misiunile anglo-americane, că are multe şi le-ar interesa . Spunea că ar trebui să găsim pe cineva de încredere şi întrodus bine la americani, care să ne recomande. Eu atunci le-am sugerat ideea să mă duc la d.Serdici, că-i naţional ţărănist, cunoaşte engleza şi trebue să aibă cunoştinţe.

M'am dus la d. Serdici, înainte Paşte a.c., şi i-am spus că am doi prieteni, unul la Secţia II-a M.St.M şi altul la Prefectura Poliţiei, care ar putea să furnizeze informaţiuni pentru Misiunil anglo-americane.

D.Serdici a fost imediat de acord, spunând să aducă ceva ma material de probă şi dacă e bun imediat intră aceştia în Intelligenc Service. Să aducă informaţiuni cu privire la persoanele care urmăresc Misiunile, influenţa economică sovietică în România, cam astea mi le-a cerut d. Serdici, Mi-a mai spus să aduc două exemplare în li limba engleză, iar unul în româneşte ca să-l citească dânsul şi apoi îl va duce personal la d.Maniu ca să-l citească, apoi îl va distruge ca să nu-l citească nimeni altul.

Dnii Drăgănescu şi Dorobanţu mi-au dat acelaşi material pe care l-am dat ataşatului american, cu mici modificări, însă fără acea problemă economică pe care o ceruse d. Serdici.

Peste câteva zile, am dat acest material tradus în limba engleză şi bătut la maşină de mine, precum şi un exemplar în limba română. Două exemplare englezeşti erau destinate Misiunilor respective.

I-am atras atenţia să nu cumva să dea cineva peste acest material că-i pericol, la care d. Serdici mi-a răspuns, ce vrei, d. Cârja, ştiu eu ce fac, nu vreau să ajung în Siberia. După toate acestea d.Serdici mi-a spus să trec peste câteva zile să văd de rezultat rămânând să aduc şi cele două"curriculum vitae" ale dlor.Dorobanţu şi Drăgănescu.

./.

N. Cârja

Peste câteva zile am fost din nou la d. Serdici cu cele două "curriculum vitae" şi cu cele două legitimaţii ale d-lor Drăgănescu şi Dorobanţu, care mă aşteptau afară, lângă Biserica Amzei.

Cele două "curriculum vitae" cuprindea date pesonale, studii pregătire, funcţiuni ocupate. I-am arătat d-lui Serdici şi cele două legitimaţii. A rămas apoi să mai aştept rezultatul dela Misiunile respective, iar d. Serdici să ducă cele două "curriculum" traduse de mine în limba engleză. Si la plecare d. Serdici îmi spune: Vezi, dle; Cârja spune băeţilor să se intereseze de arestări dacă se mai fac, partidul plăteşte bine astfel de informaţiuni.

Am fost din nou la d. Serdici, ducând şi o notă informativă dinpartea Dlui. Drăgănescu, nu îmi amintesc ce cuprindea, era o chestiune ce interesa partidul. De astădată, d. Serdici mi-a zis că a dat cele două "curriculum" şi că băeţii să aştepte rezultatul acasă, că-i va anunţa din parte Misiunilor.

Cred că dnii Drăgănescu şi Dorobanţu nu au primit niciun răspuns, pentrucă alt fel îmi făceau cunoscut.

Acestea s'au petrecut înainte de Paşte, când am plecat în concediu forţat, fără salariu, de 21 zile, din cauza că mi-e era teamă să nu mă aresteze, după cum mă anunţase d. Uţă, fost dactilograf la Personalul Serviciului, că i-ar fi comunicat cineva dela Serviciu.

De atunci nu am mai dat pela locuinţa dlui Serdici, despre care am aflat din gazete că este arestat.

Incă o chestiune pe care ţin să o amintesc :

In primăvare acestui an am primit dela un văr al meu din America, un articol decupat din ziarul american "Detroit News", întitulat "Astăzi Rege, mâine poate nu" şi subtitlu "Mihai se teme că va fi detronat de Roşii", iscălit de un corespondent din Bucureşti, cu nume grecesc care îmi scapă. In cadrul articolului, este înfăţişată şi fotografia Regelui, împreună cu câinele favorit, mare, negru.

In acest articol se spune în esenţă următoarele :

Regele Mihai al Romăniei se teme că va fi detronat de Roşii. Deaceea, El stă izolat cu Mama sa Elena pe care o adoră. în castelul său "Peleş" din Sinaia, munţii Carpaţi şi meditează asupra dilemei sale. Deşi se bucură de simpatia poporului său, aceasta nu este suficient. El este îngrijorat de felul va şti să iasă din încurcătură, fără a târî poporul într'o baie de sânge.

El nu este prea inteligent. însă are simţul realităţii.

In anul 1945, d. Vîşinski, luându-şi sborul dela Moscova a venit la Bucureşti şi bătând cu pumnul în masa tânărului Rege, l-a obligat să numească guvernul prezidat de Dl. Dr. Petru Groza.

./.

N. Cârja

In ce priveşte viaţa mondenă, El păşeşte pe urma tatălui său, fostul Rege Carol II, prima aventură având loc la vârsta de 17 ani.

Ii stă cu mult mau bine în uniformă decât in costum civil, care îi scoate în evidenţă burta.

Acest articol pe care l-am tradus în româneşte, am dat un exemplar d.lui Serdici, înainte Paşte, iar originalul cu traducerea l-am d-lui consul general Naum Ionescu, dela Palat, pe care îl cunoşteam de când era consul general la Rusciuk, trecând pe acolo în calitate de curier. De când eram curier nu l-am mai văzut, până acum cu ocazia înmânării respectivului articol care l-a prezentat Regelui.

După aceste declaraţii in care m'am străduit să fiu cât mai complect şi după cât îmi ajută memoria să le redau în ordine cronologică şi cu toată sinceritatea, mai adaog în încheiere următoarele:

După ce am fost epurat din Serviciu, am înaintat acestuia un memoriu prin d. Bârsan, dela Secţia I-a, pe care îl cunoşteam din timpul curieratului la Sofia.

Acest memoriu, în care arătam situaţia mea dela Serviciu şi intenţia mea de a lucra mai departe în folosul Serviciului, precum şi sentimentele mele antihitleriste din timpul răsboiului trecut, când odată am afirmat că Nemţii vor pierde răsboiul-după cum de altfel prevedeam acest lucru în rapoartele pe care le făceam în timpul curieratului în Apus, în momentul când se dădea bătălia la Stalingrad, am fost de multe ori calificat de comunist(expresia decedatului lt.col.N.Reit, etc.), a fost respins. Nu mă întreb care a fost motivul.

Si o mărturisire:

Omul, în împrejurări grele ale vieţii sale, caută, prin însăşi natura lui de a fi, să se apere.

In ce mă priveşte, eu nu voiu face acest lucru, ci voiu recunoaşte că am făcut aceeaşi continuă greşală, aceea de a fi cu sufletul deschis, sincer şi cu intenţii binevoitoare, atât faţă de prietenii mei, cât şi faţă de duşmanii mei.

Pe aproapele meu în suferinţă şi lipsuri, am căutat să-l ajut întotdeauna cu vorba şi cu fapta pe cât posibil şi de cele mai multe ori am cules roadele invidiei şi răutăţii.

Tot ce am făcut până acum îmi va fi pentru viitor o aspră învăţătură. Cer iertare. Rog, Serviciul, unde mi-am început cariera în viaţă şi unde vreau să o continuu, să-mi redea libertatea, să fiu lângă scumpa mea soţie şi copilaşul meu drag, pentru a căror existenţă grea mă sbat, cerând cu toată hotărîrea să fiu reprimit în Serviciu, căruia să-i dedic cu devotament toate puterile mele de muncă pentru ridicarea nivelului acestuia cât mai sus, menit să joace, astăzi, un rol atât de important la consolidarea regimului nostru democratic de tip nou, şi la apărarea securităţii Statului nostru.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez.

14 Septembrie 1947.

N. Caţia

ANEXA LA DECLARATIA N.CARJA
din 14 SEPTEMBRIE 1947

Pe locotonentul de marină american Themes l-am cunoscut în următoarea împrejurare:

După epurarea mea din Serviciu-aproximativ la două sau trei săptămâni, a venit la mine d.N.Negoescu, care lucra sub ordinele d-lui Victor Ionescu, spunându-mi că de ce nu intru la americani, mai ales acum când nu am serviciu. Dânsul nu era în vremea aceea epurat. I-am răspuns că nu cunosc pe nimeni la Misiune. Nu s'a oprit aici.

A venit la mine de mai multe ori la mine cu insistenţe ca să intru la Misiune, că vrea să lucreze şi el şi că o să vorbească pentru amândoi, cu un maior........? cu care a lucrat din partea Serviciului, după 23 August 1945, Nu-i mai reţin numele.

Deşi ezitam să merg la Misiune, d. Negoescu continua să insiste-fapt pe care nu poate să-l nege-, ceace mă făcea să bănuesc că o fi având o misiune din parte Serviciului.

M'am dus cu dânsul, în cele din urmă, într'o seară la locuinţă maiorului............, din Strada Dumbrava Roşie No..... când nu era acasă, fiind plecat în străinătate, după câte ni s-a spus, şi că locul maiorului îl ţine un locotonent cu numele de Themes.

D.Negoescu a venit şi m'a luat într'una din zilele următoare să merg cu dânsul la Misiune, la Themes, căruia după ce ne-am prezentat şi i-am arătat cine suntem şi că d.Negoescu a lucrat înainte cu maiorul.......,din partea S.S.I-ului, lt. Themes ne-a poftit în birou.

După ce i-am arătat Biroul populaţiei, iar d.Negoescu legitimaţia dela Serviciu, i-am spus că doresc să lucrez la Misiune, oriunde va fi un loc pentru mine, iar d. Negoescu care continuă să lucreze la Serviciu, le oferă serviciile mai departe în sensul în care a lucrat cu maiorul..........La aceasta, lt.Themes a cerut din nou legitimaţia d.Negoescu şi adresa, precum şi adresa mea deşi se vedea că nu-i prezint un aşa de mare interes. Cu aceast am plecat, urmân ca să ne anunţe acasă lt.Themes rezultatul.

După câteva zile a venit din nou la mine d.Negoescu cu o cerere, în care după câte îmi amintesc, dădea şi câteva date informative mi se pare în legătura cu organizarea Serviciului, că d. Stroescu a fost numit director al Coordonării, care face legătura cu Ruşii, etc. Aceasta notă informativă prezentată şi sub formă de cerere, am trdus-o într'o dimineaţă la Lacta Bar, unde d. Negoescu spunea ca să intrm, că-i este foame

./.

Cu aceasta s'a prezentat la Misiune, unde mai avea cuno[illegible] şi pe unul Han de care îmi spunea că-l cunoaşte.

Nu ştiu ce a mai aranjat cu lt.Themes, eu nu am ma[illegible] pri[illegible] nici un răspuns din partea lui.

Intâlnindu-l după aceea, la vreo lună l-am întrebat ce a aranjat cu Themes. Spunea că a început să lucreze pentru Theme[illegible] e tare încuiat şi că nu-i plăteşte. Deâltfel, d.Negoescu se lău[illegible] că lucrează pentru americani, făcea şi risipă de parale şi se întrebau că de unde are atâţia bani.

Acestea sunt împrejurările în care l-am cunoscut pe lt.Themes şi prin care nu am reuşit să ocup un serviciu la Misiune.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez propriu.

14 Septembrie 1947.-

N. Cârja

I OCTOMBRIE I947

N O T A

Referitor la rezultatul cercetărilor intreprinse contra lui CARJA BOLOG NICOLAE.

Cârjă Bolog Nicolae, născut în anul I9I3, luna Decembrie ziua 3, în Statele Unite, comuna Whitman, Statul West Virginia jud. Logan, domiciliat în Bucureşti str. Alexandru Odobescu Nr. II, fost funcţionar în S.S.I., actualmente funcţionar la centrală Soc. Româno-Americană Bucureşti.

In legătură cu activitatea lui Cârja Bolog Nicolae în grupul înformativ personal a lui Mihalache Ion, rezultă următoarele :

a) In primăvara anului I946, Cârja N. face cunoştinţă cu Bălănescu Stelian, care îi face cunoscut că , Senti Ion recrutează oameni într'un serviciu de înformaţii pentru Mihalache, asigurându-i că vor avea perspective mari şi că vor fi plătiţi.

b) Peste câteva zile Cârja, a fost prezentat lui Senti Ion de către Bălănescu Stelian, unde a găsit un grup de foşti funcţionari epuraţi din S.S.I. şi poliţie - şi anume : Bălănescu Stelian, Nastase Nicolae, Gerogescu Sterică, Elefterescu, Ciobanu, Dascălescu, Vasilescu, Dăscălescu Costel.

La aceasta adunare s'a hotărât infiinţarea organului înformativ în slujba personală a lui Mihalache, adunând înformaţiile din toate domeniile (politic, militar, economic etc.).

S'a hotărât că organul înformativ să fie compus din următoarele secţii :

- O secţie buletine înformative, unde Cârja N. trebuia să întocmească un buletin de sinteză al politicei înternaţionale, după ştirile şi comentăriile posturilor de radio străine, îndeosebi cele anglo-americane.-

La aceasta secţie, fiecare contribuia prin note înformative personale din toate domeniile (politice, economice, militare etc.)

Centralizarea înformaţiilor le facea Senti Ion, care urma să le predea lui Mihalache .-

- O secţie de filaj cu sarcina de a semnala şi identifica elementele, cari eventual ar fila anumite persoane marcante din P.N.T. -

- O garda personală a lui Mihalache , din care făceau parte : Bălănescu, Elefterescu, Dăscălescu etc.

./.

c) După ce în principiu s'a hotărât organizarea şi activitatea acestui organ informativ, Senti Ion, luând legătură cu Mihalache vine cu oamenii în casa lui Mihalache pentru prezentarea lor.

Ei sunt primiţi foarte bine de Mihalache căruia se expune planul de lucru stabilit în prealabil în casa la Senti Ion, şi care este aprobat de Mihalache.

Mihalache interesându-se de situaţia fiecăruia s'a oprit mai mult asupra lui Cârja aflând, că el este născut în America, şi că ştie bine limba engleză, la întrebat dacă are legături cu americani şi la răspunsul negativ a lui Cârja i-a spus că n'ar strica să aibă legături cu Misiunea Americană.

d) La aceasta adunarea s'a hotărât că Cârja se primească nume conspirativ de Ardeleanu, iar restul de oameni nume conspirative de Alexandrescu I, Alexandrescu 2,3, etc. aceasta în caz dacă vor avea ceva comunica prin telefon.

e) Cârja a dat câteva buletine de sinteză a politicei internaţionale săptămânale după ştirile şi comentariile posturilor de radio străine '-

El a fost de mai multe ori la Mihalache şi singur cu buletine pe care Mihalache citindu-le a spus că sunt bune şi utile, dar munca aceasta trebuie să fie răsplătită si ca atare să se adreseze lui Serdici.

Aceste buletine au fost prezentate şi lui Serdici , care a spus că cu chestiunea răsplatei va vorbi cu Mihăescu casierul general a P.N.T.-ului.

In cele din urmă Serdici a spus că partidul n'are bani şi deci nu-l poate plăti.

Cârjă nefiind platit abandonează această muncă şi nu se mai duce nici la Mihalache şi nici la Serdici.

f) Cârjă în vara 1946 a tradus în limba engleză pentru Serdici pe care l'a primit prin secretara lui un memoriu, referitor la situaţia numerică a elementului maghiar în Transilvania şi drepturile istorice ale României asupra acestei provincii .-

g) Cârja, fiind în posesia unui material care trata despre : organizarea şi funcţionarea serviciilor de siguranţa ale Statului , N.K.V.D., case conspirative sovietice, persoane care lucrează pentru Ruşi şi contra Americanilor şi cum recrutează Ruşii oamenii pentru serviciile lor de spionaj, s'a prezentat cu acest material la Serdici, spunându-i ca ar vrea să furnizeze informaţiuni pentru Misiunile Anglo-Americane .

Serdici a fost imediat de acord, spunând că la materialul de mai sus să adauge informaţiuni cu privire la persoanele care urmăresc misiunile şi influenţa economică sovietică în România.

./.

Serdici a cerut să-i fie adus acest material în două exemplare în limbă engleză şi unul în limba română ca să-l citească dânsul şi apoi îl v'a duce personal la Maniu ca să-l citească şi el.

Si dacă materialul va fi bun îl v'a depune la " Inteligence Service".-

Toate acestia informaţii fiind predate lui Serdici şi Cârjă trebuia să aştepte reziltatul, însă din cauza că lui Cârjă îi era frică să nu fie arestat, după cum fusese anunţat de un funcţionar al S.S.I. pleacă din Bucureşti şi nu s'a mai dus după rezultat la Serdici.-

- - -oOo- - -

S E N T I   ION

0

409

NOTA

Referitor la rezultatul cercetărilor intreprinse contra lui Senti-Ion.

Senti-Ion născut în 1892 Galaţi, de naţionalitate română, religia ortodoxă, domiciliat în Bucureşti strada T. Masaryk Nr. 18, actualmente administrator blocului din Piaţa Rosetti Nr. 3 .-

In legătură cu formarea grupului informativ personal a lui Mihalache Ion , rezultă următoarele :

a) In iarnă anului 1945-1946, Senti prin farmacista D-na Uleia, face cunoaştinţa cu Mihalache Ion, chiar în casă la dânsa.

Dela început Senti arată devotamentul şi încrederea lui Mihalache, afirmându-i că vărul lui, Eugen Zamfirolu , decedat, i-a recomandat în ultima clipa a vieţii, să urmeze pe Mihalache.

Au urmat apoi între aceştea discuţii politice, în urmă cărora Senti a spus că are vreo 20 foşti funcţionari, care vor să lucreze pentru P.N.T. dându-li-se întrebuinţările pe care Mihalache le va crede de cuviinţă.

Mihalache a primit cu plăcere propunerea şi a cerut ca oamenii să-i fie prezentaţi la dânsul acasă, însă în prealabil să fie anunţat prin telefon ziua prezentării oamenilor, în care scop i-a dat lui Senti şi numărul de telefon.

Totodată l-a asigurat pe Senti că dacă va intra în guvern, va cauta să-l servească cu un post corespunzator pentru persoana lui, cum ar fi director la Siguranţa Statului.

La plecare Mihalache l-a condus pe Senti cu maşina până în str. Maria Rosetti, amintindu-i să-l viziteze la domiciliu .-

b) Peste câteva zile Senti îl vizitează pe Mihalache acasă, şi în lipsa lui lasă servitorului un memoriu din partea G-ralului Steflea , Partea I-a (memoriul fiind compus din 3 părţi).

c) Senti începe recrutarea oamenilor printre foştii funcţionari epuraţi, astfel se formează un grup compus din ; Bălănescu Stelian, Cârje Nicolae, Nastase Nicolae, Georgescu Sterică, Elefterescu, Ciobanu, Dăscălescu, Vasilescu, Dăscălescu Costel, toţi foşti poliţişti.

? Se hotăreşte înfiinţarea organului informativ în slujba personală a lui Mihalache, adunând informaţiile din toate domeniile (politic, militar, economic etc.).

./.

S'a hotărât ca organul informativ să fie compus din următoarele secţii :

- O secţie buletine informative, unde intra N.Cârje , care trebuia să întocmească un buletin de senteză al politicei internaţionale săptămânale, după ştirile şi comentariile posturilor de radio străine, îndeosebi cele anglo-americane .

La aceasta secţie, fiecare contribuia prin note informative personale din toate domeniile (politice, economice, militare etc.).

Centralizarea informaţiilor le făcea Senti, care urma să le predea lui Mihalache.

- O secţie de filaj cu sarcina de a semnala şi identifica elementele, cari eventual ar fila anumite persoane marcante din P.N.T.

- O garda personală a lui Mihalache din care făceau parte Bălănescu, Elefterescu, Dăscălescu etc.

d) După ce s'a hotărât în principiu organizarea şi activitatea viitoare a acestui organ informativ, Senti a anunţat telefonic pe Mihalache, care i-a fixat ziua când să-i prezinte oameni .-

Atunci au mers la Mihalache, Senti, Cârje, Georgescu, Bălănescu, Dăscălescu şi Elefterescu.

Mihalache i-a primit foarte bine şi s'a interesat de situaţia fiicăruia, după care i s'a expus planul de lucru stabilit în prealabil la Senti, care a fost aprobat de Mihalache .

- Senti a prezentat atunci Partea II a memoriului G-ral Steflea .

- Cârja un buletin de sinteză a situaţiei internaţionale săptămânal în bază audiţiilor şi comentăriilor posturilor de radio străine în special anglo-americane .-

La aceasta întrunire Mihalache li-a spus că, dacă au ceva urgent, săse adreseze prin telefon cu nume conspirative Alexandrescu I, Alexandrescu 2, 3, etc. Iar Cârja a primit numele de Ardeleanu .-

- Au mai fost încă de câteva ori la Mihalache, dar din cauză că nu li se plătea bani au abandonat de a mai furniza lui Mihalache informaţii.

e) In total sau predat lui Mihalache următoarele informaţii :

I. Buletin de sinteză a situaţiei internaţionale săptămânale de Cârja.

2. Note informative militare privitoare la situaţia trupelor sovietice, adunate de Senti dela diferite surse.

./.

Astfel :

- dela Col. ICHIM, ofiţer de rezervă din Constanţa, Senti a aflat că Ruşii au făcut tranşee pe malul Mării Negre, în Dobrogea şi pe malul Dunării. Deasemenea la Popeşti Leordeni au făcut tranşee, depozite de muniţiuni şi alte lucrări anti-aeriene.

- dela GEORGESCU (din echipa) a aflat că un cumnat al lui Căpitan la Cercul Teritorial, a spus că s'au lăsat ordin de chemare pentru ofiţeri deblocaţi şi că la Popeşti- Leordeni s'au făcut tranşee şi depozite de muniţiuni.

- dela ELEFTERESCU (din echipă) informaţii privitoare la cazarea trupelor sovietice în jurul Bucureştilor.

- dela Căpitan IVANESCU, deblocat, a aflat că deblocările se datoresc N.K.V.D.

- <u>O notă de ofiţerii deblocaţi din M.St. M. : Col.</u> Ghiţa Zamfirescu , Lt. Col. Beca C-tin, Lt. Col. Ivănescu, Lt. Col. Magistrat Atanasiu Ioan şi Maior Ulic Nicolae din Comună II Teritorial.

- <u>Memoriul Gen. Steflea compus din III Părţi.</u>

- <u>O hartă germană</u> cu România şi Ardealul cedat.

- - - o O o - - -

ȚANCU GHEORGHE

D E C L A R A T I E

Subsemnatul GEORGE TANCU, de ani 42, domiciliat in Bucuresti Str. Romană Nr. 77 A., funcț. superior la Ministerul Industriei si Comerțului Directia G-rală a Plăților și a Acordurilor Comerciale cu Străinătatea, Seful Serviciului U.R.S.S., referitor la cifrele asupra acordului cu U.R.S.S.-ul date de mine D-lui SERDICI declar următoarele:

Cunoștiam pe Dl. Serdici din anul 1939, cunoștință ocazională. Din anul 1946, întâlnindu-mă cu dânsul intâmplător pe stradă m'a intrebat cum mai merge Ministerul de Finanțe unde mă stia că functionez, la care intrebare i-am răspuns că sunt ~~la~~ acum la Ministerul de Industrie și Comerț.

Cu aceasta ocazie m'a rugat, dacă va veni fiul lui pe la mine să-i dau indrumări asupra unui import pe care vroia să-l facă.

Nu mult după aceasta intâlnire în una din zile, tânărul Serdici a venit la biroul meu și mi-a spus că intenționează să importe foarfeci de tăiat viță de vie din Cehoslovacia. Eu i-am spus că nu depinde de mine si să se adreseze colegului meu care lucra la Sectia Cehoslovacă. Tot cu aceasta ocazie tânărul Serdici mi-a spus că tatăl său ar vrea să mă vadă si dacă pot să trec pe la el pe acasă. Peste 2-3 zile, într'o după masă în drum spre Minister am trecut la D-sa în Str. Cristian Tell. Am stat de vorbă în birou, întrebându-mă despre munca pe care o prestez la Minister. După aceasta D-sa s'a exprimat că ar vrea ca la intrarea sa in Parlament ca Deputat să rostească un discurs prin care va fixa atitudinea partidului său față de politica externă și printre care va avea nevoie si de datele acordului comercial Ruso-Român. A urmat discutii în cadrul cărora am explicat tehnica acordului nostru de clearing, explicatia notiunei "leu bază" și contingentele mai importante a mărfurilor importate si exportate in cadrul acestui acord. D-sa a notat datele expuse de subsemnatul cu amănuntele și explicatiile

./.

date.După aceasta n'am despărţit şi nu ne-am mai revăzut până prin primăvara anului 1947,când mi-a dat un telefon la Minister să mai trec la D-sa.

La a doua vizită interesându-se dacă prevederile mele exprimate în prima întrevedere,că acordul nou era şi mai bun decât primul,i-am răspuns că da,că al doilea acord este mai complect şi că de data aceasta expertii nostrii au fost mult mai bine aleşi şi pregătiţi.Mi-a cerut atunci D-sa să-i arăt şi D-sale tehnica şi cifrele acestui nou acord.

Tehnica acordului am explicat-o iar cifrele afară de contigente,nu erau încă fixate.-

D-sa ca şi de prima dată şi-a notat amănuntele celor discutate.-

După aceasta nu ne-am mai văzut decât o singură dată când eu treceam pe Bd.Tache Ionescu,unde în colţ cu Str.Al. Lahovari D-sa stătea prinsde o criză de tusă.Ne-am salutat fără a schimba nici o vorbă.-

Nu m'am întrebat niciodată la ce altceva decât pentru discurs ar putea să-i servească D-sale aceste date.

Sustin si semnez propriu prezenta declaratie.

ss/Gh.Tancu.

30 Ix-947.

30.9.947

415

410

Declarație.

Subsemnatul George Tancu de ani 42 domiciliat în București str. Romana nr 77a funcționar superior la Ministerul Industriei și Comerțului Dir. Gl. a Plăților și acordurilor comerciale cu Străinătatea, șeful ser. U.R.S.S. referitor la cifrele asupra acordului cu U.R.S.S. date de mine Dl Serdici declar următoarele:

Cunoșteam pe D Serdici din anul 1939, cunoștință ocazională. În anul 1946 întâlnindu-mă cu dânsul întâmplător pe stradă, m'a întrebat unde mai merge Ministerul de Finanțe, unde mă știa că funcționez, la care întrebare i-am răspuns că sunt acum la Ministerul de Industrie și Comerț.

Cu această ocazie m'a rugat dacă ar veni fiul lui pe la mine să-i dau îndrumări asupra unui import pe care voia să-l facă.

Nu mult după această întâlnire, într-una din zile, tânărul Serdici a venit la biroul meu și mi-a spus că intenționează să importe foarfeci de tăiat viță de vie din Cehoslovacia. Eu i-am spus că nu depinde de mine și să se adreseze colegului meu care lucra la secția cehoslovacă.- Tot cu această ocazie tânărul Serdici mi-a spus că tatăl său ar vrea

să mă vadă şi dacă pot să trec pe la el pe acasă.- Peste 2-3 zile însă o după masă în drum spre minister am trecut la D-sa în str. Aristide Pell. Am stat de vorbă în birou, întrebându-mă despre munca pe care o prestez la Minister. După aceasta D-sa şi-a exprimat că ar vrea ca la întoarcerea sa în parlament ca deputat să rostească un discurs prin care se fixa atitudinea partidului său faţă de politica externă şi printre care se avea nevoie şi de datele acordului comercial ruso-român. Au urmat discuţii în cadrul cărora am explicat tehnica acordului nostru de clearing, explicaţia noţiunii „la baza" şi contingentele mai importante la mărfurile importate şi exportate în cadrul acestui acord. D-sa a notat datele expuse de subsemnatul cu amănuntele şi explicaţii date. După aceasta ne am despărţit şi nu ne am văzut până prin primăvara anului 1947 când mi-a dat un telefon la Minister să mai trec la D-sa.-

La a doua vizită întrevederea, [illegible] părerile mele exprimate în prima întrevedere că acordul nou va fi mai bun decât primul, şi am răspuns că da, că al doilea acord este mai complex, şi că de data aceasta experţii noştri au fost mult mai bine aleşi şi pregătiţi. Mi-a cerut atunci D-sa să-i arăt şi părţile tehnice şi cifrele acestui nou acord.-
[illegible]

Tehnica acordului am explicat-o iar cifrele, afară de cele [illegible], nu erau încă fixate.

D-lui, ca și de prima dată i-a notat argumentele celor discutate.

După aceasta nu ne am mai văzut decât o singură dată când am trecut pe Bdul Take Ionescu unde în colț cu str. Al. Lahovary unde D-sa stătea [illegible] de o [illegible] de presă. Ne am salutat fără schimba nici o vorbă.

Nu m-a mai întrebat nici odată la ce alt cere decât pentru discursul ce putea să îi servească D-sale aceste date.

Aceasta și semnez propria-mi prezenta declarație.

[signature] 30.9.47.

GHITULESCU DUMITRU

~~413~~

D E C L A R A T I E

Subsemnatul DUMITRU GHITULESCU de ani 49, domiciliat în Bucuresti Str. Amiral Murgescu Nr. 14, căsătorit, cu un copil, Director în Ministerul Agriculturii si Domeniilor, Directorul Directiunei proprietății si Bunurilor în care se cuprinde și partea execuției și a reformei agrare; referitor la datele statistice date de mine D-lui Serdici declar următoarele:

Cunoștiam pe Dl. Serdici încă din anul 1926, când era Directorul Camerii Agricole Tr. Mare.-

Am făcut parte din Comisiunea pentru Pregătirea Legii de reforma agrara din 1944,-1945, ca secretar, iar Dômnia Sa împreună cu alții ca membrii, comisiune instituită de Dl. Hudiță în calitate de Ministru al Agriculturii și Domeniilor.

Deși știam că este politician și fost deputat, totuși îl cunoștiam ca un om serios.-

După alegerile din 1946, avenit la Minister și a cerut datele statistice cu privire la ~~suprafața~~ expropriere si împroprietărire, date pe care le poseda Ministerul prin aceasta Directiune.

Neputându-le da imediat din cauza aglomerării de lucru, a stăruit telefonic a doua si a treia zi.

Față de aceasta stăruință am dat dispozițiuni și s'a copiat situația obișnuită cu datele la zi, mai ales că acestea erau publice, care cuprindeau: Nr. moșiilor expropriate, suprafața expropiată, numărul îndreptățiților, nr. împroprietăriților și lotul tip.

Aceasta situațiune pe o pagină, care arăta că reforma agrară este terminată aproape, am dus-o D-lui Serdici in Str. Tell și am predat-o la poartă, nefiind acasă D-sa.

Deobiceiu aceste situații le semnam, însă nu-mi aduc aminte dacă am semnat-o, însă sunt mai mult ca sigur că era semnată.-

.//.

Nu l-am întrebat pentru ce are nevoie şi nici nu mi-a spus, eu crezându-l un om corect.-

De atunci nu xxxxxx a mai fost pe la mine şi nici nu mi-a mai cerut nimic, nici personal şi nici verbal şi nici nu l-am mai văzut.

Susţin şi semnez propriu, prezenta declaraţie.

ss/D-tru Ghitulescu

Cele două adăugiri "expropiat şi mai" sunt făcute de mine.

ss/D-tru Ghitulescu

30 IX-947.

30/IX/947

420

Declarație

Subsemnatul Ion Gh. Tulescu, de ani 49, domiciliat în București, Str. Amiral Murgescu Nr. 41, căsătorit cu un copil, director în Ministerul Agriculturei și Domeniilor; directorul Direcțiunei Proprietăței și Bunurilor în care se cuprinde și partea executivă a reformei agrare; referitor la datele statistice date de mine d-lui Seratici, declar următoarele:

Cunoșteam pe d-l Seratici încă din anul 1926, când era directorul Camerei agricole Târnava-Mare.

Am făcut parte din comisiunea pentru pregătirea legei de reformă agrară din 1944/945; ca secretar, iar d-sa împreună cu alții ca membri. Comisiune instituită de d-l Hudiță în calitate de Ministrul al Agriculturii și Domeniilor.

Deși știam că este politician și fost deputat, totuși îl cunoșteam ca un om serios.

După alegerile din 1946, a venit la Minister [illegible]

şi împroprietăririle, date pe care le pro-
cedase ministerul prin această distribu-
ire.
Ne putându-le da imediat din
cauza aglomerării de lucrări, a stă-
ruit telefonic a doua şi a treia
zi.
Faţă de această stăruinţă am
dat dispoziţiuni şi s'a lucrat
situaţia obişnuită cu datele la zi,
mai ales că acestea erau publice,
care cuprindeau: I. morţii capitali
suprafaţa; [illegible] desfăşurate-lor; [illegible]
împroprietăriţi lor şi lotul [illegible].
Această situaţiune se o pagi-
nă, din care arăta că reforma
agrară este terminată aproape.
Am dus-o Dlui Ladvic şi Dl.
Pell şi am predat-o la poarta
neştiind acasă [illegible]
serviciu cu această situaţie le semnase,
însă nu-mi aduc aminte dacă
am semnat-o, însă sunt mai
mult ca sigur că era semnată.
Nu l-am întrebat pentru ce are
nevoie şi nici nu mi-a spus,
eu crezându-l nu am cerut.
De atunci nu a mai fost rela-
ţiune, nici nu mi-a mai cerut
şi nici personal, nici verbal
nu l-am mai auzit.
Susţin şi semnez [illegible]
[illegible]
[illegible]

Regiunea 2 Militară

LUL MILITAR ~~CORPUL II ARMATA~~ ~~416~~

— Parchetul Militar —

MANDAT DE DEȚINERE Nr, 3045 421

In virtutea Legii și în numele M. S. Regelui Mihai I.

Noi General de Div. S. Pretorian, Procuror Militar, pe lângă Parchetul Tribunalului Militar al ~~Corpului II Armată~~ Regiunea 2 Militară.

In baza art. 143 din C. J. M., având în vedere că în contra lui GHITULESCU DUMITRU din Bucuresti Str. — Nr. — sunt indicii de vinovăție pentru fapta de Uneltire contra ordinei Siguranței Statului

prev. și pen. de art. —

Având în vedere că în interesul cercetărilor cu care s'a delegat organele Direcțiunei Generale a Poliției este nevoe de deținerea invinuitului pe timp de 30 zile.

Având în vedere art. 159, 160, 162 și 165 C. J. M.

Cerem tuturor agenților forței publice să rețină și să conducă la arestul Ministerului Afacerilor Internelor din București Strada Academiei Nr. 34 pe susnumitul.

Cerem șefului arestului să-l primească și să-l rețină pe timp de 30 zile cu începere dela 15 Octombrie 1947

Dat în București astăzi 15 Octombrie /947.

Procuror Militar, Special

General de Div. Pretorian

Am luat cunoștință învinuit

Dos. Conține un număr de 421 (patru sute douăzeci și una) file

Lt. Chiriță

Prezentul dosar conține 421 file plus fila I. în total 422 file și a fost verificat azi 22.04.03 de Benedek N.F.

[illegible]

